KNIHY ODVAHY

A DOBRODRUŽSTVÍ

SVAZEK 93

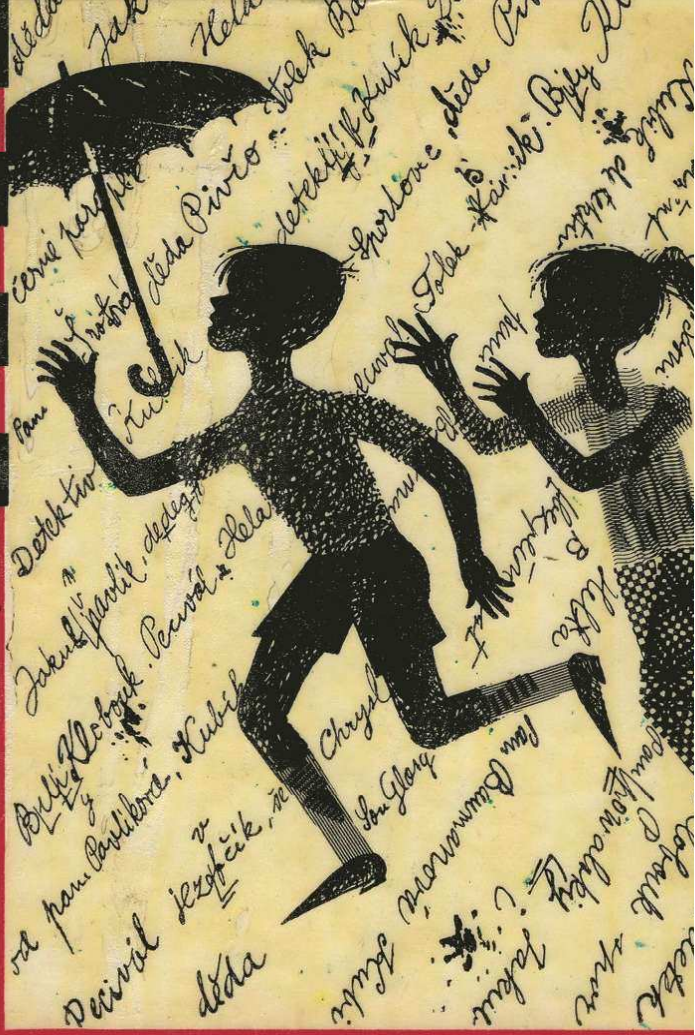

Adam Bahdaj

BACHA, ČERNÝ PARAPLE!

Nebývá zrovna obvyklé, aby se celá detektivka točila kolem věci tak obyčejné, netajemné a nezáludné, jako je předpotopní černý deštník. Starý, nemoderní a zaprášený, ke všemu s dvěma dírami vyžranými od myší, takže své majitelce, učitelce angličtiny paní Baumanové, už neslouží k ničemu jinému než k otvírání hoření okeničky. A najednou se po tomhle parapleti začne shánět spousta všelijakých individuí, od tajemného, legračně mluvícího cizince s knírem přes zloděje psů a básníka Tondu až k „Sportovci" v černé kožené bundě a jeho zrzavé milé. Taková nápadná věc nemůže ujít čilému detektivovi Kubíkovi, který až dosud vypátral všechno, co kde k vypátrání bylo, a tak se za pomoci své kamarádky Elišky pustí do záhadného případu. Události se zaplétají a zase rozplétají a vždycky, když už se zdá, že je vyhráno, vyskytne se nová, nečekaná komplikace. Mladí pátrači se pohrouží do případu natolik, že nejedí, nespí, hubnou, a tak nakonec zasáhne rodičovská autorita a milí detektivové dostanou domácí vězení. Nezbývá jim, než aby požádali o pomoc tlustého spolužáka Lenochoda, kterému se – světe, div se – podaří zrovna objevy nejpodstatnější. To ovšem nic neubere na slávě ani Kubíkovi, ani Elišce.

Adam Bahdaj je zkušený autor detektivek pro dospělé, a není proto divu, že i tahle dětská kriminální historie se mu vydařila tak, že ji budete číst dnem i nocí, dokud ji nedočtete a nedozvíte se, jak vlastně ta aféra s parapletem – z níž se potom vyklubaly aféry dvě – dopadla.

13-097-66 14/64
Vázaný výtisk 20,— Kčs -E

Z VYŠLÝCH SVAZKŮ

R. Sabatini: Odysea kapitána Blooda – *J. O. Curwood:* Kočovníci severu – *E. T. Seton:* Dva divoši – *A. Laurie:* Dědic Robinsonův – *E. Knight:* Lassie se vrací – *A. Ransome:* Klub Lysek – *J. Gunn:* Chatrč v horách – *J. F. Cooper:* Stopař – *V. Vladko:* Potomci Skytů – *O. Mattson:* Briga Tři lilie – *S. M. Chauffierová:* Ten druhý jsem já – *Sir Arthur Conan Doyle:* Pes baskervillský – *M. Pašek:* Ostrov tisíců drahokamů – *J. F. Cooper:* Průkopníci – *M. Bielicki:* Lacho z rodu Ha – *A. Lindgrenová:* Kalle Blomkvist zasahuje – *P. Gamarra:* Dobrodružství Opeřeného hada – *A. Ransome:* Holubí pošta – *H. H. Swiftová:* Dráha na svobodu – *S. Tatay:* Pušky a holubi – *M. Pašek:* Lovci perel – *A. Branald:* Tisíc a jedno dobrodružství – *A. P. Pearceová:* Poklad v jediné růži – *L. Renn:* Trini – *Y. Mauffret:* Krásná Amaranta – *S. O'Dell:* Ostrov modrých delfínů – *L. Kiršner:* Šifrovaná zpráva – *F. Pilař:* Dýmka strýce Bonifáce – *K. May:* Vinnetou I.–III. díl – *A. Dumas:* Tři mušketýři I.–II. díl – *H. Melville:* První plavba – *K. May:* Duch Llana Estacada – *J. Fabricius:* Plavčíci kapitána Bontekoea – *L. M. Pařízek:* Řeka kouzelníků – *R. L. Stevenson:* Černý šíp – *M. Pašek:* Nesmrtelný kovboj – *M. V. Kratochvíl:* Napoleon z ostrova – *A. Sperry:* Odvaha – *M. Soriano:* Nezvěstný plukovník – *J. F. Cooper:* Prérie – *A. Bahdaj:* Bacha, černý paraple!

PŘIPRAVUJEME

J. Volček: Po stopě
A. Ransome: Velká šestka
J. D. Wyss: Švýcarský robinzon

SN
DK

Adam Bahdaj

BACHA, ČERNÝ PARAPLE!

1966

STÁTNÍ NAKLADATELSTVÍ
DĚTSKÉ KNIHY
PRAHA

© Adam Bahdaj, Varšava 1963
Translation © Jaroslav Simonides 1966
Illustrations © Osvald Klapper

ČÁST PRVNÍ

Červený notýsek

„Kam jdeš, Kubíku?“

„Ještě musím udělat hromadu věd.“

„Oběd budeš mít v ledničce.“

„Děkuju, mami.“

„Dej pozor, abys nepřipálil řízek.“

„Jen se neboj.“

„Co budeš dělat?“

„Už jsem ti řekl, musím ještě zařídit hromadu věcí.“

„Ne abys tropil nějakou rošťárnu.“

„Jen se neboj.“

„Pan Kovalský na tebe žaloval. Tvrdil prý jsi o něm, že ukradl utěrák pani Zalasinské.“

„To už se vysvětlilo.“

„Omluvil ses mu?“

„Jasně.“

„A kdo ten utěrák ukradl?“

„Poďobaný Ferda, ten od Sýkorů.“

„Ráda bych věděla, jak jsi to zjistil?“

„Mám své metody,“ chlapec lehce našpulil pusu, nasadil tajuplný výraz a postoupil ještě o krůček blíž ke dveřím. Chtěl zmizet, než si maminka vzpomene, že nevynesl smetí a že musí zajít pro punčochy k paní Skarbinské.

Po očku pohlédl na matku. Seděla na malém taburetu před zrcadlem a česala se. Měla dobrotivou tvář a laskavý výraz. Kubíkovi se moc líbila. Věřil, že je nejkrásnější ze všech maminek na světě.

Měli byt v nových blocích na Sadybě. Vedli – jak maminka

říkávala – staromládeneckou domácnost. Paní Pavlíková byla redaktorkou Polské tiskové kanceláře, pracovala na směny v různých denních hodinách, stále si stěžovala, že má na syna málo času.

Pokud byla škola, chodil Kubík do družiny. Také tam obědvával. Nyní, když školní rok skončil a chlapec postoupil do šesté třídy, vedl život zcela samostatný. Naučil se dokonce ohřívat řízky, uložené v ledničce, vařit kávu, dělat míchaná vejce i amolety, báječné amolety s džemem. Jedním slovem byl to chlapec samostatný a neobyčejně podnikavý.

Když se tak díval na matku, napadlo mu, že by přece jen měl napřed vynést to smetí, zajít k paní Skarbinské a zeptat se, jestli už vytáhla očka na punčochách. Byl na rozpacích, ale v okamžiku rozhodl, že smetí i punčochy mohou klidně počkat do večera. Má před sebou důležitější věci.

Užuž sahal po klice, když ho maminka znenadání zadržela náhlým pohybem ruky:

„Počkej…“ ještě jednou si pročísla vlasy hřebenem, pomalu se obrátila od zrcadla. „Trochu mi dělá starost tvé chování … Poslední dobou jsi strašně tajuplný.“

„To se ti jenom zdá.“

„Říkají prý ti Kubík Detektiv.“

Chlapec se začervenal až po špičky uší, upřeně se zadíval na řemínky sandálů. Nejistě zamumlal:

„No ano … a je na tom něco zlého?“

„Jistě že ne, není to nic hrozného, ale … nemůžeš si vymyslit nějakou jinou hru?“

„To není hra,“ namítl živě.

„Na to jsi moc mladý a můžeš se dostat do nepříjemností. Paní Kasprušová prý tě nachytala ve své skříni.“

„To jsou řeči,“ Kubík div nevykřikl. „To nebyla skříň, ale výklenek v předsíni.“

„Cos tam dělal?“

„Stopoval jsem starého Matěje, toho, co letuje hrnce.“

Matka zalomila rukama.

„Můj ty bože, to nemáš nic lepšího na práci?“

„Šlo přece o slepici, ukradenou z kurníku paní Kasprušové.“

Na matčině tváři se mihl letmý úsměv.

„Toho zloděje jsi samozřejmě vypátral.“

„Ne. To byl netypický případ. Ukázalo se, že slepici zakousl Zbojník, ten pes Faraševských.“

Matka se dala do smíchu.

„Kubíku, chlapče, kdy ty konečně zmoudříš? Nemůžu se dočkat dne, až konečně odjedeme z Varšavy.“

Výslech šťastně skončil. Matka přistoupila ke skříni, vzala z ní kabelku, házela do ní všelijaké drobnosti: hřebínek, pudřenku, peněženku, čistý kapesník, kalendářík … Kubík se přišoural blíž, rychle políbil maminku na tvář a jedním skokem byl zase u dveří.

„Ahoj, mami!“ prudce strčil do dveří a vyběhl na schodiště. Ulehčeně si oddechl: „Vyvázl jsem se zdravou kůží…“

Dole vytáhl z kapsy červený notýsek. Byl to jeho největší poklad. Na první straně byl velkými písmeny krasopisně napsaný titul:

DETEKTIVNÍ ZÁPISNÍK

Další stránky byly hustě popsány záhadnými, jenom Kubíkovi srozumitelnými záznamy. Podíval se na poslední stránku s poznámkami. Jeho zrak utkvěl na větě podtržené červenou tužkou: „Případ s utěrákem uzavřen dne 24. června. Pachatel: Ferda Sýkora.“

Napadlo mu, že maminku obelhal. Všecky detektivní případy z poslední doby už rozřešil. Neměl vlastně co na práci.

Ale nemrzelo ho to. Věděl, že každý den přináší něco nového.

Šel zamyšleně a najednou uviděl na lavičce Honzu Buchtičku, kterému kluci říkali Lenochod. Honza se pohodlně usadil, obrátil svou baculatou, mastnou tvář k slunci, přimhouřil blaženě oči a s lenivým výrazem si odplivl na cestičku.

„Ahoj!“ pozdravil ho Kubík.

Lenochod sotva milostivě rozlepil víčka.

„Ahoj!“ zabručel, ale polohu nezměnil.

„Co děláš?“

„Ale nic.“

„Jak to: nic? Snad sedíš, ne?“

„Sedím a přemýšlím.“

„O čem?“

„Že by bylo dobré jít k Visle.“

„Tak proč nejdeš?“

„Nechce se mi.“

„Tak proč o tom přemýšlíš?“

„Protože sluníčko krásně svítí a příjemně se myslí na Vislu.“

Blázen, řekl si Kubík v duchu, ale měl Honzu Lenochoda rád, neřekl to nahlas. Za chvíli se ho přece jen zeptal:

„Jak dlouho tady chceš sedět?“

„Jak to můžu vědět?“

„V tom případě dávej bacha, jestli se tady nebude potloukat nějaké podezřelé individuum.“

Lenochod víc pootevřel oči.

„A co je to, »podezřelé individuum«?“

„No, člověk, který chodí jakoby nic, a zatím chce něco provést. Rozumíš?“

„Ani ne. Ale kvůli tobě budu dávat bacha.“

„Tak ahoj!“

„Ahoj!“ Lenochod zívl a rozkošnicky zavřel oči.

Pozor, ztratil se jezevčík

Slunce příjemně hřálo. Svět byl jasný a veselý, hejno rozcvrlikaných vrabců přelétlo z vrby na sousední topoly a nad střechami kroužili holubi.

Kubík Detektiv šel rázným a vyrovnaným krokem kolem nových bloků. Byl zamyšlený, vážný. Chvilku vzpomínal na Lenochoda. Jak to ten kluk vydrží, půl dne sedět na lavičce? Jistě už má na zadnici pořádné mozoly. A jak je vůbec možné, že se rodí takoví lenoši? Kubík byl rozený myslitel. Každý případ si dovedl po svém vysvětlit, ale na Lenochodovu zahálčivost zatím žádné vysvětlení nenašel.

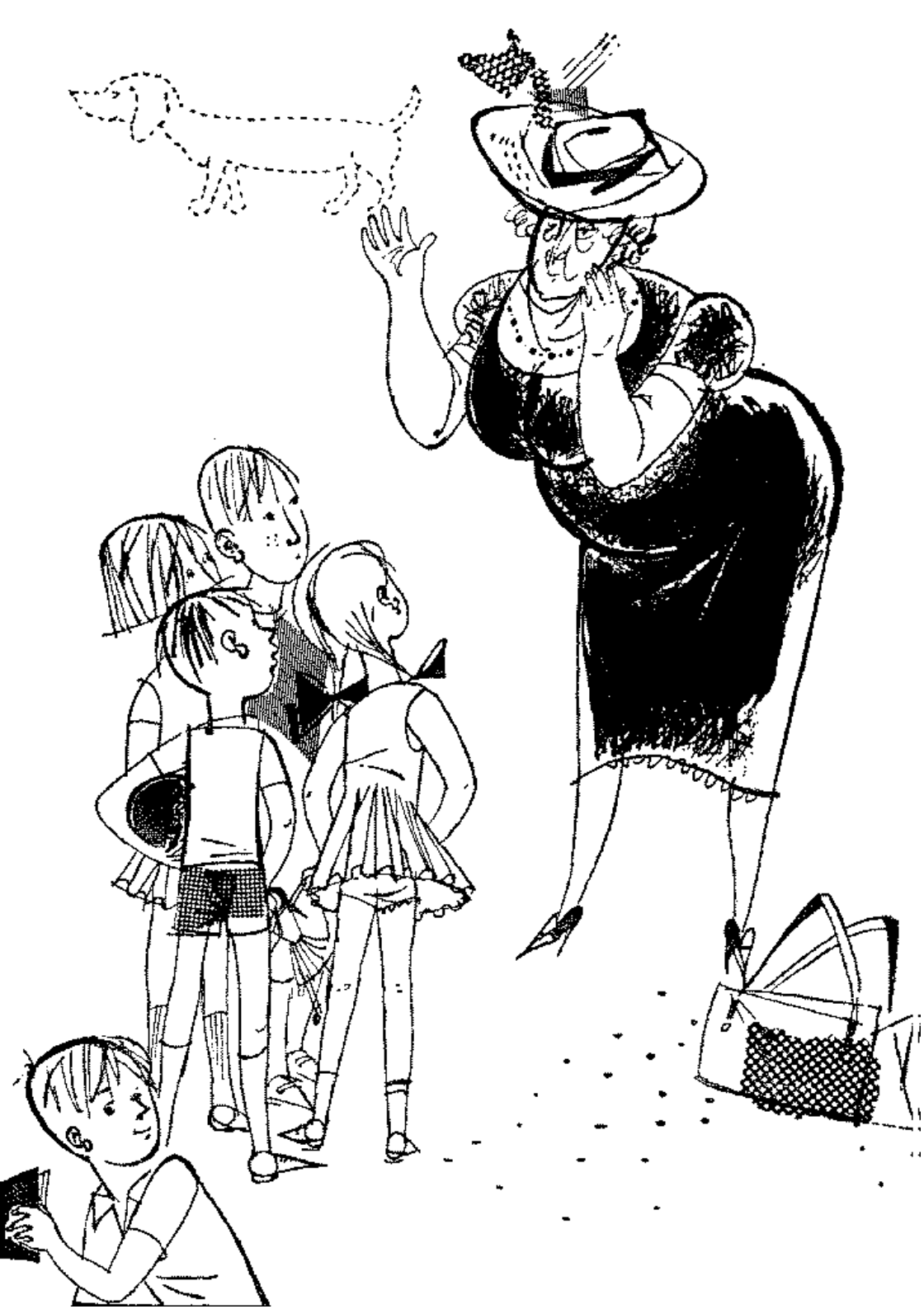

Vtom se zastavil. Před novou samoobsluhou viděl velký hlouček dětí a mezi nimi tělnatou, prošedivělou paní v tmavých hedvábných šatech a v bílém slaměném klobouku. Poznal ji zdaleka. Byla to paní Šrotová, žena lékaře, babička Zbyňka Šrota ze 3. B. Tyčila se ve věnci rozcuchaných hlav jako mohutný balvan mezi světlými oblázky. Něco rozčileně vyprávěla a živě gestikulovala.

Kubík se přiblížil ke skupince.

„Milé dětičky," paní Šrotová lomila rukama, „jestli někdo z vás najde moji malinkou Sylvinku, ať mi ji přinese. Bydlím v bloku C, ve druhém patře. Taková rána, taková rána, chudák pejsánek."

Zrzavá Káťa, která první z dětí uviděla Kubíka přicházet, zvolala vzrušeně:

„Paní Šrotová, podívejte, Kubík Detektiv! Vypátral, kdo ukradl paní Zalasinské utěrák, ten vaši Sylvinku určitě najde."

„Promiňte, co se tu stalo?" řekl důstojně Kubík.

Paní doktorová k němu vztáhla ruce:

„Chlapečku, zasadím tě do zlata, jestli mi najdeš mou Sylvinku, mého milovaného jezevčíka…"

„Promiňte, paní doktorová," přerušil ji Kubík, „napřed musím znát všechny okolnosti."

Děti se rozestoupily a s úctou nechaly detektiva předstoupit před ustaranou tvář paní Šrotové, která začala vzrušeně vyprávět:

„Jen si pomysli, šla jsem do samoobsluhy a ten nezdvořák vedoucí mi povídá, že psi do krámu nesmějí. Co jsem měla dělat? Přivázala jsem Sylvinku k mříži. Nakoupila jsem, co jsem potřebovala. Vyjdu ven, a tam… ta rána. Má ubohá Sylvinka je pryč."

„Nedělejte si starosti, paní doktorová," těšil ji mladý detektiv. „Jestli vám Sylvinku do večera nepřivedu, tak jsem největší nešika pod sluncem."

V hloučku dětí to obdivně zašumělo. Paní doktorová roztáhla ruce ještě šíře, jako by ho chtěla obejmout.

„Okamžik," zadržel ji Kubík. „Napřed musím znát všechna fakta."

Obratným pohybem vytáhl z kapsy zápisník, otevřel jej na nové stránce a zapsal si: Případ Sylva. Pak se zeptal úředním tónem:

„V kolik hodin se to stalo?“

„Zrovna v tu chvíli, snad před pěti minutami.“

Kubík se podíval na hodinky.

„To znamená v deset čtyřicet,“ zapsal si a zeptal se zdvořile: „Jak dlouho jste byla v samoobsluze?“

„To kdybych tak věděla.“

„To je velice důležité.“

„Řekněme, čtvrt hodinky.“

„Čtvrt hodinky,“ zapsal si svědomitě do notesu. „Rasa psa?“

„Dlouhosrstý jamník.“

„Jak starý?“

„Ještě neměla ani rok, chudinka.“

„Srst?“

„Hnědá, černě pálená.“

„Zvláštní znamení?“

„Moc ráda sladké.“

„Jaký měla obojek?“

„Kožený řemínek se stříbrnými cvočky.“

„A vodítko?“

„Obyčejné, takové kožené.“

„Děkuji,“ Kubík hlučně zaklapl notýsek a povzbudivě se usmál. „Žádný strach. Vynasnažím se, abych vám do večera Sylvinku přivedl.“ Elegantně šoupl nohou, uklonil se, jak se na džentlmena slušelo, a s neobyčejně tajuplným výrazem odcházel k bloku D. Rudovlasá Káťa obrátila svou pihovatou tvářičku k paní doktorové:

„Neříkala jsem vám, že Kubík Detektiv všecko rozluští?“

Paní Šrotová sledovala hocha s rozzářeným pohledem.

„Pánbůh dej, aby se mu to povedlo! Takový milý hošíček!“

Výprava za Sylvou

Před blokem D odbočil Kubík na postranní cestičku. Podíval se nahoru, do druhého patra, kde jeden z balkónů přímo překypoval červenými pelargóniemi. Mezi tyčemi balkónu uviděl klepáč, starý a

polámaný. Bylo to znamení, že je Eliška doma.

Kubík se zaradoval. Chtěl svému pobočníkovi co nejdříve oznámit tu vzrušující novinu. Vložil dva prsty mezi zuby, zapískal dvakrát krátce a jednou dlouze.

Na ten signál se na balkóně objevila drobná, šibalská tvářička Elišky.

„Ahoj!“ pozdravilo ho děvče.

„Ahoj!“ zavolal na ni Kubík.

„Co nového?“

„Pojď dolů, řeknu ti.“

„Nemůžu. Učím se.“

„Teď šprtáš? Už jsou prázdniny.“

„Anglinu. Dnes mám poslední hodinu u paní Baumanové. Stalo se něco?“

„Přijď dolů, povím ti.“

„Počkej!“ zvolala Eliška. Jediným pohybem vtáhla klepáč na balkón, položila jej za truhlík s květinami, na okamžik zmizela v bytě. Vzápětí zaduněly její rychlé kroky na schodišti, pak se ve dveřích objevila běžící postavička. Děvčátko bylo drobné, živé jako rtuť, v přiléhavých texaskách, v námořnickém tričku. Z dálky vypadalo jako kluk.

„Tak povídej!“ zvolala celá udýchaná.

„Nová práce.“

„Jaká?“

„Zajímavá,“ odpověděl s bohorovným klidem a začal vyprávět o setkání s paní Šrotovou a o zmizení Sylvy.

„Myslíš, že ji někdo šlohnul?“ zeptala se Eliška.

„Nemám tušení.“

„Nebo utekla sama?“

„To si musíme ověřit.“

Eliška zavrtěla hlavou.

„Práce zajímavá, ale jak chceš najít v ohromné* Varšavě tak mrňavého pejska? Takových jezevčíků musí být v městě několik tisíc.“

„Klid. Jestli se chceš přesvědčit, jakých metod užívám v podobném případě, pojď se mnou. Můžeš něco pochytit.“

„A co anglina?“

Kubík se ustaraně poškrabal za ušima.

„Je to tak důležité?“

„No jéje! Maminka říkala, že člověk dnes nemůže žít na světě bez znalosti jazyků.“

„To je možné, ale…“ Kubík se hluboce zamyslil. Najednou se plácl do stehna. „Mám senza nápad! Vezmeš si knížku, a zatímco na mě budeš čekat, budeš se učit.“

„Prima!“ zvolala Eliška vesele a poklusem odběhla k domovním dveřím.

„Počkej!“ zastavil ji Kubík.

„Co je?“

„Vezmi od maminky dva zloté.“

„Nač potřebuješ dva zloté ř“

„Pro dědu Pivča na pivo.“

„A když mi maminka nedá?“

„Tak nenajdeme Sylvu.“

„No víš, ale co má Sylva společného s dědou Pivčem?“

„Uvidíš. To je právě má metoda.“

„Zkusím to.“ Eliška mu pokynula rukou, poslala mu jeden ze svých nejradostnějších úsměvů a brala schody po dvou.

Děda Pivčo

Dávno již minuli nové bloky, které se nyní leskly v slunci stříbrnými okenními tabulkami a barevnými omítkami. Zapadli do bludiště úzkých, nedlážděných uliček. Šli podél nízkých nakloněných domů, mezi malými předměstskými zahrádkami, kde to vonělo rozkvetlou střemchou a kde z oken táhly zápachy připravovaných jídel. Míjeli černé, dehtovou lepenkou pobité holubníky, polovyvrácené ploty, hromady trosek, dlouhé baráky. Vstupovali do jiného světa.

Eliška pozorovala svého šéfa s rostoucím zájmem.

„O ty peníze nemusíš mít strach,“ řekl Kubík, když se blížili k

výčepu U bílé růže.

„Dva zloté nestojí za řeč," řekla vesele. „Maminka mi dala na zmrzlinu."

„Vrátím ti je, jen co tu záležitost vyřídíme."

„To nestojí za řeč. Máme přece společnou pokladnu."

„Nemám rád, když se lže."

„Já taky ne, ale ta zmrzlina měla být pro mne." Ještě jednou pohlédla na Kubíkovu zamyšlenou tvář. Hoch se tvářil tak záhadně, jako by přemýšlel o cestě na Měsíc. Eliška dlouho nevydržela bez povídám. Dlouhé mlčení ji tísnilo. Oslovila ho tedy nesměle:

„Poslyš, kdo je ten děda Pivčo?"

„Ty neznáš dědu Pivča?" řekl Kubík pohoršeně. „To je přece nejdůležitější muž z celého obvodu."

„A co dělá?"

„Pije pivo a ví o všem, co se děje v naší čtvrti."

„A kde pracuje?"

Kubík se záhadně usmál.

„Když všecko ví, tak nemusí nikde pracovat."

„To je divné," řekla po chvíli Eliška, „a bude vědět, kam se poděla Sylva?"

„Ne, takové maličkosti ho nezajímají."

„Tak proč k němu jdeme?"

„Uvidíš. Všecko bude v pořádku."

Zastavili se před výčepem U bílé růže. Nebyla to honosná budova. Přízemní domek na podezdívce z červených cihel, se žlutými, odřenými stěnami stál mezi kůlnami a baráky. Párem zaprášených oken vyhlížel na nedlážděnou ulici. Za jedním oknem stála miska se slanečky kysnoucími v nějaké šedé tekutině a několik lahví ovocného vína. V druhém visel vybledlý plakát lákající k sázení ve sportce. Z otevřených dveří se valil proud zápachů-kouře z cigaret, vyčpělého piva a dosti dávno uzených špekáčků.

V tuto hodinu bylo ještě v hostinci ticho a pusto. Pouze z rozhlasu po drátě se nesla teskná houslová melodie.

Kubík se zastavil.

„Počkej na mě," řekl Elišce, „já to rychle zařídím. Zatím můžeš šprtat anglická slovíčka k paní Baumanové."

Eliška se zamračila.

„Aale… taky bych ráda poznala dědu Pivča. A jistě tam bude?“

„Nabeton. Kdyby tam nebyl, znamenalo by to, že umřel.“

„Tak já jdu s tebou. Musím poznat tvoje metody.“

Kubík nerad souhlasil.

„Tak pojď, jenom si prosím tě dávej pozor na jazyk, nebo všecko zvoráš!“

Vstoupili do první místnosti. Vzadu se třpytil vyleštěný pult a chromované espreso. V rohu nad nedopitým půllitrem podřimoval jakýsi ospalý kolohnát. Za šenkem, v bílém plášti, stála vedoucí. Kubík ji zdvořile pozdravil:

„Dobrý den, paní vedoucí. Je tady děda Pivčo?“

„Jakpak ne, sedí na zahrádce,“ odpověděla nevlídně. Tvářila se jako ošizená princezna.

Na zahrádce byl příjemný chládek. Husté keře šeříku a jasmínu vroubily nevelké prostranství zastavené žlutými stolky a rozviklanými židlemi. V koutě, div ne v houšti stinných keřů, opřen o kraj stolku, klimbal děda Pivčo.

Byla to komická figurka. Když ho Eliška uviděla, div nevyprskla, ale silné šťouchnutí, které jí Kubík pohotově uštědřil, ji vzpamatovalo.

Děda byl kulaťoučký jako kulečníková koule. Měl rudou, krví nalitou tvář, velký bramborovitý nos, malá rozesmátá očka. Lebku měl lysou, jako vyleštěnou. K tomu natrčené, odvážně nakroucené kníry, zažloutlé od kouření.

Oblečen byl prapodivně – jako cirkusový klaun nebo starý šlechtic z anglických příběhů pro děti.

Měl na sobě černý šosatý kabát, který za nic na světě nechtěl přilehnout k mohutné šíji ani obepnout kulaťoučké bříško. Zpod sosáku vyčuhovala flanelová, červeně a modře kostkovaná košile. Jeho kratinké nožky vězely v cajkových kalhotách a bosá chodidla v černých galoších. Bylo vidět, že součástky té prapodivné garderoby pocházejí z pradávných časů, protože švy šosáku již na zádech popraskaly a kalhoty byly dole tak roztřepené, jako by je ohlodaly myši.

Stařeček se přesto tvářil jako král elegánů.

Sotva uviděl děti, otevřel jedno oko a přátelsky se usmál.

„Koho vidí voči moje?“ oslovil je dunivým, hodně opotřebovaným hlasem.

„Dobrý den, dědo. To je dnes hezky, viďte.“

Děda dlouze zívl. Otevřel druhé oko.

„Bezvadně… ale ty zatracený mouchy nenechaj člověka na pokoji…“

„Doufám, že vás dnes neloupe v kříži, dědo?“

Děda se protáhl, až těsný sosák zapraskal ve švech.

„Zaplať pánbůh, dnes mě nikde neloupe.“ Znenadání se teple usmál. „A co ty, mládenče, jak se tobě vede?“

„Děkuju, ujde to.“

„A co dělá maminka, zdráva?“

„Děkuju, v pořádku.“

„A bráška?“

„Děkuju.“

„A babička?“

„Babička, zaplať pánbůh, jen kvete!“

Eliška s rostoucím úžasem naslouchala té výměně zdvořilostních frází.

Když děda dospěl až k babičce, šťouchla Kubíka loktem.

„Ty přece nemáš ani babičku, ani bráchu.“

„Pst!“ okřikl ji chlapec. „Nepleť se do toho. Děda se rád vyptává, tak co na tom?“

Eliška pokrčila rameny. Nemohla se dočkat, kdy přikročí k případu Sylva. Kubíkova metoda zřejmě vyžadovala trpělivosti.

Děda si zatím upravil velkého, puntíkovaného motýlka, odkašlal si, přejel si rukou po pleši, pak najednou bystře pohlédl na chlapce a zeptal se:

„Tak s čímpak jsi na mne přišel?“

Kubík se zatvářil nevinně.

„Já… jen tak. Šli jsme kolem, tak jsem si řekl, že bych vás měl navštívit.“

„Nono,“ zasmál se stařeček, „to je od tebe hezký, že sis vzpomněl na starýho člověka!“

„Abych si nevzpomněl!“ zaprotestoval živě. „Vsadím se, že jste

ještě dnes nepil pivo?“

„Tos uhád, nepil.“

„Tak jaké mám přinést?“

„Půllitr světlého, ale s portou.“

„Provedu!“ Kubík se otočil na patě a zmizel ve dveřích výčepu.

„Zlatej hoch! Zlatej hoch!“ zašeptal děda uznale a rozkošnicky si olízl suché rty.

U piva se dočista probral. Jeho modré oči svítily radostí, na jeho úplňkové tváři zářila spokojenost. Odfoukl lehkou pěnu, s radostí ponořil okoralé rty do chladného, zlatového nápoje. Pak si lokl, ať to v půllitru zabublalo.

„Ujde, ujde,“ řekl, „ale kam se hrabe na předválečnej okotimskej ležák!“

Děda postavil sklenici na stůl.

„Tak, a teď vyklop, oč jde,“ řekl a šibalsky přimhouřil jedno oko.

„Ale celkem o nic…“

„Známe se!“ zasmál se děda. „Tak hezky kápni božskou. Co máš na srdci?“

Kubík hlasitě polkl.

„Vy jistě víte, dědo,“ začal zdaleka a opatrně, „kdo se tady v sousedství zajímá o psy.“

„O psy, povídáš,“ zvedl ruku k čelu, zamyslil se.

„Ano,“ vysvětloval malý detektiv, „jedné paní se ztratil jezevčík a ona se hrozně pro to trápí.“

„Moment, moment…“ děda si vzrušeně otíral pleš. „Už to mám! Zdá se mi a cítím to v kostech, že to bude Tonda Básník. Znáš Tondu Básníka?“

„Ne.“

„Tak ho poznáš. Moc zajímavý člověk. A chytrý, panečku! Ale když vidí čistokrevnýho psa, tak se nezná. Ale to je spíš vina toho psa než Tondy.“

„A kdepak bydlí?“

„Pár kroků odtud, v Jezerní ulici číslo 14, když se zeptáš na Tondu Básníka, každý ti to řekne.“ Vtom ztišil hlas: „Jenom neříkej, že to máš ode mne, zlobil by se na mne. A vůbec s ním se musí jednat jako v bavlnce, je to fajnová, kumštýřská nátura.“

Návštěvou u Tondy Básníka

„Jezerní 14, to bude jistě tady," řekla Eliška.

Děti zůstaly stát před nevelkým dřevěným domkem. Takových vysloužilých domků už moc ve Varšavě nezbylo. Za drátěným plotem byla malá zahrádka, v níž rostly žluté slézy a velké rudé pivoňky. Dál husté keře černého bezu a akáty, dosahující téměř pod okap střechy, zacláněly okna. Zdálo se, že střecha vyrůstá přímo z těch keřů. Ale nad korunami keřů, v prvním patře, byl malý balkón s rozpadávajícím se zábradlím. Pootevřenými dveřmi se nesl ven veselý štěkot.

„To je určitě tady," potvrdil Kubík s hlavou zvednutou vzhůru. „Neříkal jsem to, že děda Pivčo všecko ví a všecko zná Když děda něco cítí v kostech, je to nabeton."

„To jsem žádostivá, jestli tam najdeme tu Sylvu."

„To děda nemohl tušit. Není jasnovidec, zato má vždycky tutový zprávy."

„No dobře…" přemýšlela Eliška nahlas. „Ale co my tomu Tondovi Básníkovi řekneme? Děda nás přece varoval, že se s ním musí jako v bavlnce, že je to kumštýřská nátura. A proč Tondovi říkají Básník?"

„To kdybych věděl."

„Třeba skládá básně."

„Ty seš pitomá, kdyby psal básně, nemusel by krást čistokrevný psy. Ať tak nebo tak, je to chytrý člověk a musí se s ním opatrně, aby se nerozčilil."

Kubík ještě jednou mrkl na balkón. Po chvíli řekl nejistě:

„Tak jdeme."

Obešli domek, dostali se na malý dvorek, odkud vedly schody přímo na balkón. Pomalu vystupovali po rozviklaných prknech. Naslouchali, jak jim tluče srdce. Konečně se zastavili před dveřmi, kde bylo křídou napsáno: „Anton Hrách – mladší rada bez místa. Lidi s sebou vodit neračte."

Za dveřmi bylo slyšet štěkot, skučení, vytí, jako kdyby si sbor psů pořádal pro vlastní potěšení dopolední koncert.

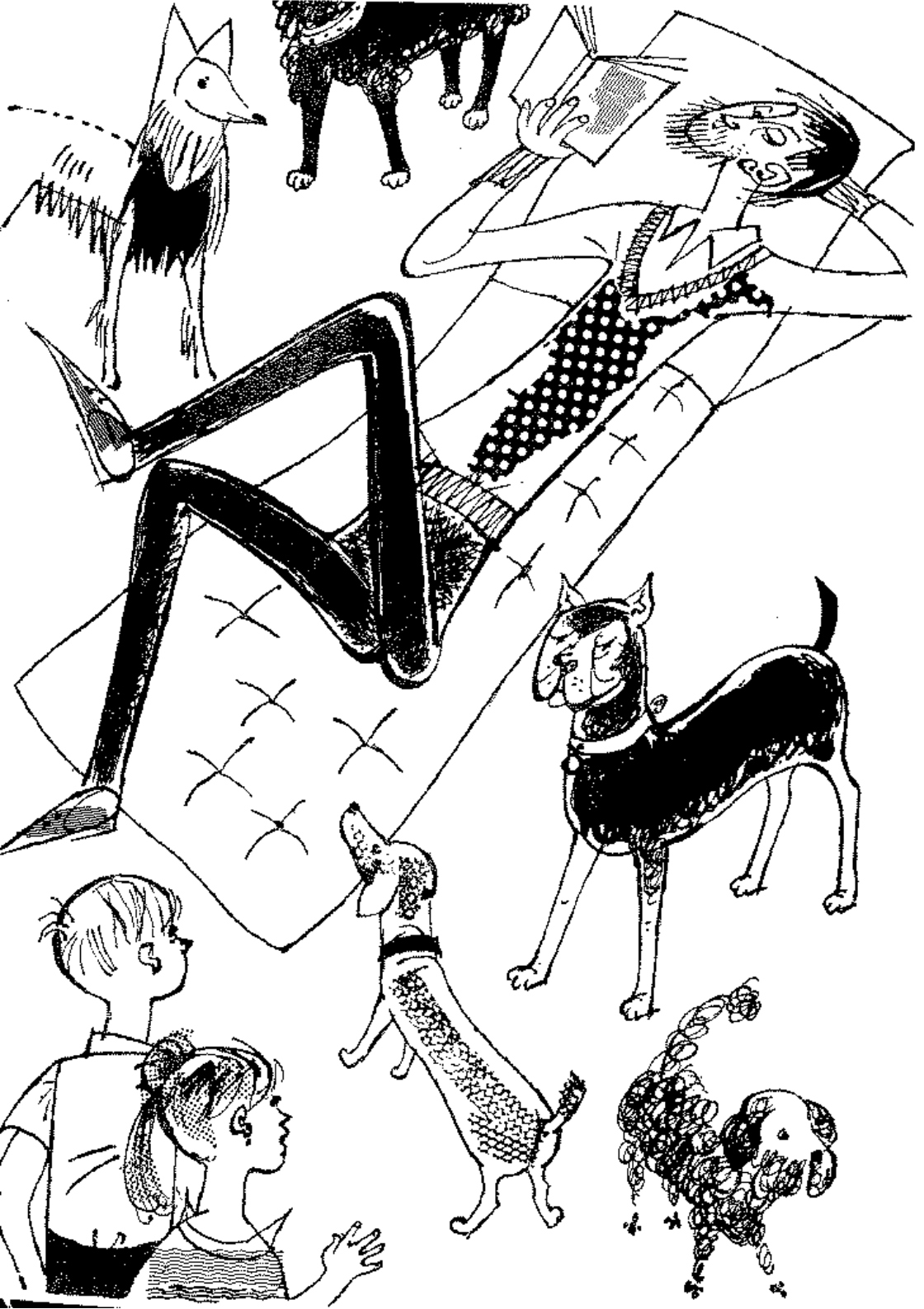

Kubík nesměle zaklepal. Za dveřmi se ozval tlumený hlas:

„Dále!“

Vklouzli dovnitř pootevřenými dveřmi. Vzápětí se kolem nich sesypala smečka huňatých čtvernožců: veselý černý pudlík, flegmatický a elegantní skotský ovčák kolie, malý třaslavý ratlík, komický buldok a… štíhlý, klidný jezevčík. Pejsek byl hnědý, černě pálený a všecko nasvědčovalo, že právě tohle je Sylva paní doktorové Šrotové.

„Dobrý den,“ promluvila jako první Eliška. Pozdrav platil muži, který ležel na nafukovací matraci v koutě malinkatého pokojíku. Jednu ruku měl pod hlavou, v druhé držel malou knížku. Pohyboval rty, jak si pro sebe četl, a přítomné jako by ani neviděl.

Psi se pletli dětem pod nohama.

„Dobrý den.“

„Nerušit!“ zašeptal hubeňour. Na děti se ani nepodíval a dál si četl. Po chvíli knihu přece jen odložil. Prsty si protřel oči, řekl jako sám pro sebe:

„Vynikající báseň, to je nesporné. Musím se ji naučit nazpaměť.“ Z ničeho nic okřikl psy: „Ticho, bando!“

Pejsci se poslušně rozběhli do všech koutů. Rozesmátýma očima pozorovali hubeňoura. Sáhl flegmatickým pohybem po balíčku cigaret a zapálil si. Dětem nevěnoval ani pohled.

„Máte rádi básně?“ zeptal se nečekaně.

„To se ví…“ odpověděla Eliška.

„To je dobře. Básně jsou nejkouzelnější věc na světě,“ usmál se na děvčátko.

Eliška si dodala odvahy.

„Přišli jsme k vám v choulostivé věci…“

„Ale…“ řekl s tázavým pohledem.

„My…“ koktala Eliška, „chtěli jsme se vás zeptat…“ uvázla, došla jí nit.

„Neboj se, řekni na rovinu, oč jde.“

Tu promluvil Kubík.

„Dejme tomu,“ řekl uvážlivě, „že u jedné paní bydlil malý jezevčík a dnes ráno došlo k malému nedorozumění.“

Hubený mladík podrážděně zakašlal.

„K jakému nedorozumění?“

Kubíkovi zdřevěněl jazyk. Na pomoc mu přiskočila Eliška.

„Dejme tomu, že ten malý jezevčík zabloudil, a protože nemohl trefit domů, došel až na Jezerní ulici…“

„Dejme tomu…“ pokračoval Kubík, „že přišel až do čísla 14…“

Vyčouhlý mladík se podezíravě podíval.

„Co tím chceš říct;“

„Já,“ zrudl chlapec, „já… vlastně nic… Jenomže majitelka si dělá velké starosti.“

Tonda Básník se posadil na matraci. Měl nohy tak dlouhé, že když je trochu skrčil, sahaly mu až k bradě. Zhluboka potáhl z cigarety.

„V novinách ještě nebyl inzerát,“ řekl tichým, jednotvárným hlasem.

„Jezevčík se ztratil teprve dnes v deset hodin čtyřicet,“ vysvětloval Kubík.

„To je vedlejší. Nečetl jsem inzerát.“

„A nač inzerát?“ zeptala se Eliška.

„Proto, aby tam stálo černé na bílém: »Laskavého nálezce prosíme, aby ztraceného pejska vrátil za vysokou odměnu«. Pak laskavý nálezce zajde k laskavé majitelce, odevzdá laskavě ztraceného pejska a laskavě si vyzvedne vysokou odměnu. A pak jde do knihkupectví a vybere si knížky s nejkrásnějšími básněmi.“

Děti umlkly. Sylva sice tady je, ale dokud není v novinách inzerát, že se ztratila, ve skutečnosti neexistuje, a ještě ke všemu se s Tondou Básníkem musí jednat jako s malovaným vajíčkem, protože má kumštýřskou duši a snadno se může rozčilit. Teď, babo, raď!

„Mně na tom strašně záleží,“ vykoktal ze sebe Kubík, „aby ta hezká Sylva byla ještě dnes zpátky u majitelky…“

Tonda Básník široce rozložil ruce.

„Mně na tom taky záleží, ale co dělat, když jsem ještě nečetl inzerát.“

„Vy jste tak strašně hodný,“ zasáhla Eliška, „a máte tak rád básně, takže by to možná tentokrát šlo i bez inzerátu.“

Tonda Básník se zatvářil vlídněji.

„Co dělat,“ zamyslil se nahlas. Najednou se plácl po koleně.

„Dejme tomu, že v novinách není inzerát. Ale přijdete vy a dozvíte se, že já jsem jezevčíka našel.“

„Ale vždyť to tak bylo!“ zvolala Eliška.

„Dejme tomu, že zajdete k paní Šrotové a řeknete, že já jsem laskavý nálezce.“

„To můžeme hned udělat.“

„To ještě není všechno.“

„Musí být odměna,“ dodala Eliška.

Tonda Básník se dal do smíchu a vycenil řadu zubů, zkažených a zažloutlých od nikotinu.

„Ty jsi chytrá hlavička. O to právě jde, aby se vážená paní doktorová dovtípila, že se ztracená věc nevrací bez přiměřené odměny.“

„A to zas ne,“ přerušil ho Kubík pobouřeně. „Já jsem slíbil, že Sylvu přivedu sám. Dal jsem slovo, že Sylva bude do večera u paní Šrotové. Nesluší se, abych bral peníze. Já jsem totiž detektiv džentlmen.“

Básník Tonda vstal a úžasem dlouze hvízdl přes zkažené zuby.

„Fíí! No to jsem netušil.“

„Všichni mu říkají Kubík Detektiv a přednedávnem usvědčil Ferdu, který ukradl utěrák,“ přisvědčovala nadšeně Eliška.

Tonda popadl chlapce za rameno.

„Tak tys mě špehoval?“

„Ne.“

„A jak víš, že je Sylva u mne?“

„Cítil jsem to v kostech.“

Tonda Básník chlapce pustil.

„Aha,“ zasmál se chraptivě. „Řekl ti to ten starý ochmelka, děda Pivčo.“

„Ne, ne!“ protestovali jako na rozkaz.

„Jen se nevykrucuj. Znám dobře jeho průpovídky.“

Kubík se prosebně podíval.

„Jen to, prosím vás, neříkejte dědovi, nebo se mnou do nejdelší smrti nepromluví.“

„Žádný strachy,“ uklidnil ho Tonda Básník. „Všechno bude v pořádku. Děda Pivčo se na tebe zlobit nebude a Sylva se vrátí s

váma k paní Šrotové.“

„To je prima!“ zvolal Kubík.

„Úža!“ spráskla ruce Eliška. „Vy jste opravdu strašně, strašně hodný, fakticky.“

Tonda se záhadně usmál. Chvilku se potahoval za ryšavou bradku. Tvářil se, jako kdyby dětem chystal nějaké překvapení. Konečně řekl vážně:

„Ale za to vy mně taky musíte prokázat jistou službu.“

„Uděláme, co budete potřebovat!“ zvolal radostně Kubík.

„Jde o maličkost. Jeden můj známý hledá v naší čtvrti takové staré paraple.“

„Paraple?“ užasla Eliška.

„Prostě paraple. Hned vám všechno vysvětlím.“ Posadil se na matraci, vzal kus starých novin a rychle začal kreslit. „Tady je ulice Soběského, vidíte? A tady Podtatranská, Klarisek a Krakovská. Chápete?“

„Ano. Tady bydlí paní Baumanová, co k ní chodím na anglinu,“ ukazovala prstem Eliška.

Tonda Básník s velkým rozmachem nakreslil okolo načrtnutého plánu kruh.

„Někde v těchto místech by mělo být starý černý paraple.“

„Starý černý paraple,“ opakovala vzrušeně Eliška.

Kubík se kousl do rtů, jako detektiv duší a tělem byl hluboce zaujat starým černým parapletem.

Tonda Básník čmáral na okraji novin.

„Starý černý paraple,“ opakoval, „dávejte pozor. Je to pánský deštník od anglické firmy…“

„A odkud víte, že anglické?“ zeptal se Kubík.

„Neskákej mi do řeči. Vím to, protože na rukojeti má vyrytý malý nápis: Wellman and Son – Glasgow. No a to je právě ta firma.“

„Okamžik, okamžik,“ přerušil ho Kubík, „musím si to zapsat: Wellman and Son – Glasgow. Glasgow je samozřejmě velké město ve Skotsku,“ vytáhl červený notýsek a pečlivě si to zapsal.

„Kromě toho,“ vysvětloval Tonda Básník, „má paraple stříbrnou rukojeť, jakou mívají někdy hole, a na té rukojeti je kromě firmy vyrytý i mono gram – E. M.“

„E. M.,“ zapsal si Kubík.

„To je všecko, co vím,“ zakončil Tonda Básník.

„To je divný,“ řekla Eliška, „proč tomu vašemu známému záleží na starým parapleti?“

„Nevyptávej se tak hloupě,“ káral ji Kubík. „Když ho shání, tak mu na něm asi záleží.“

Tonda Básník se podrbal za uchem.

„To není tak hloupá otázka. Já sám si lámu hlavu, proč ten člověk hledá věc tak bezcennou, jako je starý paraple. V tom něco musí být.“

„Jasný, v tom musí být nějaké tajemství,“ dodal vážně Kubík.

„Ale nejpodivnější je, jak může vědět, že ten deštník je zrovna někde tady.“

„Nemám tušení a nemá cenu o tom přemýšlet. Hlavní věc je, že je to dobrý kšeft, protože ten člověk slibuje docela slušnou odměnu, přestože nedává do novin inzerát. Když mi pomůžete, budete mít na zmrzlinu přes celé prázdniny, to vám slibuji… Na velkou zmrzlinu!“

„To je vedlejší,“ mávla rukou Eliška. „Kubík vám přece řekl, že jsme detektivové džentlmeni a pracujeme nezištně. Hlavní věc, najít to paraple. To nebude lehký.“

„No, zkuste se vyptávat, a když něco vyšťouráte, neříkejte nikomu nic a přiběhněte hned za mnou.“

Tonda Básník se pohodlně rozložil na matraci, opřel si dlouhé, tyčkovité nohy na okenní rám, zvedl sbírku básní.

„A teď si seberte Sylvu a koukejte mazat, já se musím naučit nazpaměť tu báseň. Říkám vám, je úžasná!“ po těchto slovech přestal pro něho svět existovat.

Kubík našel vodítko, zavolal hnědého jezevčíka. Sylva vesele mávala ocáskem a tiskla se mu k nohám.

Za okamžik se trojice doprovázená štěkáním pozůstalých „ztrát a nálezů“ ztratila z podkrovního pokojíku.

„Uf,“ oddechl si ulehčeně Kubík, když byli na schodech. „Máme kliku. Bez inzerátu, a Sylva se vrací k paní Šrotové. A teď nás čeká nová práce – paraple.“

„Elis, dej na mne," povídal Kubík, „něco mi říká, že případ s parapletem bude něco velkého."

„Jak to víš?"

„Cítím to v kostech."

„A mně se spíš zdá, že je to legrace."

„Ale běž, snad si nemyslíš, že by Tonda Básník vrátil Sylvu jen tak, beze všeho! Když ji vydal bez inzerátu, znamená to, že mu na parapleti velice záleží. A jestli Tondovi Básníkovi na parapleti záleží, skrývá se za ním velké tajemství. To je nabeton."

Eliška pokrčila rameny.

„Jaký tajemství se může skrývat za obyčejným starým parapletem, za takovým nepotřebným haraburdím, to nechápu."

„Nechápeš, protože nemáš fantazii."

„A moc pochybuju," pokračovala s našpulenou pusou, „jestli se vůbec někomu podaří najít starý paraple ve velkoměstě, jako je Varšava. To je přece jehla v hromádce sena. Taková stará veteš jistě už dávno leží na smetišti."

Kubík se dopálil.

„Jak by mohlo ležet na smetišti takový záhadný paraple, po kterým pátrá sám Tonda Básník!"

„A kde má ležet?"

„Tam, kde to nikdo nečeká, starý věci často lidi něčím překvapí."

Zastavili se před domem, kde bydlila Eliška.

„Ahoj!" řeklo děvčátko. Vtom si vzpomněla na učebnici angličtiny. „No tě bůh, já neumím slovíčka!" zamávala mu knížkou a poklusem vrazila do vrat. Kubík šel dál.

Na lavičce uviděl Lenochoda. Seděl jako buchta na stejném místě, kde byl před dvěma hodinami. Baculatou tvář si opékal v palčivých slunečních paprscích. Tvářil se zasněně, jako kdyby mu někdo vyprávěl pohádky z Tisíce a jedné noci.

„Ahoj, Honzo!" zvolal Kubík a přistoupil k lavičce. Lenochod se ani nehnul, jen pomalu otevřel levé oko. Na pozdrav něco zabručel pod vousy.

„Neotravuješ se?“ zaryl si do něho Kubík.

„Ne.“

„A cos dělal?“

„Přemýšlel jsem.“

„O čem?“

„Uvažoval jsem, cos to po mně chtěl.“

„Abys dával bacha na podezřelý individua.“

„Vzpomněl jsem si.“

„Na co?“

„Že tady bylo nějaký podezřelý individuum.“

„A jak víš, že bylo podezřelý?“

„Protože se vyptávalo…“

„Na co?“

„Na nějaký starý paraple.“

Kubík se okamžitě vrátil. Přiběhl k Lenochodovi, popadl ho za rameno a surově jím zatřásl.

„A to mi říkáš až teď?“

„A kdy jsem ti to měl říct?“

„Co to bylo zač?“

„Cizí mužský.“

Kubík se vztekem celý třásl.

„Taková důležitá věc, a ty řekneš cizí mužský…“

„Zapomněl jsem. Nekřič tak na mě, možná že si vzpomenu.“

„Na jaký paraple se vyptával?“

Lenochod si roztržitě mnul čelo.

„Počkej… počkej… mně se zdá, že na nějaký starý paraple…“

„Anglický?“

„No právě.“

„Se stříbrnou rukojetí?“

„Se stříbrnou rukojetí!“ zvolal triumfálně Lenochod. „Tak vidíš, že jsem si vzpomněl, a ty na mě tak řveš.“

„Vzpomeneš si, jak ten chlapík vypadal?“

Lenochod zamrkal těžkými víčky, zívl jako mladý hroch, protáhl se a vyprskl:

„Měl takový směšný knírek.“

„A co ještě?“ cloumal jím Kubík.

„A na hlavě směšný klobouk… bílý s černou stuhou.“

„A co ještě?“

„A vůbec se mi zdá, že byl celý směšný.“

„Jak to: celý?“

„Tak, vůbec, mluvil směšně. Hned ti řeknu, jak mluvil,“ přemáhal smích. Na okamžik stiskl rty a napodoboval řeč neznámého: „Dobrrý den, mladý muži. Nevíš náhodou o starrém deštníku se stšíbrrnou rrukojetí… Byla to strašná legrace, jako by měl v puse knedlík.“

Kubík vytáhl červený zápisník. Zaznamenal si: „Podezřelý chlapík: vypadal směšně. Knírek. Bílý klobouk s černou stuhou. Špatně vyslovuje hlásku »r«.“

Lenochod ho napjatě sledoval. Po chvíli se zeptal.

„Co si to tam zapisuješ?“

Kubík ho poplácal po rameni.

„To jsou strašně důležité zprávy. Nezapomeň, kdybys toho chlapíka uviděl, hned ho zadrž.“

„Ale proč?“ podivil se Lenochod.

„Musíš ho zadržet. Napovídej mu třeba, že o tom parapleti něco vím, a hned mě zavolej. Uděláš mi to?“

„No, tobě to udělám.“

„Jsi prima kluk, Honzo. Ahoj! Musím klusat k paní Šrotové, vrátit Sylvu.“

„Ahoj!“ zabručel Honza Buchtička. „A příště na mě tak nekřič, nebo všecko zapomenu.“

Setkaní s Bílým kloboukem

Odpoledne šla Eliška na angličtinu k paní Baumanové. Byl parný den. Nad střechami, nad rozměklou tabulí asfaltované ulice se tetelil rozpálený vzduch. Lidé se pohybovali líně, jako v polospánku. Před vozíkem se zmrzlinou stála dlouhá fronta dětí.

Eliška si v duchu opakovala anglická slovíčka: péro – the pen, the pen – péro, the table – stůl, the book – kniha, kniha – the book…

Vtom pocítila, že jí někdo položil ruku na rameno. Trhla sebou, prudce se obrátila. Ke svému úžasu uviděla za sebou elegantního pána ve svědě šedém moderním obleku z tropika. Všimla si také bílého klobouku s černou stuhou a směšného černého knírku, přilepeného pod mohutným nosem jako dva kartáčky.

Pán se sladce usmíval. Oslovil děvčátko zvláštním, trochu krákoravým hlasem:

„Prromiň, holčičko, chodíš na angličtinu k paní Baumanové?“

„Ano,“ odpověděla překvapeně a přidala do kroku.

Neznámý ji zastavil.

„Neboj se, holčičko. Prrosím tě o pomoc v trrochu choulostivé věci. Nechtěla bys jít se mnou do kavárny na zmrzlinu?“

Eliška se dala do smíchu.

„Děkuji, ale musím běžet. Mám od čtyř hodinu.“

Pán v slaměném klobouku se podivně ušklíbl. Ale hned řekl velice zdvořile:

„Nikdo ti neutrrhne hlavu, když pšijdeš o párr minut phozději, a mohli bychom si spholu prromluvit. Jde o maličkhost a doufám, že nebudeš litovat…“

„Je-li to maličkost,“ řekla Eliška rezolutně, „tak to řekněte na rovinu.“

„Nerrad vyžizuji své věci na ulici, ale jestli dovolíš, doprrovodím tě na rroh.“

Eliška pokrčila rameny:

„No prosím, mně je to jedno.“ A hned si v duchu řekla: co ten směšný dědek po mně asi bude chtít?

„Prromiň, holčičko,“ řekl neznámý, když vykročili k Okružní, „kholik phokojů má phaní Baumanová?“

Eliška, v níž tato otázka vyvolala náhlé podezření i probudila detektivní pud, pohlédla znepokojeně na muže. Pro pána krále, řekla si, proč se tak vyptává a co je mu po tom, kolik pokojů má paní Baumanová? Odpověděla ostře:

„Jak to můžu vědět?“

„Já vím, já vím,“ neznámý se snažil propůjčit svému hlasu co nejklidnější tón, ale bylo zřejmé, že je velmi napjat. „Já vím,“ opakoval a usmál se na děvčátko sladce, aby je uchlácholil.

„Doufám, že se thed učíš na verandě?“

Elišku rozčiloval ten protivný nasládlý tón. Odpověděla tedy vzpurně:

„A není to jedno, kde mi paní Baumanová dává hodiny?“

„To jistě,“ rozesmál se neznámý a úkradkem si otřel pot, který mu stékal po spánku. „Ale jde o jisthou diskrretní záležithost. Prroto se na thebe obrracím s prrosbou. Maličkhost. Nemohla by ses porrozhlédnout po bytě phaní Baumanové? Možná že tham náhodou uvidíš starrý opotšebovaný čerrný deštník.“

„Deštník!“ zašeptala překvapeně Eliška a před očima se jí zatmělo. Už téměř úplně zapomněla na podivnou prosbu Tondy Básníka a teď, zcela nečekaně, se tajuplný deštník ohlásí ústy toho podivného muže! A co když je to ten „známý“, o němž se zmiňoval Tonda Básník?

Eliška stála chvilku jako omráčená. Než se jí podařilo všechno si srovnat v hlavě, znovu uslyšela hlas muže v bílém klobouku:

„Na thom pšece není nic divného. Prroč ses thak pholekala? Obyčejný čerrný deštník může být sthejně u phaní Baumanové jakho u někoho jiného. Můžeš se phaní Baumanové dokhonce diskrrétně zepthat, jestli náhodou nemá zrrovna thakový čerrný deštník se stšíbrnou rrukhojetí?“

Eliška se vzpamatovala z chvilkového překvapení.

„Se stříbrnou rukojetí?“ opakovala, aby získala na čase. A hned v tom okamžiku ji napadlo, že bude dobré, jestli bude dotěrného elegána vodit trochu za nos. Bleskově vymyslila plán. Bude se muset s dotěravcem sejít, ale mezitím musí uvědomit Kubíka Detektiva o zvláštní schůzce. Co když se zrovna naskýtá nečekaná příležitost rozřešit záhadu černého paraplete? Řekla tedy velmi zdvořile:

„Když vám na tom tolik záleží, tak já bych se paní Baumanové zeptala, jestli takový deštník nemá, a rozhlédla bych se trochu po jejím bytě.“

„No o tho akorát jde!“ zaradoval se neznámý. „Vidím, že jsi moudrré a důvěrryhodné děvčátko.“

„Uvidím, co se dá dělat.“

„Jsi báječná. A spolehni se, že se ti odměním.“

„Není zač,“ řekla po chvíli. „Počkejte na mne v kavárně Augustinka.“

„Jsi oprravdu strrasně milá. V kholik mám čekhat?“

„Končím v pět. V Augustince bych mohla být už v půl šesté.“

„Jsi ohrromně bystrrá,“ rozplýval se neznámý. „Dhoufám, že pšineseš dobrré zprrávy. Hodně štěstí, holčičko, hodně štěstí!“ smekl šarmantně slaměný klobouk a poslal děvčátku tak okouzlující úsměv, že Eliška vyprskla. Rychle se obrátila a ulehčeně zatroubila prsty na nos:

„Tere-fere-ku-ku! Kdybyste věděl, vážený pane, s kým máte tu čest. Kdybyste věděl, že jste na sebe poštval Kubíka Detektiva, neměl byste takovou radost!“

Přes to přes všecko se jí případ s černým parapletem přece jen zdál velice zajímavý. Uvidíme, co se z toho vyklube, řekla si vesele a rozběhla se do Okružní, kde za rohem stála telefonní budka.

„Kubíku, jsi to ty?“ vykřikla do telefonu.

„Ano. Co se stalo?“ slyšela detektivův vážný hlas.

„Člověče, ohromná senzace!“ začala vzrušeně. Pak stručně a věcně vyprávěla o setkání se záhadným cizincem.

„To je fakt senzace,“ prohlásil Kubík. „Jen si představ, že se ten člověk vyptával na paraple i Lenochoda. To je nějaký strašně podezřelý člověk.“

„Strašně podezřelý a hlavně strašně směšný. Vypadá trochu jako Fernandel a mluví jako předpotopní gramofon.“

„Cítím v kostech, že budu mít prima případeček. Poslyš, já teď skočím k Tondovi Básníkovi, možná že je to ten jeho známý…“

„Dobrá. A koukej, abys byl v pět před domem paní Baumanové. Počkej na mě. Půjdeme společně do Augustinky. To bude legrace…“

„Elis!“ zavolal Kubík do telefonu. „Nezapomeň se rozhlídnout, něco mi říká, že u paní Baumanové to paraple může být. Bylo to přece anglický paraple a ona dává hodiny angličtiny. Nic ti to neříká?“

„Ne. Ale klid, šéfe, já to zaválím. Ahoj! Tak v pět!“

Když se otevřela okenička

Dům, kde bydlila paní Baumanová, stál v zanedbané zahradě. Byla to stará vilka, která ještě pamatovala carské časy. Postavena byla v tyrolském slohu s dřevěným loubím, s honosnou věžičkou, s množstvím nejrůznějších arkýřů a balkónků. Dvě staleté, košaté lípy ji chránily jako chůvy nemocné děťátko. Neproniknutelné houštiny zacláněly průčelí domu od ulice a stará oprýskaná zídka oddělovala pozemek od prostranství, kde se nyní povalovalo několik automobilových vraků. Od půdy až po střechu byla vila zarostlá psím vínem.

Pokaždé, když se Eliška blížila staré zrezivělé brance, zdávalo se jí, že vchází do jiného světa-do světa jiné skutečnosti-jakoby vystoupivšího z příběhů, které čítávala její maminka, když ještě byla docela malou holčičkou. Zdálo se jí, že ve chvíli, kdy stiskne tlačítko zvonku na mosazné tabulce, objeví se na verandě mezi květinami vzdušná postava víly nebo zakletý princ.

Ale tentokrát se při zvuku zvonku objevila hubená, suchá postava paní Baumanové, učitelky anglického jazyka. Černý, vyrudlý kostým, černé, vyšmajdané střevíce, bílá blůzička s volánky, pod krkem zapjatá velkou broží s kamejí – všechno jako vždy provoněné levandulí a pečlivě udržované. Stejný výraz na vrásčité, kostnaté tváři, stejný pohled přes velké brýle v rohových obroučkách, stejný suchý pozdrav:

„Good morning, my dear Elisabeth. How are you?“

V pokojíku, přecpaném starožitným nábytkem, to vonělo kávou, cigaretami a uvadlými květinami. Na kulatém stolečku ležela učebnice, vedle podnos s několika sušenkami. Paní Baumanová se jako vždy zeptala anglicky:

„Milá Eliško, nemáš chuť na sušenky?“

Eliška sice neměla chuť, ale vždycky odpovídala:

„Děkuji, moc ráda si vezmu…“

zapomněla na otázku své učitelky odpovědět. Paní Baumanová na ni pohlédla očima tak užaslýma, jako by se přihodilo něco strašlivého. A vůbec, celá hodina dnes byla nějaká docela jiná. Eliška sebou vrtěla, jako by seděla na žhavém uhlí, a paní Baumanová se každou chvilku ptala:

„Co je s tebou, Eliško? Proč jsi dnes tak roztržitá? Není to tím strašným vedrem?“

Kdyby paní Baumanová věděla o případu se záhadným deštníkem, kdyby tušila, že deštník může být v jejím bytě, jistě by nekladla ty starostlivé otázky. Ale paní Baumanová neměla o ničem ponětí, jaký div, že pozorovala malou Elišku se stále větším znepokojením.

Oči děvčátka zatím těkaly po všem možném, po stěnách, po nábytku, po předmětech v pokoji plny naděje, že za chvíli spatří starý černý deštník. Ale marně. V pokoji paní Baumanové vládl vzorný pořádek a všechno bylo na svém místě.

Čas plynul. Starožitné hodiny odbíjely čtvrti, blížil se konec hodiny, ale Eliška neobjevila sebemenší stopu, která by nasvědčovala přítomnosti záhadného deštníku.

Tu se přihodilo něco, co mladá učednice detektivního umění nemohla předvídat. Ze zahrádky přilétl náhlý závan větru a s prásknutím přibouchl okeničku. Paní Baumanová vstala, rozhořčeně se podívala, jako by se zlobila na vítr, že jí působí nepříjemnosti, přistoupila zvolna ke starému plyšovému kanapíčku, sáhla za jeho opěradlo a vytáhla …

Ano! Eliška nevěřila vlastním očím. Paní Baumanová držela v ruce starosvětský černý deštník se stříbrnou rukojetí!

Děvčátko vyskočilo a přiběhlo k učitelce.

„Dovolte, paní profesorko, já tu okeničku otevřu!“

„Ale, Eliško, jsi moc malá, nedosáhneš tam.“

„To nevadí, stoupnu si na židli,“ vší silou uchopila deštník a málem jej vyškubla z rukou své učitelky. Než se stará dáma vzpamatovala z úžasu, přiběhla Eliška k oknu, stoupla si na špičky a hrotem deštníku otevřela přibouchnutou okeničku.

„No prosím!“ zvolala spokojeně.

„Děkuji. Myslila jsem, že tam nedosáhneš.“

Eliška se rozčilením celá chvěla. Držela v ruce těžký deštník. Ani si netroufala na něj pohlédnout. Něco jí říkalo, že právě to je ono záhadné paraple, o němž se zmiňoval Tonda Básník a na které se později vyptával ten záhadný cizinec v slaměném klobouku.

„Paní profesorko," zeptala se nesměle. „Kde jste vzala ten divný deštník?"

„To je stará historie," odpověděla paní Baumanová. „Jen si pomysli, když jsem se po vysvobození Varšavy vrátila do svého bytu, našla jsem ho v knihovně. Nemám tušení, kdo ho tam zanechal."

„To je zajímavé…" Eliška teprve teď pohlédla na stříbrnou rukojeť. Byla solidní, ohlazená, trochu zčernalá, ale u násadce měla ozdobně vyrytý monogram – E. M.

„Proč se tak divíš?" zaslechla za sebou hlas paní Baumanové.

„Jen tak," odpověděla roztržitě. „Jaktěživ jsem neviděla tak starobylý deštník."

„Není divu, dnes už pánové deštníky takového druhu nenosí. To je starý anglický výrobek."

„Víte jistě, že anglický?"

„Docela jistě, podívej!" učitelka ukázala na dolní část rukojeti. „Je tady dokonce firma Wellman and Son – Glasgow. Přečteš to?"

„Opravdu… Wellman and Son – Glasgow. To souhlasí …"

„Co souhlasí?"

„Nápis, paní profesorko…"

Učitelka vzala energickým pohybem deštník z Eliščiných rukou a zastrčila jej zpátky za pohovku.

„Dobře mi slouží na otvírání okeničky," řekla s trpkým úsměvem. „A vůbec, musím se ti přiznat, že jsem si ten starý deštník nějak podivně zamilovala. Je to možná směšné, ale mně se zdá, že je to můj dobrý přítel. Nediv se… starší lidé mají všelijaké podivné nápady … Velice nerada bych se s ním loučila. Doufám ostatně, že mě ten starý krám přežije." Posadila se ke stolku, pleskla rukou o jeho okraj. „Tak, Eliško, přečti mi ještě tento článek."

Eliška stála jako v okouzlení. Široce otevřenýma očima hleděla na odřené opěradlo pohovky, za kterou byl schován deštník.

„Co se s tebou děje?" uslyšela učitelčin hlas.

„Nic, paní profesorko. Jen jsem se chtěla zeptat… Kdyby vás někdo moc, ale hrozně moc prosil o ten deštník, dala byste mu ho?“

„Ty máš nápady. Komu by mohlo záležet na takové nepotřebné věci?“ Paní Baumanová si prudkým pohybem sundala brýle.

„Co tím myslíš, Eliško?“

„Já bych ten deštník chtěla.“

„Žertuješ?“

„Mluvím docela vázne.“

„Co bys s ním dělala?“

„Nevím, ale hrozně se mi líbí.“

„Snad bys mě nechtěla zbavit mého jediného přítele?“

„To ne … ale …“ Eliška se chvilku zamyslila, potom se znenadání zeptala: „Nikdo se vás na ten deštník nevyptával?“

„Ne … ale nechápu, proč mi kladeš takové překvapující otázky.“

Eliška nemohla do konce hodiny přemoci roztržitost, jaká se jí zmocnila. Měla pocit, že se celý pokojík paní Baumanové najednou stal neznámým a tajuplným, že každou chvíli může někdo vklouznout dveřmi, přistoupit k plyšové pohovce, vytáhnout černý deštník a nevysvětlitelným způsobem s ním zmizet. Když hodiny odbily pět, Eliška si ulehčeně oddechla. Chvatně se rozloučila a vybělila z pokoje.

Na chodníku před vrátky už čekal Kubík.

Rozhovor v Augustince

„Tak co?“ zeptal se Kubík hlasem chvějícím se neovládnutelným vzrušením.

Eliška před ním stála a nemohla ze sebe vypravit ani slůvko. Teprve když kamarád opakoval otázku, děvčátko zašeptalo:

„Má.“

„Nekecej!“

„Čestný slovo … za starou pohovkou.“

„Za jakou pohovkou?“

„Plyšovou.“

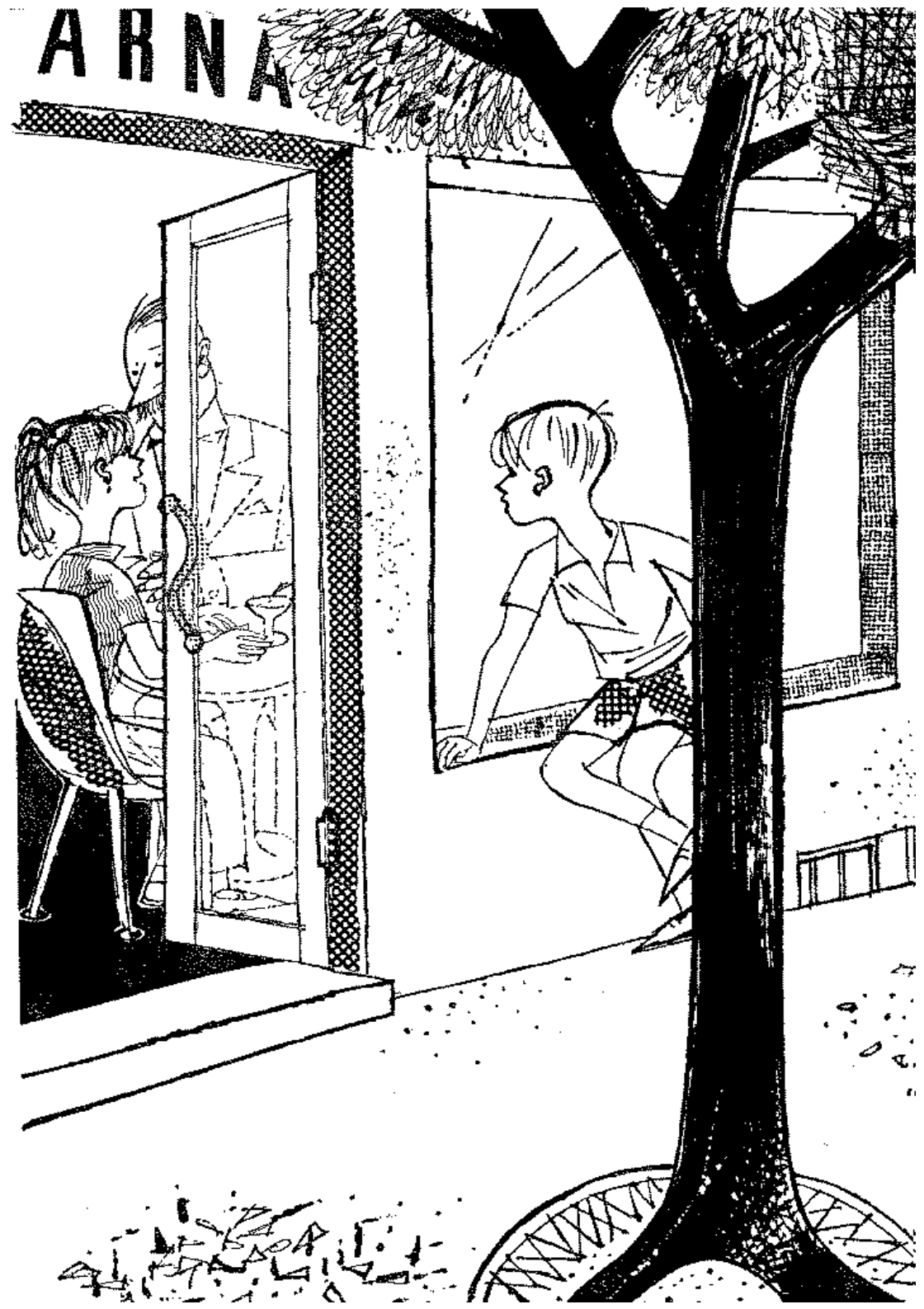
ARNA

Chvilku stáli mlčky. Kubík pozoroval děvče vytřeštěnýma očima. Nedůvěřivě vrtěl hlavou. Konečně řekl:

„To je zázrak, ne?“

„Na mou duši, je to on. Má stříbrnou rukojeť, anglickou firmu a monogram E. M.“

„To je senza, co? Ten záhadný cizinec o něm musel vědět!“

„Ale odkuds“

„To mi nejde do hlavy.“

„Byl jsi u Tondy Básníka?“

„Byl, ale není doma.“

„Třeba je to ten známý, co o něm Tonda mluvil?“

„Možná, ale cítím, že ne. Kdyby to byl on, nepátral by na vlastní pěst.“

Kubík se hluboce zamyslil. Roztržitě si hladil rukou tvář.

„A co teď uděláme?“ zeptala se Eliška.

„Ty musíš jít do Augustinky.“

„Mám mu to říct?“

„Ne!“ Kubík div nevykřikl. „Blázníš? Dokud o tom neví Tonda, nesmíme to říct tak podezřelému člověku.“

„Tak co mu mám napovídat?“

„Žes nic neviděla a paní Baumanová že o žádném parapleti nic neví, rozumíš?“

„Rozumím. A uvěří mi?“

„Musí ti uvěřit. A my ho zatím budeme sledovat. Zjistíme, co je to zač.“

Před Augustinkou se rozloučili. Kubík přešel na protější stranu ulice. Sedl si na římsu výlohy. Napjatě pátral v okolí. Eliška vešla do kavárny. Srdce se jí rozbušilo strachem, ale za chvíli se přemohla. Zůstala stát u dveří velké místnosti.

Bylo tam plno lidí. Kolem stolků se sesedli lidé unavení parným dnem. V pestrobarevném davu, v rohu u okna, spatřila Eliška cizince se směšným knírkem.

Už zdaleka ji uviděl, vítal ji svým nasládlým úsměvem, pokynem ruky naznačoval, aby přistoupila blíž.

Děvčátko se dále snažilo zachovat klid a vážnost, ale při pohledu na černý knírek mu bylo do smíchu. Dusilo se, kousalo do rtů,

snažilo se myslit na smutné věci, ale vůbec to nepomáhalo. Když se blížilo ke stolku, kde seděl neznámý, vyprsklo jako hrající si kotě.

„Vidím, že máš dobrou náladu," vítal ji neznámý. „Prravděpodobně neseš dobrré zprrávy."

Eliška znovu vyprskla a pak se hlasitě, nezadržitelně rozesmála.

„Odpusťte," řekla čtverácky, „ale to všecko je tak strašně směšné."

Neznámý svraštil obočí.

„Co je na thom směšné?"

„Všecko."

Vzal ji lehce za ruku.

„Uklidni se holčičko, rrád bych věděl, jestli se ti podařilo získkhat prro mě nějaké dhobrré zprrávy?" zeptal se šeptem.

„Ano."

„Tak co, má ten deštník?"

„Nemá a mně se zdá, že takový deštník vůbec neexistuje."

„Mluv tiše, tho vůbec není směšné. Bylas thak hodná a zepthala ses phaní Baumanové na tu maličkost?"

„Zeptala, ale paní Baumanová o žádném deštníku neví."

„Ticho!" zasykl neznámý, a jeho tvář se v mžiku k nepoznání změnila. Nebyla už ani komická, ani směšná. Vyjadřovala úžas i zklamání, ale zároveň vypadala hrozivě.

„Zajímavé," řekl jako pro sebe. „Byl jsem přesvědčen, že phaní Baumanová o thom něco ví."

Po chvíli obrátil pohled na děvčátko.

„Děkuji ti, holčičko, byla jsi oprravdu moc hodná a milá. Nespapáš si za odměnu porrci zmrrzlinky nebo khousek dorrtíčku?"

Eliška zavrtěla hlavou.

„Děkuji. To byla maličkost."

A najednou, bůhsuď proč a nač, se zeptala:

„A neřekl byste mi, proč hledáte takový starý deštník ř"

Cizinec se záhadně usmál.

„To tě vůbec nemusí zajímat."

„Ale já jsem strašně zvědavá," řekla Ela umíněně.

Odbyl ji nic neříkajícím úsměvem.

„Takovým věcem ještě nerozumíš, jsi ještě malá, holčičko."

Vstal, vzal klobouk položený na vedlejší židli, řekl zdvořile, ale nějak stroze, jako by se jí chtěl honem zbavit:

„Thak ještě jednou strrašně děkhuji. Na shledanou, holčičko.“ Prošel kolem ní. Proplétal se mezi stolky.

Elišce se zdálo, že si nechala ujít nějakou mimořádnou příležitost a že ten rozhovor špatně vedla. Všechno pro ten smích, který nedokázala potlačit.

Znovu se tiše zachechtala. Měla strašnou chuť vypláznout na cizince svůj ostrý jazýček, ale když se kolem sebe rozhlédla, všimla si, že ji lidé pozorují.

Neznámý se na okamžik zarazil ve dveřích. Vážně si nasadil klobouk, rozhlédl se, jako by se chtěl přesvědčit, zda-li ho někdo nepozoruje. Ulice byla téměř pustá, jen na protější straně, opřen o římsu výlohy, stál na stráži malý vyšetřovatel. Cizinec si ho neráčil povšimnout. Netušil, že má před sebou slavného Kubíka Detektiva, který již přišel na kloub nejednomu tajemství a vypátral nejednoho zlosyna. Sestoupil tedy pomalu po schůdcích kavárny na chodník a klidným krokem zamířil do ulice Klarisek.

Mladík v kožené bundě

Eliška sledovala odcházejícího zklamaným pohledem. Byla nespokojena sama se sebou. Nepodařilo se jí vyzvědět ani jedinou podrobnost, která by poodhalila aspoň cípek tajemství černého paraplete. Stiskla pevně rty a v duchu si řekla:

Eliško, Eliško, ty jsi mi pěkný vrták.

Zrovna v tom okamžiku se vedle ní zastavil vysoký mladík. Přihodilo se to tak nenadále, že si Eliška nestačila povšimnout, zda vyšel z kavárny, nebo zda přišel po chodníku. Překvapeně sebou trhla. Muž se zeptal ostře, hlasem, který nestrpí odpor:

„Co po tobě chtěl?“

Eliška prudce pokrčila rameny. Překvapeně hleděla na muže, jako by se vynořil ze země. Měl snědou, opálenou tvář, černé pichlavé oči a nad jedním okem široký šrám. V tmavošedých texaskách,

černé košili a černé kožené bundě vypadal jako sportovec.

„Tak mluv!“ uslyšela pevný, panovačný Has.

„Nemám ponětí,“ zašeptala.

„Nač se tě ptal?“

Eliška se podívala na protější stranu ulice, ale Kubík už tam nebyl. Uviděla, jak se kočičím krokem krade za mužem v bílém klobouku. Pochopila, že na ni nepočká. Asi nezpozoroval blížícího se „sportovce“, jak mladíka v duchu nazývala, který teď na ni vyzývavě hleděl. Chtěla vykřiknout, ale Sportovec ji pevně chytil za ruku.

„Neptal se náhodou na černý deštník?“ řekl ještě ostřeji.

Eliška dočista zkoprněla. V přívalu náhlých myšlenek nemohla přemoci úžas. Zas už to paraple! Co se stalo, že se z ničeho nic všichni po něm shánějí? To asi bude nějaký zakletý deštník. Než to domyslila, Sportovec opakoval svou otázku:

„Tak mluv,“ naléhal. „Ptal se na ten deštník?“

Eliška se vzpamatovala. Teprve teď jí došlo, že ostrý jazýček nemá v puse pro parádu. Vytrhla se mu a hlasitě zvolala: „A co vy vlastně chcete?“

Sportovec najednou změnil tón. Řekl téměř laskavě:

„Neboj se. Já ti nic neudělám.“

„To by tak ještě scházelo!“ rozdurdila se. „Vás se nebojím! A koukejte odprejsknout, nebo někoho zavolám.“

Mladík se smířlivě usmál.

„Ty máš ale nabroušeno. Chtěl jsem se zkrátka zeptat…“

„Tere-fere,“ zasmála se posměšně. „To známe. Když se chcete něco dozvědět, tak se toho pána zeptejte hezky sám!“ A odvážně na něho vrhla trochu šibalský úsměv a rozběhla se za Kubíkem. Když ho dohonila, cizinec v bílém klobouku zahýbal do Okružní.

Kubík jí dal znamení, aby se nepřibližovala. Tvářil se tak smrtelně vážně, že Eliška znovu nemohla ovládnout smích, ale rychle se vzpamatovala. Chvíle byla příliš významná, na žerty nebyl čas.

Poslušně přešla na druhou stranu ulice. S napjatou pozorností sledovala průběh událostí. Zatím se nic zvláštního nedělo. Bílý klobouk si to šinul podél domů, a za ním se jako stín plížil Kubík

Detektiv.

Vtom si Eliška vzrušeně povzdechla. Bílý klobouk zůstal stát před brankou vedoucí do vilky paní Baumanové. Děvčátko se schovalo za kmen starého javoru. S bušícím srdcem očekávalo, co bude následovat.

Zatím Kubík cizince předešel. Provedl to tak lhostejně, jako by majitel bílého klobouku byl vzduch. Udělal několik desítek kroků a nepozorován zmizel za živým plotem.

Cizinec nerozhodně postával, jako by se rozmýšlel, co má podniknout.

Dlouho se díval na dům zarostlý psím vínem … Bylo ticho. Pustá ulice tonula v měkkém světle slunce, sklánějícího se nad střechy domů. Přetínaly ji dloužící se stíny.

Eliška cítila, že se za okamžik stane něco překvapujícího. S tvářičkou přitisknutou k drsnému kmeni stromu vyčkávala.

Vtom cizinec rázně otevřel branku a vstoupil do zahrádky. Už byl na cestičce. Na okamžik zmizel za skupinkou keřů, ale vzápětí se jeho bílý klobouk mihl na verandě. Neznámý stiskl tlačítko zvonku … Opět zavládlo ticho. Bylo slyšet šelest listí, kterým pohyboval vítr, a vzdálené řinčení tramvají.

Pak se na verandě objevila hubená a důstojná postava paní Baumanové. Eliška vzrušením zahvízdla. Zdálo se jí, že se cizinec v nejbližší chvíli vrhne na paní Baumanovou, vrazí do pokojíku a vzápětí vyběhne se záhadným deštníkem … A oni zatím stáli na verandě, hovořili spolu naprosto klidně a vůbec to nevypadalo, že dojde k nějaké vzrušující události. Eliška byla zklamána tím víc, že se cizinec po několika minutách elegantně uklonil a docela klidně odcházel.

Co po ní chtěl? pomyslila si Eliška. Kdyby si byla mohla odpovědět na tuto otázku, nemusila by si s tím přece lámat hlavu.

Na dlouhé rozmýšlení nezbylo času, za chvilku k ní přiběhl Kubík.

„Skoč honem k paní Baumanové a promluv si s ní,“ zašeptal. „Já klušu za ním,“ pohybem hlavy ukázal na Bílý klobouk. Zvedl ruku k čelu, jako by chtěl zasalutovat, a už kráčel za cizincem. Šel klidně, jak se sluší na opravdového detektiva.

Trapná rozmluva

Eliška zastihla paní Baumanovou sklánějící se nad trsem zlatých, veselých měsíčků. Učitelka plela květinový záhon. Sotva zahlédla svou žákyni, vzpřímila se, poopravila si brýle a zeptala se s neskrývaným úžasem:

„Zapomněla sis něco u mne, Eliško?,“

Děvčátko udělalo s přehnanou elegancí pukrle.

„Ne, paní profesorko, nic jsem nezapomněla.“

„Tak co se stalo?“

„Ale nic … Chtěla jsem se jenom zeptat, co tady chtěl ten pán v bílém klobouku.“

Paní Baumanová si prudkým pohybem sundala brýle. Mhouřila oči, když s vyčítavým výrazem pozorovala Elišku.

„Milá Eliško, já tě dnes vůbec nepoznávám. Chováš se velice podivně a zbytečně se pleteš do věcí dospělých. Budu si muset promluvit s tvou maminkou.“

Eliška se šibalsky usmála.

„Nezlobte se na mne. Chtěla jsem se jenom zeptat… ten pán mě totiž zastavil na ulici. Nezdá se vám to podezřelé?“

Paní Baumanová zvedla ruku k ústům, jako by chtěla potlačit výkřik deroucí se jí na rty.

„Počkej! Počkej! To je opravdu podivné, nerozumím, oč mu vlastně jde!“

Eliška chtěla užuž říci, že mu samozřejmě jde o starý deštník, ale v posledním okamžiku jí něco našeptalo, aby tajemství neprozrazovala. A tak opakovala jako ozvěna:

„Oč mu vlastně jde?“

„Třeba někoho hledá?“ paní Baumanová jako by tu otázku položila sama sobě.

„Ale proč by se mě vyptával, kolik máte pokojů? Byl strašně dotěrný, jak se mi zdálo.“

„No právě, proč se na to ptal?“

„A odkud zná vaši adresu?“

„No právě,“ žasla paní Baumanová ještě více. „Odkud mohl znát

mou adresu?“

„A vůbec,“ pokračovala Eliška rezolutně. „To musí být nějaké podezřelé individuum.“

Paní Baumanová zvedla pohoršeně ruce nad hlavu.

„Jak se to vyjadřuješ, Eliško?“

„Tak se to přece říká.“

„Já jsem měla dojem, že je to velice slušný a dobře vychovaný pán.“

„Slušný je, ale člověk neví, odkud vítr fouká. To bych ráda věděla, na co se vás ještě vyptával.‘“

„Napřed se ptal, čí je to dům. Samozřejmě že můj, ale bohužel mi sem dali nájemníky. Vyptával se, jestli jsem v bytě něco nenašla. Nějaký podivín, snad si nemyslí, že jsem na zahradě našla zakopaný poklad?“ řekla s úsměvem.

Eliška opatrně zasáhla:

„Zmínila jste se přece, že jste našla starý deštník…“

Paní Baumanová se dala do hořkého smíchu.

„Vidíš, o tom jsem se mu zapomněla zmínit. Ale koho by mohl zajímat takový starý krám. Ale nechme toho. Jestli se tady ještě jednou objeví, budu vědět, jak s ním mluvit.“

Pohlédla na hodinky.

„Eliško, už je pozdě, honem domů, nebo maminka bude mít o tebe starost. Hled na to všechno zapomenout a příště se nepleť do záležitostí dospělých.“

Po těchto slovech se sklonila nad záhonem a začala náruživě vytrhávat plevel, který bujel mezi zlatými záhonky měsíčků.

Poslední model chrysleru

Mezitím Kubík Detektiv šel krok za krokem za Bílým kloboukem. Dával najevo tolik trpělivosti, tolik vytrvalosti a duševní rovnováhy, jako by byl zkušeným inspektorem Scotland Yardu. Jeho bystré oči nepřehlédly sebemenší podrobnost. Přesně pracující mozek registroval v paměti nejdrobnější události.

Cizinec došel na roh ulice, na chvíli se zastavil, pak najednou odbočil do postranní uličky, probíhající mezi zahradami vzadu za domkem paní Baumanové.

Srdce mladého detektiva se prudčeji rozbušilo.

Jistě chce obejít dům a nepozorovaně vniknout do bytu paní profesorky, uvažoval, zatímco pospíchal za cizincem.

Ten se zastavil před nevelkým otvorem v zídce lemující prostranství se starými baráky a hřbitovem automobilových vraků. Zdálo se, že každou chvíli přeskočí vydrolenou zídku a zmizí na druhé straně, ale zřejmě si to rozmyslil. Vracel se totiž a šel proti chlapci.

Kubík ho včas zpozoroval. Uhnul stranou a skrčil se do hustých hlohových keřů.

Co tady čmuchá? Co tu hledá? přemýšlel a pozoroval bílý klobouk míhající se za křovím. Jestliže obchází kolem domu paní Baumanové, má nějaké nekalé úmysly, ale jaké? Třeba chce jednoduše ukrást černé paraple, nebo chce spáchat něco ještě horšího. Co dělat? Malý detektiv si povzdechl. Musím ho dál stopovat, domněnky nepomohou, uvidíme, jak se věci budou dál vyvíjet.

Spěchal za neznámým. Muž odbočil do postranní uličky, a pak, Kubík nechtěl věřit vlastním očím, zastavil se před velkým luxusním autem. Chlapec strnul. Jako horlivý čtenář Světa motorů se dobře vyznal ve značkách a nových typech aut. Bez námahy tedy poznal jeden z posledních modelů chrysleru. Vůz byl mohutný, nízký, rozložitý, ale přesto elegantní a lehký. Stál ve stínu hustého křoví. Z dálky svítil zrcadlově lesklými plochami skla a chromu. Měl zahraniční evidenční značku.

Cizinec usedl za volant. Za chvilku motor tiše zabzučel a šedé auto, měkce se kolébající na rigolech, blýskající nádherným chromem, projelo kolem zkoprnělého detektiva. Za ochranným sklem, pod kloboukem naraženým hluboko do čela, se mihla snědá tvář s černým knírkem. Chrysler vyfoukl namodralý obláček spalin. Zavonělo to benzínem. A potom, jako čarovná vidina, zmizelo auto za stromy v zatáčce.

Mladý detektiv stál na místě jako zkamenělý. Když nevtíravý

hukot motoru zcela umlkl a rozplynul se v tichu, vládnoucím kolem dokola, zašeptal Kubík zaťatými rty:

„Kdo to může být?“

Teprve za hodnou chvíli si uvědomil, že nejdůležitější věc propásl: nezapsal si číslo auta.

Porada

Venku se už stmívalo, když se Kubík Detektiv vracel domů. Kráčel zamyšleně kolem nových bloků. Končící den mu přinesl tolik nečekaných překvapení, že hoch nemohl udržet pohromadě roztěkané myšlenky. Bolela ho hlava. Padala na něho těžká, ochromující únava.

Když stoupal po schodech, z dálky uviděl Elišku. Seděla na schodku přede dveřmi jeho bytu.

„Ahoj!“ vítala ho vesele. „Co se tváříš jako kakabus?“

Kubík ožil.

„Elis,“ řekl vzrušeně, „tak se mi zdá, že jsme na stopě nějakého velkého dobrodružství.“

„Mně se taky zdá.“

„Víš, co má?“

„Kdo?“

„Chlap v bílém klobouku.“

„Směšné fousky.“

„Bez legrace. Má nejnovějšího chryslera.“

„Co je to chrysler?“

„No jo, holka. Ta nikdy nic neví. To je senzační americký bourák.“

„On je Američan?“

„Nemám páru.“

„Mluví přece polsky.“

„Mohl přijet z Ameriky.“

Děvče čtverácky zamrkalo.

„Třeba je to gangster. Četla jsem, že v Americe jsou spousty

gangsterů.“

Kubík si hluboce povzdechl.

„Eliško, říkám ti, možné je všecko. Jaktěživ jsem ještě neměl tak velký případ.“

„A to tě mrzí?“

„To ne. Ale biju se do hlavy, že jsem si nezapsal číslo.“

„Nač potřebuješ číslo?“

Kubík se na ni pohrdavě podíval.

„Ty vážně nic nechápeš? Kdybychom měli číslo auta, mohli bychom zjistit, kdo je ten chlapík v bílém klobouku. A kdybychom věděli, kdo to je, mohli bychom se dovědět, proč hledá paraple.“

„Ty si myslíš, že deštník hledá jenom on?“ zeptalo se pobaveně děvčátko a vyprávělo mu o svém dobrodružství se Sportovcem. „Jak na to koukám, chtěla bych se vsadit, že to paraple dlouho u paní Baumanové nezůstane,“ zakončila svou krátkou zprávu.

Kubík se hluboce zamyslil.

„To je tutovka,“ řekl vzrušeně. „Musíme něco vymyslit, aby nám to paraple nevyfoukli před nosem.“

„Paní Baumanová má to paraple moc ráda,“ dodala Eliška. „A fakt by ji mrzelo, kdyby jí ho někdo za tou pohovkou šlohnul.“

„Musíme ji varovat.“

„To nepomůže. Když se dovědí, že je paraple za pohovkou, určitě je seberou. Paní Baumanové je mi moc líto.“

„V tom případě,“ zvolal Kubík, „musíme věc zařídit tak, aby paraple u paní Baumanové nebylo.“ Najednou se vší silou plácl po stehně. „Už to mám! Báječný nápad. Postaráme se o paraple!“

„Báječný nápad!“ přizvukovala Eliška. „Ale jak to udělat?“

„A co tak vysvětlit paní Baumanové, že bude lepší, když to paraple bude například u mne.“

„Nebo u mne.“

„Nebo je schováme do sklepa.“

„Prima!“ zaradovalo se děvčátko. „Ale co … když s tím paní Baumanová nebude souhlasit.“

„Musíme ji přesvědčit, že jí hrozí velké nebezpečí.“

„A co když se nám ji nepodaří přesvědčit?“

Kubík se nedůvěřivě podíval a znovu upadl do hlubokého

přemýšlení.

Konečně prohlásil:

„Musíme si to promyslet.“

„Musíme si to dobře promyslet,“ opakovala Eliška zadumaně.

Kdo šlohnul to paraple?

Příští den ráno zašli naši detektivové k paní Baumanové. Chtěli ji varovat, jak velké nebezpečí jí hrozí pro to nevinné paraple.

Byl krásný den. Veselé mráčky rychle plynuly nad střechami domů. Vrabci rozjařeně rejdili na keřích podél cest a holubi jako modré obláčky kroužili na vysokém blankytném nebi.

Před brankou se Kubík zastavil.

„Když se nevrátím s parapletem, tak jsem král vrtáků,“ řekl domýšlivě.

„Neříkej hop!“ varovala ho Eliška.

„Můžeš být klidná, všecko jsem si dobře promyslil. Do půlnoci jsem nespal, vážně. Jenom musíme odvážné začít.“

„A hodně ji postrašit,“ přisadila si Eliška.

„A vůbec, musí se to udělat odborně. Moc nemluv, prosím tě, nebo všecko zvrtáš.“

„Ty seš nějakej chytrej!“ okřikla ho Eliška.

„To ne,“ odpověděl honem, „ale musíš uznat, že mám víc zkušeností.“

Po těchto slovech vážně otevřel branku. Vešli do zahrádky.

Když prošli kolem keřů, uviděli na verandě mezi květinami a hustým kapradím paní profesorku. Malou konvičkou zalévala zelené keříky. Když je uviděla, zarazila se na okamžik, jako by najednou uviděla přicházet dva pidimužíky. Pak řekla své obřadné:

„Good morning, my dear Elisabeth!“ a hned dodala polsky: „Už jsi tady zas? Dnes přece nemáš mít hodinu?“

Eliška udělala uctivé pukrlátko. Ukázala na malého detektiva a řekla vážně:

„Přivedla jsem vám spolužáka, Kubíka, kterému všichni říkají

Detektiv.“

„Chceš-li se mě znovu vyptávat na ten deštník, tak můžeš raději hned jít domů.“

Kubík se elegantně uklonil. Tvářil se jako hrdina.

„Je to ve vašem zájmu,“ řekl s úřední upjatostí.

Paní Baumanová zavrtěla energicky hlavou.

„Děti, děti, já vám nerozumím.“

„Nechceme, aby se vám přihodilo něco zlého.“

Učitelka angličtiny si znovu nervózně upravila brýle.

„Vyjadřuj se jasněji, chlapečku.“

„Hrozí vám velké nebezpečí,“ začal mladý detektiv tajemně.

Paní Baumanová nervózně zvedla ruce nad hlavu.

„Milé děti, vy jste se dočista zbláznily! Jak může tak staré ženě hrozit nebezpečí?“ prudce se obrátila na Elišku. „Vysvětli mi, prosím tě, co to všecko znamená?“

Eliška pokrčila rameny. Vyslala ke Rubikovi úpěnlivý pohled. Mladý detektiv vytáhl rázným pohybem ze své kapsy červený zápisník.

„Okamžik,“ řekl slavnostně. „Hned vám to vyložím.“

Bez zbytečného spěchu začal listovat v notýsku. Paní Baumanová oněměla. S hrůzou hleděla na chlapce. Hoch vypálil jako z děla:

„Paní profesorko, jste sledována. Dne 25. t. m. individuum v bílém klobouku, špatně vyslovující hlásku r, se na vás několikrát vyptávalo. V 18 hodin 15 minut obešlo váš dům zezadu a nahlíželo do oken …“

„Co to všecko znamená?“ přerušila ho paní Baumanová.

Kubík si výstražně odkašlal.

„To jsou mé detektivní poznámky.“

„Chlapečku,“ zaútočila učitelka, „když si chceš hrát na detektiva, nedělej si ze mne žerty.“

Kubík si podruhé odkašlal, a jako by chtěl dát paní Baumanové na vědomí, že nemá nejmenší důvod dělat si legraci, podal jí notes.

„Tady mám přesně všechno zapsáno. To individuum v bílém klobouku jezdí americkým autem a je velmi nebezpečné.“

„Třeba je to nějaký gangster,“ vpadla Eliška.

Kubík na ni vyčítavě pohlédl a káravě vysvětlil:

„To jsme si ještě neověřili, ale je pro to důvodné podezření.“

Paní Baumanová se dala do hlasitého smíchu:

„Milé děti, to je tuze povedená historka. Musím přiznat, že máte bujnou fantazii. Ten hodný pán byl u mne včera ještě jednou…“

„To je průšvih!“

„… byl u mne včera večer ještě jednou, a jak se ukázalo, je to velmi slušný člověk. Prožil prý tady své dětství a zkrátka a dobře přijel navštívit rodný kraj…“

„Tak to už je paraple v trapu!“ zašeptal Kubík zoufale.

Paní Baumanová zaslechla jeho povzdech a dodala:

„A představte si, na deštník se ani nezeptal.“

„Chytrák,“ zaúpěl mladý detektiv.

„Zdá se mi,“ pokračovala paní Baumanová vesele, „že s tím deštníkem se vám jenom něco zdálo. Je docela pochopitelné, že děti ve vašem věku mají moc živou obrazotvornost. Chcete-li ten deštník vidět, mohu vám jej ukázat. Přesvědčíte se, že je to praobyčejný starý krám… Pojďte dál,“ pohybem ruky je pozvala do pokoje. Vládlo tam pološero. Husté keře zacláněly okno. Pouze úzký proužek slunce přetínal pokoj zlatou čarou. V jeho světle vířil a kroužil jemný prach. Pás světla dopadal přímo na zelenou pohovku a v jeho záři vystupoval z šera odřený plyš.

Kubík a Eliška stanuli ve dveřích. Učitelka přistoupila k pohovce, lehce se naklonila, sáhla rukou za opěradlo a náhle vyrazila tlumený výkřik:

„Bože, deštník je pryč!“

Nastal okamžik hrobového ticha. Dětem se zdálo, že se někdo mihl zšeřelým pokojem … Ale bylo to jen zdání … Paní Baumanová se opírala o opěradlo pohovky a její užaslý pohled bloudil po tvářích dětí.

Ticho přerušil Kubíkův klidný hlas:

„To se dalo čekat.“

„Můj ty bože!“ opakovala učitelka. „To snad není možné!“ klekla si na koberec a dívala se pod starý kus nábytku. „To je nepochopitelné. Včera tu přece ještě byl.“ Vstala, rázným pohybem odšoupla pohovku, bezmocně rozložila ruce. „V tom jsou nějaké čáry!“

Děti k ní přistoupily. Kubík jako chlapec mimořádně pečlivý se v mžiku vsoukal pod pohovku. Za chvilku se ozval jeho hlas:

„Paraple je fuč!“

Paní Baumanová klesla na pohovku, vytáhla z rukávu batistový kapesníček a lehkými pohyby si otírala čelo. Kubík vylezl zpod pohovky. Na jeho tváři hrál vítězoslavný úsměv.

„Žádné starosti, paní profesorko,“ řekl, „ujišťuji vás, že deštník najdu.“

Učitelka zvedla ruce k spánkům.

„O to nejde, ale nedovedu pochopit, jak se to stalo. Já prostě žasnu. Včera večer jsem přece ještě otvírala okeničku.“

Kubík se tajuplně usmál.

„Kdy to bylo?“

„Zrovna když ten pán byl u mne na návštěvě. V pokoji bylo dusno, a tak jsem vstala a otevřela okeničku deštníkem. Vzpomínám si přesně, jako by se to stalo teď.“

„A co jste dělala s deštníkem?“

„Jak to: co? Dala jsem ho na místo. U mne má každá věc své místo. Deštník vždycky stojí za pohovkou.“

„Neodešla jste náhodou potom z pokoje?“

Učitelka se na okamžik zamyslila.

„Ano, šla jsem do kuchyně pro cukr, protože jsem tomu pánovi udělala kávu.“

„A později jste se za pohovku nedívala?“

„Ne.“

„A nikdo jiný už u vás nebyl?“

„Nikdo.“

„To znamená, že paraple ukradl on,“ prohlásil detektiv rozhodně.

Paní Baumanová se hořce rozesmála.

„Ale chlapečku, uvědom si, že to není špendlík, nemohl si jej zapíchnout do klopy. Vím určitě, že nic neodnášel z domu, když jsem ho doprovázela k brance.“

„Věřte mi, paní profesorko, že taková individua mají své metody.“

„To by mě musel zhypnotizovat.“

„Všecko je možné.“

Paní Baumanová se hluboce zamyslila. Spletla kostnaté prsty, povzdechla si.

„Zvláštní věc. Toho deštníku je mi opravdu líto," najednou jako by se vzpamatovala, řekla živě: „To je divná historie. Ale nejpodivnější je, proč jej ukradli? Je to přece starý deštník."

Sportovec opět na obzoru

Vyšli z šerého, dusného pokoje na verandu, zalitou jasným sluncem. Zahrádka se koupala v jasu, voněla květy, šuměla veselým bzukotem včel. Najednou se jim velké tajemství deštníku zdálo méně tajuplné.

„Co myslíš," zeptala se Eliška, „šlohnul to paraple chlápek v bílém klobouku?"

„Krk na to," odpověděl Kubík.

„A co s ním udělal?"

„To kdybych věděl! Ale myslím, že ho nespolkl."

„A co když ho schoval do nohavic kalhot?"

„Ne. Paní Baumanová by si všimla, kdyby kulhal na jednu nohu."

„Nebo ho zlomil."

„Na to neměl čas."

Eliška rozložila ruce.

„Pak to paraple buďto spolkl, nebo jsou v tom opravdu nějaké čáry."

„Na čáry nevěřím. Bude to nějaký mazaný chlapík a provedl to tak, že by nás to ani ve snu nenapadlo."

„Ano," řekla Eliška zamyšleně, „je to fakt nějaký koumák a zdá se mi, že na něho budeme krátcí…"

„Ty si pořád nevěříš," okřikl ji Kubík. „Když on je prohnaný, musíme my být ještě prohnanější."

Eliška obdivně pohlédla na Kubíka. Z celé jeho postavy dýchala neobyčejná síla a tvářil se tak sebevědomě, jako by se chystal dobýt svět. Kubík se jí líbil, i když snad byl příliš vážný. Ale co dělat, ne všichni v sobě mají tolik radosti ze života jako Eliška.

Došli téměř k brance. Eliška zahlédla na protější straně ulice Sportovce. Nemýlila se. Byl to tentýž mladík, který ji včera zastavil před Augustinkou. Stál teď pod starým javorem, hulil cigaretu a pátravě si obhlížel dům paní Baumanové. Když zahlédl malé detektivy, ustoupil, a ukryl se ve stínu. Děvče šťouchlo Kubíka.

„Bacha, Sportovec!“

Také Kubík ho zahlédl.

„Nic se neboj,“ řekl, „ještě se možná něco dozvíme.“

Když vyšli na ulici, Sportovec náhle vystoupil ze stínu, překročil jízdní dráhu a postavil se jim do cesty. Měl na sobě stejnou bundu z černé kůže a černou kosili. Pohyby měl vláčné, krok pružný. Působil dojmem sympatického člověka, jen jeho pohled neklidně těkal a jako by v něm byla vyhrůžka.

„Jak se máte?“ řekl žertovně místo pozdravu. „Jak se daří babičce?“

„Dobře, děkujeme za optání,“ odsekl mu rázně Kubík.

Sportovec se dal do smíchu.

„To je hezký, že navštěvujete starý dámy.“

Kubík odpověděl s jízlivým úsměvem.

„To je hezký, že od rána čumíte před jejím domem.“

Sportovec ho poklepal po rameni.

„Ty seš nějakej vostrej hoch! Co paní Baumanová, zdravá?“

„Zdravá,“ odpověděl Kubík. Napadlo mu, že se musí mít na pozoru, protože ten člověk začíná klást podezřelé otázky.

Mladík se drze usmál.

„Byla sama?“ zeptal se.

„Sama.“

„To je dobře,“ obrátil se a chystal se k odchodu, ale Kubík zvolal provokativně:

„Zajímá vás jenom to?“

„Zatím jenom to.“

„A ten chlápek, za kterým jste včera chodil?“

Neznámý přimhouřil spiklenecky jedno oko.

„A kterého jsi ty včera stopoval, chlapečku, že?“

Kubík pokrčil rameny.

„Mohu vám říct, že byl včera u paní Baumanové. Dokonce

dvakrát.“

Chlapec zvedl odvážně hlavu.

„A nechtěl byste se náhodou dozvědět něco zajímavýho o černým parapleti?“

Sportovec ho bleskovým pohybem uchopil za rukáv košile a přitáhl k sobě.

„Poslyš,“ zašeptal změněným hlasem. „Co vám říkala ta bába?“

Kubík se hrdinsky usmál.

„Řikala, že je to slušný člověk.“

„A co ještě?“

„Že přijel na návštěvu do staré vlasti.“

„Nech si to. Pověz, co říkala o parapleti.“

„Nic neříkala, já si dělal legraci.“

Mladík ho surově odstrčil.

„Kecáš, bambulo!“ v jeho očích to výhružně zablýskalo. „A nepleťte se mi tady, nebo vám proženu perka. No, mazat! Na co čekáte?“

Kubík důstojně odcházel.

„To jsme mu to dali zbaštit,“ řekla Eliška, když došli na Podtatranskou, a dodala: „Budeme na něho muset dohlídnout. A vůbec. Musíme si pořádně promyslet, co máme dělat, abychom našli chlapíka v bílém klobouku a zjistili, co udělal s parapletem.“

Nečekané shledání

Zůstali stát na rohu. Kubík vytáhl červený notes. Dlouho v něm listoval. Konečně řekl:

„Já si teď skočím do Bílé růže za dědou Pivčem. Možná že má nějaké zprávy, třeba něco cítí v kostech.“

„A já?“ zeptala se Eliška.

„Ty klusej k Tondovi Básníkovi. Musíme mu říct o všem, co se stalo. Jenom prosím tě opatrně, víš přece, že je to kumštýřská duše.“

Eliška se zamračila.

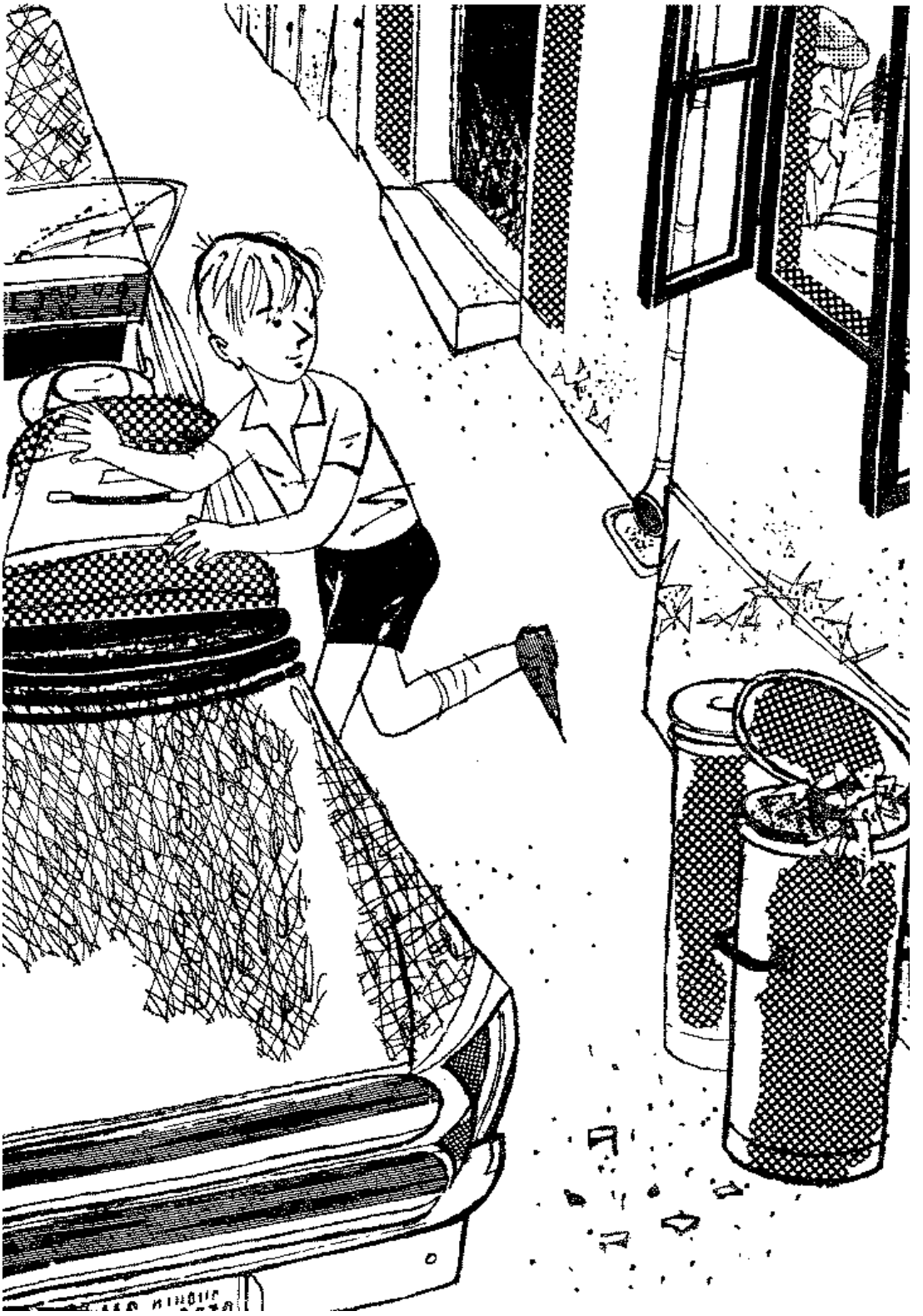

„Jejdamane, já se bojím. On se strašně rozčilí, až se dozví, že se paraple našlo a už je zase y trapu.“

Šibalsky se usmála, mrkla černýma očkama.

„Ale třeba mi nic neudělá. Ahoj!“

„Ahoj!“ rozloučil se s ní Kubík.

Dlouhými kroky rázoval k výčepu U bílé růže. Cestu si krátil přemýšlením. A bylo o čem dumat.

Co v tom jenom může být? spekuloval. Existuje jedno staré paraple. Je hromada lidí, kteří je hledají. Je chlapík v bílém klobouku, který je

šlohnul za pohovkou paní Baumanové. A konečně je velký otazník: co se za tím vším skrývá? A všecko je strašně zamotaný. Tak například: odkud mohl „známý“ Tondy Básníka vědět o deštníku? Proč Sportovec v kožené bundě stopuje chlapíka v bílém klobouku? A jak ten chlapík mohl vynést z pokoje deštník, když ho předtím nespolkl? Ano, ano, není snadné být detektivem a luštit takové záhady.

Nejdůležitější je, myslil si, když se blížil k Bílé růži, najít chlapíka v bílém klobouku. Ale je to tak jednoduché? Teď, když už má ten deštník, tak se v naší čtvrti sotva objeví.

Ale kde ho hledat?

V tom okamžiku se Kubík zastavil jako vrytý do země. Dlouho si protíral oči. Zdálo se mu, že sní nebo že ho někdo očaroval. Ale nebyly to čáry. Před výčepem U bílé růže, při okraji chodníku stál nádherný šedý chrysler. Z dálky se leskly jeho velké červené stopky a blinkry a stříbrná čára zadního nárazníku.

Kubík vyrazil potlačovaný výkřik radosti:

„Mám tě!“

Opatrně se přiblížil k bouráku. Luxusní kabriolet měl staženou střechu. Panel u volantu se leskl spoustou ciferníků, páček. Hoch se díval na ten třpytivý zázrak jako v okouzlení. Brzy však přemohl pocit úžasu. Pozorně se rozhlédl. Na předním sedadle uviděl dobře známý bílý klobouk, vedle ležel plán města, na zadním sedadle velká kostkovaná pokrývka …

Pohled na pokrývku vzbudil v detektivově bystré hlavě smělý nápad: vkrást se do vozu, skrčit se vzadu, schovat se pod pokrývku a

… samo pomyšlení na báječnou projížďku v takovém autě ho rozechvělo.

Ale především si musí ověřit, co dělá majitel luxusního bouráku.

Kubík klidně prošel okolo domku, odbočil do křoví, obešel výčep. Z druhé strany hospůdky stála stará kůlna, jejíž plot sousedil se zahrádkou. Přitiskl se ke stěně kůlny a opatrně vystrčil hlavu. Uviděl zahrádku, v této hodině prázdnou, několik stolků pokrytých plastikovými ubrusy, kočku, provalující se u zdi, a široká ramena urostlého muže.

V prvním okamžiku ho nepoznal, ale když zahlédl černý knírek, věděl jistě, že je to on – majitel bílého klobouku, zloděj tajuplného paraplete.

Co tady dělá? Co tu hledá? přemýšlel. To je divné a podezřelé.

Cizinec byl rozčilený a vzrušený. Každou chvíli vyhlížel k výčepu, jako by na někoho čekal. Netrpělivě bubnoval prsty na okraji stolku, neklidným pohledem těkal po prázdné zahrádce.

Na někoho čeká, konstatoval mladý detektiv. Ale na koho? Nebo si dal s někým schůzku? Ale s kým? Všechno se Rubikovi zdálo mlhavé a nejasné.

Vtom cizinec vstal a hlasitě zvolal do výčepu:

„Platit!“

Ve dveřích se objevila věčně ospalá vedoucí. Její bílá zástěrka se mihla mezi keři.

„Tři pade,“ řekla ospale.

Cizinec se hlasitě zeptal:

„Kdy sem chodívá ten člověk?“

Vedoucí hlasitě zív! a.

„Jako děda Pivčo? Ten už tady dávno měl bejt.“

Kubík se rozčilením zachvěl. Cizinec tedy čekal na dědu Pivča! Další senzace! Co po něm může chutí Neměl čas na rozmýšlení, muž se totiž chystal k odchodu, ale v Kubíkovi znovu ožil smělý nápad.

„Teď, nebo nikdy,“ zašeptal.

Ustoupil za kůlnu, rozběhl se k autu. Skrčen, sehnut, oběhl chryslera. Bleskově se rozhlédl Ulice byla ospalá, pustá Nikde nikdo. Jediným skokem vklouzl malý detektiv na zadní sedadlo.

Lehl si na podlážku, opatrně stáhl pokrývku, takže nad ním tvořila jakousi stříšku, schoulí! se na dně vozu a strnul ve strachuplném očekávání.

Téměř v témž okamžiku zaslechl vrznuti dvířek a známý hlas:

„Vyžidte mu prrosím vás, že pšijdu dnes večerr…“

„Můžete bejt klidnej,“ volala z výčepu vedoucí, „všecko mu vyřídím!“

„Krrásně vám děkuji,“ cizinec skončil rozhovor a pozvolna přistoupil k autu. Kubík strnul. Jasně slyšel blížící se kroky i hlasitý dech. Vtom pocítil, že se kdosi nad ním sklání, že užuž sahá pod pokrývku.

Sbohem, velké dobrodružství, řekl si v duchu a schoulil se pln očekávání…

Zatím tlustá pokrývka sklouzla na jeho záda a měkce ho zavalila svou chlupatou váhou.

Vzápětí okamžik velkého ulehčení. Neznámý odtáhl ruku. Nezpozoroval vetřelce.

Cheche, řekl si Kubík, když má hlavu plnou černého paraplete, tak by v tom autě neuviděl ani slona.

Za chvilku cizinec přibouchl dveře, vůz se začal lehce otřásat od nastartovaného motoru, pak se auto rozjelo měkounce, jako by bylo z gumy.

Kubík si ulehčeně oddechl. Vystrčil hlavu zpod pokrývky, zhluboka nabral vzduch do plic a pak začal uvažovat:

Kam mě asi zaveze?

Výlet do neznáma, a co z toho bylo

Jeli dlouho. Několikrát se zastavili. Kubík pochopil, že přejíždějí křižovatky. Cesta do neznáma naplňovala chlapce příjemným strachem. Lámal si hlavu, kam by ho muž v bílém klobouku mohl zavést. Myšlenky nebyly příliš potěšující. Kdyby náhodou jeli daleko za město, jak se vrátí domů? Nebo kdyby zajeli do nějakého gangsterského doupěte, brrr … Hrůza pomyslit, a na věci nic

nezmění skutečnost, že podniká cestu za tak nezvyklých podmínek a takovým fárem. Ale ať se děje co děje, detektiv musí být vždycky připraven na nejhorší. To už patří k jeho povolání …

Vtom vůz lehce zabrzdil. Zůstal stát.

Kubík se pečlivě zakryl houní. Přes pokrývku uslyšel za chvíli nějaký neznámý hlas. Kdosi přistoupil k autu a řekl po varšavsku bodře:

„Pane šéf, maj to marný. Vobešel jsem šecky ouřady, ale takový paraple tam nejni.“

Muž v bílém klobouku drsně odpověděl:

„Zkuste to ještě jednou.“

„Proč ne, pane šéf, ale je to šecko na draka …“

„Thakový věci mi nežíkejte. Platím vám za to, abyste hledal, rrozumíte?“

„Jasný, pane šéf,“ řekl neznámý a odešel.

Auto se znovu rozjelo. Teď již uhánělo rychle, bez zastavování. Po několika minutách zpomalili, projeli zatáčkou a zastavili se nadobro. Zvuk přibouchnutých dvířek, klapot vzdalujících se kroků, to byly signály, že majitel opustil vůz.

Kubík ještě chvíli počkal. Pak se vyhrabal zpod pokrývky, opatrně vystrčil hlavu a před očima se mu zatmělo. Nad sebou uviděl bílý klobouk a zpod klobouku ho zkoumavě pozorovaly dvě černé oči.

Chtěl vzít nohy na ramena, ale cizinec ho zadržel klidným pohybem:

„Neboj se, chlapečku. Tys mi prrovedl hezký khousek.“

„Já … já se chtěl jenom svézt,“ vykoktal ze sebe Kubík.

„Chápu, chápu!“ smál se cizinec. „Zjistil jsem tho už pšed tou hnusnou phutykou. Chtěl jsem ti udělat pšekvapení.‘“

Kubík byl jako opařený. Co je? Co se stalo? Nepřeskočilo tomu chlapíkovi? Místo aby se zlobil, žertuje.

„Odpusťte,“ zašeptal. Byl na rozpacích, jak se v takovém případě zachovat.

„Nevadí, nevadí. Mám pšece smysl pro legrraci. Phojď se mnou, chlapečku, zvu tě na šálek čokholády.“

To je nějaká past, blesklo Kubíkovi hlavou. Má asi něco v plánu.

Ale co si měl mladý detektiv v takové situaci počít? Těžko mohl odmítnout, tím spíše, že se nabízela možnost navštívit záhadného a tak nezvyklého muže v jeho bytě. Vyskočil tedy z auta, a aby smazal nepříjemný dojem, řekl obdivně:

„Vy ale máte senza fáro!“

Neznámý ho poplácal po rameni.

„Mám rradost, že se ti tha prrojížďka líbila.“

Kubík si teprve teď všiml, kde se ocitl. Stál před vysokou, mnohapatrovou budovou. Rady oken stoupaly k obloze, leskly se v slunci jako zrcátka – stále menší a docela nahoře načisto malinká. Před budovou stálo několik krásných aut: mercedeska, oppel-rekord, volkswagen a dvě ohromné fordky. Otáčivé dveře vedly do stinné haly. Nad vchodem zářil neónový nápis Grandhotel.

Chlapce úplně ohromila nádhera vnitřního zařízení. Byl celý pryč. Sotva stačil cizinci, kráčejícímu dlouhými kroky. Vrážel do lidí, klopýtal o koberce, o schody. Prošli halou plnou lidí. Vstoupili do výtahu. Chlapec se neodvážil na cizince ani pohlédnout. Zato on ho mlčky pozoroval přimhouřenýma očima.

Výtah se konečně zastavil. Chvíli šli dlouhou chodbou podél řady bílých, lesklých dveří. Nevyměnili spolu ani slůvko. Pak zůstali stát přede dveřmi, na nichž bylo zlaté číslo: 213. Kubík Detektiv si je vryl do paměti, ale když vkročil do pokoje, všecko mu z hlavy vyprchalo. Cítil v sobě zdrcující prázdnotu.

Teprve teď neznámý promluvil. Jeho hlas zněl ostře a nevlídně:

„Jak vidíš, chlapečku, mohl bych ti požádně naprráskhat.“

Kubík rychle uskočil.

„Neboj se,“ zadržel ho neznámý, „tho je jenom výstrraha prro budoucnost. Za thu pšíjemnou prrojížďku mi prrokážeš malou laskhavost.“

„Velice rád,“ zašeptal chlapec.

„Tak vidíš, jak rrychle jsme se dohodli. A teď se napijeme dobrré čokolády.“

Po těchto slovech sáhl po termosce, postavené na stolku, připravil dva šálky a obratně je naplnil.

Při čokoládě chlapce upřeně pozoroval. Kubík byl tak roztřesený, měl takovou trému, že mu při prvním doušku zaskočilo, rozkuckal

se a ke své hrůze poprskal sněhobílý ubrus. Byl zoufalý, ale neznámý ho rychle utěšil:

„Tho nic. Jenom khlid, chlapečku…“

Pro toho člověka všecko bylo „nic“, zatímco mladý detektiv prožíval strašlivá muka. Měl pocit, že si ten úskočný, nebezpečný dobrodruh s ním hraje jako kočka s myší, odsouzenou k sežrání. Bál se, že se za chvíli přihodí něco hrozného.

Neznámý pomalým pohybem odsunul šálek. Zeptal se s jidášským úsměvem:

„Chutnalo?“

„Prosím ano,“ vypravil ze sebe Kubík.

„Tho mám rradost,“ po těchto slovech vstal, přistoupil ke skříni a otevřel ji … A Kubíkovi se toho dne potřetí zatmělo před očima. Neznámý totiž sáhl do skříně a vytáhl starý černý deštník se stříbrnou rukojetí. Držel jej docela samozřejmě, jako by to bylo praobyčejné paraple nebo nějaká docela obyčejná hůl! Přitom se na chlapce usmál a řekl:

„Jde o maličkost. Zkrrátka a dobže, doneseš ten deštník jedné staré dámě. Chápeš?“

„Ano …“ vyrazil Kubík.

„Dovedeš být diskrrétní?“

„Dovedu.“

„Thak zajdeš na Okrružní tšídu, to je blízko té hnusné phutyky. Znáš tu ulici?“

„Znám.“

„Výborrně. Zajdeš do čísla dvacet tši, k phaní Baumanové…“

Toho už bylo trochu moc. Kubíkovi se bezděčně vydralo z úst:

„K paní Baumanové?“

„Co je na tom divného?“

„Nic.“

„Ty ji znáš?“

„Ne.“

„Tím líp. Zajdeš thedy,“ pokračoval klidně, „k phaní Baumanové, zaneseš jí ten deštník, a zeptháš se, je-li její. Když ti žekne, že je to její deštník, necháš ho tham a žekneš, žes ho našel na ulici.“

„A když řekne, že není její?“

„Věžím, ba, vím jistě, že je tho její deštník. S tím nebudeš mít photíže. A teď mi opakuj, co máš udělat?“

Kubík byl tak ohromen neočekávaným zvratem událostí, že dlouhou dobu hleděl nevidoucíma očima na deštník a nebyl s to soustředit myšlenky. Zdálo se mu, že prožívá bláznivý sen nebo že byl zhypnotizován. Ale ne. Všechno bylo skutečné: hotelový pokoj, vonící pastou na parkety, ubrousek potřísněný čokoládou, černý knírek cizince a jeho hlas, který zněl dutě jako přes tlustý závěs.

„Co se ti stalo? Nedovedeš to ophakovat?“

Kubík soustředil celou svou vůli. Začal nesměle:

„Mám jít na Okružní třídu číslo dvacet tři k paní Baumanové. Donést jí ten deštník a zeptat se, jestli je její. Když řekne, že ano, mám jí říct, že jsem ho našel na ulici.“

„Výborrně. Brravo!“ zvolal cizinec. „Vidím, že jsi hlava otevšená. Ale varruji tě, kdybys někomu žekl, od koho ten deštník máš, potom…“ v tomto místě si velmi výmluvným pohybem přejel rukou pod krkem.

Kubík zbledl. V tomto okamžiku už mu bylo úplně jasné, že stojí před skutečným gangsterem, a v duchu začal hořce litovat chvíle, kdy v sobě pocítil touhu stát se detektivem, ale nejvíc litoval okamžiku, kdy se poprvé doslechl o černém parapleti.

Přesto ho pohled na deštník tak přitahoval, že na chvíli zapomněl na cizincovy hrozby. Muž stále chlapce pozoroval černýma, trochu vypoulenýma očima.

„Rrozumíš, co jsem ti žekl?“

„Ano. Rozumím.“

„Doufám, že ti nebudu muset ublížit a že zůsthaneme dobží pšátelé,“ položil ruku na chlapcovo rameno. „Nic se neboj. Jde jenom o to, abys nikde ani nemuknul. Zdá se mi, že to prro thebe nebude thak těžké. Proč by se tak šikovný hoch, jako jsi ty, stharral o obyčejný starrý deštník.“

Vytáhl z přihrádky stolu tabulku švýcarské čokolády.

„To máš ode mne na phamátku, aby sis nemyslil, že jsem nevděčník.“

„Ne,“ protestoval Kubík. „Děkuju mockrát, ale já ne…“

„Jen si vezmi, to nic není. A teď phojdme, odvezu tě, aby ses nemusel vrracet trramvají,“ jeho smích zazněl nějak divně. „Co thak na mne khoukháš? Poznal jsem ti na nose, že rrád jezdíš autem.“

Dovedete zhluboka dýchat?

Eliška zaklepala na dveře.

Napřed zaslechla pronikavý štěkot celé smečky psů a pak hlasité zvolání:

„Vpadni!“

Nesměle pootevřela dveře a za klubkem hrajících si čtvernožců uviděla Tondu Básníka. Ležel jako posledně na nafukovací matraci. Na kolenou měl zrcátko, dlouhými nůžkami si přistřihoval rezavou bradku a nahlas přednášel nějakou báseň. Byl to pohled překvapující, ale zároveň i komický. Eliška cítila, že za chvíli vyprskne.

Tonda Básník se na ni ani nepodíval. Přednášel nadšeně a po každé strofě ustřihl kus bradky, až na bílou košili padaly rezavé chomáče. Eliška se tichounce zachichtla.

„Co je?“ zeptal se náhle.

„Promiňte …“ začala nesměle.

„Nerušit!“ houkl a vrátil se ke své básni. Když skončil, odložil nůžky, a obrátil na Elišku oči opojené poezií.

„Co mi neseš?“ zeptal se dunivě.

Eliška dobře věděla, že s Tondou Básníkem se musí jednat zvlášť ohleduplně, neboť má citlivou kumštýřskou duši. Začala tedy skromně:

„Krásná báseň!“

„To jsou verše K. I. Galczyňského. Krásné, pravda?“

„Úžasné,“ pokračovalo děvčátko. „Zdá se mi, že dnes máte dobrou náladu.“

„Dobrou, ba přímo výbornou.“

„To je prima. Mám pro vás zprávu. Jenom se prosím vás pořádně podržte matrace a zachovejte klid. A dovedete zhluboka dýchat?“

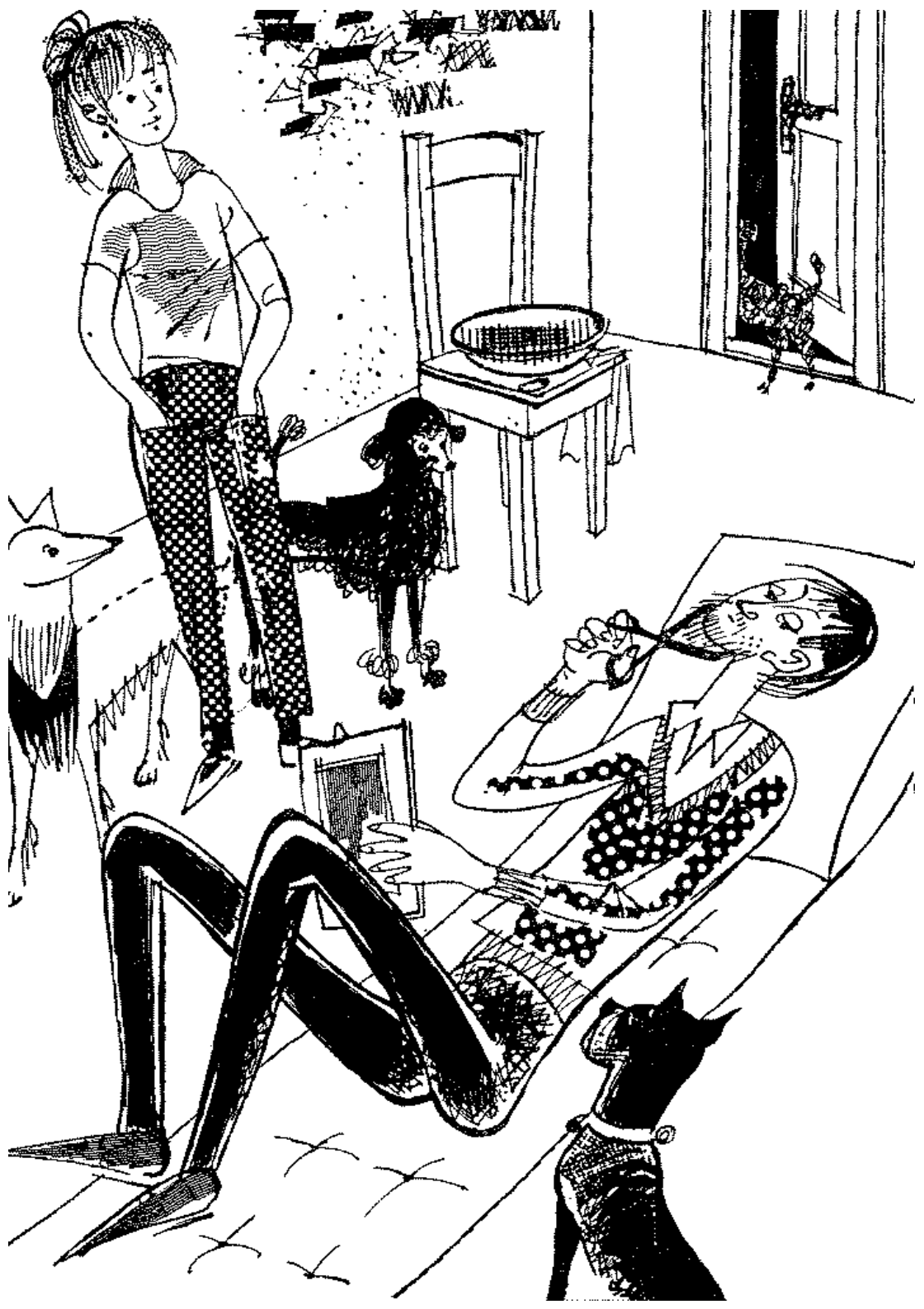

Tonda odložil zrcátko, pročísl si bradku prsty, skrčil nohy. Vypadal teď jako napůl zavřený kapesní nůž.

„Co vlastně chceš? Vysyp honem, co mi neseš, mám totiž opravdu dobrou náladu.“

Eliška hlasitě polkla.

„Dejme tomu, že by se našlo černé paraple…“

Tonda vyskočil jako pérák. A když se postavil, dosahoval hlavou téměř až ke stropu.

„Kde je to paraple?!“ zvolal rozčileně.

„Jak říkám: dejme tomu, že by se našlo…“

Tonda Básník ji uchopil za rameno, lehce jí zatřásl.

„A co se má stát, jestli připustíme, že se našlo?“

„No, jestli se strašně rozčilíte?“

„Neblázni! Budu mít radost!“

„Tak dejme tomu, že se našlo, ale potom, dejme tomu, že je kdosi ukradl.“

Tonda zvedl ruce.

„Moment, moment… Musím se uklidnit,“ posadil se na matraci, položil nohy na římsu okna, pohodlně se natáhl a zakryl si oči rukama.

„Tak už můžeš mluvit,“ řekl odevzdaně.

Eliška mu co nejšetrněji vyprávěla historii černého paraplete, až do dnešního rána, kdy paní Baumanová zjistila, že paraple za pohovkou zmizelo, a kdy Kubík Detektiv dokázal, že strůjcem tohoto nepříjemného překvapení je muž v bílém klobouku.

„Ráda bych věděla,“ zakončila, „co tomu řekne váš známý, který nabídl za nalezení deštníku vysokou odměnu. A vůbec se mi zdá, že je celý ten případ daleko záhadnější, než jsem si myslila.“

Tonda Básník vyrazil žalostný povzdech.

„Ano … je to snad nejzáhadnější případ, o kterém jsem jaktěživ slyšel.“

„Moc jste se rozčilil?“

„Trošinku.“

„Moc vás to zarmoutilo?“

Tonda Básník se usmál.

„Víš, děvčátko, když někdo rád čte a recituje nejkrásnější básně

na světě, těžko se zarmoutí pro starý paraple. Ale přesto ti musím říct, že i ten starý krám má v sobě něco krásného jako nějaká báseň.“

„Proč?“ zeptala se překvapeně.

„Protože nás všecky začíná vzrušovat.“

„Máte pravdu, Kubík taky říkal, že včera nemohl usnout.“

„No vidíš a já jsem měl před chvílí pocit, jako by mě někdo praštil klackem přes hlavu.“

„A já pořád přemýšlím, proč všichni to paraple hledají a nemůžu přijít na to, jak ho ten protiva odnesl z bytu paní Baumanové.“

„No právě! A paní Baumanová lituje, že přišla o obyčejné staré paraple. A právě v tom je krása tajuplného deštníku.“

Eliška pohlédla dojatě na Tondu.

„To jste fakt řekl moc hezky!“

„I ty jedna,“ zasmál se Tonda. „A přesto nikdo z nás neví, co v tom parapleti vězí, a všichni bychom se to chtěli dovědět. Ale můžu tě ujistit, že se ten deštník najde.“

„Jak to můžete tvrdit?“

„Řekl mi to můj známý.“

„A jak on to ví?“

„Ví to jistě proto, že paraple je jenom jedna část tajemství. Každý, kdo by je chtěl rozřešit, potřebuje k tomu parapleti ještě malou knížku s krásnými verši jednoho z největších básníků světa. A tu knížku … má můj známý.“

Eliška zatleskala.

„To je strašně napínavé! Neřekl byste mi, co je v té knížce!‘“

„Už jsem ti řekl, překrásné básně.“

„A ty básně pomohou rozřešit záhadu?“

„Snad ano, ale jistě to nevím…“

„A kdo je ten váš známý?“

„Kdo je zvědavý, bude brzo starý. A vůbec, slíbil jsem mu, že ani neceknu, dokud nerozřešíme tajemství černýho paraplete.“

Nová záhada

Auto se zastavilo v postranní uličce. Neznámý zaparkoval chryslera na stejném místě, kde ho Kubík uviděl poprvé.

„Já thady na thebe počkám, chlapečku," řekl, „ty zajdi k phaní Baumanové. A hned se vrraťˇ. Jsem strašně zvědavý, co ti tha phaní žekne. Neboj se, to nic není."

Chlapec vzal deštník z jeho ruky. Beze slova vyskočil z auta. Celou dobu přemýšlel o té prapodivné události. Vrtalo mu hlavou, proč neznámý ukradený deštník vrací. Podíval se na stříbrnou rukojeť. Všecko souhlasilo. Byl tam vyrytý monogram E. M., byla tam firemní značka Wellman and Son – Glasgow.

Souhlasí-li monogram, mělo by se shodovat všecko ostatní. A přesto se mu vybavila rozmluva, kterou zaslechl při projíždce autem. Cizinec jasně žádal onoho muže, aby hledal deštník v nějakých úřadech.

To všechno připadalo našemu detektivovi velice nejasné. Nedokázal složit fakta v srozumitelný a pravděpodobný obraz.

Blížil se k domu paní Baumanové, opatrně se rozhlédl, jestli někde neuvidí mladíka v kožené bundě. Ten by mu tady ještě tak scházel! Ale na ulici nebyl nikdo až na několik chlapců, kteří čutali merunu. Se srdcem sevřeným úzkostí vstoupil do zahrádky. A už stál na verandě. Zazvonil.

Za chvíli se ve dveřích objevila paní Baumanová. Při pohledu na deštník, který Kubík držel před sebou jako maršálskou hůl, vyrazila tlumený výkřik:

„Můj ty bože, kdes to vzal?"

Kubíkovi bylo trapně. Nerad lhal a nepokládal za správné chlubit se cizím peřím. Řekl tedy docela klidně, dokonce s odstínem lítosti:

„Ale … našel jsem ho na ulici."

„Kde, chlapečku?"

„Ale tam, za kůlnama."

Paní Baumanová něžně vzala do ruky deštník, jako by jej chtěla

obejmout a přitisknout k sobě.

„Můj ty bože, a já už jsem to ohlásila na Bezpečnosti.“

„Na Bezpečnosti?“ zašeptal Kubík po krátkém přemýšlení. A v tom se v něm vynořila myšlenka: neznámý muž v bílém klobouku vrací deštník proto, že se obává vyšetřování.

„Ano,“ povzdechla si učitelka a rychle dodala: „Řekla jsem si, že bude lepší hlásit to milici, protože člověk neví, co se může skrývat za takovými záhadnými událostmi.“

„To je pravda,“ řekl Kubík bezmyšlenkovitě.

„A co mám teď dělat?“

„Musíte hlásit na Bezpečnost, že se to paraple našlo.“

„Řeknou, že je obtěžuji.“

Při těchto slovech si prohlížela deštník s výrazem nedůvěry. Obracela jej na všecky strany. Konečně jej energicky otevřela. V úzkých pruzích světla zavířil prach.

„Ne,“ zašeptala paní Baumanová, „to není můj deštník.“

Kubík se zarazil.

„Víte to jistě?“

„Mohu to odpřisáhnout. To je zvláštní … všecko souhlasí … monogram … firma … ale hned mi něco říkalo, že to není on. Rukojeť není tak masivní a drsná, a tady,“ ukázala na potah, „byly v mém deštníku dvě díry. A vůbec je nějaký novější,“ obrátila nedůvěřivý pohled na chlapce. „Řekni mi, nezatajuješ přede mnou něco?“

Kubík zbledl, pak jeho tvář zaplavil živý ruměnec. S námahou ze sebe vypravil:

„Proč bych měl před vámi něco zatajovat? Slíbil jsem, že budu hledat. Našel jsem a přinesl. To je všechno. Třeba se vám to jen zdá, že to není ten váš.“

„Já musím, chlapečku, nejlíp vědět,“ řekla dotčeně, „jak vypadal můj deštník. Říkám ti jasně, že v něm myši vyhlodaly dvě díry. Kde tady jsou díry?“ přistrčila mu deštník k nosu.

„No … nejsou … tam …“ zašeptal.

„Tu máš! Vezmi si ho,“ strčila mu do ruky stříbrnou rukojeť.

Kubík začal natahovat moldánky.

„Copak já za to můžu, že v něm nejsou díry? Měla byste být ráda,

že je celý.“

„Ty mi, chlapče, nerozumíš. To není můj deštník. Ten jsem měla ráda. To byl můj deštník, ale tento je nějaký cizí.“

Kubík pokrčil rameny.

„Já vám vážně nerozumím, ale zatím byste si ho snad mohla nechat … Bude se vám hodit na otvírání okeničky,“ vykoktal plačtivým hláskem.

Paní Baumanová se na něho podívala laskavěji.

„Když ti na tom tolik záleží, tak já si ho ponechám.“

„Ani nevíte, jak mi na tom záleží.“

„Dobře, a co s ním budu dělat?“

„Strčíte ho za pohovku a tam bude ležet.“

Učitelka si smutně povzdechla.

„No tak dobře, ale to přece není můj deštník,“ opakovala umíněně.

Kubík se ulehčeně usmál.

„Z toho si nic nedělejte. Doufám, že najdu i ten druhý, ten pravý.“

Učitelka zahrozila zaťatou pěstí.

„Kdybych tak potkala toho šviháka, co kupuje deštníky za pět prstů, vyškubala bych mu ten černý knír.“

Detektiv se záhadně usmál. Vzpomněl si, že pachatel je, co by kamenem dohodil.

Bylo by hezké přihlížet, jak paní Baumanová vyškubává cizinci jeho světácký knírek, ale co dělat? Paní Baumanová nemá ani tušení, jak nebezpečný je to člověk.

„Děkuji vám,“ řekl a půvabně se uklonil.

„Já děkuji tobě, chlapečku, žes na mne myslil. Odpusť mi, že jsem se tak rozčilila. Mně samé se zdá divné, že mě ten případ tak vzrušil, je to přece malichernost.“

Ať mě husa kopne

Po odchodu od paní Baumanové zmocnila se Kubíka touha upláchnout. Ať se ten hnusný gangster rozčiluje, ať si myslí, co chce. Stejně ho zakrátko zatkne Bezpečnost. Paní Baumanová jistě nezapomněla sdělit milici svá podezření, že jí paraple vyfoukl právě on.

Ale střízlivý detektiv brzy dospěl k závěru, že by jeho počínání bylo nebezpečné. Člověk nikdy neví, co může od takového individua očekávat. Ani se nenadáš a on si zamane a provede svou hrozbu! Pro takového dobrodruha znamená sprovodit ze světa jednoho detektiva asi tolik jako pro jiného vypít šálek čokolády.

Ten se vyzná! Zve lidi na čokoládu, žertuje, hraje si na hodného strýčka z Ameriky, a potom vyhrožuje. Počkej, hade, Kubík Detektiv ti ještě hezky sáhne na kobylku. Na to jen tak nezapomeneš! Když jsi tak chytrý, vynasnaží se Kubík, aby tě chytrostí přetrumfl. Uvidíme, kdo vyhraje!

Uvidíme, kdo vyhraje! opakoval si v duchu, když se blížil k uličce, kde na něho čekal Bílý klobouk. Kubík měl už lepší náladu. Aby si dodal kuráže, pískal si oblíbenou písničku „Čao, čao, bambina“, a očima zalétl k vysokému nebi. Nad střechami se vznášely malé mráčky, podobné chuchvalečkům vaty, a nad nimi se jako čára nakreslená křídou rýsovala stopa tryskáče. Letadlo už zmizelo za korunami keřů, jen tlumený hukot prozrazoval, že stále ještě brázdí vzduch, čirý jako křišťál.

„Vidíš, všechno šlo hladce,“ vítal ho Bílý klobouk. Pohodlně usazen za volantem, kouřil cigaretu se zlatým náústkem.

Kubík se bodře usmál.

„Jako po másle.“

„Phaní Baumanová byla, jak doufám, sphokojena.“

„Byla nadšená,“ posmíval se Kubík.

„Nepthala se tě, kdes ho našel?“

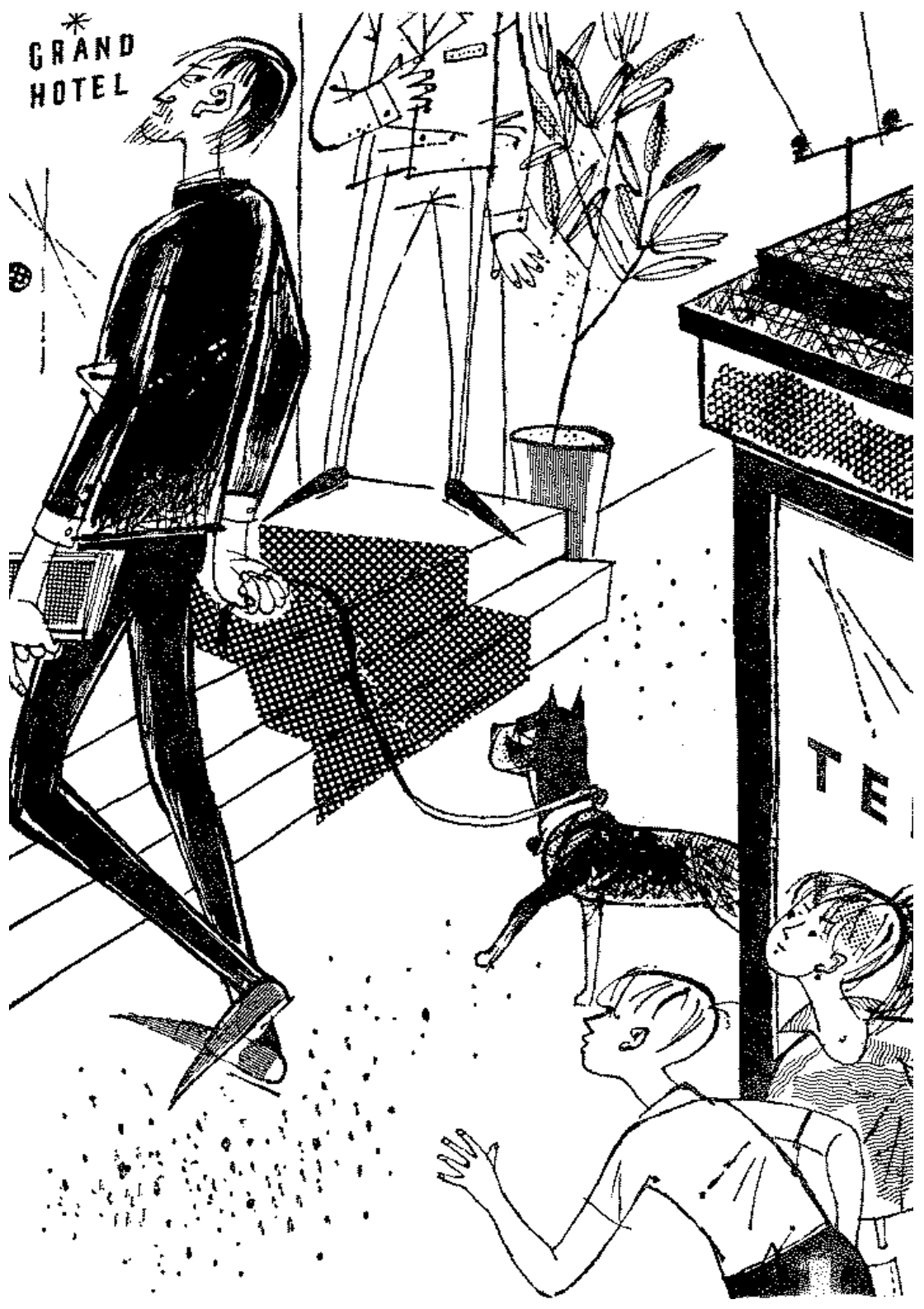
GRAND
HOTEL

„To je ohrromné, ale zajímalo by mě, co žíkala?“

Kubík šibalsky přimhouřil oči.

„Povídala všelicos.“

„Tak mluv!“ naléhal Bílý klobouk.

„Povídala, že včera večer u ní byl nějaký mužský a to paraple jí šlohnul, že je to nějaké podezřelé individuum a že mu, až ho potká, vytrhá vousy …“

Cizinec se hořce usmíval.

„To je hrrozná legrrace.“

„A že …“ pokračoval chlapec zlomyslně, „a že, že ji ten mužský ošidil…“

Cizinec se ušklíbl, jako kdyby kousl do citrónu.

„To je pšekvapující,“ řekl a tvářil se jakoby nic.

„A že takové individuum by měla sbalit Bezpečnost,“ dokončil s vervou.

„Ó!“ užasl Bílý klobouk. „Zmínila se o Bezpečnosti? A ještě o něčem?“

„O ničem jiném se nezmiňovala … A můžu vás ujistit, že byla nadšená, že se deštník našel.“

Cizinec se pochmurně zamyslil. Jeho prsty nervózně bloudily po volantu. Najednou řekl:

„Co myslíš, hlásila to na Bezpečnosti?“

„Ale kdepak,“ popřel spěšně Kubík. „Řekla dokonce, že si člověk nemá lámat hlavu s takovou maličkostí.“

Obličej pod bílým kloboukem se rozzářil.

„Samozžejmě, to je maličkost … A uvězila ti, žes ten deštník našel ty?“

„Jasně! Dokonce mi moc děkovala.“

Neznámý si blaženě oddechl.

„Musím uznat, žes tu věc vyžídil výborrně a moc se mi líbíš. Dokhonce si myslím, že tě ještě budu photsebovat. A jestli budeš chytrrý chlapeček, svezu tě ještě mockrrát autem…“ pohlédl na chlapce pozorněji a uvážlivě se zeptal:

„Kdepak bydlíš?“

Co po mně chce? řekl si Kubík v duchu. Chvíli uvažoval, je-li

bezpečné dávat adresu takovému člověku. Otálel s odpovědí. Muž vycítil jeho váhání.

„Doufám, že se mě nebojíš.“

„Já se nikdy nikoho nebojím. Bydlím tady nedaleko, v těch nových blocích.“

„A kdybych tě chtěl svézt autem, kde tě mám hledat?“

„Nejlepší bude zatelefonovat.“

„To bude nejlepší,“ odpověděl, „jsi oprravdu chytrrý.“ Vytáhl zápisník a zaznamenal si číslo, které mu Kubík nadiktoval. „Až budu mít čas, zazvoním ti,“ řekl přátelsky a pak zvedl prst k ústům s varovným pohybem. „Ale nezapomeň, o thom, co bylo dnes, ani muk.“

Posunul si klobouk s čela, zamával chlapci na rozloučenou, nastartoval motor. Za chvíli vyplul šedý chrysler z uličky a hnal se ulicí.

Kubík ještě dlouho stál a pozoroval prach, sedající jako šedé mračno na keřích podél cesty.

Co jen po mně chce? přemýšlel. Proč vrátil paní Baumanové nepravý deštník? Kam schoval ten pravý?

Otázka za otázkou se neodbytně hlásila, ale těžko na ně nacházel odpověď.

Kubík dopáleně luskl prsty a zašeptal:

„Lump jeden! Ale já to stejně všecko vypátrám! Ať mě husa kopne, jestli tu záhadu nerozluštím.“

Pes, který umí násobilku

Kubík s Eliškou se schovali za telefonní budku. Napjatě pozorovali, jak Tonda Básník pomalu mizí za otáčivými, chromem se lesknoucími dveřmi Grandhotelu. Tonda, čahoun jako bidlo, šel strnule. V celém jeho chování bylo něco zvlášť slavnostního. Pro návštěvu v mezinárodním hotelu předvedl svůj sváteční oblek z tmavomodré látky. Rukávy mu sice sahaly sotva k loktům a manžety

kalhot do půl lýtek, ale na tom obleku bylo znát švih a nedbalou eleganci.

Vedle něho cupital francouzský buldok Rek, nejkrásnější exemplář ze psích podnájemníků v podkroví.

Když se octli v hale, přiblížil se Tonda Básník k vrátnému, na tváři výraz světáka, a zeptal se:

„Prosím vás, je ten pán z čísla 213 nahoře?“

Vrátný se podíval na tabulku s klíči.

„Ano,“ odpověděl, ale v témž okamžiku padl jeho pohled na uslintaný čumák Reka. „Promiňte,“ řekl suše, „ale psi do hotelu nesmějí.“

Tonda Básník se nedbale usmál.

„Víte vůbec, s jakým psem máte tu čest?“

„To je vedlejší. Předpis je předpis.“

„Předpis!“ rozhořčil se Tonda Básník. „To je nádherný francouzský buldok, který získal zlatou medaili na mezinárodní výstavě EXPO 58 v Bruselu. Vážené vedení hotelu by mělo být poctěno, že takový pes ráčil překročit práh podniku.“

„Pes je opravdu hezký,“ řekl vrátný již mírněji, „ale musíte prominout, nesmíme dělat výjimky.“

Tonda rozhořčeně vybuchl:

„Nemáte ani tušení, jaký je to pes! Umí násobilku!“

Na tváři vrátného se objevil výraz nepotlačovaného úžasu a překvapení.

„Neříkejte!“

„Čestně!“ řekl Tonda. „Dejte mu deset skopových kostí… sám se přesvědčíte.“

„Proč skopových,“ divil se vrátný.

„On má nejraději skopové.“

Vrátný rozložil ruce:

„Skopové kosti, bohužel, nemáme.“

Tonda Básník, s výrazem světoobčana, chladně pokývl hlavou. Zamířil ke schodišti a Reka vlekl za sebou. První překážku zdolal. Všechno další záleželo na štěstí a organizaci.

V druhém poschodí se na okamžik zastavili. Tonda Básník pohladil čtvernohého přítele. Něžně mu zašeptal:

„Reku, dobře to zaválej, jinak je všecko v čudu.“

Pes radostně zakňučel, zamával useknutým ocáskem, jako by pochopil příkaz svého pána.

Důstojně a vznešeně prošli dlouhou chodbou. Zastavili se před číslem 213. Tonda zaklepal. Někdo rychle přistoupil ke dveřím a otevřel.

Na prahu stál Bílý klobouk. Když uviděl Tondu a psa, otevřel ústa dokořán.

„Co si pšejete?“ zeptal se překvapeně.

Tonda se elegantně uklonil.

„Jsem šťasten, že se mi dostalo té cti poznat vás osobně,“ řekl mnohomluvně, a než se cizinec vzpamatoval, vnikl do pokoje i se psem. Když už byl za dveřmi, řekl zkoprnělému hostiteli: „Přivedl jsem toho pejska, kterého jste chtěl koupit.“

Neznámý vykulil černé očí.

„Já? Já …“ vyblekotal, „že jsem chtěl khoupit psa? Tho je nějaké khomické nedorrozumění.“

„I kdybyste ho nebyl chtěl koupit,“ řekl uvážlivě Tonda Básník, „jsem přesvědčen, že za chvíli budete chtít.“

Cizinec se úžasem zatřásl.

„Kde jste se thu vůbec vzal, člověče? Kdo vás za mnou phoslal? Já nemám v úmyslu khupovat psy.“

„Okamžik,“ přerušil ho Tonda Básník. „Ještě jste se na něho pořádně nepodíval a už ho odmítáte. Ani netušíte, jak je ten pes inteligentní.“

Muž zvedl zoufale ruce.

„Ophakuji, že je tho nedorrozumění…“

„Okamžik,“ Tonda mu znovu skočil do řeči. S výrazem neskrývaného smutku se obrátil na psa. „Tak vidíš, Rečku, zas už nás napálili.“

Buldok, jako zvíře z cirkusu, postavil se na zadní nohy.

Když to cizinec uviděl, otřel si kapesníkem zpocené čelo. Žalostně zaúpěl:

„To pšesahuje všecky meze. Kdo vás naphálil?“

„Řekli mi, že chcete koupit psa.“

„Já? Kdo vám to sekl?“

Tonda kývl na psa.

„Kdo nám to řekl, Reku?“

Buldok divoce zaštěkal.

„Slyšel jste?“ zeptal se znalec psů a ctitel poezie.

Cizinec jenom zaúpěl a bezmocně klesl na židli.

„Nedělejte si ze mne blázny. Seberrte si thoho psa a táhněte ke všem čerrtům.“

Tonda se právě chystal pronést něco neobyčejně moudrého, ale ze svízelné situace ho vysvobodil telefon, který vyzváněl jako na poplach. Cizinec zvedl sluchátko. K jeho úžasu se ozval švitořivý dívčí hlásek.

„Mám pro vás důležitou zprávu o černém deštníku, který hledáte.“

Cizinec ztuhl ohromením. Když se po chvíli vzpamatoval z prvního překvapení, zařval do telefonu:

„Kdo volá?“

Eliška, která v té chvíli stála s Kubíkem v telefonní budce proti Grandhotelu, stěží potlačovala smích. Snažila se mluvit vážně a moudře. Pečlivě volila slova:

„To jsem já, Eliška, pamatujete se, jak jste mě zastavil na ulici a potom jste si dal se mnou schůzku v Augustince?“

„Aha… Ano, ano, ale odkud znáš můj telefon, holčičko?“

„Dověděla jsem se ho od paní Baumanové.“

„To je nemožné…“

Eliška se tichounce zasmála.

„Znamená to, že se nechcete dovědět něco důležitého …“

„Ne!“ volal Bílý klobouk. „Phočkej!“

„V tom případě se chcete dovědět.“

„Kde jsi?“

„Dole, v hale.“

„Hned seběhnu dolů,“ praštil sluchátkem a rozběhl se ke dveřím, ani se na Tondu neohlédl. Vtom se zarazil. Roztěkanýma očima přebíhal po svých nezvaných hostech, jako by přemýšlel, co s nimi udělat. Prudkým pohybem zvedl ruce nad hlavu a stejně rychle je spustil.

„Blázinec! Počkejte na mne chvilku.“

„Nedejte se rušit,“ zabručel úskočně Tonda Básník, a když muž opustil pokoj, dodal šeptem: „Na to právě čekám. Plán se zdařil. Do práce!“

Jako blesk přiskočil ke skříni, začal ji prohledávat. Objevil několik zbrusu nových obleků, šusťák, svetry, košile, prádlo, ale deštník nikde. Nebyl ani v kufru, který stál otevřený pod oknem, ani za záclonou, ani za skříní …

Zatím neznámý vrazil do haly jako puma. V rohu před stánkem s novinami uviděl drobnou dívčí postavičku.

„Tak co je?“ zeptal se ostře.

Eliška přimhouřila rozesmáté oči, naklonila hlavu a odpověděla téměř klidně:

„Jenom se, prosím vás, nerozčilujte.“

„Nemám v úmyslu se rrozčilovat, ale pšekvapilo mě, odkud zná phaní Baumanová můj adres a vůbec …“ zakončil podrážděným posunkem.

„Já taky nemám tušení.“

„Tho je od tebe hezký, žes na mě nezaphomněla,“ řekl už klidněji. „Musíš odpustit, že jsem trrochu rrozčilený. Pšedstav si, pšišel ke mně nějaký blázen a pšemlouvá mě, abych od něho koupil psa, blázen,“ vytáhl kapesník a rychlými pohyby si otíral pot s čela. „Tak jaké máš prro mě zprrávy?“

Eliška ztišila hlas.

„Byla jsem dnes u paní Baumanové a hádejte, co jsem viděla…“

„Tak honem phovídej, phovídej …“ naléhal cizinec.

Eliška zamrkala dlouhými řasami a hlasitě polkla.

„Viděla jsem černý deštník se stříbrnou…“

„To nic není,“ přerušil ji zlostně.

„Myslila jsem, že budete mít radost…“

„Samožejmě, samožejmě, mooc dobrá zprráva. Dekuji ti srrdečně.“

„To mě moc mrzí, že nemáte radost.“

„To skutečně nic není,“ řekl dobromyslně, „ale deštník už mě nezajímá. A ty, děvčátko, se vrrať domů. Na shledanou,“ přinutil se k úsměvu. Vtom se obrátil a rozběhl se k výtahu. Vzpomněl si totiž, že v pokoji zanechal podivného návštěvníka.

Tonda Básník prohledal celý pokoj, ale po deštníku nenašel nikde ani nejmenší stopu. Chtěl hodit flintu do žita, když si vzpomněl, že se taková věc dá ukrýt v posteli. Pustil se tedy nenápadně do díla. Napřed prohmatal přehoz, potom se podíval pod polštář a pokrývku, konečně pod matraci.

V tom okamžiku se otevřely dveře a objevil se v nich cizinec. Když uviděl Tondu, jak se prohrabává v jeho posteli, zvolal Bílý klobouk rozhněvaně:

„Co si tho dovolujete! Co tham hledáte! Tho je skandál! Ohkamžitě dám zavolat policii!“

Tonda Básník uložil s klidem Angličana matraci na její místo a rukou uhladil pokrývku a přehoz.

„Promiňte,“ řekl dunivým hlasem, „zdálo se mi, že se tam něco hýbá.“

Bílý klobouk vykulil úžasem oči.

„Thakové žerrty si vyprrošuji! Thady nikdo nebyl. Nic se tam nemohlo hýbat.“

„No právě,“ pokračoval Tonda s nevzrušeným klidem, „byl jsem ohromně překvapený, že se, kde nic tu nic, začalo v posteli něco hýbat.“

Bílý klobouk vztekle zafuněl.

„Buďto jste blázen vy, nebo si chcete dělat blázny ze mne. Jestli okhamžitě neopustíte phokoj, zatelefonuji prro policii…“

Dovedete si představit, jaký byl jejich úžas, když se přesně v tomto okamžiku objevila ve dveřích uniforma milicionáře. Nejobratnější černokněžník by nedokázal dovedněji vykouzlit strážce veřejného pořádku. Oba džentlmeni strnuli, otevřeli ústa a s přihlouplým úsměvem na sebe pohlédli, jako by se chtěli zeptat, je-li to zjevení, nebo skutečnost.

Ve dveřích zatím stál mladý seržant a s nemenším úžasem pohlížel střídavě na oba muže a na krásného buldoka. Tato situace se Rekovi příliš nezamlouvala. Aby vyjádřil svůj nesouhlas, vycenil zuby a zavrčel.

Milicionář svižně zasalutoval.

„Promiňte, bydlí tady pan Henry Powalski, psáno s dvojitým w a s měkkým i na konci?“

„Tho jsem já,“ odpověděl tiše Bílý klobouk.

Tonda Básník skromně ustoupil do pozadí a odtáhl za sebou vrčícího Reka.

„Jestli nebudeš zticha,“ sykl na psa, „zakroutím ti krk.“

Tonda neměl chuť chodit na oči zástupci Bezpečnosti, zvláště se psem, kterého před několika dny odřízl od šňůry jakési elegantní dámě.

Milicionář vstoupil do pokoje.

„Dostal jsem úkol,“ obrátil se na pana Henryho Powalského, „vysvětlit jistou záležitost. Hlásila se u nás paní Kamila Baumanová a oznámila, že jste u ní byl včera večer a… slušně řečeno… omylem jí vzal starý deštník.“

„Tho bude nějakhé nedorozumění, pane strrážmistše,“ protestoval živě Powalski. Na jeho tváři se znenadání objevil výraz nesmírné vlídnosti, kroutil se, jako by byl z gumy. Dalo by se o něm tvrdit, že je znamenitým hercem.

„Doufám,“ podotkl seržant, „že to malé nedorozumění společně vysvětlíme. Paní Baumanová tvrdí, že jste se potuloval kolem jejího domu, zastavoval na ulici její žákyni, dvakrát jste ji navštívil v bytě a konečně včera večer…“

„Prromiňte, prromiňte, prrosím,“ skočil mu do řeči Henry Powalski, „jestli se nemýlím, jde o někoho jiného. Já žádnou paní Baumanovou neznám.“

Milicionář svraštil obočí. Zpytavě pohlédl na pana Powalského.

„To je zvláštní,“ řekl poněkud výsměšně, „ale popis, který nám paní Baumanová sdělila, se přesně shoduje.“

„Nechápu,“ usmál se prohnaně Powalski. „Ona mě jaktěživ neviděla a vůbec, já žasnu, co to všecko má znamenat.“

Zástupce úřadu spráskl ruce.

„A ten knírek, vážený pane, to není nic?“

Powalski si bezděčným pohybem sáhl na svůj komický knírek.

„Copak nosím knírrek jenom já?“ zeptal se, jako by se nechumelilo.

Milicionář přistoupil k Powalskému. Vyzývavě na něho pohlédl.

„V tom případe mi laskavě povězte, co jste dělal včera večer mezi 18. a 19. hodinou?“

„Já?“ zarazil se Powalski. Bylo vidět, že v tomto okamžiku ztratil sebejistotu a trochu zmaten, hledal nějakou pravděpodobnou odpověď.

Nenadal se však, že mu v této zpropadené situaci přispěchá na pomoc Tonda Básník.

Náš znamenitý odborník na psy a znalec poezie zasáhl dunivým hlasem:

„Včera večer jste byl přece u mne, kvůli tomu psovi.“

Pan Powalski si oddechl. Jeho tvář se náhle rozzářila, jeho řeč byla opět plynná a uhlazená.

„No ovšem, už si vzphomínám, byl jsem u toho phána kvůli thomu psovi.“

Milicionář se ještě víc zamračil. Obrátil nedůvěřivý pohled na Tondu Básníka.

„A kdo jste vlastně vy?“

Tonda Básník si pohladil rezavou bradku.

„Pracuji v kynologii,“ řekl a ani nemrkl.

„Kde?“

„Prodávám čistokrevné psy, abych tak řekl. A právě uzavírám s tím pánem malou transakci.“

„Zbožňuji pejsánky,“ dodal horlivě Powalski. „Mám tisíc chutí khoupit toho pšekrásného buldoka. A včerra večerr jsem navštívil toho pána, abych se rrozhodl … jakou rrasu si mám vybrrat.“

Pro změnu tentokrát zůstal stát s otevřenou pusou milicionář. Takový obrat věci neočekával. Jeho nejistý pohled těkal z Powalského na Tondu Básníka.

„V tom případě,“ řekl již mírněji, „mi laskavě vysvětlete, jak se ztratil ten deštník.“

Powalski rozložil ruce gestem div ne teatrálním:

„Milý phane strrážmistše, oprravdu žasnu, že takovou otázku kladete mně. Pšijel jsem k vám jako turista a phodobné omyly prrostě nechápu.“

Milicionář upadl do rozpaků a zmatku.

„To je nějaký podivný případ," řekl si napůl pro sebe.

„Neuvěžitelný," řekl s vervou Powalski.

Tonda Básník si s uspokojením cuchal bradku.

„Ta paní," podotkl, „ten deštník někam založila a teď si myslí, že jí ho někdo ukradl. Měl byste se raději přesvědčit…"

„Máte asi pravdu," milicionář se rozpačitě usmál. „Kdoví co ta paní Baumanová popletla. Promiňte," obrátil se na Powalského. „Budu muset ten případ znovu přešetřit."

„Tho nic není," řekl shovívavě Powalski. „Lidem se pšiházejí rrůzné omyly. Pro to vás hlava bolet nemusí."

Milicionář si s ulehčením oddechl.

„Samozřejmě že to nic není… nějaké staré paraple!"

Zasalutoval a opustil pokoj.

Kubíka Detektiva se zmocnil silný neklid. Podíval se na hodinky a řekl Elišce:

„Už je tam hodinu. Co se mohlo stát, že se Tonda Básník nevrací. To se mi nějak nelíbí."

Eliška opakovala tiše:

„Mně se to taky nelíbí. Pojďme domů,"

Stáli za telefonní budkou. Napjatě pozorovali vchod do hotelu. Nastával večer. Velký nápis nad vchodem se rozsvítil. Před hotelem byl čilý ruch. Lidé vcházeli a odcházeli, rojili se jako včely před úlem. Každou chvíli zajelo před hotel elegantní auto. Vrátný v modrém plášti, bohatě zdobeném zlatými prýmky, otevíral dvířka fordek, mercedesek, buicků a pomáhal vystoupit elegantním turistům.

Zrovna před chvílí se ke vchodu propletl červený autobus. Vychrlil ze sebe půl stovky unavených cestujících a nespočetné množství kufrů, kufříků, tašek…

Bylo horko, dusno a mladým detektivům z toho neustálého ruchu už všechno tančilo před očima.

„A co když ho zabásli," zašeptala ustaraně Eliška.

„Tondu Básníka?" zavrtěl hlavou Kubík. „Takového kumštýře těžko zabásnou. Myslím, že se stalo něco jiného."

„Možné je všecko," povzdechla si Eliška. „Třeba ještě hledá deštník, ale já už toho mám dost a přešla mě chuť tady čekat."

„Z tebe nikdy nebude dobrý detektiv. Když máš rozdělaný případ, musíš čekat!“ řekl Kubík přesvědčivě, přestože se sám sotva držel na nohou.

Eliška si povzdechla hlasitěji.

„Ale začíná to být otrava. My tady stojíme, stojíme a Tonda Básník třeba přednáší verše.“

„Plán byl nabeton a ty pořád fňukáš.“

„A nesmím?“

„Když chceš být detektivem, nesmíš.“

„To mi může být ukradený!“ odsekla Eliška.

Jistě by došlo k menší hádce, kdyby Kubík zrovna v tom okamžiku nezahlédl v hotelových dveřích Rekův čumák.

„Už jde,“ zašeptal přiškrceným hlasem a najednou se mu znovu zatmělo před očima. Za Rekem se totiž objevila bidlovitá postava Tondy Básníka a za Tondou – černý knírek a bílý klobouk.

„Musíme zmizet!“ zvolal Kubík. „Nemám chuť se setkat s tím gangsterem.“

Elišce to nemusel opakovat. Rozběhla se, jako by ji hnal vítr. Také ona neměla v úmyslu vysvětlovat něco nebezpečnému zločinci. Uháněli jako štvaní. Zastavili se až na trolejbusové zastávce na Krásné třídě.

„Co to všecko znamená?“ zeptal se Kubík, když se vzpamatoval a pořádně se vydýchal.

„To je nějaký divný,“ prohlásila Eliška. „Tonda Básník jde s Bílým kloboukem! To jsem nečekala, podvedl nás.“

„To se musí napřed dokázat.“

„Tak proč s ním odcházel?“

„A co když musel?“

„Dohodli jsme se jasně, že na něho budeme čekat.“

„V takové situaci se nikdy neví.“

Ale také on se tvářil velice ustaraně. Nastoupili do přijíždějícího trolejbusu.

Kdekdo hledá, a Lenochod najde

Na trávníčku před novými bloky honili kluci mičudu. Útok zrovna ohrožoval branku, několik desítek výrostků pronikavě řvalo, když se na trávníku objevil Kubík a Eliška.

Byli hodně unaveni a zklamáni. Když jeli ke Grandhotelu, doufali, že se vrátí s černým deštníkem, a zatím s trpkostí zjistili, že je Tonda Básník pravdě podobně napálil a spojil se s Bílým kloboukem. Celý den namáhavého pátrání, plného nebezpečí, den velkých dobrodružství a napětí, a všecko nadarmo. V trolejbusu za celou dobu nevyměnili ani slůvko. Mračili se dokonce na sebe, jako kdyby za to někdo z nich mohl…

Když se blížili k brance, kde se shluklo nejvíc fanoušků, zahlédl Kubík Lenochoda. Hoch ležel v trávě. S bradou opřenou o ruku a se znuděným výrazem na tváři pozoroval zápas na hřišti.

„Ahoj!“ pozdravil ho Kubík. „Jak to, že nehraješ?“

Lenochod dlouze zívl.

„Přejedl jsem se planých třešní a přemýšlím.“

„O čem přemýšlíš?“ zeptala se Eliška.

„Přemýšlím, že mě asi bude bolet břicho.“

Eliška se vesele zachichtla.

„Tak proč ses tak nacpal?“

„Ale jen tak…“

Kubík pokrčil rameny.

„Jsi zkrátka a dobře debil!“

Lenochod se ušklíbl, zívl a převrátil se na druhý bok.

„A já myslím, že debil jsi ty.“

„Tak mysli dál,“ řekl Kubík a zvedl ruku k čelu a dal si odchod.

Lenochod ho zadržel pomalým pohybem ruky.

„Kdes byl?“

„A proč?“

„Mám pro tebe něco…“

„Tak si to schovej.“

„Já jsem to taky schoval.“

Kubík na něho pohlédl s větším zájmem.

„Co jsi schoval?“

„Do okapové roury,“ zamumlal Lenochod.

„Ale co?“

„Černý paraple.“

„Černý paraple!“ vykřikli oba a Lenochod se najednou stal nejdůležitější osobou, jakou si dovedete představit. Přiskočili k němu s očima rozzářenýma jako hvězdy. Začali jím cloumat.

„Jaký černý paraple! Mluv! Kdes ho našel!“

Lenochod se spiklenecky usmál.

„Ticho, nebo to hned zapomenu. Říkals mi přece o černým parapleti a vůbec, že mám dávat bacha.“

„Ano. Co má být?“

„Nic. Jenom včera večer jsem šel na planý třešně.“

„Kam?“

„Do zahrádky paní Baumanové.“

„No a?“

Lenochodův hlas se nezměnil ani o tón.

„A strašně jsem se přejedl, stejně jako dnes. Říkám vám, chrupky jako med!“

„Dej pokoj s těma chrupkama! Povídej o parapleti!“ rozčilil se Kubík.

„No, a když jsem se najedl, udělalo se mi špatně a musel jsem do křoví u zídky…“

„Lenochode, já tě zabim!“ zavřískl Kubík.

„A nevím, jak se to stalo, prostě z ničeho nic spadlo paraple.“

„Odkud?“

„Mně se zdá, že z okna.“

„Tak už je to jasný!“ poskočila Eliška a zatleskala. „Už tomu rozumím! Bílý klobouk vyhodil paraple oknem!“

„Koumák!“ zvolal překvapeně Kubík. „A my pořád nemohli pochopit, jak to dostal z pokoje.“

„To je legrácka!“ zvolala Eliška. „Lenochode, ty jsi ten nejlepší Honza na světě!“

Kubík ho poklepal po rameni.

„Senza Honza! Ale kde máš to paraple?“

Lenochod zamrkal rusými řasami.

„Jak to, kde? Už jsem řekl: v rouře.“

„Tak jdeme!“

„Počkej aspoň, až skončí zápas,“ zaúpěl Honza Buchtička.

Kubík ho popadl za jednu ruku, Eliška za druhou a táhli ho za sebou. Napřed kladl odpor, ale později se rozhýbal. Běželi.

Konečně se zastavili před utrženou okapovou rourou. Lenochod do ní sáhl…

„Je tam! Je tam!“ volali jeden přes druhého.

Tentokrát je nepotkalo žádné nepříjemné překvapení. Lenochod vytáhl ze zarezivělé roury staré černé paraple se stříbrnou rukojetí! Všichni se dívali na tu nenápadnou věc jako na kouzelný proutek.

Kubík vzal z Honzovy ruky paraple a pomalu, slavnostně je otevřel. Staré dráty zaskřípěly, zašelestilo zteřelé hedvábí, začpělo to starým prachem, velký hříbek deštníku se pomalu otevřel.

„Klape to,“ prohlásil slavnostně Kubík. „Podívejte, dvě díry vyhlodané od myší. Je to bezpečně on!“

„Ty znáš ještě nějaký jiný?“ zeptala se Eliška vzrušeně.

„Ano,“ odpověděl Kubík, „jenomže o tom nesmím mluvit.“

Dlouho si prohlíželi deštník, obraceli jej v rukou na všecky strany, zdola si prohlíželi dráty, dotýkali se stříbrné rukojeti, ale za nic na světě nedovedli pochopit, proč takové praobyčejné paraple je parapletem tak neobyčejným.

„A co z něho budete mít?“ zeptal se Lenochod ospalým hlasem.

Eliška zvedla deštník nad hlavu.

„Možná že s ním budeme lítat,“ zasmála se vesele.

„Až naprší…“ ušklíbl se Lenochod. „A vůbec, v tom bude nějaká habaďůra…“

Kubík našpulil rty.

„Říkej si co chceš, ale to je na mou duši nějaký začarovaný paraple.“

Tajemný plán

Kubíkova maminka ještě nebyla doma. Měla dnes v redakci odpolední službu. Nechala chlapci vzkaz, že se vrátí až po desáté.

Když naši vynikající detektivové včetně Lenochoda vstoupili do bytu, mohli bez obav hovořit o deštníku, který jim spadl rovnou z nebe. Nemusíme dodávat, že všichni byli tou neuvěřitelnou skutečností úplně vyvedeni z míry. Dokonce i Lenochodovi se začínalo zdát, že odhalil něco neobyčejně důležitého, a z ospalého Lenochoda se vyklubal najednou hrdina dnešního dne.

Kubík rozsvítil světla. Postavil se pod lustr. V ruce držel starý deštník. Svíral jeho stříbrnou rukojeť tak silně, jako by to byla nejvelkolepější trofej, nejdrahocennější poklad.

„A co s ním teď uděláme?“ zeptala se Eliška.

Kubík ji zdrtil pohledem.

„Máme takový začarovaný paraple a ty se ptáš, co s ním uděláme.“

„Něco s ním přece musíme udělat.“

„Předně musíme zjistit, co je na něm tak vzácného,“ prohlásil Kubík vážně.

Lenochod se záhadně usmál.

„A co když je ta stříbrná rukojeť ze zlata?“

„Jak by stříbrná rukojeť mohla být ze zlata,“ rozesmála se Eliška.

„Možné je všecko. Zlato může být postříbřené.“

„To je nápad za všecky drobný!“ zvolal Kubík.

Shlukli se kolem deštníku. Začali se o něj tahat.

„Ukaž! Ukaž!“ zvolala Eliška.

„Já si ho chci taky prohlídnout,“ vzbudil se Lenochod.

Kubík pevně držel stříbrnou rukojeť. Vtom Honza popadl deštník ještě silněji. Něco tiše zaskřípělo a užaslý Kubík ucítil, že se stříbrná rukojeť začíná odšroubovávat…

„To je senzace!“ zvolal. Vytrhl Lenochodovi deštník z rukou, stoupl si přímo pod světlo a pomalu odšroubovával rukojeť. Šlo to

lehce. Děti sledovaly se zatajeným dechem, jak se masivní rukojeť deštníku v Rubikových rukou stále rychleji a rychleji otáčí. Za okamžik se mělo stát něco neobyčejného.

Ještě jedno otočení, ještě jeden povzdech překvapeného detektiva a rukojeť se oddělila od deštníku. Kubík ji zvedl ke světlu. Byl rozčilen, jako by každou chvíli mohlo z rukojeti něco vyskočit. Ale nic podobného se nestalo.

„Mně se zdá, že u každého deštníku… se dá rukojeť odšroubovat," prohodil Lenochod.

Kubík zamyšleně obracel rukojeť na všecky strany. Nic zvláštního v ní nebylo. Na chlapcově tváři se zrcadlilo zklamání.

„Půjč mi to!" vypískla Eliška. Chtěla mu stříbrnou rukojeť vytrhnout, ale Kubík nepovolil a znovu si ji pozorně prohlížel. Na místě, kde byl otvor pro závit, zahlédl něco, co ho překvapilo: kousek zažloutlého, smotaného papíru. Chtěl jej vytáhnout prsty, ale jak se ukázalo, otvor byl příliš úzký. Sáhl tedy do kapsy pro nožík. Otevřel užší čepel a začal papír vydloubávat.

Ze začátku mu to šlo těžce, ale když povytáhl cípek papíru ven a mohl jej zachytit prsty, zatáhl silněji a vyndal z rukojeti svitek pergamenového papíru.

„Co je to?" zeptal se zamyšleně.

„Co to asi je?" opakovala Eliška jako ozvěna.

„Kousek starého papíru!" vyhrkl Lenochod.

Kubík přistoupil ke stolu. Obratně rozvinul papír. Bylo takové ticho, že šelest starého pergamenu naplnil celý pokoj. Na svitku se pozvolna objevovaly jakési přímky, nějaká čísla a znaménka.

„Plánek…" zašeptala Eliška.

Jakmile Kubík papír docela rozvinul, přesvědčil se, že měla Eliška pravdu. Byla přece dcerou architekta a plány měla každou chvíli v ruce. Žádný div, že první uhodla, co skrývá záhadný papírový svitek.

Na zažloutlém pergamenu byl narýsován plánek nějakého bytu. Chlapci se příliš nevyznali v čarách vytažených černou tuší, ale Eliška to znalecky vysvětlila.

„Tady, kde jsou ty husté čárky, to je schodiště. Tady jsou dveře. Tady jsou okna, pokoj, kuchyň, koupelna… Neříkala jsem, že je to

plánek‘“ zvolala vítězoslavně.

Kubík pokrčil rameny.

„Jasně že je to plánek, ale jaký? Ale čeho?“

„Nějakého bytu.“

„Dobře, ale jakého?“

„Jak to můžu vědět,“ povzdechlo si děvčátko.

„Není tam žádný nápis.“

Lenochod si ospale odkašlal.

„A já vám povídám, že je to plánek nějaké zlodějské skrýše.“

Jeho prohlášení udělalo na detektivy velký dojem.

„Ano…“ řekl po chvíli Kubík. „Cítím to v kostech.“

„Já taky,“ přisvědčila Eliška.

„A proč tam není adresa?“

Lenochod se naklonil přes Kubíkovo rameno.

„Sledujete mě?“ ukázal palcem na malý křížek, nakreslený červenou tuší. „Tady je celá záhada. Proč by byl jinak křížek červený, když je všechno ostatní černé?“

„To je fakt,“ přisvědčil Kubík.

„A ten křížek je v koupelně,“ zasáhla Eliška. „Zajímavé, že?“

„Proč zrovna v koupelně?“ přemýšlel Kubík nahlas.

„Protože není v kuchyni,“ ušklíbl se Lenochod.

„A vedle jsou nějaká čísla,“ ukázalo děvčátko prstem.

Čísla se bezpochyby vztahovala ke křížku. Ve dvou černých šipkách, které se protínaly v pravém úhlu, bylo vidět dvě čísla: 1,25 a 0,75.

„Co to jenom znamená,“ Kubík vypadal zamyšleně. Zpocenou rukou si utřel čelo, jako by se chtěl přinutit k bystřejšímu myšlení.

„To jsou nějaká záhadná čísla,“ povzdechla si Eliška.

Lenochod si znovu prohlédl plán.

„Co když je to nějaká šifra. Čísla můžou znamenat nějaká slova, třeba šifrovanou adresu.“

„A kde je klíč k té šifře?“

„Někde musí být.“

„Už to mám!“ Eliška div nevykřikla. „Klíč je v malé knížce básní.“

Kubík chytil děvče za ruku.

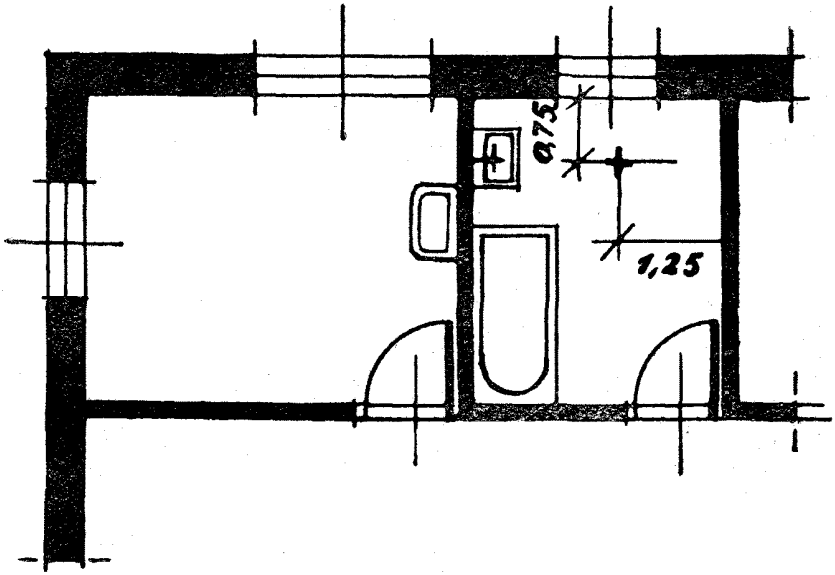

„Ty jsi senzační holka!“

Zatočil se s ní dokola. Zakřepčili vítězný tanec, Lenochod na ně hleděl vytřeštěnýma očima. Nechápal, z čeho mají tak ohromnou radost.

„Blázníte?“ zasténal.

„Ne! Ne!“ zvolala Eliška. „Objevili jsme velké tajemství.“

„Neříkej hop,“ varoval ji Kubík.

„Knížka básní bude u toho známého, co o něm mluvil Tonda Básník. Ale my nevíme, kdo to je. Teď nám to Tonda Básník určitě řekne.“

Kubík nedůvěřivě zakýval hlavou.

„Tonda Básník už není ten Tonda Básník, jak býval dřív,“ pronesl jako mudrc.

„Když odešel z hotelu s Bílým kloboukem, nikdo už neví, odkud vítr fouká.“

„O čem to povídáte?“ podivil se Honza Buchtička.

„O záhadě začarovaného paraplete,“ řekla Eliška. „Jasný?“

„Nejasný, ale když o tom budu přemýšlet, třeba na to kápnu… Už to mám! Zítra zajdeme k Tondovi Básníkovi a přesvědčíme se,

odkud vítr fouká, pak to budeme vědět… A co když chce toho gangstera zkrátka a dobře vzít na hůl?“

„Vypadá to na to,“ souhlasila Eliška. „Ať tak nebo tak, nesmíme mu prozatím říct, co jsme našli v parapleti.“

„Ani muk!“ Kubík si položil prst na rty. „A ty o tom nikomu neřekneš?“ obrátil se na Lenochoda.

Hoch se záhadně usmál.

„To se ví. A vůbec… Mně je to načisto fuk. Chce se mi spát!“ dlouze a široce zívl. „Ahoj!“ řekl na rozloučenou. Odcházel a sotva pletl nohama.

Kubík se díval za odcházejícím.

„Kdo by to řekl, že zrovna on udělá takový ohromácký objev! Já ti říkám, Elis, že z Honzy ještě něco bude.“

„Detektiv?“

„Kdo ví? Možná že i detektiv. Ten má nos, kam si lehnout a kdy jít na třešně.“

Eliška si roztržitě prohlížela tajemný plánek.

„Dala bych za to půlku prázdnin, kdybych věděla, co znamená ten červený křížek!“

„A ta dvě čísla,“ dodal Kubík. „Jenom klid. Když máme paraple, jistě se dovíme, co to všechno znamená.“

Kubík pomalu smotával plánek.

„Co to děláš?“ podivila se Eliška.

„Musíme plán znovu dát na jeho místo.“

„Proč?“

„Aby všechno bylo jako dřív.“

„Nevím proč.“

„Když ty jsi někdy strašně praštěná. Dejme tomu, že ukážeme deštník Tondovi Básníkovi. Přesvědčíme se, jestli uhodne, kde je ukryto tajemství.“

„Hlavička si pořádně zapracuje, než přijde na to, že se dá rukojeť odšroubovat. To může být velká legrace.“

Kubík pečlivě svinul pergamen, vložil jej do otvoru v rukojeti, pečlivě ji zašrouboval a potom zvedl deštník jako šavli.

„Tak, prosím, a kdo by hádal, že takový krám je nejvzácnější deštník na světě!“

Kubík spí s parapletem

Redaktorka Pavlíková se vrátila domů později, než předpokládala. Když vstoupila do pokoje, světlo ještě svítilo, ale Kubík si spokojeně oddychoval na gauči.

Něžně na něho pohlédla. Viděla synovy růžové tvářičky, jeho rozcuchané světlé vlasy, ucho, které jako jemně modelovaná mušle vyčnívalo z pod pokrývky a – ó hrůza! – jako mušlička mělo v závitech spoustu písku. Usmála se, odpouštějíc mu v duchu ten malý prohřešek proti tělesné hygieně. Byl přece samostatný, sám si uvařil večeři, sám si rozestlal gauč a teď, po namáhavém dni, spí jako andělíček.

Sklonila se nad chlapcovou hlavou a chtěla ho políbit na umouněné líčko, vtom se prudce vzpřímila.

„Co je tohle?“

Zpod pokrývky vyčuhovala stříbrná rukojeť deštníku. Paní Pavlíková lehce odhrnula pokrývku a dala se do hlasitého smíchu. Její milovaný andílek objímal oběma rukama staré zaprášené paraple a pevně je k sobě tiskl!

Už se stalo, že Kubík spal se žábou, s kočkou, kterou našel na dvoře, ale s deštníkem… To tu ještě nebylo!

Starostlivá matka jemně vytáhla deštník z Kubíkovy náruče a pozorně si jej prohlížela.

Kde vyšťoural takovou starožitnost? Proč ho tak něžně objímá? Co s ním zamýšlí? Divila se a prohlížela deštník ze všech stran. Pak se jí vybavilo, že se Kubík kdysi zmiňoval o drátech ze starého deštníku, z nichž prý jsou „senza“ luky. Pohladila chlapce po hlavě, políbila ho na tvář a deštník jako stráž postavila vedle gauče.

Ráno, sotvaže Kubík otevřel oči, všiml si, že paraple není pod pokrývkou.

„Kde je moje paraple!?“ zaječel polekaně.

Na jeho křik se ve dveřích od koupelny objevila jeho matka. Oblečena byla do hedvábného županu a hlavu měla zavinutou ručníkem. Chlapci, kterého této noci pronásledovaly divoké sny, se zdálo, že mu přichází vstříc maharání z indických pohádek.

Matka se pobaveně usmála.

„Kubíku, prosím tebe, kdo spí v posteli s takovým špinavým parapletem?“

„Kde je to paraple?“ vykoktal přiškrceným hlasem.

„Je tady, tady je, nic se s ním nestalo.“

Kubík přeběhl ospalýma očima po pokoji. Konečně zahlédl stříbrnou rukojeť za opěradlem gauče. Křečovitě ji popadl, vytáhl deštník a oddechl si s nevýslovným ulehčením.

„Co je to s tebou, Kubíku?“ zeptala se matka znepokojeně. „Odkud máš to předpotopní paraple?“

Nedůvěřivě ji pozoroval. A v duchu se tázal sám sebe, stojí-li za to, říci jí pravdu. Asi ne. Maminka nikdy nepochopí tajuplné dobrodružství s deštníkem. Ještě by se mu vysmála, nebo mu poručí – a to by bylo ještě horší – aby deštník okamžitě vrátil, nebo telefonicky podá hlášení na Bezpečnost. A tak odpověděl vyhýbavě:

„To je takový starý paraple. Našel ho Lenochod.“

„No dobře, ale proč jsi s ním spal?“

Pokrčil rameny.

„A nesmím?“

„Já tě nechápu, Kubíku. Jak můžeš spát s parapletem? Je to s tebou den ode dne horší. Přiznej se, že si zase hraješ na detektiva?“

Hraješ si na detektiva! – pomyslil si dotčeně. To je dobré! Já jsem na stopě toho nejzáhadnějšího dobrodružství a máma řekne: „hraješ si na detektiva“. Zakabonil se a vrhl na ni chladný pohled.

„Co tě nemá,“ řekl uraženě.

„Cos dělal včera večer?“

„Byl jsem u Elišky.“

„A to paraple?“

Chlapec svraštil obočí. Křížový výslech mu zřejmě nebyl příliš po chuti.

„Už jsem ti říkal, že paraple našel Lenochod.“

„Kde?“

Kde by Honza mohl najít deštník? Hoch delší dobu přemýšlel. Zmocňovala se ho zlost. Musí odpovědět tak, aby mu maminka konečně dala pokoj.

„V tramvaji, no, zkrátka a dobře v tramvaji,“ odpověděl nepříliš

zdvořile.

„Když ho našel v tramvaji, musí ho zanést do oddělení ztrát a nálezů… A vůbec, divím se Honzovi, že vzal z tramvaje deštník.“

Chlapce zalilo horko z rozčilení.

„Jako bys Honzu neznala. Ten nepřemýšlí.“

„Tak jsi mu to měl říct.“

„Když mně se to paraple hrozně líbí. Má stříbrnou rukojeť a vůbec… Senza paraple.“

„Chlapečku, já dovedu docela dobře pochopit, že paraple je senza,“ žertovala matka, „ale má přece majitele, kterému se může líbit ještě víc než tobě.“

Kubík si hlasitě povzdechl. Toho ustavičného vyptávání měl zrovna po krk.

„Tak dobrá, mami, zaneseme ho do oddělení ztrát a nálezů.“

„A víš, kde to je?“

„Ne, ale najdu si to v telefonním seznamu.“

Matka přistoupila blíž. Chtěla ho pohladit po tváři, prudce sebou trhl.

„Kubíku,“ řekla mírně, „co je s tebou? Co se ti stalo?“

Zatvrzele mlčel.

„Kubíku, když ti na tom deštníku tak záleží, tak by se…“ chtěla říci „tak by se dalo zařídit, aby sis ten deštník nechal“, ale Kubík ji nenechal domluvit.

„Sám ho tam zanesu, neboj se.“

„Dobrá. Nezlob se na mne. A teď si pospěš, snídaně je na stole.“

Kubík se protáhl jako kočka, zívl jako mladý hroch a najednou, kdo ví jak, vzpomněl si na rozhovor Bílého klobouku s mužem, kterého nikdy neviděl. Včera, když jel v autě jako černý pasažér, Bílý klobouk žádal, aby ten člověk hledal deštník v nějakém úřadě. Nešlo náhodou o oddělení ztrát a nálezů?

Při oblékání o tom přemýšlel. Vzal deštník a postavil jej do kouta za skříní. Pak labužnicky vdechl vůni čerstvě vařeného kakaa.

„Snídaně!“ volala maminka.

Při snídani bylo Kubíkovi najednou líto, že napovídal mamince tolik hloupostí. Buďto jí měl říci pravdu, nebo prostě mlčet. Teď měl chuť se jí přiznat: maminko, s tím deštníkem to bylo jinak…

Lenochod ho našel, jenomže ne v tramvaji. A vůbec, to není obyčejné paraple…

Ale neřekl ani slůvko, protože by mu to bylo ještě trapnější, a zastyděl se. Přesvědčoval se v duchu, že se nestane žádné neštěstí, řekne-li o tom mamince večer nebo ráno. Byl rád, že napjaté ovzduší, vyvolané maminčiným vyptáváním, se rozptýlilo. Když mu matka stavěla na stůl kakao, prozpěvovala si Karolínku. Hlas měla čistý, lahodný a Kubíkovi se moc líbilo, když zpívala.

Sedla si ke stolu.

„Tváříš se, jako bys neměl čisté svědomí," řekla žertem.

„Ale… Ty pořád něco vidíš," zabručel a s chutí se pustil do křupavých housek.

„Zapomněla jsem ti říct, že za týden odjíždíme na rekreaci. Dostala jsem poukaz k moři. Jen si představ, jak to tam bude krásné. Moře, sluníčko a já s Kubíkem."

Chlapec namáhavě polkl sousto housky.

„Už za týden?" zeptal se zklamaně a honem počítal, jestli se mu podaří do týdne rozluštit tajemství černého paraplete.

„Ty se netěšíš?"

„Samo že se těším, ale…"

„Ale co?"

„Nic. Myslil jsem, že pojedeme později."

„A já myslím, že jsi dneska vstával levou nohou a máš v hlavě brouky, a to všecko proto, že jsem ti vzala z postele to ušmudlané paraple."

Chlapec nic neodpověděl. Měl už řečí o deštníku zrovna dost. Kromě toho chtěl co nejdříve vypadnout z domu a zajít s Eliškou k Tondovi Básníkovi. Rychle tedy zhltl snídani, a když byl hotov, zeptal se:

„Můžu jít k Elišce?"

Matka se na něho vyčítavě podívala.

„Čekala jsem, že zůstaneš se mnou chvíli doma."

„Odpusť, ale slíbil jsem jí včera, že se u ní zastavím."

Matka máchla rukou.

„No tak běž, běž. Já se dnes vrátím v pět. Oběd budeš mít v ledničce a na svačinu si vezmi, co máš v košíku pod ubrouskem.

Nezapomeň vypít mléko.“

Kubík jedním uchem poslouchal a druhým to pouštěl ven. A když byl za dveřmi, myslil už pouze na jedinou věc, jak se co nejrychleji dostat k Tondovi Básníkovi.

Tonda Básník na číhané

Tonda Básník se od samého rána potloukal kolem domu paní Baumanové. Kdyby ho někdo z dálky pozoroval, domníval by se asi, že Tondovi učarovala romantická nálada staré vilky a její malebná poloha. Počínal si totiž jako zamilovaný. Roztouženým pohledem těkal po zákoutích zahrádky, díval se na mráčky plující nad věžičkou, naslouchal jitřnímu koncertu špačků a vzdychal nad žlutými měsíčky, rostoucími před verandou.

Ale jeho malá, hluboko zapadlá očka zatím pátrala mezi keři jako dva reflektory. Nic nemohlo ujít jeho pozornosti.

Hluboce zamyšlen obešel dům, obhlédl jej zezadu, od zahrádky, minul prostranství s vraky, nechal za sebou kůlny a zastavil se u zídky, která oddělovala zahrádku od cesty.

Byl tam příjemný chládek. Ve stinném houští kalin se ptáci mohli uzpívat. Vonělo to tam mátou a heřmánkem, Tondovu uměleckou duši zaplavilo nadšení, unesení a vytržení.

Přes povznesenou náladu vyšplhal na nepříliš vysokou, stářím vydrolenou zeď. Vyhlídku mu zacláněly plané třešně.

Utrhl si několik plodů. Měly natrpklou chuť a voněly hořkými mandlemi. Chvíli pozoroval zahrádku. Černá kočka se vyhřívala na výčnělku podezdívky a nad okapem se míhaly vlaštovky. Přímo naproti zdi bylo zavřené okno.

Tonda klidně usedl na zídku, spustil nohy, rozcuchal si prsty rezavou bradku a opojen tichem vytáhl z kapsy saka svazek básní. Byl totiž přesvědčen, že v této situaci, kdy nejpodivuhodnější paraple světa zmizelo, musí si počínat důstojně. Pouze důvěryplná trpělivost může přinést ovoce.

Nemusel dlouho čekat. Než dočetl první báseň, zaslechl za sebou

suché prasknutí větvičky. Nevzrušeně se ohlédl. U zídky spatřil mladíka v texaskách a černé kožené bundě.

Pásek, o kterém se zmiňovala Eliška, konstatoval v duchu a zachoval klid a rovnováhu, jako by u zídky uviděl stát psa anebo kočku.

„Dobrýtro!“ pozdravil ho mladík.

„Uctivost,“ zabručel nepřátelsky.

„Rád bych si s vámi promluvil.“

„Nic snadnějšího.“

„Viděl jsem vás včera vystupovat z auta pana Powalského.“

Tonda Básník si ho teprve teď pozorněji prohlédl. Ale, ale, řekl si. Kampak ten mladík míří? Pak odpověděl hlasitě, ale neobyčejně pokojně:

„Jo, to by souhlasilo.“

Mladík v kožené bundě se povzbudivě usmál. Vytáhl z kapsy balíček amerik a nabídl Tondovi.

„Já vás znám,“ řekl a nespustil z něho zkoumavý pohled. „Vy se zajímáte o psy.“

Tonda si vzal cigaretu. Pomalu ji vložil do rtů.

„To by taky souhlasilo, kynologie je můj obor.“

Mladík se drze usmál.

„Heleď, Tondo, nedělej, že mě neznáš. Já jsem Freddy. Jako malý kluk jsem ti dodával na prodej čistokrevný psy.“

„Jojojo, něco se mi zdá…“ odpověděl zamyšleně Tonda. „Bydlel jsi nedaleko výčepu U bílé růže. Pak tě zašili.“

„Odseděl jsem si pět let.“

„To je málo,“ zabručel Tonda. „Já bych ti napařil víc.“

„Byl jsem cucák.“

„A cucákem jsi jistě zůstal.“

Mladík se trpce usmál.

„Nech na hlavě. Dostal jsem školu.“ Přistoupil o krok. „Dej si bacha na toho chlápka z Ameriky. Může tě vzít na hůl. Co vod tebe chce?“

Tonda pokrčil lhostejně rameny.

„Líbí se mu jeden můj pes.“

Freddy se posměšně usmál.

„To chceš nabulíkovat mně?“

Tonda vytáhl velký mosazný zapalovač. Podal Freddymu oheň.

„A co ty tady hledáš? Motáš se tady, jako bys něco větřil.“

„Větřím dobrý kšeft,“ hluboce nadechl kouř z cigarety a vyfoukl dlouhý pruh kouře. „Já vím, co od tebe chce. Hledá černý paraple. Po mně taky chtěl, abych mu pomohl.“

„Tak proč ho stopuješ?“

Freddy se zasmál:

„Ten chlápek se mi nelíbí… Radši bych ten starý krám našel sám. Povídám, větřím dobrý kšeft. Kdybys byl chytrý, šel bys se mnou na holport.“

Tonda si pohladil bradku. Usmál se jakoby pro sebe a řekl si v duchu: Čím to, že všichni chtějí jít se mnou na holport? Pak řekl vyhýbavě:

„Paraplata, to není má branže. Já se zásadně zajímám o psy. Když tě žádal, abys mu pomohl, tak zdař bůh! Sraz vaz.“

„Nápodobně,“ řekl Freddy jízlivě. „Když nechceš, prosit tě nebudu. Ale jak já to vidím, budeš litovat,“ zvedl ruku na rozloučenou a odcházel pomalým, houpavým krokem.

Tonda se za ním díval.

„Náfuka jeden,“ zašeptal skrz zaťaté zuby. „Takový cucák a chce jít na holport s Tondou Básníkem!“

Odkud fouká vítr

Naši zdatní detektivové nezastihli Tondu Básníka doma. Když zaklepali na dveře v podkroví, odpověděla jim celá smečka psů, ale jejich pán a chovatel doma nebyl.

Zklamaně si sedli na schody. Pronásledovala je smůla. Přišli se zeptat, jak pokračuje jednání s Bílým kloboukem, a zatím slyšeli jenom štěkot nájemníků v podkroví. Dlouho uvažovali, co se mohlo stát, že Tonda Básník odešel tak časně z domu. Že by měl schůzku s Bílým kloboukem a své spojence úplně zradil?

„Do večera tu sedět nebudeme,“ naznačila Eliška smutným

hlasem.

„Jasně, to nemá cenu," přitakal jí Kubík. „Když nás doběhl, co dělat. Ať si nás teď hledá." Vstal, oprášil si kalhoty a prohlásil energicky: „Jde se k nám. Ještě jednou si prohlédneme ten plánek. Třeba nám napadne něco chytrého."

Vraceli se přes parcely a potom, nedaleko domu paní Baumanové, odbočili ke hřbitovu vraků. V okamžiku, kdy procházeli kolem starých kůlen, zahlédli na zdi něčí pokrčená kolena, vyčnívající jako dvě skoby nad větve stromů. Tak kostnatá kolena mohl mít jedině Tonda Básník.

Nemýlili se. Vzápětí spatřili v zeleni keřů jeho ryšavou bradku a nad ní bílé stránky knihy. Verše K. I. Galczyňkého Tondu Básníka tak nadchly, že dočista zapomněl, kde je a proč sem přišel. Pohodlně se natáhl na zídce, skrčil kolena, paži si dal pod hlavu a za doprovodu ptačího švitoření utonul v stříbrném oparu poezie. Vtom zapraskala větvička, někdo si povzdechl, někdo klopýtl a tiše zasykl. Tonda se zájmem otočil hlavu a spatřil své dobré známé.

„Kak poživajetě, rebjata?" pozdravil je vesele.

Detektivové neodpověděli. Mračili se, tvářili se uraženě.

„Proč jste včera nečekali před Grandem?"

Kubík si významně odkašlal:

„No právě."

„Co právě?"

„No právě, chtěl jsem se zeptat, s kým jste to odešel ve dvacet hodin dvacet z hotelu?" zahájil detektiv odborně výslech.

„Já ř" zarazil se Tonda, pak rychle dodal: „Odešel jsem s tím chlapíkem."

„No právě," zasmála se Eliška lítostivě. „A měl jste odejít s parapletem."

„Nic jsem bohužel nenašel."

„Zato jste se sčuchl s tím gangsterem," obvinil ho Kubík.

„A zradil své spojence," dodala lítostivě Eliška.

„Pro pět ran do čepice, co po mně chcete?"

Kubík se zatrpkle usmál.

„Rád bych věděl, kolik jste od toho chlapíka dostal."

Tonda Básník sklouzl se zídky, stoupl si před chlapce jako obr

před trpaslíka a vzal ho za bradu.

„Jsi drzý kluk a já ti dobře radím, abys nestrkal nos do cizích věcí.“

„To je zrada!“ vypískla Eliška. „Já jsem první uviděla deštník u paní Baumanové…“

„Pst!“ okřikl ji Tonda. „V pořádku. Dejme tomu, že tys první uviděla paraple. Ale kde je teď, děťátko?“

Eliška se podívala na Kubíka a oba vyprskli smíchem. Tonda se na ně díval s údivem stále větším. Jejich chování se mu pranic nelíbilo. Byli příliš drzí a příliš sebejistí. Uchopil tedy Kubíka za rameno a jediným pohybem ho k sobě přitáhl.

„Víte něco o parapleti?“ zeptal se ostře.

Nastal okamžik hlubokého ticha. Detektivové vyměnili pobavené pohledy. Konečně Kubík řekl úskočně:

„Dejme tomu, že se paraple našlo…“

„Vyloučeno,“ přerušil ho Tonda Básník. „Kdyby se našlo, pak by někde bylo.“

Eliška nedokázala přemoci smích. Zachichotala se.

„Dejme tomu, že někde je?“

Milovník poezie nedůvěřivě zavrtěl hlavou.

„Jestliže je, pak u koho?“

„Dejme tomu, že u mne,“ řekl Kubík trochu pyšně a vychloubačně.

Tonda natáhl dlouhou chlupatou ruku. Nejistým pohybem pohladil chlapce po hlavě.

„Kdyby to byla pravda, pozlatil bych vás.“

Eliška poskočila jako gumový míček.

„Tak nás můžete pozlatit.“

Teď střídavě, bez oddechu, Tondovi vyprávěli, jak se stalo, že se tajuplný deštník octl v Kubíkově pokoji. A když dovyprávěli, Tonda Básník si prohrábl prsty ryšavou bradku a řekl uznale:

„Jste geniální. A teď na nic nečekejme. Podíváme se, odkud vítr fouká…“

Osudové nedorozumění

Čiperná trojice, mířící dlouhými kroky k novým blokům, vypadala komicky. V čele čároval rudovousý Tonda, za ním střídavě šli a střídavě poklusávali Kubík a Eliška. Chodci se zastavovali, když je viděli, a tázali se v duchu, co se stalo. A oni uháněli jako závodníci, až jim docházel dech.

Konečně se zastavili před domovními dveřmi.

„Můžete jít s námi," řekl Kubík, „maminka není doma."

S bušícím srdcem vystoupili do druhého patra. Celí udýchaní zůstali stát přede dveřmi. Kubík otvíral dveře a uvažoval, zdali Tonda Básník uhodne, kde je ukryto tajemství černého paraplete. Ruce se mu třásly, když otáčel klíčem v zámku.

Už byli v předsíni. Vládlo tam šero. Pootevřenými dveřmi dopadalo úzkým pruhem světlo na Tondovy dlouhatánské boty. Kubík pomalu otvíral dveře. Přiběhl ke skříni, nahlédl do ztemnělého kouta a vtom mu zavířily před očima růžové mžitky. Paraple za skříní nebylo!

„Co se stalo?" zaslechl za sebou Eliščin hlas.

Neodpověděl, jenom zvedl ruce pohybem plným zoufalství. Eliška vypadala jako omráčená, věděla, že se stalo něco neodčinitelného.

„Kam jsi ho schoval?" zasténala.

„Sem, do toho kouta."

„A není tam?"

„Vidíš, že není."

Objevil se Tonda. V černém svetru vypadal jako zlověstný stín.

„Deštník je pryč?" zeptal se nedůvěřivě.

„Neschovala ho tvá maminka někam jinam?" řekla Eliška.

Začali horečně hledat. Prohledali skříň, prádelník, předsíň, podívali se do všech koutů, ale deštník nebyl nikde. Kubík stál v pokoji. Byl bledý a úplně zdrcený. Ruce mu klesly, sklopil hlavu. Netroufal si jim pohlédnout do očí. Eliška ho káravě okřikla:

„Tak vidíš, neříkala jsem ti, abys tam ten plán už nedával?“

„Jaký plán?“ zeptal se Tonda Básník.

„Ten, co byl schovaný ve stříbrné rukojeti,“ odpovědělo děvčátko lítostivě.

Tonda si zoufale škubal bradku. Pozvedl ruce, jako by chtěl prosit nebesa o pomoc.

„Hezké nadělení. To je přece ten plán, který všichni hledají,“ odmlčel se, jako by chtěl naznačit, že řekl příliš mnoho. Spustil ruce a zašeptal: „To jste navařili hezkou bryndu!“

Kubík si povzdechl.

„Mně se zdá, že to paraple je fakticky začarované.“

„Ale co se s ním mohlo stát? Přece se nerozplynulo?“ zašeptala Eliška.

„Ručím vám za to, že se nerozplynulo,“ řekl po chvíli Tonda Básník. „Nechci vás zarmoutit, ale všecko ukazuje na to, že ho někdo, ohleduplně řečeno, vyfoukl.“

„Vyloučeno!“ protestoval Kubík. „Byt byl zamčený a klíčky mám jenom já a maminka.“

Tonda vrhl znalecký pohled na zámky u dveří. Byl tam dozický zámek značky Yale a pevná zástrčka.

„Takový zámek je pro odborníka hračka,“ řekl. „Dvě minuty a hotovka.“

„Dvě minuty a hotovka,“ povzdechla si Eliška.

Tonda básník mávl energicky rukou.

„Radil bych vám, abyste se do té věci už nepletli. Jediné štěstí, že ještě někdo má malou knížku s nejkrásnějšími verši. Zloděj paraplete se bude musit hlásit u jejího majitele. Ale celá ta historie začíná být čím dál zajímavější…“

„Řekněte nám, co je v té knížce?“ žadonila malá Eliška.

„To bych sám rád věděl,“ odpověděl Tonda vyhýbavě. „Překrásné verše a navíc klíč k tajemství černého paraplete. Nic víc nevím a vám radím, moc se proto nerozčilujte. Na takové věci jste ještě moc malí. Máte prázdniny, venku je krásně, jděte si hrát.“ Vtom ztišil hlas a přimhouřil jedno oko. Pak dodal s úsměvem. „Ale kdybyste náhodou někde něco zaslechli o tom parapleti, řekněte mi to co nejrychleji. Jsem strašně zvědavý!“

Po těch slovech jim zamával na rozloučenou a pomalu vyklouzl z pokoje. U dveří ještě jednou mrkl na zámek. Zavrtěl hlavou.

„To musel být prvotřídní fachman. Není tu ani stopy po vloupání," řekl si pod vousy.

Za chvíli zaduněly jeho těžké kroky na schodišti.

Naši detektivové stáli beze slova. Rozpačitě na sebe pohlíželi. Když utichly kroky, zeptal se Kubík:

„Co tím myslel?"

„Čím?"

„Ale tím, že na takové věci jsme ještě moc malí."

Eliška pokrčila rameny.

„Jak to můžu vědět?"

„Líbí se mi čím dál tím míň. Já ti povídám, Elis, že on se taky chová dost podezřele."

„Ale…" zamračilo se děvčátko. „Ty bys všecky jenom pořád podezříval. Tonda zkrátka rád čte básně a má kumštýřskou duši."

„Ne, za tím něco je. Říkám ti, že za tím něco je. Ale ukážu ti, že všecko rozluštím. Čestné slovo, že to tajemství rozřeším."

Eliška se šibalsky usmála.

„No dobře, ale co uděláš teď?"

Kubík rozhořčeně bouchl pěstí do stolu.

„Najdu zloděje toho deštníku."

„Fíí, to nebude jen tak. Kdo to mohl udělat, co myslíš? Bílý klobouk?"

„Možná."

„Nebo ten Sportovec v kožené bundě?"

„Všecko je možný. Nejhorší je, že nemáme žádnou stopu. Bude to strašně těžká práce. Musíme zahájit pátrání." Kubík se zamyslil. Tvářil se teď tak náramně důležitě, až se to Elišce, která vždycky měla smích na krajíčku, zdálo legrační. Kubík zatím přistoupil k telefonu. Rychle vytáčel čísla.

„Co to děláš?" zeptala se zvědavě. „Voláš na Bezpečnost?"

„Spadla jsi z višně?" obořil se na ni rozhořčeně. „Musím si ověřit, kdy se to stalo." Pak řekl do sluchátka: „To jsi ty, mami?"

Ozval se daleký maminčin hlas.

„To je hezké, že mi telefonuješ. Co se děje?"

Kubík Detektiv hlasitě polkl, odkašlal si a zeptal se úředním tónem:

„Chtěl bych se zeptat, v kolik hodin jsi odešla z domu. Ale na minutu přesně.“

„Co se stalo? Proč jsi tak rozčilený?“

Kubík si musel odkašlat.

„Mám důležitý případ a musím mít přesné údaje.“

„Snad mě nestopuješ, ty můj detektive,“ škádlila ho paní Pavlíková.

„Prosím tě, mami, odpovídej na moje otázky. Já vážně nemám čas.“

„Aha,“ matčin hlas se lehce zachvěl. „Zapomněla jsem ti říct, že s tím deštníkem už nemusíš nikam chodit.“

„Cože?“ zvolal a pocítil, že pod ním klesají nohy.

„Našla jsem si číslo té kanceláře a sama jsem to tam zanesla. Je to blízko redakce. Nechtěla jsem, abys jezdil do města…“

Kubík zoufale zasténal.

„Mami, víš, cos provedla?“

V sluchátku se chvíli ozývalo jenom šumění proudu. Potom znovu zazněl matčin hlas.

„Myslela jsem, že budeš mít radost. Říkal jsi přece, že tam deštník zanesete.“

„Mami!“ vykřikl chlapec. „To je strašné! Ta ostuda! To je můj konec!“

„Ne…“ zarazila se. „Nechápu, přece jsme se dohodli…“

„Mně je všecko jedno. Kde je teď ten deštník?“

„Na Bratské. Nedaleko obchodního domu… Ve ztrátách a nálezech.“

Kubík zavěsil sluchátko. S hlasitým povzdechem klesl na židli. Eliška, která poslouchala ten rozhovor, se poťouchle usmála.

„Netrap se. Odhalil jsi přece zloděje.“

Kubík se praštil pěstí do čela.

„Já jsem ale kus pitomce! Proč jsem mamince lhal!“ Vtom vyskočil, uchopil Elišku za ruku. „Nesmíme zbytečně ztrácet čas. Utíkejme na Bratskou, třeba tam ještě bude.“

Smůla je smůla

Vběhli do tmavého, dlouhého sálu. Podél vysokých zdí se zvedaly police. Na policích ležely pečlivě roztříděné předměty. Aktovky, kabelky, kufry, cestovní tašky, klobouky, hračky, pršáky, různé části oděvů… Všechno, co jen dovedou roztržití pasažéři zapomenout v tramvajích a autobusech. Ve vzduchu se vznášel pach naftalínu a ještě něčeho, co v mysli vyvolávalo představu věcí starých a ztracených.

V kanceláři bylo šero a pusto. Od stolu vstal starší muž v modrém pracovním plášti. Byl hubený, tvář měl bledou, trochu vylekanou, jako kdyby také jeho někdo ztratil. Smutně se díval na svět přes tlustá skla brýlí.

„Promiňte," začal Kubík nejistě, „rád bych napřed vysvětlil jistou věc."

„Tady se nic nevysvětluje," zabručel muž nepříliš zdvořile. „Tady se vyzvedávají ztracené věci. Co hledáte?"

„Chtěli jsme najít jednu věc," zasáhla do hovoru Eliška, „která se vůbec neztratila."

Muž netrpělivě zafuněl:

„Neobtěžujte mě!"

„Já vám všechno vysvětlím," řekl Kubík. „Došlo k nedorozumění."

Muž v modrém plášti bouchl pěstí do stolu.

„Nedorozumění se neztrácejí, a vy si ze mne nedělejte legraci, tady je úřad."

„Promiňte," opět zasáhla Eliška, „ale my vám předtím přece jenom musíme něco říct."

Muž sundal brýle.

„Tak mluvte, mluvte," řekl nakvašeně.

Kubík hlasitě polkl.

„To je kvůli tomu, že já jsem včera mamince nepověděl pravdu. Řekl

jsem jí, že jsem ten deštník našel v tramvaji a to nebyla pravda…"

ZTRATY
A
NALEZY

„A jeho maminka ten deštník přinesla sem, do tohoto úřadu," dodala Eliška.

„Ale ten deštník jsem vůbec nenašel v tramvaji."

„A jeho maminka ho sem neměla nosit."

Muž znovu udeřil rukou do pultu.

„Já vám nerozumím, řekněte jasně, co chcete!"

Kubík rozčileně zamrkal.

„Černý deštník se stříbrnou rukojetí."

Muž si znova nasadil brýle. Podíval se na ně velice podezíravě.

„Černý deštník se stříbrnou rukojetí? Zajímavé. Pověz mi, chlapečku, co je to za deštník? Tady si lidi podávají dveře a všichni se pořád vyptávají na černý deštník se stříbrnou rukojetí."

„To je neobyčejný deštník!" zvolala Eliška.

„Buď ticho!" Kubík ji štouchl loktem. A pak řekl hlasitě: „Docela obyčejný a ještě k tomu děravý."

Muž nedůvěřivě zavrtěl hlavou.

„To jsem blázen… starý, děravý a tady se dveře netrhnou."

Kubík neměl v úmyslu dále se bavit o tom, jestli se dveře trhnou nebo netrhnou, chtěl deštník co nejrychleji vidět. Řekl tedy chladně, ovládaje hlas:

„Nezlobte se, to je náš deštník a my bychom si ho chtěli vyzvednout."

Muž se trpce usmál, pak široce rozložil ruce.

„Lituji… někdo už si ho vyzvedl."

S Kubíkem se zatočil svět. Zdálo se mu, že muž v modrém plášti, regály se ztracenými věcmi, začouzený strop, všechno se roztančilo vířivým pohybem a za okamžik se to na něho zřítí.

Vtom se ho zmocnil hněv. Pomalu, přes zaťaté zuby, cedil slova:

„Dovolte, jak jste náš deštník mohl vydat. To je přece strašné!"

„Nerozčiluj se, chlapečku," uklidňoval ho muž v modrém plášti. „Přišla nějaká slečinka…"

„Slečinka?" divila se Eliška.

„Ano, slečinka, přesně popsala nalezený předmět, oznámila jméno a adresu, a tak podle předpisu jsem jí musel deštník vydat."

„Ale to je přece náš deštník! Co teď?"

Muž si hladil tvář nervózním pohybem.

„Mně se ten deštník zdá podezřelý. Cítím, že s ním něco není v pořádku, protože už předtím sem nejednou přišli a vyptávali se na něj, ještě dřív, než se našel. To se mi nelíbí…“

Kubík uhodl, kdo ten deštník asi hledal. Vzpomněl si na rozhovor Bílého klobouku s neznámým mužem. Ano, Bílý klobouk posílal lidi, kterým platil, aby hledali deštník ve všech odděleních ztrát a nálezů po celé Varšavě. Jistě doufal, že tak mu deštník padne do rukou. Při této myšlence polilo Kubíka horko. Tak strašná smůla! On vlastně svou hloupostí zavinil, že ten drahocenný deštník s tajuplným plánem zabloudil do kanceláře. Povzdechl si tedy bezmocně:

„Jsme v rejži!“

Zmocnilo se ho takové zoufalství, že by se byl rozplakal, nebýt Elišky, která ho vzala za ruku.

„Klid, šéfe. Ještě tu je ta knížka básní. Ještě není všecko ztraceno.“

„Ještě není všechno ztraceno,“ opakoval a v tu chvíli sestoupil do něho duch skutečného detektiva. Energickým pohybem vytáhl červený zápisník. Položil jej na pult. Významně si odkašlal a zeptal se:

„Mohl byste nám říci adresu a jméno té paní?“

Muž v modrém plášti si rozpačitě třel bradu.

„Co z toho budeš mít? V tomto případě by bylo nejlepší ohlásit to na Bezpečnosti.“

„To je pravda,“ řekl Kubík rozhodně, „ale adresa se může také hodit.“

Muž chvíli listoval v tlusté černé knize.

„Tady,“ ukázal na stránku skoro čistou. „Tady je potvrzenka. Ta paní se jmenuje Karolina Majkovská a bydlí na Čerňakovské číslo 168.“

Kubík si pečlivě zapsal jméno a adresu.

„Děkuju vám. To mi stačí,“ řekl trochu domýšlivě. „Doufám, že ten deštník dostanu brzo zpátky.“

Muž vrtěl nedůvěřivě hlavou.

„Hm, hm… to je divný… jedno starý paraple a takový frmol…“

Když Kubík s Eliškou opustili oddělení ztrát a nálezů, nastoupili

do trolejbusu. Jeli na Čerňakovskou. Dlouho hledali číslo 168. Marně. Jak se ukázalo, takové číslo vůbec v ulici nebylo.

Unavení, roztrpčení zůstali stát na stanici autobusu.

„To je nadělení," řekl Kubík s lítostí. „Zase nás někdo předběhl."

„Co nabrečíme," prohlásila Eliška. „Mám pět zlotých. Pojď, jdeme na zmrzlinu."

Kubík se rozčilil:

„Ty myslíš, že mám chuť na zmrzlinu? Povídám ti, teď už je se vším konec!"

ČÁST DRUHÁ

Moucha ve smetané

Od té nešťastné středy uplynuly dva dny.

Počasí se změnilo. Od severu přilétla těžká mračna a po dva dny bez ustání lilo, jako by samo nebe plakalo nad smůlou mladých detektivů. Dvorky a ulice, hřiště i trávníky osiřely. Nebylo slyšet veselý křik hrajících si nezbedů. Déšť vyťukával na okenní tabulky smutnou melodii a do zachmuřených dnů se vkrádala dlouhá chvíle.

Kubík Detektiv byl tak roztrpčen nezdary, že se rozhodl dál už viníky nestopovat. V návalu největší lítosti měl dokonce v úmyslu spálit svůj drahocenný červený notýsek a takto s konečnou platností zpečetit své rozhodnutí. Ale rozmyslil si to. Schoval své detektivní poznámky do přihrádky mezi školní knihy z minulého roku. Doutnala v něm ještě slabá jiskřička naděje, že se nakonec ještě dočká slávy a věhlasu nejušlechtilejšího z velkých detektivů, Sherlocka Holmese.

Zatím svůj zájem přenesl na sport. Uspořádal spolu s Eliškou velké automobilové závody – kolem stolu. Ta hra jim vydržela tak dvě hodiny. Pak je omrzela. Stopovat Bílý klobouk nebo jednat s Tondou Básníkem, to je jiná.

A černé paraple?

Ouvej… kdo mohl vědět, kde je černé paraple, čarovný předmět jejich tužeb. Jen občas se znepokojivě mihlo v jejich myšlenkách nebo se vpletlo do neklidného spánku mladého detektiva. Dál zůstávalo tajuplné a nedosažitelné.

Nikdo nemohl předvídat, že k vysvětlení jeho záhady přispěje bezvýznamná moucha ve smetaně.

A došlo k tomu takto:

Eliščina maminka šla k holiči. Děvčátko ještě nedovedlo

pochopit, proč ženy chodí k holiči a zmaří tam půl dne, ale co dělat, když se všecky dobrovolně podrobují těmto mukám, něco na tom asi bude.

Hlavní věc je, že se maminka šla dát učesat k panu Lucianovi (Firma Lucian – dámský kadeřník – česání – studená vlna – barvení vlasů – přelivy – manikýra) a přikázala Elišce, aby koupila v samoobsluze lahvičku smetany. Děvčátko nemělo tušení, že by ve smetaně mohla být moucha – sebevražedkyně. Zjistilo to až po návratu domů, když najednou dostalo chuť na doušek smetany. Strhla tedy stříbrnou zátku, užuž chtěla namočit jazýček do láhve, když zahlédla, že tam plave moucha. Otřásla se odporem a plna rozhořčení běžela zpátky do samoobsluhy.

Ale prodavačka nechtěla oprávněnou reklamaci přijmout. A dokonce Elišku obvinila, že mouchu do smetany hodila sama. Toho bylo trochu moc. Děvčátko se bez rozmýšlení rozběhlo do kadeřnictví.

Maminka zrovna seděla před zrcadlem. Stál nad ní sám mistr Lucian. Byl to muž ještě mladý, se svůdcovským knírkem. Česal jemnými pohyby prstů matčiny dlouhé kaštanové vlasy s výrazem velkého umělec.

„Ale Eliško," řekla maminka, překvapená pohledem na plovoucí mouchu. „Kvůli takovým maličkostem se člověk nesmí hádat. Nedá se přece nikomu dokázat, že ta moucha…"

„To je skandál," skočila jí do řeči pobouřená Eliška. „Ta paní mě obviňuje, že jsem tam tu mouchu hodila já sama. Nějaká spravedlnost musí být." Řekla to tak přesvědčivě, že matka s povzdechem poznamenala:

„Tak dobře. Počkej na mne, zajdeme tam spolu a vysvětlíme to."

V kadeřnictví bylo dusno. Od rozehřátých přístrojů se neslo lehké šumění, mdlá vůně mýdla a laku vířila vzduchem. Eliška si sedla k pootevřenému oknu. Proti ní lakovala nehty zákaznici tlustá manikérka v bílém plášti. Mladá žena se s ní hlasitě bavila. Bylo vidět, že přednedávnem vyšla zpod obratných rukou mistra Luciana, protože se její účes třpytil jako měděná přílba. Měla tuctovou tvář, řasy tak silně načerněné, až se zdálo, že se za chvíli rozpláče černými slzami. Smála se a koulela očima.

„Paní Stáno,“ štěbetala s manikérkou, „povídám vám, hrozná švanda. Starý paraple, a ještě k tomu úplně děravý.“

Eliška sebou trhla, jak© by dostala elektrický výboj. Zdálo se naproste neuvěřitelné, že by se tady, v salónu pana Luciana, hovořilo o jejím zakletém deštníku. Ale napjala sluch i pozornost, aby jí z rozmluvy neuklouzlo ani slůvko.

Manikérka lakovala nehty zákaznice malým štětečkem.

„Děravý?“ zasmála se neupřímně. „To je vážně směšný. Co by dělali s děravým parapletem?“

Žena se zahihňala.

„To víte, mužští jsou někdy blázni. Freddy říkal, že je to historický paraple.“

„Jaký?“ žasla manikérka.

„Památeční, paní Stáničko… ale já tomu nevěřím. Mne je to ostatně jedno. Hlavní věc, že Freddy byl v sedmým nebi. Povídám vám, v sedmým nebi…“

„A co s ním udělali…“

„Nemám ponětí. Je mi to jedno. Slyšela jsem, že jsou na světě podivíni, kteří sbírají taková stará paraplata. Povídám vám, hrozně jsem se nasmála.“

Manikérka skončila lakována nehtů. Zákaznice vstala od stolečku. Nějakou dobu si prohlížela ruce. Pak se rozloučila s manikérkou a odcházela do šatny.

Eliška měla dojem, že před chvílí spala, a teď že ji někdo prudce vzbudil. V uších jí pořád ještě šuměly úryvky toho divného rozhovoru: „Starý deštník, a k tomu ještě děravý.“ To je přece jejich záhadné paraple! Nač je potřebovali… Ta rezavá samozřejmě neví, co bylo ve stříbrné rukojeti, kdyby to věděla, nesmála by se tak pitomě. „Freddy říkal, že je to historický deštník…“To mohl říci. Přece by nezasvětil do svých věcí tak neopatrnou ženu, která hlasitě povídá o deštníku v kadeřnictví plném zákaznic. A vůbec, kdo je to ten Freddy? A ona? Třeba právě ona vzala deštník ze ztrát a nálezů na Bratské. Ne, zní to skoro neuvěřitelně, ale přitom je to překvapivě pravděpodobné.

Eliška zahlédla koutkem oka, jak si rudovlasá žena přehazuje přes ramena plášť do deště.

Musím ji sledovat, napadlo ji a v tom okamžiku se v ní probudil detektivní pud. Vyskočila ze židle, přiběhla k mamince.

„Maminko, máš pravdu. Škoda se rozčilovat kvůli mouše ve smetaně."

Matka nemohla přemoci úžas.

„Eliško, tak dlouho jsi tady čekala. Já budu hned hotová."

„Rozmyslila jsem si to," řeklo děvčátko a honem, lehkým krokem odběhlo do šatny.

Zelený plášť rudovlasé ženy se mihl za orosenými okny. Eliška si nasadila na hlavu kapuci, navlékla pláštěnku proti dešti a jako šipka vyrazila z kadeřnictví. Na rozpálené tvářičce pocítila chladné dešťové kapky. Podívala se před sebe. Několik kroků před sebou uviděla zelený deštník a zelený šusťák. Rudovlasá žena šla pomalu, opatrně se vyhýbala kalužím. Dělala tak směšné krůčky, jako kdyby šlapala po rozžhavené plotně. Za chvíli se zastavila před kavárnou Augustinkou. Zavřela deštník a v mžiku zmizela ve dveřích kavárny.

Eliška přepočítala drobné, které jí zbyly od smetany. Bylo to víc než dva zloté.

„Na kremroli to stačí," řekla si ulehčeně. Vstoupila do kavárny. Ve dveřích se rozhlédla. Místnost byla přeplněná do posledního místečka. V koutě u okna napřed zahlédla zelený plášť rudovlásky a vedle černou koženou bundu.

„Sportovec…" zašeptala mimoděk a najednou, tváří v tvář tomu nečekanému objevu, byl jí rozhovor v kadeřnictví naprosto jasný. Sportovec, opakovala si v duchu, muž, který tak tvrdošíjně stopoval Bílý klobouk a kroužil okolo domu paní Baumanové. Pak na ni padl strach. Drahocenný deštník jistě je v rukou toho nebezpečného páska.

Ale Eliška se dlouho nedovedla rozčilovat pro takové maličkosti. Vrozená zvědavost, touha po dobrodružství a detektivní čich ji nutily k činu. Zrovna v tom okamžiku se uvolnil stůl v sousedství Kožené bundy. Eliška se opatrně šinula ke stolku.

Cestou vzala z odkládacího stolku obrázkový filmový týdeník. Zakryla si jím tvář jako plentou a předstírala, že je zabrána do četby. Posadila se vedle stopované dvojice. Upřela oči na rozesmátou tvář nějaké filmové hvězdy a snažila se vyslechnout, o čem se povídá u

sousedního stolku.

Místnost byla plná hluku rozhovorů a jednotvárného šumění ventilátorů. Bylo těžké ulovit třebas jen slovíčko, tím spíše, že sousedé hovořili tlumeným hlasem. Eliška byla strašně nespokojená. Přisedla si, jak mohla nejblíž, ale přesto slyšela jenom hluk a šumot.

Najednou ventilátory utichly a hlasy lidí v sousedství byly zřetelnější.

Eliška napůl vystrčila hlavu zpod časopisů. Koutkem oka zahlédla Sportovcovu tvář a širokou jizvu, která přetínala jeho obočí. Muž se teď zeptal srozumitelně:

„Zařídilas tu věc?“

Rudovláska přikývla. Pomalým pohybem sáhla do kabelky.

Ne… paraple snad z kabelky nevytáhne… řeklo si děvče.

V tom okamžiku zašustil v namanikúrované ruce rudovlasé ženy svitek pergamenu… Eliška nedovedla potlačit ohromení… Tiše vzdychla: „To je jistě ten plánek. Kde ho ta Zrzka vzala?“ Nebyl čas přemýšlet. Slečinka podala svitek Sportovci. A on, aniž se na něj podíval, rychle jej strčil do kapsy.

„V pořádku,“ řekl. „Kolik to stálo?“

„Dvě stovky.“

„Dobrá,“ vstal a rychle řekl na rozloučenou:

„Jdu k Tlusťochovi. V osm budu u tebe.“

Rudovláska přikývla. Sportovec mířil k východu. Eliška ho chvíli pozorovala, jak se namáhavě prodírá mezi stolky. Pak pomalu odložila časopis a nepozorována se vydala za Koženou bundou.

Cizím vstup zakázán

Kam s tím plánem jde, přemýšlela Eliška, která šla Sportovci v patách.

Cedil drobný déšť. Celou ulici halila perleťová mlha. Z okapů crčela voda. V kalužinách se odrážely rozmazané obrysy domů a stromů. Ulice byla skoro pustá. Jenom několik barevných deštníků se ploužilo kolem domů jako plovoucí hříbky.

Muž kráčel dlouhým, rázným krokem. Hlavu choulil do zvednutého límce. Byl tak zabrán do svých myšlenek, že si ničeho nevšímal. Měl velice naspěch.

Na rohu se Eliška zastavila. Nechtěla, aby si Sportovec všiml, že ho někdo sleduje. Chvíli počkala. Potom, přeskakujíc kalužiny, přeběhla na druhou stranu ulice. Blížili se k domu paní Baumanové… Ale muž se na něj ani nepodíval. Prošel kolem, jako by to byl docela všední dům. A u živého plotu odbočil do malého stromořadí, které vedlo kolem zídek na hřbitov starých aut.

Pabědy a varšavy, oloupené o kola, vykuchané z motorů, mokly v dešti jako oceloví kostlivci. Dýchal z toho smutek. Sportovec minul hřbitov, překročil vydrolenou zídku a vzápětí se octl mezi starými baráky. Eliška ho na okamžik ztratila z očí, ale po chvíli ho znovu zahlédla. Šel po stezce zarostlé plevelem k nízkým budovám, které zdaleka svítily neomítnutými červenými zdmi. Právě prošel železnou, dokořán otevřenou branou, nad níž visela velká tabule: Strojní truhlářství Varšavského dřevozpracujícího družstva – *Javor*.

Eliška se octla v tomto zákoutí poprvé. Z polohy budov usoudila, že hlavní vchod na pozemky družstva vede z Podtatranské ulice. Proč Sportovec zvolil delší cestu? To vypadalo ještě podezřeleji.

Mladý muž zatím prošel kolem hald prken, schnoucích pod stříškou, a vstoupil do zděného baráku. Eliška se rozhodla, že ho bude sledovat dál. Přiblížila se k bráně. Tu vyšel ze skladiště desek muž v montérkách.

„Co tu hledáš?“ zeptal se nevlídně. Eliška nikdy nezapomněla, že má pusu na pravém místě. A tak řekla vesele:

„Proč na mne tak křičíte? Hledám průchod do druhé ulice.“

Muž přirazil těžkou bránu.

„Tady není žádný průchod. Nevidíš, že je sem vstup zakázán?“ ukázal na tabulku pověšenou vedle branky.

„Odpusťte,“ řekla uraženě, „nevěděla jsem, že tady vyrábíte kosmické rakety.“

„Zmiz, zmiz, nebo ti proženu kostru!“ vykřikl muž.

Nedá se nic dělat, musím ustoupit, řekla si v duchu. Ten nezdvořák zkřížil její plány. Pálila ji zvědavost, s kým se Sportovec sešel. Co zamýšlel podniknout s plánem? Kdo to byl Tlusťoch, o

němž se zmiňoval v kavárně? Utěšovala se myšlenkou, že aspoň vyzvěděla, kam Sportovec šel. Teď budou těm barákům muset věnovat pozornost. A co nejrychleji o všem zpravit Kubíka!

Kdyby byly ryby…

„To je úžasný," zvolal Kubík, když mu Eliška vyprávěla o svých nových objevech.

Šeřilo se. Déšť už přestal mžít, jenom v okapech tichounce zvonila voda. Děti se vyhrnuly na dvůr. V pískovišti pod smuteční vrbou běhali pětiletí špunti, na klepadle cvičil příští reprezentant v gymnastice. Zavěšen v podkolení na bidle houpal se hlavou dolů a ječel z plných plic:

„Já jsem parašutista! Já jsem túčko!"

„Neřvi!" okřikl ho Kubík Detektiv. „Nevidíš, že spolu mluví dospělí?"

Ale gymnasta tomu nevěnoval nejmenší pozornost.

„Já jsem Jurij Gagarin!" zavřeštěl tak hlasitě, že to detektivové vzdali a přestěhovali se na dvůr sousedního bloku.

„To je úžasné," opakoval Kubík. „Tak se mi zdá, že jsme objevili věc, o které se nesnilo ani Tondovi Básníkovi."

„Totiž, já jsem objevila," podotkla Eliška.

„To je vedlejší. Pracujeme přece společně. Už vidím, že z tebe bude opravdový detektiv. Teď musíme dávat bacha, co se v tom družstvu peče."

„A co je to za plánek."

„Víš to nabeton, že to byl plánek?"

„Přesně jsem to neviděla, ale pergamen byl stejný."

„To by klapalo. Jedno je mi nejasné. Kde ta Zrzka vzala plánek? O parapleti přece nevěděla víc, než že je děravý. A kdo to vůbec je ta rezavá?"

„To je ta paní, co vyzvedla paraple v oddělení ztrát a nálezů."

„To taky hraje, ale co dělá?"

„Vystupuje jako jeho snoubenka," podotkla znalecky Eliška. „On

jí dává prachy a ona mu nosí všelijaké věci a potom jdou do kavárny a tam spolu tančí. Tak je to v románech, které čte maminka. Ahoj!“ zamávala mu. „Musím letět domů. Mamka už se dávno vrátila od holiče. A zítra ráno zazvoň. Jsem strašně zvědavá, co z toho bude.“

Rozběhla se drobnými, rychlými krůčky a potom pelášila naplno. V kaštanové aleji se její kostkované kalhoty jenom míhaly. Kubík se za ní díval s úsměvem. A přitom si myslil, že je to nejmilejší holčička na světě … A že z ní bude skvělý detektiv.

Podivné pianino

Šero už houstlo, rozžíhala se prvá světla. Neon nad samoobsluhou syčel a rozléval modrou záři na chodníky omyté deštěm. Ale Kubík se nevracel domů.

Něco ho lákalo, aby šel na zvědy do družstva *Javor*.

Cestou ještě jednou zevrubně promýšlel celý případ. Jestli ta rezavá slečinka vyzvedla ve ztrátách a nálezech paraple, znamená to, že svitek, který dala Sportovci v Augustince, byl ten tajuplný plánek. Teď má muž v kožené bundě v rukou klíč k rozřešení tajemství černého paraplete. Detektiv tedy musí sledovat každý jeho krok, aby mu nevyklouzl.

V takových úvahách došel až k bráně. Kolem dokola bylo tma. Lehká mlha zahalila nízké budovy a celý dvůr vypadal jako dno tajuplného jezera. Pouze v jediném okně, přímo proti bráně, svítilo světlo. Špinavou záclonou prosakovalo na dvůr, posypaný pilinami, dlouhým pruhem běželo až ke skladišti dřeva.

Brána byla zamčena.

Kubík šel kolem drátěného plotu. Doufal, že někde objeví nějakou díru. Nemýlil se. V místě, kde se plot dotýkal zdí, narazil na nevelký otvor v pletivu. Bez váhání, se vrhl na zem a proplížil se na druhou stranu.

Ukryt za hromadami prken, opatrně došel k osvětlenému okénku. Vtom z dálky zaslechl hukot motoru. Honem se schoval. Naslouchal.

Od baráků přijíždělo nějaké auto. Pohybovalo se pomalu, kolébalo se na vymleté cestě. Jeho světla prorážela tmu dvěma kužely. V mžiku sklouzla po bráně a haldách desek. Za chvíli se ozval klakson. Na tento signál někdo rychle vyběhl ze zděného baráku. Došel k bráně, chvíli jí lomcoval, pak otevřel jedno křídlo.

Hezká malá dodávka pomalu vklouzla na nádvoří, zastavila se před rozsáhlou budovou tyčící se za barákem.

V té chvíli se objevila v pootevřených dveřích baráku další postava. Světla reflektorů po ní šikmo sklouzla. Kubík se radostí zachvěl. Poznal černou koženou bundu Sportovce! Srdce se mu silněji rozbušilo, ale také mu něco sevřelo hrdlo.

„Mám tě," zašeptal němě.

Sportovec rychle přistoupil k nákladáku. Motor ztichl, světla zhasla. Všechno zapadlo do hluboké tmy. A tu, v tichu téměř hrobovém, ozval se něčí hlas:

„Přivezls, Karle?"

Vzápětí padla odpověď:

„Všecko v pořádku, šéfe."

„Vešlo se to tam?"

„Celkem jo."

„Nikdo tě neviděl?"

„Kdepak! Naložili jsme to natotata!"

Někdo škrtal zápalkou. Za okamžik zableskly ve tmě tři ohníčky cigaret. Zaskřípěly závěsy těžkých dveří a pak se v budově rozsvítila slabá žárovka.

Kubík se obezřetně rozhlédl. Po pravé straně, u zdi, stály velké, docela nové bedny a mezi nimi proráželo tmu bledým světýlkem, malé, zamřížované okénko. Chtěl stůj co stůj vidět, co ti lidé přivezli v dodávce, rozhodl se tedy, že se přikrade k zamřížovanému okénku.

Nebylo to tak prosté. Každou chvíli ho mohli zpozorovat a přistihnout. Při té myšlence ho polilo horko. Ale jak víme, nebyl zbabělec. Hop nebo trop! řekl si v duchu a pomalu se plížil podél stěny baráku.

Už byl u rohu. Zarazil se. Před ním leželo aspoň deset metrů otevřeného prostranství.

Musel je přeběhnout několika skoky.

MADE

Zatím ti tři lidé začali pomocí popruhů vytahovat z nákladního auta velkou bednu, podobnou těm, jaké stály u zdi budovy. Kubík se přikrčil. Čekal, až bednu vytáhnou. Trvalo to dlouho, tak dlouho, že se mladému detektivovi zdálo, že se čas zastavil na místě.

Konečně zmizeli i s bednou v budově. Kubík několika skoky překonal nechráněné prostranství. Stál těsně u zdi. Nikdo ho nezpozoroval. Teď se plížil k okénku schován za bednami. Bylo ve výši vztažené paže. Vyšplhal tedy na nejbližší bednu, položil se na ni jako placka a podíval se do místnosti.

Zamřížovaným okénkem uviděl prostornou halu, několik strojů, hromady dřeva poskládaného a připraveného k zpracování. Celá místnost tonula v pološeru.

Tři lidé zrovna stěhovali bednu ke zdi. Viděl je dobře. Sportovec v kožené bundě stál zády k oknu. Vedle něho obtloustlý, svalnatý muž s licousy, v kostkované košili, a za nimi drobný, mladičký blondýnek v čepici a pošpiněných modrákách. Kubík uhodl, že je to šofér, který přivezl bednu.

Bedna jistě byla hodně těžká. Všichni se pořádně nadřeli. Těžce oddychovali, tváře se jim leskly potem. Konečně postavili bednu u zdi. Tlouštík s licousy přinesl železné páčidlo a kladivo. Několika zkušenými údery odštípl boční stěnu.

Kubík zatajil dech. Přestože bylo chladno, cítil, jak mu na čele vyráží pot a košile se mu lepí na záda. Čekal. Zmocnil se ho pocit, že se za chvíli přihodí něco neobyčejného, něco, nač nezapomene do konce života.

Tlouštík s licousy uchopil víko. Škubl jím. Zaskřípaly hřebíky, víko dopadlo s rachotem na betonovou podlahu a Kubík si zklamaně povzdechl. Uviděl totiž obyčejné, nejobyčejnější pianino, takové, jaké třeba stojí v Eliščině bytě. Možná trochu novější, lesklejší.

Ale chvíle rozčarování a zklamání trvala jen krátce, v nejbližším okamžiku totiž tlusťoch s blondýnkem vytáhli pianino z bedny, překlopili je a pak se stalo něco, co mladý detektiv nemohl předvídat. Z pianina vyklouzl na podlahu velký balík pečlivě obvázaný provazem. Blondýnek vytáhl z pianina ještě dvě podobné rolky. Vnitřek pianina zůstal prázdný. Nástroj stál jako vykuchaný…

Co to může být? – ptal se v duchu Kubík. Celá ta scéna mu

připadala tak podivná a záhadná, že se chvěl vzrušením a nemohl soustředit myšlenky. Že by ten záhadný náklad v prázdném pianinu měl něco společného s plánkem objeveným v rukojeti deštníku? A co obsahují ty velké lepenkové rolky?

Tlouštík s licousy zatím vzal tři rolky a odešel s nimi do pozadí haly. Za okamžik zmizel za hranicemi dřeva. Potom se ozvalo vrznutí zámku a zvuk otvíraných dveří. Kubík usoudil, že tlusťoch ukryl rolky v nějaké místnosti v pozadí haly. Sportovec se šoférem strčili pianino zpátky do bedny. Přitloukali víko. Tlouštík se vrátil. Pomáhal jim přestěhovat bednu zpět do nákladního auta. Měli naspěch. Vzápětí na to zabzučel motor a auto vyjelo branou ze dvora. Teprve teď rozsvítilo reflektory, které pronikly tmou jako dvě rozžhavené čepele.

Sportovec se rozloučil s tlouštíkem. Pak pomalu odcházel. Bylo tma. Kubíkovi se zdálo, že se rozplynul ve tmě. Měl chuť rozběhnout se za ním, ale nemohl opustit skrýš, tím spíše, že zavalitý muž zrovna zamykal dveře haly a potom ještě chvíli postával u brány. Když se konečně vrátil do baráku, vyšel mladý detektiv opatrně z úkrytu mezi bednami. Ještě jednou se podíval na těžká železná vrata.

Dal by za to nevímco, kdyby mohl proniknout ty zdi a vyzkoumat, co se skrývá v lepenkových rolkách. Ale co dělat! I geniální detektiv má pouze omezené možnosti. Musí se vyzbrojit trpělivostí a čekat, co přinese zítřejší den.

Nové plány

Nazítří se Kubík sešel s Eliškou u pískoviště pod smuteční vrbou.

Ráno bylo veselé, bez mráčku. Vlhká země kouřila v slunci modravým oparem. Trávníky se šťavnatě leskly, voněly svěží zelení. V šeřících radostně pohvizdovali kosi a v koruně smuteční vrby drze rejdili vrabci.

Radostná nálada se přenesla i na detektivy. Nový den slibně začínal.

„Máme tolik práce, že musíme zaměstnat nového pomocníka,“ řekl Kubík a zdůraznil jasně slovo zaměstnat, jako by tak chtěl naznačit, že má v úmyslu založit soukromou detektivní kancelář.

Eliška vesele zvolala:

„Nač daleko hledat, máme přece Lenochoda.“

„Toho jsem právě myslil. Chtěl jsem jenom vědět, jestli budeš souhlasit.“

„Jasné. On už to paraple přece jednou našel.“

„Ano. Lenochod si zaslouží stát se naším pomocníkem. Ohromně umí dávat bacha a vždycky ví, kde má lenošit. Nezklameme se v něm. Už jsem si promyslil plán akce. Nás Sportovec zná a ví, že jsme stopovali Bílý klobouk. Nemůžeme mu chodit na oči. Do *Javoru* pošleme Lenochoda. Třeba něco vyčuchá o těch rolkách.“

Honzu Buchtičku našli na dvoře bloku B. Ležel natažený na lavičce. Pod hlavou měl složené ruce, mhouřil oči proti slunci, pozoroval větroň, který kroužil vysoko v mračnech, ale ze země vypadal jako malá muška plující tiše po nebi.

„Ahoj!“ pozdravili ho detektivové.

„Ahoj!“ zabručel odpověď, ale nespouštěl zrak z větroně. „Poslyš, Honzo, máme pro tebe práci,“ řekl Kubík. Lenochod se kysele usmál. „Děkuju, nechci…“

„Říkals, že rád dáváš bacha.“

„To je jiná řeč. To není práce, ale zábava. Strašně rád dávám bacha.“ Kubík mu vyložil celý případ. Lenochod ho v půli věty přerušil: „Neříkej mi toho moc, nebo to hned zase zapomenu. Oč vlastně jde?“

„O ty velké rolky, které včera ti chlapi ukryli v hale družstva *Javor*.“

„Rozumím.“

„A o to, abys vyčuchal, co v nich je.“ Lenochod se zvedl, zívl a protřel si oči. „Udělám to, ale jenom kvůli tobě.“ Kubík mu pevně stiskl ruku. „Jsi prima kamarád.“ Lenochod mávl rukou. „Nech si to. Máš rád ryngle?“

„Mám, a co?“

„Kup mi půl kila, když budu dávat bacha, možná na ně dostanu chuť.“

„V pořádku, dostaneš celé kilo.“

„Ale moc se mnou nepočítej, když člověk dává bacha, tak nikdy neví, co se může stát.“

Cesta v bedně

Nač jsem to vlastně měl dávat bacha, přemýšlel Lenochod, když se zastavil před branou dřevozpracujícího družstva *Javor*.

Brána byla otevřena dokořán. Zrovna přijížděl mohutný trajler s vlečkou naloženou deskami. Trajler rachotil, funěl a prskal jako vzteklá kočka. Lenochod se zakoukal. Úplně zapomněl na důležitý úkol, kterým ho Kubík pověřil.

„Nač jsem to vlastně měl dávat bacha?“ Jako náměsíčný vešel na dvůr.

Nikdo ho nezastavil. Myšlení mu dělalo čím dál větší potíže. Tím spíš, že sluníčko příjemně hřálo a vzduch byl čistý a omamný.

S rozkoší si zívl, z kapsy vytáhl šťavnatou renklódu. S velkou chutí zabořil zuby do dřeně, až mu šťáva prýštila po bradě. Pomyslil si roztržitě: Svět je tak krásný a já mám na něco dávat bacha. Na účet toho „něčeho“ baštím ty prima ryngle, ale sám nevím, oč jde. V poslední době Kubík pořád mluvil o parapleti. Mám asi dávat pozor na paraple…

Zastavil se před vraty dílenské haly. Ječely tam pily a rachotily hoblovačky. V šeré hale se rychle pohybovali polonazí dělníci.

Nač jsem to měl dávat bacha, opakoval si v duchu potřetí.

V témže okamžiku padl jeho pohled na velké bedny, které stály u zdi dílny. Mlhavě si vzpomněl, že se Kubík Detektiv zmiňoval o nějaké bedně, o nějakém pianinu a o něčem, co v tom pianinu bylo. Aha, bedny! A na bedny se nejlíp bude dávat bacha v bedně. Všiml si totiž jedné zvlášť pohodlné a vystlané dřevitou vlnou.

Zívl si a v témž okamžiku se ho zmocnila sladká malátnost. Oči se mu samy začaly zavírat.

To by se to dřímalo, vynořila se v něm lákavá myšlenka, kterou neměl v úmyslu zahánět. Rozložil se pohodlně na dně bedny, ještě

jednou pohlédl na mráčky na nebi a usnul, jako když ho do vody hodí.

Poprvé se vzbudil až tehdy, když nad sebou uslyšel hlasité bušení, jako kdyby někdo zatloukal do zdi hřebík. Ale byl ve stavu tak blaženého snění, že ani neotevřel oči a jen si pomyslil: Jen ať si zatloukají hřebíky, kam je jim libo. Já si tady ještě krapet zdřímnu. Bude se mi možná zdát něco hezkého a není nic hezčího než krásný sen…

A opravdu, spánek přilétl jako na zavolanou. Honzovi se zdálo, že se vznáší ve vzduchu jako v letadle, zakroužilo to s ním, zahučelo, příjemný pocit kolébání ho uspal nadobro.

Vtom pocítil strašlivé škubnutí, jako by došlo ke srážce. Něco zadunělo, zatřáslo se a tu se Lenochod probudil dočista.

Kde to jsem? pomyslil si s námahou. Rozhlédl se. Byla hluboká tma a něco tajuplně šustilo. To je sláma, zjistil ulehčeně. Ale kde je bedna? Byla tam přece bedna a svítilo slunce a na nebi plulo plno mráčků. Že bych byl v té bedně? Natáhl ruku, přejel po prknech. Jako bych byl přímo ve vnitřku té bedny. Za tu dobu se muselo přihodit něco zajímavého.

Vtom dostal škytavku a zároveň zaslechl za bednou něčí hlas:

„Ty, Franto!“

„I copak?“ ozval se druhý hlas.

„Máš škytavku? Na to je nejlepší se napít vody!“

„Škytavku nemám, čestný slovo.“

„Tak kdo?“

V tom okamžiku zahučel motor, bedna se zakolébala a Lenochod pocítil a pochopil, že podniká neplánovanou cestu v zatlučené bedně na nějakém neznámém mechanickém vozidle. Teď musel klidně čekat, protože hučení motoru a rachot kol přehlušily naprosto všechny zvuky.

Zajímavé! pomyslil si po chvíli, i když se mu vlastně myslit nechtělo. Zajímavé, kam to asi jedeme a místo čeho se vezu v té bedně. Další úvahy mu působily takovou námahu, že o tom prostě přestal přemýšlet.

Konečně dojeli na místo.

Co se se mnou stane? – zeptal se Honza sám sebe. A ostatně, ať

si s tím lámou hlavu ti druzí! Cesta rozhodně byla neobyčejně dobrodružná. Dávno si přál svézt se autem.

Lidé, kteří jeli s ním, se teď dřeli s vykládáním něčeho hrozně těžkého z auta. Lenochod slyšel jejich hlasité kletby a nářky.

Vtom znovu dostal škytavku.

„Už zas!“ ozval se známý hlas. „Slyšels, Franto?“

„Slyšel.“

„Heleď, nejseš břichomluvec?“

„Čestný slovo, to já ne.“

Lenochod chtěl potlačit škytavku, ale bylo to nad jeho síly.

„Jako by to bylo v bedně,“ ozval se první hlas.

„Neblázni, zboží neskytá.“

„Ať se propadnu, jestli to není v tý bedně,“ zvolal ten druhý s netajenou hrůzou.

„Tak se podívej!“

„Tlusťoch zakázal otvírat bedny.“

„Tak to víko znovu přitlučem.“

„Podej to sem.“

Lenochod pocítil, že ho zvedají i s bednou a skládají z auta na zem. Jsem zachráněn-řekl si. A cestu jsem odbyl místo zboží. Ale jakého i

Vtom okamžiku bedna žuchla o zem a Lenochod v ní poskočil jako míč. Praštil se při tom hlavou o prkna, až se mu v očích zajiskřilo.

Kdosi vypáčil víko bedny, někdo jiný je nadzvedl a potom vyrazil hlasitý výkřik:

„Jejdamane! Tam je něco živýho!“

„Nebojte se, to jsem jenom já!“ zvolal Honza Buchtička.

V tom okamžiku nad sebou uviděl zpocenou tvář a dva páry strachem vyboulených očí.

„Co tady děláš, rošťáku?“ zvolal muž.

Lenochod klidně vstal. Rukou si masíroval bouli na hlavě.

„Nekřičte tak na mě, nebo to zapomenu.“

Muž ho popadl za límec a vytáhl z bedny jako králíka.

„Kde ses tu vzal?“ zařval.

Lenochod se zatvářil, jako by se chtěl rozplakat.

„Na to jsem se vás chtěl zrovna zeptat.“

Ohromeně se na něho dívali. Pak se oba začali hlasitě smát. Zdálo se, že jim oči vypadnou, že se zadusí, tak se řehtali. A Lenochod klidně stál a rozhlížel se kolem sebe trochu užaslým pohledem.

Stáli v podzemní garáži. Pootevřenými dveřmi sem vnikalo denní světlo a šeřilo se na holých betonových stěnách. V rohu stál barel od benzínu a v pozadí, na regálech sbitých z neohoblovaných desek, ležely rolky zabalené do papíru.

Lenochod si najednou vzpomněl na Kubíkův příkaz: „Musíš vyčuchat, co je v těch rolkách!“ Soustředil teď celou pozornost na ty tak nevinně vypadající balíky. Měl chuť přistoupit k nim blíž, strhnout z nich obal a přesvědčit se, co v nich je, ale přítomnost dvou mužů mu v tom bránila.

Jeden z nich, mladý blondýnek, si hřbetem ruky otíral slzy s tváří.

„To jsme přivezli prima zboží!“ řekl a znovu se roztřásl smíchem.

Druhý, vysoký chlap v kostkované košili, švihl paží ve vzduchu.

„Franto, to je hezkej balík. Tos nechal naložit ty?“

„Člověče,“ vybuchl blondýnek, „stál na kraji. Měli jsme se podívat dovnitř.“

Chlap v kostkované košili ukázal hlavou na chlapce.

„Ale co s ním?“

Blondýn pokrčil rameny.

„Dělej si co chceš, ale Tlusťochovi o tom neříkej, nebo tě zpéruje.“

„To je jasný,“ zašeptal muž. „Musíme ho pustit a ještě jednou se vrátit pro zbytek,“ plácl se dlaní do čela. „To je legrace, jestli se to Tlusťoch doví, tak je s náma amen.“ Najednou se obrátil na chlapce a křikl:

„Ať už jsi v prachu, nebo ti hnáty zpřerážím!“

Lenochod mrkal ospalýma očima.

„Prosím vás, kde já to vlastně jsem?“

„Na nic se neptej a už utíkej!“ houkl chlap v kostkované košili.

„Odpusťte, ale když jste mě sem přivezli, měli byste mě odvézt

zase zpátky.“

„Mluví jako kniha,“ zasmál se mladý blondýn, „přece se nebude vracet domů pěšky.“

Muž v kostkované košili vytáhl z kapsy minci:

„Tu máš na autobus a ať už jsi v prachu, zmiz!“

Lenochod pohazoval mincí v ruce. Ještě jednou koutkem oka mrkl na tajemné skladiště. U zdi ležely poskládané rolky.

„Dobře,“ řekl chlapec. „Tak já mizím.“

Eliška přináší senzační zprávy

Odpoledne se Kubík s Eliškou setkali před Augustinkou.

„Eliš, povídám ti, to je trhák!“ řekl Kubík. „Jsme na stopě největšího případu. Jen musíme rozluštit tu záhadu.“

„A to pianino a ty rolky?“ zeptala se pohrdavě.

„Jediná věc, kterou nedovedu pochopit. Třeba je to celá velká banda.“

„Mezinárodní?“

„Ano. Všecko je možné.“ Chvíli si roztržitě hladil tvář. „Hlavní věc je neztrácet hlavu. Pevně věřím, že Lenochod něco vyčíhá, ale my musíme hlídat okolo domu, aby nám odtamtud nevyklouzli. Z města sem vede jediná cesta. Čerňakovskou ulicí. Já budu stát na rohu a ty budeš obcházet. Jestli přijedou v chrysleru, musíme je čapnout!“

„Musíme!“ opakovala nadšeně Eliška.

K páté hodině měl Kubík toho postávání na rohu ulice až po krk. Od vyhlížení přijíždějících aut se mu dělaly mžitky před očima. Nepříjemně ho rozbolela hlava.

Zdálo se mu, že každou chvíli může ze zatáčky vylétnout nádherný kabriolet, a zatím přijížděly obyčejné varšavy, sirény, Wartburgy a oktávie. Zklamaně usedl na podezdívku plotu a znovu naslouchal. Ale chrysler ne a ne se objevit. Chlapec byl otrávený.

Už se chystal k návratu domů, když najednou v topolovém stromořadí zahlédl běžící Elišku.

„Už jsou tady!“ zvolala zdaleka. „A vůbec netušíš, jaká nová senzace! Hádej, kdo řídil auto!“

„Tonda Básník!“

„Kdepak! Sportovec!“

„Nevěřím!“

„Říkám ti, Sportovec! Viděla jsem je před Augustinkou. Tonda tam vůbec nebyl! Děda je jako po generálce.“

„Cože?“ divil se Kubík.

„Povídám ti, nepoznáš ho. Báječný. Bílý klobouk, stejný jako ten gangster. Nový oblek ze světlého gabardénu…“

„Jak víš, že z gabardénu?“

„Buď klidný, já se v látkách vyznám. Říkám ti, krásný oblek, rovnou od krejčího. Na nose velký brýle a v zubech doutník… A ještě něco… Přes rameno foťák. Říkám ti, stoprocentní Američan, jako z filmu.“

„Jako z filmu,“ opakoval uznale Kubík.

„A Sportovec taky jako z filmu. Věř tomu, úplná veselohra! Zastaví před Augustinkou. Sportovec vyskočí první a otvírá dědovi dvířka. A děda vystupuje a dává mu do ruky prachy … Jako v biásku!“

Kubík se plácl do stehna.

„Už je všecko jasný. Mezinárodní banda Bílého klobouku.“

„A představ si, Tonda Básník s nima nebyl.“

„Nechtěli ho ukazovat, je hrozně dlouhý a kazil by celkový dojem,“ prohlásil detektiv.

„A Bílý klobouk vedl dědu pod paží jako ve filmu,“ povzdechla si Eliška, „Říkám ti, div jsem se neválela smíchy.“

Kubík si významně odkašlal.

„Nikdo tě neviděl?“

„Ne.“

„To je dobře. Kde jsou?“

„V Augustince. Pijou turka a kouří doutníky.“

Kubík ji popadl za ruku.

„Tak leťme! Nač tady čekat?“

„Jako v biásku.“

US

Než doběhli k Augustince, minul je v úzké uličce před živým plotem šedý chrysler. Kubík stál jako zkamenělý. Za volantem totiž uviděl koženou bundu Sportovce a na zadním sedadle dědu Pivča. Dědek opravdu vypadal, jako by se zrovna vrátil z generálky, a přitom se tvářil vznešeně jako anglický lord. ,

Kabriolet proplul kolem detektivů, lehce je posypal silničním prachem a zanechal za sebou modravý mráček výfukových plynů. Za chvíli odbočil do topolového stromořadí.

Detektivové se za ním rozběhli.

„Kam jedou?“ zeptala se Eliška celá udýchaná.

„Hned uvidíme.“

„A proč s nimi není Bílý klobouk?“

„V tom je nějaký háček.“

Chrysler ujel asi sto metrů. Pak se zastavil před zahrádkou, kde stála vila dobře jim známá. Byla to vila postavená ještě před válkou a před nedávném celá opravená.

„Jedou k Pilarským,“ zašeptala Eliška. „Tam bydlí Barborka Pilarská z naší třídy.“

„A Standa Pilarský, »Robinzonáda«, který chytá v brance školního mužstva,“ dodal Kubík.

„A vůbec, je tam asi osm dětí.“

„Souhlasí, osm. Byl jsem jednou u Robinzonády a hráli jsme kuličky.“

Ukryti za kmeny stromů, čekali s rostoucím zájmem, co se bude dál odehrávat.

Před vchodem už stálo hejno dětí, od dvouletého špunta až po desítiletého chlapce. Se zájmem i ohromením obhlíželi krásné auto a nečekané hosty. První vystoupil z auta Sportovec. Otevřel dvířka a podal ruku dědovi Pivčovi. Děda se pomalu vybatolil z kabrioletu.

Pozdravil děti ryčným zvoláním:

„Jak se máte, bando!“

Sportovec zatím vytáhl ze zavazadlového prostoru obrovskou cestovní brašnu a pomalu vykročil za dědou Pivčem. Ten cestou hladil plavé hlavičky malých Pilarských, rozděloval úsměvy a bonbóny. Děti ho obklopily jako hustý věnec. Špitaly uznale a spokojeně. Celý průvod mířil ke dveřím vily, dokořán otevřeným.

Za okamžik všichni zmizeli v šeré chodbě.

„Jako v biásku!“ chechtala se Eliška.

Kubík stál zamyšleně.

„Kdybych tomu aspoň trochu rozuměl. Děda Pivčo v úloze hodného strýčka, Sportovec jako šofér, a všecko dohromady velká bouda. Na koho ji šijou?“

„Je to strašně legrační a napínavé!“ Eliška si mnula ruce. „Víš co, já půjdu k Barborce, jenom tak, jakoby nic. Ale co když mě děda Pivčo pozná?“

„Snad ne. Viděl tě jenom jednou a ostatně, tam je tolik dětí, že jeden kus víc nebo míň se ztratí v tlačenici.“

„A Sportovec?“

„To je jenom šofér. A i kdyby, copak nemůžeš navštívit spolužačku! Běž rovnou a dávej bacha, co tam dělají. Sraz vaz!“ lehce do ní šťouchl, jako by jí chtěl dodat odvahy. „Tak ahoj!“

Děda Pivčo vypráví o lovu na lvy

V nevelkém pokoji Pilarských byl takový virvál, takový rambajs, že si nikdo nevšiml, když se na scéně objevila nová osoba. Eliška se zastavila u dveří. Chvíli se rozhlížela, než dovedla pochopit, co se tam děje.

V koutě u okna vytahoval Sportovec z brašny hračky. Rozdával je dětem, které si je s nepopsatelným řevem rvaly z rukou. „Klid! Klid!“ chlácholil je Sportovec. „Hraček je dost pro všechny, netahejte se o ně, na všecky se dostane.“

V druhém koutě, u kachlových kamen, seděl ve starém křesle děda Pivčo. Rudou, odulou tvář si ovíval kloboukem. S přátelskou žoviálností se obracel na paní Pilarskou, hubenou, nezdravě vypadající ženu, která upadala do velkých rozpaků.

„Jak víte, můj nebožtík bratr Eman, dej mu pánbůh věčnou slávu, tragicky zahynul v povstání. To byl člověk!“

„Já ho bohužel neznala,“ řekla paní Pilarská. „My jsme do osvobození bydlili na Sekerkách a do tohoto domu jsme se

přistěhovali až po válce.“

„Do tohoto domu,“ pokyvoval žalostně hlavou. „To byla jeho vila. Vždycky mi psával v dopisech: Až přijedeš do Polska, musíš se podívat na mou vilu.“ Široce rozpřáhl ruce. „Tolik let v cizině, milá paní, a teprve dnes smím zulíbat rodnou zem! Člověk zcestoval kus světa, vydělával prachy … a teďko se mi hrnou dojetím slzy do očí při pohledu na dům, kde žil rodný bratr. Zlatý člověk…“

Paní Pilarská soucitně pokyvovala hlavou. Tvářila se, jako by ona mohla za to, že její host tady bratra nezastihl.

„Slyšela jsem, že to byl řádný muž,“ zašeptala nesměle.

„Zlatý člověk!“ zvolal děda Pivčo. „Nebudete se jistě na mne zlobit, že jsem si vám dovolil způsobit tolik starostí. Vynasnažím se vám to oplatit.“

Žena se bledě usmála.

„Nevím, jak vám mám poděkovat. Takových hraček!“

Děda mávl rukou.

„To je pro mne jako nic. Těší mě, že můžu udělat radost tý drobotině, a vám taky.“

V tu chvíli jeden z nejroztomilejších špuntů, sedmiletý Tomík, přiběhl k dědovi Pivčovi, vyšplhal se mu na kolena a zeptal se ho s šibalským úsměvem:

„Je to pravda, že jste k nám přišel rovnou z Ameriky?“

Děda ho k sobě přitiskl jako ptáče.

„Rovnou z Ameriky,“ řekl a ani nemrkl.

„A je pravda, že je v Americe moc gangsterů a kovbojů?“

„Svatá pravda,“ zasmál se děda.

„A vy jste kovboj, nebo gangster?“

„Ale Tomíku!“ okřikla ho káravě paní Pilarská. „Co to povídáš?“

„To nic, to nic,“ chlácholil ji děda. „Povídám vám, paní Pilarská, zbožňuju děti, zbožňuju!“ hladil Tomíka po rozcuchané hlavičce. „A co bys radši, abych byl gangster, nebo kovboj?“

„Mustang,“ zvolal chlapec, „že abych si vás mohl osedlat.“

Nevelký pokoj se otřásal výbuchy smíchu. Děti se sesypaly kolem štědrého hosta z Ameriky. Otázky jen pršely.

„Kde bydlí myšák Mickey? Má kačer Donald káčata? Který mrakodrap je nejvyšší?“ překřikovaly se děti. Rozpoutala se taková

vřava, že nebylo nic, naprosto nic rozumět.

Děda Pivčo zatleskal. Pohladil si prstem šedý knír a zvolal mohutným hlasem:

„Milé děti, jeden po druhém, už mi z toho jde hlava kolem.“ Vtom tiše zapípala malá Katuška:

„A jsou v Americe lvi?“

Děda zamrkal vyvalenýma očima. Chytrácky mrkl a řekl:

„To byste koukali, jací lvi!“

„A vy jste ty lvy lovil, strejčku?“

„No bodejť!“

„Tak nám o tom vypravujte!“ zvolaly děti sborem.

Děda Pivčo vytáhl z kapsy velký kostkovaný šátek. Otřel si zpocené čelo. Lvy sice znal jenom ze zoologické zahrady a z cirkusu, ale jak nevyhovět dětem, které touží po vyprávění o dobrodružstvích. Odkašlal si tedy a začal:

„Ol rajt, já sice nevím, jaký vy máte zkušenosti, ale podle mýho na lov lvů potřebujete: lvy, poušť, lovce a basu s pivem.“

„A nač pivo?“ zeptal se dotěrný Tomík.

„Nevyrušuj!“ okřikl ho děda Pivčo. „Dobrý pivečko se potřebuje vždycky. No tak,“ pokračoval s vervou. „Ol rajt, když máme lvy, poušť, lovce a basu dobrýho piva, vydáme se na lov.

Jednou se ve státě Nebraska vyskytly celý stáda lvů. Povídám vám, děti, bylo jich tolik jako ve Varšavě koček. A tu máš, čerte, kropáč! Z ničeho nic dostanu telegram od guvernéra: »Pane M. ihned přijeďte s puškou, náš stát je v nebezpečí.«Tak jsem vzal několik bedniček s pivem.“

„A pušku jste zapomněl?“ skočil mu do řeči malý Tomík.

„Nevyrušuj!“ okřikly ho děti.

Děda ho zdrtil pohledem. Pohladil si dlaní kníry a odkašlal:

„Ano, představte si, pušku jsem si zapomněl, ale cestou jsem si půjčil od šerifa kolt. No, a chvátám do státu Nebraska. Už zdaleka bylo slyšet vytí lvů. Povídám vám, hrůza! A my, nic, žádný fraky, hop do vrtulníku a z vrtulníku pif paf a lvi jeden po druhým dělají kotrmelec jako králíci.“

„To je krása,“ zvolala šestiletá Eva.

„Lov na lvy z vrtulníku! Kolikpak jste jich postřílel?“

„To kdybych věděl!“ mávl rukou děda Pivčo. „Já vždycky pracoval ve velkým, tak jsem je ani nepočítal.“

Tomík nedůvěřivě prohodil:

„Ale ti lvi přece před helikoptérou utíkali!“

„Aby ne,“ zasmál se děda. „Ale to byla zvláštní helikoptéra na lov lvů, nadzvuková!“

Tomík otevřel ústa:

„Aha … no dobrá, ale rád bych věděl, nač jste potřeboval to pivo?“

„Pro pět ran do čepice!“ volal děda. „A čím bys ty, mladíku, zapil báječnou lví kýtu, pečenou na víně? Pivem! A to předválečným okotimským ležákem. Povídáni ti, jedna báseň.“

Děti údivem umlkly, tak na ně vyprávění zapůsobilo.

Děda zatím přejížděl rozzářeným pohledem po zaposlouchaných tvářích, otíral si s čela pot a konečně řekl:

„A teď vás vezmu, milé děti, s sebou na malou projížďku po Varšavě v nejnovějším modelu značky Chrysler, která dobyla svět! Cestou se někde zastavíme na zmrzlinu a zítra, zítra vás čeká velký překvapení!“

„Jaký překvapení, řekněte, strejčku,“ vypískly děti. „My jsme strašně zvědaví, co bude zejtra?“

„Zejtra bude neděle. Zejtra všichni pojedeme na výlet. Vezmeme si stany, postavíme je u Visly a budeme si hrát na Indiány.“

„A vy budete mustang,“ vmísil se Tomík.‘

„Tomíku,“ okřikla ho paní Pilarská. „Jak se to chováš? Musíte mu odpustit,“ obrátila se na dědu. „Vy jste na nás tak strašně hodný, nevím, jak vám mám poděkovat.“

„Mám děti strašně rád,“ přerušil ji děda Pivčo, „a jsem šťastný, že můžu dýchat vzduch, který dýchal můj milovaný, nezapomenutelný bratr Eman.“ Políbil paní Pilarské dvorně ruku. „A kdybyste dovolila, tak bych rád zítra připravil malé překvapení i vám. Ale o tom pst! ani muk! Chtěl bych, aby to bylo skutečný překvápko. Nezmiňujte se o tom ani panu manželovi.“

„Můj manžel odcestoval z Varšavy. Je to odborník na stavby mostů. Pracuje v okolí Kladska.“

„Jaká škoda,“ řekl s lítostí. „Doufal jsem, že společně vypijeme pár lahviček exportní dvanáctky.“

Vstal, protáhl se a hlasitě zvolal na děti:

„A teď, bando, nástup! Jedeme.“

A co vy jste zač?

To je úžasné, řekl si v duchu Lenochod, když sáhl pro poslední ryngli v posledním pytlíku. Jemně ji otřel do papíru a spokojeně zaťal zuby do šťavnatého plodu.

Od oběda ležel v trávě u plotu truhlářských dílen družstva *Javor*. Dával bacha. Byla sobota. Dělníci se po práci už dávno rozešli domů. Hlavní hala byla uzavřena. Nic se vlastně nedělo. Ale Lenochod vytrvale bděl. Začínalo mu to působit potěšení. Měl pocit, že je nepostradatelný.

Chvíli pozoroval dvě velké krysy, které osměleny tichem rejdily po smetišti za červeným barákem. Pak jeho pozornost upoutal ryšavý kocour, který lovil špačky. Bylo ospalé odpoledne. Ticho zvonilo v uších. Oči se začínaly příjemně klížit…

Vtom detektiv za sebou zaslechl nějaký podezřelý šramot. Obrátil s nelibostí hlavu a uviděl, že se k němu někdo blíží. Byl to nevysoký, hubený muž v šedém, hodně obnošeném obleku. Obličej měl vyzáblý, rysy ostré a na velkém orličím nose rohové brýle. Nad kulatými obroučkami se leskla mohutná pleš.

„Dobrý den, chlapče,“ pozdravil Honzu přátelsky.

„… brýden,“ zabručel Lenochod.

Neznámý v brýlích usedl opodál. Bylo zřejmé, že se snaží navázat přátelský rozhovor. Opřel se o loket, sundal si brýle a chvilku otíral skla kapesníkem.

„To jsem zvědavý,“ začal opatrně, „proč tady hlídáš?“

„Jen tak, ze zvyku,“ řekl chlapec, ale nepodíval se na něho. „A vy?“

„Já bohužel z povinnosti.“

„To musí být strašná otrava.“

Neznámý si nasadil brýle. Měl silná skla, přes která jeho oči vypadaly ohromné a vyboulené.

„Rád bych se tě na něco zeptal," řekl pomalu a naklonil se k chlapci. „Neviděls tady náhodou slečnu s nápadně rezavými vlasy?"

„S nápadně rezavými vlasy?"

„Ano."

„Bohužel, neviděl."

„A mladého muže v černé kožené bundě?"

„Sportovce?"

„Jakého sportovce?" podivil se muž v brýlích.

„Tak se mu říká. Má šrám nad okem…"

Muž ožil.

„No ano, má přeseknuté obočí."

Lenochod vyplivl pecku, kterou doposud cucal.

„Bohužel, taky neviděl."

„Ale znáš ho?"

„Ne. Ale Kubík Detektiv mi vyprávěl, že takového člověka zná…"

„Víš o něm něco;"

Lenochod se pohnul. Přitáhl nohy k tělu a obrátil se na bok.

Proč se ten člověk tak vyptává? Co tady pohledává? – pomyslil si a najednou se mu ten neznámý zdál velice podezřelý. Svraštil obočí, ušklíbl se a odpověděl nepříliš zdvořile.

„Nic nevím, zapomněl jsem."

Neznámý mu pevně sevřel paži.

„Ale o černém deštníku něco víš?" zeptal se šeptem.

Lenochod si pomalu odsedí.

„Deštník je u paní Baumanové."

„Nebyl jsi to náhodou ty v oddělení ztrát a nálezů na Bratské ulici?"

„Omyl," vykoktal Honza Buchtička. Z tónu jeho hlasu bylo vidět, že ho ten zvláštní rozhovor velice unavil a že mu teď každé slovo působí námahu. Ulehl tedy do trávy, podíval se na nebe, po němž se míhaly vlaštovky, povzdechl si, jako by tak chtěl naznačit, že je úplně vyčerpán.

Když neznámý viděl, že chlapec ztratil důvěru, změnil tón. Řekl

žertem:

„Tak se mi zdá, že si hraješ na detektiva.“

Lenochod se protáhl a zívl si, až mu luplo za ušima.

„Já si myslím, že ne.“

„Proč?“

„Kdybych byl detektivem, na místě bych vás zatkl.“

Muž v brýlích se dal do smíchu.

„A co kdybych já byl, detektive, opravdový detektiv?“ zeptal se důrazně.

Lenochod si ho nedůvěřivě prohlédl.

„Ale jděte…“ zabručel, „nevypadáte na to. Nemáte ani lulku…“

Muž v brýlích se otřásal nepotlačitelným smíchem. Vstal. Vytáhl z kapsy krátkou lulku a dal si ji mezi zuby.

„A teď?“ zeptal se a žmoulal fajfku.

„Ani teď ne. Jste málo záhadný.“

„S tebou je zábava,“ řekl muž v brýlích. Vstal. Oklepal si kalhoty a dodal: „Na shledanou, chlapče. Třeba se ještě setkáme, ale kdybys tady náhodou uviděl tu slečinku s rezavými vlasy, nebo toho mladíka v kožené bundě, oznam to na velitelství Bezpečnosti.“

Pokynul mu rukou na rozloučenou a pomalu odcházel ke kůlnám a barákům.

„Tak čao!“ zašeptal Lenochod. Chvíli přemýšlel: Jestli to byl skutečný detektiv, měl jsem s ním asi mluvit jinak. Ale čert ví, kdo to asi mohl být. Proč si s tím lámat hlavu. Lepší je myslit na něco příjemnějšího. Například, jak by to bylo prima, kdyby na tom topolu, který roste blízko hlavní dílny, zrály šťavnaté ryngle!

Záhadná operace

Příštího dne v devět hodin stála už naše trojice detektivů na svém stanovišti před vilou Pilarských.

Byla neděle. V tuto hodinu vládl v ulici ničím nerušený klid. Hustými keři a stromy protékalo trochu slunce. Jasnými skvrnami zkropilo tichou ulici. V zahrádce rejdilo hejno sýkorek a o kousek

dál, v zahrádkářské kolonii za vilou, radostně pískali špačci. Vila byla ospalá, ukrytá ve stínu. Tmavými okny se tajuplně dívala do zahrady i do ulice.

Kubík chvatně uděloval poslední rozkazy.

„Já budu stát na ulici, za topoly. Ty," ukázal na Elišku, „zatím zůstaneš se mnou. Ostatně všecko záleží na okolnostech. A ty," dotkl se prstem Lenochoda, „obejdeš dům, ukryješ se v zahrádkách a budeš vilu hlídat odzadu."

Honza dlouze zívl.

„Dobrá. Strašně rád dávám bacha. Jenom jestli máte ryngle."

„Neblbni. Takový případ, a ty máš v hlavě ryngle."

„Mám," zívl ještě hlasitěji. „Nejlíp dávám bacha, když mám ryngle."

Kubík jeho poznámku přešel mlčením. Vypjal prsa a poručil:

„Rozchod na stanoviště!"

Rozešel se pochopitelně jenom Lenochod, protože Eliška podle příkazu měla zůstat se šéfem. Honza na rozloučenou zívl ještě dvakrát a řekl:

„Kdyby byly ryngle, bylo by všecko jinačí."

Nevěděli, co tím chtěl říci, ale neměli moc času o tom přemýšlet. Schovali se v příkopě za starým topolem, obrostlým kolem dokola hustým hlohem. Skrýše byla znamenitě maskovaná a velice pohodlná. Bylo z ní vidět skoro na celou ulici, zahrádku a vilu. Nemuseli příliš dlouho čekat. Za několik minut zaslechli lehký hukot, mezi starými topoly se objevil chrysler, třpytící se chromem a sklem. Auto zastavilo před vilou. První, podle známé ceremonie, vyskočil Sportovec. Byl dnes v elegantním šedém obleku, na očích brýle proti slunci. S velkou úctou podal ruku dědovi Pivčovi. Ten se vykulil z auta s takovou důstojností a vážností, jako by celý život nedělal nic jiného, jako by celý život jezdil nejelegantnějšími auty.

Děda Pivčo se vůbec choval jako anglický lord nebo milionář.

Na zadním sedátku chryslera leželo něco velkého, něco bílého, co nemohli rozeznat. Z dálky to vypadalo jako lednička nebo velká, bíle natřená bedna.

„Co to může být?" divila se Eliška.

Kubík si přiložil prst na ústa pohybem, přikazujícím mlčení. Tak

se třásl rozčilením, že Elišce bylo do smíchu. Jednou vyprskla jako kotě, ale hned ten výbuch veselí potlačila. Zahlédla totiž, že z druhé strany ulice se blížil Tonda Básník. Šťouchla Kubíka lehce loktem.

„Podívej!“

Kubík otevřel pusu dokořán. Byl to překvapující pohled. Tonda Básník se zjevil v novém vtělení. Byl oblečen do staré, záplatované kombinézy. Na hlavě měl soukennou čepici a v ruce zkušeně nesl bedničku s nástroji.

Ne! Toho se naši detektivové nikdy nenadali. V takové uniformě Tonda Básník ještě nevystupoval.

„Cirkus začíná!“ zašeptal Kubík.

Tonda Básník vypadal v novém přestrojení jako strašák na vrabec. Jeho dlouhé nohy čouhaly z krátkých nohavic jako hůlky, chlupaté ruce z rukávů jako hrábě. Tonda se zastavil před vilou. Zůstal stát u živého plotu, bedničku s nástroji odložil na chodník a z kapsy vytáhl sbírku básní. Na jeho tváři se odráželo nadšení a ušlechtilost. Rychle pohyboval rty a volnou rukou dělal pohyby, jako by chtěl lapit neviditelného motýla anebo někoho pohladit po vlasech.

Byla to dojemná podívaná. Tváří v tvář záhadné operaci jeden z jejích hlavních herců nahlas recitoval verse.

„To je úžasné,“ zašeptal Kubík nadšeně.

Eliška mu zakryla ústa rukou. Dusila se smíchem.

„To je strašná legrace.“

Kubík ji zdrtil pohledem.

„Buď, prosím tě, ticho. Hned uvidíš, co bude dál.“

V tu chvíli se ze zahrádky vynořil Sportovec. Zůstal stát v brance, opatrně se rozhlédl. Když uviděl Tondu, tiše hvízdl na prsty. Tonda se vzpamatoval. Dal mu rukou znamení, zvedl bedničku a pomalým krokem se blížil k brance. Za okamžik oba zmizeli za rohem vily.

„To je ú-žas-né,“ šeptal Kubík. „Zdá se mi, že začínám trochu chápat.“

Eliška se svíjela smíchem.

„Já nic, ale načisto nic nechápu.“

„Buď zticha, nebo půjdeš domů,“ výstraha se neminula účinkem.

Eliška na chvilku umlkla. Kubík detektiv zašeptal:

„Vidělas ty nástroje? Oni budou něco opravovat. Samozřejmě jenom naoko.“

V tom okamžiku se ze dveří vily vyhrnula pořádná hromádka dětí, za nimi vyšli Tonda Básník a Sportovec. Celý ten průvod se přiblížil k autu. Tonda Básník otevřel dvířka a s pomocí Sportovce vytáhl lakovanou bednu.

„To je plynový sporák,“ poznamenala Eliška. „Takový máme doma.“

Krásný, nový plynový sporák vandroval do vily na Tondových zádech. Děti Pilarských zůstaly u auta. Malý Tomík zmáčkl klakson. Několikahlasé zatroubení zaznělo jako signál k útoku. V domovních dveřích se objevil gabardénový oblek dědy Pivča a jeho bílý, vypůjčený klobouk. Děda vytáhl z pouzdra aparát. Jako americký turista začal fotografovat všecko, co mu padlo do oka. Zahrádku, vilu, děti, stromy, paní Pilarskou, voříška, který se tam odněkud připletl. Konečně, když už vyfotografoval kdeco, zvolal dunivým hlasem:

„Tak můžeme jet! Nastupte do auta.“ Se starosvětskou dvorností podal ruku paní Pilarské a krokem div ne tanečním ji zavedl k autu. Paní Pilarská zářila.

Děti nemusel pobízet. Vrhly se na vůz jako kobylky. Bylo těžké si představit, jak se celá ta rodinka v autě směstná, ale jak se ukázalo, byl chrysler mimořádně skladný. Na předním sedátku se vedle Sportovce uvelebil Tomík a ještě dva mladší špunti. V druhé řadě na sklápěcích sedátkách si posedala děvčátka a vzadu paní Pilarská a děda Pivčo drželi na kolenou dvě nejmladší ratolesti této početné rodinky.

Tomík ještě jednou zatroubil na klakson. Děti zaječely jako tlupa rudokožců, děda si nakroutil knír, paní Pilarská rozčilením zbledla a Sportovec flegmaticky stiskl startér a vůz vyplul do prosluněné ulice jako gondola na benátský kanál.

Za okamžik po odjezdu šedého chryslera se na ulici objevil Powalski, ale bez bílého klobouku. V záplatovaných montérkách, s obnošenou rádiovkou naraženou do čela. Opatrně se ohlédl směrem, kam odjelo jeho auto. Pak pokud možno nenápadně vešel do vily.

V bytě Pilarských zůstal tedy jen Tonda Básník, Bílý klobouk a zbrusu nový plynový sporák.

Proč právě oni, to naši detektivové zatím nerozluštili.

Koncert s překážkami

Blížilo se poledne. Klidná topolová alej ožila. Procházeli jí svátečně vystrojení lidé, staré babičky cupitaly do kostela s modlitebními knížkami v rukou, S ohlušujícím řevem motoru projížděly ulicí nezkrotné motocykly. Objevovaly se ženy s kočárky, bez cíle se tu potloukali výrostkové. Ale nikdo neměl nejmenší podezření, že se v tiché vile odehrává něco, z čeho se našim detektivům točila hlava, totiž záhadná operace.

Z otevřeného okna se nesly tóny klavíru. Jedna pasáž stíhala druhou a neviditelný pianista týral svůj nástroj se stále větším zanícením. Zakrátko začaly tyto harmonické tóny přehlušovat jiné zvuky. Zpočátku se zdálo, že v sousedních zahrádkách ťuká datel, nebo že někdo natlouká paličkou řízky, ale naši znamenití detektivové okamžitě uhodli, že v bytě u Pilarských někdo vysekává zeď.

„Pracují," zašeptal Kubík, „neříkal jsem ti, že zahájí akci?"

„Přece nemůžou zničit celý dům," poznamenala Eliška.

„Oni můžou všecko. Třeba ten barák vyhodí do vzduchu."

„Vyhodit do vzduchu!" zhrozilo se děvčátko.

„Pro ně to je jako pro nás kýchnout. Četl jsem, že v Chicagu vyhodili do povětří celou banku."

„Neměli bychom…" chvíli přemýšlela, „neměli bychom zavolat Bezpečnost?"

Kubík se na ni zděšeně podíval.

„Spadla jsi z višně? Jsme na krůček od velkého objevu a ty … e …" máchl rukou. „S tebou je to vždycky stejné…"

„Když mně je moc líto Pilarských. Oni jsou takoví hodní."

„Možná že ten dům do vzduchu nevyhodí," uklidnil ji Kubík.

Rány sekáčem do zdi se ozývaly hlasitěji. Někdo zuřivě boural

stěnu. A současně utichla hra na klavír. V pootevřeném okně se objevila hlava starší dámy. Byla to bělovlasá paní, s kulatou zarudlou tváří a s jedovatým pohledem. Hlavu měla plnou natáček a na sobě hedvábný župan s velkými rudými máky.

Paní se rozhlédla. Chvíli naslouchala a pak zvolala podrážděným hlasem:

„Ani v neděli nedají člověku pokoj! Copak neslyší, že cvičím na klavír?“

Otázka byla namířena do zataženého okna Pilarských. Za chvíli někdo jemně odhrnul záclonu. Za oknem se objevila ryšavá bradka Tondy Básníka. Milovník ušlechtilých psů a poezie byl uhřátý. Tvář měl poprášenou cihlovým pudrem. Přikrčil se za oknem a s tváří filosofa pozoroval zahradu zalitou sluncem.

Dáma v natáčkách neustoupila. Zvolala zvýšeným hlasem:

„Dělají, že neslyší! Kraválu v jejich bytě mám dost za celý týden! Když to nepřestane, zavolám milici!“

Tonda Básník klidně otevřel okno. Pomalu vystrčil tvář zrudlou prachem.

„Kulíbám, milospaní,“ řekl s vrozenou dvorností.

Když paní uviděla ryšavou bradku, vyrazila hlasitý výkřik:

„Bože a já myslila, že je to paní Pilarská!“

„Klidně můžete hrát na piano, nám to nevadí,“ řekl se čtveráckým úsměvem.

Dáma se zatřásla vzteky.

„Zato ale mě to ruší! To je skandál, v neděli takhle mlátit!“

„Račte prominout, ale montujeme plynový sporák a musíme zkontrolovat vedení,“ řekl důrazně, i když zdvořile Tonda Básník s neochvějným klidem.

„V neděli!“ durdila se dáma. „To si nemůžete najít jiný den?“

Tonda se záhadně usmál.

„To je pro vaše dobro. V potrubí je nějaká závada. Musíme ji odstranit, aby nevyletěl do vzduchu celý barák.“

„Jemine,“ vypískla dáma. „To jsem nevěděla! Odpusťte…“

„Rádo se stalo,“ přerušil ji Tonda. „Zbožňuji hru na klavír. Kdybych neměl tolik práce, s velkou chutí bych si poslechl Chopina nebo jiného Beethovena.“ Tak ji úplně udobřil. Paní se koketně

usmála a řekla lichotivě:

„Až s tím budete hotov, ráda vám něco zahraju. Vidím, že rozumíte hudbě.“

„Zbožňuji hudbu a poezii,“ řekl Tonda, „ale dnes bohužel nemám čas. Sama vidíte, práce nad hlavu.“

Po těchto slovech jí poslal jeden ze svých nejkouzelnějších úsměvů, kývl hlavou na rozloučenou, přibouchl okno a zmizel za záclonou. Za chvíli se ozvalo bušení ještě Masitější, jako by se dům měl každou chvíli rozpadnout na kousky.

„Tonda se vyzná!“ povzdechl si uznale Kubík. „Slyšelas, jak jí mazal med okolo pusy ř To byl mistrovský výkon!“

„Vyzná se v tlačenici,“ opakovala Eliška. „Dělají, že opravují plynové vedení, a zatím něco hledají ve zdi. Ale přesto doufejme, že nedojde k výbuchu.“

„Ty máš nápady,“ obořil se na ni mladý detektiv. „To jsou přece ohromní koumáci! Všecko hraje jako na drátku. Plán mají vypracovaný do puntíku!“

Maliny jako med

Z rádiových přijímačů se ozýval polední signál. Kubíka omrzelo sedět na jednom místě.

„Poslyš,“ řekl Elišce. „Přesvědčím se, co dělá Lenochod. Musíme být připraveni, že každou chvíli ukončí práci a můžou zmizet. A my si za nic nemůžeme dovolit, aby nám ufrnkli. Když uvidíš něco podezřelého, zapískej.“

„Když já neumím pískat,“ namítla Eliška.

„Tak něco zazpívej, třeba Mariniku.“

„Dobrá. Jenom se brzo vrať, nebo se tady bez tebe ukoušu nudou.“

Kubík proklouzl mezi hlohovými keři, zdaleka obešel dům, našel díru v plotě a za chvíli už byl v zahrádkářské kolonii. Na parcelách pracovali lidé. Pleli a okopávali záhonky, ořezávali a postřikovali ovocné stromy. Před altánky si hrály děti. Vládla nálada svátečního

dne.

Ale zahrádka sousedící s vilou byla náhodou pustá a opuštěná. Kubík se pozorně rozhlédl. K čertu, řekl si, kam se ten Lenochod poděl?

Ale po Honzovi Buchtičkovi nebylo ani vidu ani slechu. Až za chvíli ho objevil. Klidně si ležel v malinách u plotu a cpal se voňavými plody.

„Co to děláš?“ zvolal tlumeným hlasem.

Lenochod se usmál odzbrojujícím úsměvem a místo odpovědi si nacpal do úst plnou hrst zralých malin. Pusu měl umazanou šťávou až po uši. Oči se mu jen smály.

„Jím maliny,“ odpověděl a krmil se dál.

„Měls přece dávat bacha.“

Lenochod se ušklíbl.

„Je to má vina, že jsou tady tak úžasný maliny? Ochutnej, jako med.“

Kubík ho popadl za rameno.

„To je práce na draka! Máš kliku, že tě mám rád. Jinak bych ti nabančil.“

„Zač?“ zeptal se Honza nevinně.

Kubík rozčilením zafuněl.

„Ty prostě nic nechápeš. Dnes je nejdůležitější den a ty se tady cpeš malinama!“ Ihned se odmlčel, protože náhle nastalo znepokojující ticho. Dunění a bušení ve vile přestalo. Místo něho se ozval srdcervoucí výkřik. Chlapci přistoupili k plotu. Naslouchali s rostoucím napětím.

Zadní dveře vily se otevřely, vyrazila z nich šedovlasá klavíristka v rozevlátém županu. Přiběhla k malému okénku s mléčným sklem a bušila pěstí do rámu.

„Demolovali celý dům!“ křičela hystericky. „Kdo mi zaplatí ty kachlíky v kuchyni!“

Vtom se otevřelo okno a v okně se objevil Tonda Básník. Vypadal jako indiánský čaroděj. Jeho tvář se ztrácela pod silným nánosem cihlového prachu. Pouze nazelenalé oči hleděly z té rudé masky se zvláštním klidem a téměř laskavě.

„Buďte tak hodná a neřvěte tak,“ uklidňoval dámu. „Nic

hrozného se nestalo.“

„Nic hrozného!“ trhla sebou pianistka. „Vyrazil jste díru do mé kuchyně. Zničil jste mi kachlíky a vůbec… to je vandalství…“

„Žádný vandalství,“ odpověděl s nevyrušitelným klidem Tonda Básník. „Obyčejná závada v plynovém vedení. A díra se zazdí.“

„A kachlíčky?“ lomila žena rukama. „Nejlepší předválečná glazura?“

„Kachličkama vám to taky obložíme! Taková velká umělkyně a rozčiluje se pro takovou hloupost.“

Paní v natáčkách nedokázala přemoci své rozhořčení. Zvedla ruce s gestem volajícím o pomstu nebes: „Díra jako vrata!“

„Nevadí,“ uklidňoval ji Tonda. „Díra jako vrata, ale plyn je v pořádku. Teď mi můžete něco hezkýho zahrát, práce je hotová a bude pokoj. Jenom ať vám netečou nervy,“ dodal po varšavsku a zakončil rozhovor okouzlujícím úsměvem.

Pani ještě chvíli bědovala, ale už bez hněvu. Pak se vrátila do svého bytu. Zřejmě uposlechla rady Tondy Básníka, protože za chvíli se zahradou nesly perlivé tóny klavíru. Tonda zavřel okénko. Nastalo ticho.

„Práce je hotova,“ zašeptal Kubík překvapeně.

„Tak vidíš,“ vpadl mu Lenochod do řeči, „a tys mi tak vynadal.“

Kubík na něho pohlédl a jeho oči byly plné obav.

„Lenochode,“ řekl důrazně, „teď je nemůžeme spustit z očí, oni už mají…“

„Co mají?“

„Mají, co hledali. Dávej bacha, jak můžeš nejlíp, a já se vracím na pozorovatelnu. Jenom tě strašně prosím, nepřecpávej se malinama, jinak mužem všecko zvrtat.“

Komu asi telefonoval?

Kubík Detektiv ještě ani nestačil doběhnout do ulice, když znenadání zaslechl Eliščin pisklavý hlásek. Děvčátko ukryté v křoví si prozpěvovalo Mariniku.

„Něco se děje!“ napadlo mu a prozíravě se schoval za hlohový ker. V tu chvíli uviděl na chodníku Powalského. Muž uháněl dlouhým, táhlým krokem, jako kdyby před někým prchal. Byl velice bledý a velice rozčilený. Minul ho.

Kubík dával Elišce zoufalá znamení, aby k němu přišla. Děvčátko vystrčilo hlavu mezi větvemi. Po chvíli drobnými krůčky přeběhlo ulici.

„Musíš běžet za ním a nespustit ho ani na chvíli z očí,“ zašeptal tlumeným hlasem.

„Provedu!“ řekla kousavě.

Chtěla se rozběhnout za Bílým kloboukem, ale Kubík ji chytil za ruku.

„Poslyš, oni už jsou hotoví. Ten gangster mohl z vily něco odnést.“

„Rozumím.“

„Máš strašně důležitý úkol.“

„Rozumím.“

„Já zůstanu na stráži.“

„Dobře.“

„Tak leť!“ plácl ji do ramena. „A dávej si bacha, aby tě nenapálil.“

„Klid, šéfe,“ řekla vesele. Po chvíli už odcházela po stinném chodníku. V dálce bylo vidět záplatované modráky Powalského a jeho vytahanou rádiovku.

Kubík Detektiv se rozhlédl, jestli ho někdo nepozoruje, chvíli počkal a pak se vrátil na své stanoviště v houští. Zase měl před sebou vilu a zahrádku. Z pravého křídla domu se otevřeným oknem nesla bezstarostná a široká melodie starého valčíku. V levém křídle panovalo znepokojivé ticho.

Co to znamená, uvažoval horečně. Proč Tonda Básník zůstal v bytě? Že by ještě neodnesli tu věc, kterou hledali? Nebo chce Tonda zazdít díru, kterou prorazil do kuchyně? Situace se mu zdála strašně nepřehledná.

Proč byl Bílý klobouk tak strašně bledý a rozčilený?

Ne, to by mu nedovedl vysvětlit ani ten nejzkušenější detektiv. Nezbývalo než trpělivě čekat a dál pozorovat vilu.

Uplynula čtvrthodinka nebo snad půl hodiny. Nic se nezměnilo. Pianistka pořád ještě hrála, ale v bytě Pilarských vládlo hrobové ticho.

Najednou zahrada, spící v žáru slunečného dne, ožila. Kubík sebou trhl. Zahlédl totiž Tondu Básníka, který se vynořil za rohem. Byl už umytý, čistý. Shodil se sebe montérky a honosil se černými manšestráky a kostkovanou košilí. Za sebou táhl pruhované lehátko. Vyšel před dům tak klidně, tak lhostejně, jako kdyby před chvílí škrábal brambory nebo luštil křížovku.

Ten Tonda má za ušima, řekl si chlapec s obdivem. Hraje si na nedělní návštěvu.

Náš detektiv se nemýlil. Tonda si rozložil lehátko na stinném místečku pod stříbrnou jedlí, zul si boty a pohodlně se natáhl. Pak vyňal z kapsy knížečku malého formátu.

Drzost, rozčiloval se malý detektiv. Tady se dějí takové věci, a on si čte verše.

Kubík nedovedl odhadnout, jestli Tonda hraje divadlo, anebo jestli ho políbila Múza.

A tu se v aleji objevila Eliška. Kubík pochopil, že se stalo něco mimořádně důležitého. Děvčátko zmizelo v křoví. V mžiku stálo vedle šéfa. Těžce dýchalo a nemohlo ze sebe vypravit ani slůvko.

„Utekl?“ zeptal se Kubík zoufale.

„Ne, ale je to stejné, jako kdyby utekl.“

„Tak hezky po pořádku.“

Eliška se vzpamatovala. Začala vyprávět.

„Napřed telefonoval z budky v Parkové ulici…“

„Komu?“

„Nevím, a nepřerušuj mě. Vytočil číslo a s někým mluvil. Ale dost krátce. Pak šel do Augustinky.“

„V těch montérkách?“

„No jasně.“

„A s kým tam měl schůzku?“ vyptával se Kubík netrpělivě.

„S nikým. Dal si dvě vodky a dvě velké kávy.“

„To znamená, že byl rozčilený.“

„Byl strašně rozčilený, ruce se mu třásly… Zatelefonoval ještě jednou…“

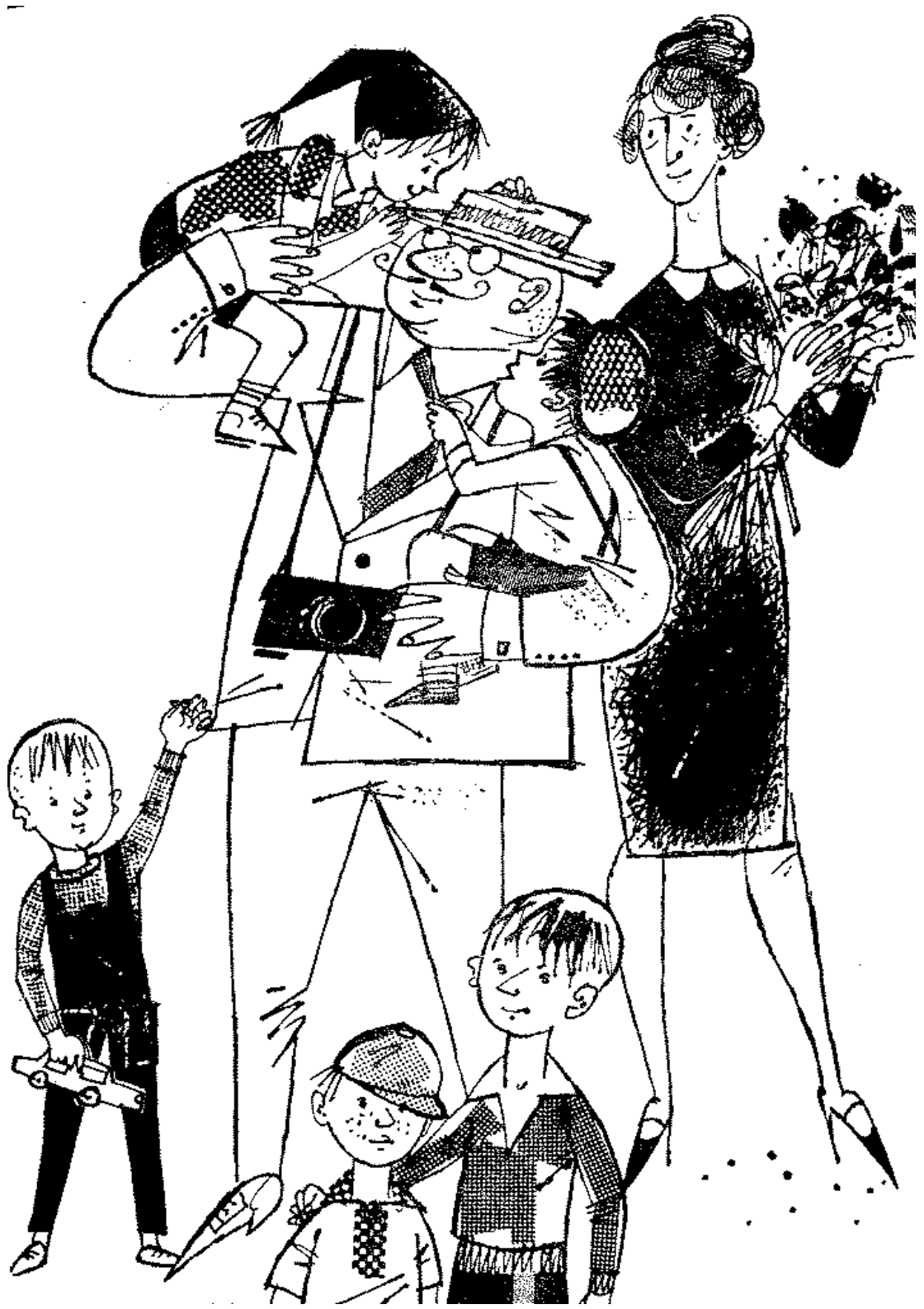

„Na stejné číslo?“

„Jak to můžu vědět, říkám ti, že volal z telefonní budky. Neměla jsem odposlouchávací zařízení… Telefonoval velice krátce… a zase se vrátil do Augustinky. Vypil dvě vodky a dvě sodovky s ledem.“

„Co to může znamenat?“

„To znamená, že byl ještě víc rozčilený, protože rozlil lahvičku limonády a pak ještě jednou telefonoval…“

Kubík si mnul ruce.

„Komu mohl telefonovat?“

Eliška rozložila ruce.

„Nemohla jsem se přiblížit k budce, protože by mě uviděl. A potom zastavil taxík, nasedl a odjel.“

„Kam?“

Eliška podrážděně odsekla.

„Ty se tak pitomě ptáš. Jak můžu vědět, kam jel? Kdybych byla neviditelná, mohla bych jet s ním. Ale tak…“ Děvče se tiše zachichtalo. „Říkám ti, byla to strašná legrace…“

Kubík se hluboce zamyslil. Třel si tvář tak silně, až kůže svištěla.

„Cítím v kostech, že něco nehraje. Buďto našli, co hledali, nebo to nenašli a Bílý klobouk se rozčiluje proto, že to našli, nebo proto, že to nenašli. Ale proč se Tonda Básník nerozčiluje a čte si básně?“

„On je jinačí. On má kumštýřskou povahu.“

„Máš pravdu,“ filosofoval Kubík. „Cítím v kostech, že už jsme zase v rejži a nic nevíme. Musíme ještě počkat.“

„Ach,“ protestovala Eliška. „Já už mám toho čekání nad hlavu! Jdu na oběd, vrátím se a vystřídám tě.“

„Ano,“ prohlásil chlapec, „detektiv je taky člověk a musí jíst a pít. Vrať se brzo, já už hladem šilhám.“ A když Eliška odešla, řekl si hluboce zamyšlen: To bych rád věděl, komu ten gangster telefonoval?

Strýček se vrací

Bylo sedm hodin večer, když k vile přijel nádherný chrysler. Stálo za to vidět celou rodinu Pilarských i dědu Pivča vracející se z celodenního výletu. Auto tonulo v zeleni a v lučních květech. Paní Pilarská držela v ruce obrovskou náruč střemchy a dědovi Pivčovi seděli na ramenou dva nejmenší špunti a ječeli z plna hrdla:

„Vijé, koníčku! Jedeme na Divoký západ!“

Společnost byla v růžové náladě: děti byly bez sebe radostí a paní Pilarská zářila štěstím. Všecko nasvědčovalo, že se výlet skvěle vydařil.

Teď se hejno dětí vyhrnulo z chryslera.

„Rád bych věděl, co řeknou té díře ve zdi,“ zašeptal Kubík jakoby pro sebe.

„Buď klidný,“ upokojila ho Eliška, „Tonda už něco vymyslí.“

Když uviděl přijíždějící auto, povstal Tonda Básník beze spěchu z lehátka. Pomalým krokem šel výletníkům naproti.

Děda Pivčo na něho zdaleka volal:

„Pane mistr, tak co sporák?“

Tonda se uklonil, pohladil si ryšavou bradku.

„V pořádku, pane šéf. Můžete vařit na čtyři plameny. Jenomže,“ trochu se zarazil, ale okamžitě pokračoval s vrozenou vervou, „měl jsem trochu potíže s přívodem a musel jsem prorazit díru, abych se k němu dostal.“

„To je hloupost!“ přerušil ho děda Pivčo. „To přece není díra do světa. Zítra seženu dělníky a všecko bude ol rajt.“

Paní Pilarská se tvářila nešťastně, jako by ona mohla za Tondův nezdar.

„Takové práce, takové práce,“ opakovala a lomila rukama.

„Hloupost,“ opakoval děda. „Proč si dělat hlavu pro takovou maličkost. Hlavní věc, že se nám výlet znamenitě vyvedl. Jako by ze mne spadlo deset let!“ Po těch slovech se obrátil na Tondu. „Ale vy jste si pořádně zamakal. Kolik jsme dlužni?“

Tonda lhostejným pohybem natáhl ruku.

„Jak jsme si řekli. Dvě stovky. Lacinějc to nejde.“

S gestem milionáře mu děda vmáčkl do ruky požadovanou odměnu a přidal ještě padesát zlotých se slovy:

„To máte na pivčo! Napijte se na naše zdraví. Kdepak stará vlast, to je jiný kafe.“

Naši detektivové se přikradli blíž k plotu. Natahovali uši. Chytali každé slůvko.

„Tyátr, co?“ zašeptal Kubík.

Eliška si mnula radostně ruce.

„Jako v Národním!“

„Cítím, že našli, co hledali.“

„A mně se zrovna zdá, že ne. Toho tyátru je trochu moc.“

„Báječný divadýlko,“ mlaskl detektiv uznale. „Otázka je, jestli to našli, nebo nenašli. To nemuselo být nic velkého. Bílý klobouk to mohl odnést v kapse. Ale všecko je to nějaké divné. Máš pravdu, toho tyátru bylo nějak moc. Oni hrají komedii a my pořád nevíme, o co jde.“

Těžký je život detektiva

Unaveni celodenním hlídkováním, vyčerpáni neobyčejnými zážitky, zklamáni záhadou stále nerozluštěnou, vraceli se naši tři detektivové domů.

„Den skončil plichtou,“ prohlásil Kubík. „Jedna jedna. My nevíme, kde oni tu věc schovali, a oni nemají tušení, že je sledujeme.“

„A mně se to nechce líbit,“ povzdechla si Eliška. Byla tak unavená, že už ji přešly žerty.

„Ale maliny byly prima,“ mlaskal nadšeně Lenochod. On jediný odcházel odpočat a pln síly. Celé odpoledne prospal totiž v malinách a snil kdoví o čem.

Blížili se k novým blokům. Slunce už zapadalo za zahrádky staré čtvrti. Při zemi se plížil fialový soumrak. Jen okna v nejvyšších

patrech ještě hořela purpurovým odrazeni západu.

Na trávníku před bloky hráli kluci kopanou. V pískovišti pod smuteční vrbou se batolila mrňata. Dospělí se vyhrnuli před domy. Hustě si posedali na lavičky. Nálada byla ospalá, jak už to bývá v neděli pozdě odpoledne.

Rozloučili se u pískoviště. Kubík cestou dál přemýšlel o tajuplné operaci ve vile. Pořád nedovedl pochopit, co se přihodilo, že všechno vlastně uvázlo ve vzduchoprázdnu. Tonda Básník klidně odešel domů, Bílý klobouk se do vily nevrátil a Sportovec odvezl dědu Pivča neznámo kam. Na místě zůstala jen ta záhadná díra. Co v ní bylo? Kdo ji zazdí? Komu Bílý klobouk tak vytrvale telefonoval? To jsou otázky, na které náš mladý detektiv marně hledal odpověď. Byl tedy nespokojený sám se sebou a s lítostí zjišťoval, že detektiv má těžký život.

Když vešel do bytu, maminka zalomila rukama:

„Jak to, chlapče, vypadáš?“

Chlapec opravdu vypadal bezútěšně. Oblek umazaný hlínou, kolena a lokty poškrábány, vlasy jako strašák, tvář ještě pořád naběhlou horkem a neuvěřitelně umouněnou.

„To se stává,“ řekl vyhýbavě.

„Každý den je to stejné,“ povzdechla si paní Pavlíková. „Já to déle nevydržím. Kubíku, co se s tebou děje?“

Otázka zůstala bez odpovědi. Chlapec stál, mračil se a netroufal si pohlédnout matce do očí. Měl dost starostí s případem černého deštníku, a teď ještě křížový výslech od matky! Vážně, těžký je život detektiva!

„Co to tropíš?“ opakovala otázku. „A kdo ti pořád telefonuje?“

„Mně?“ divil se Kubík. Náhle ožil. Hlavou mu prolétla jako blesk nesmělá myšlenka.

„Já tomu nerozumím,“ pokračovala matka káravým tónem. „Nějaký podezřelý člověk ti každou chvíli telefonuje a vyptává se, kdy se vrátíš domů. Jsem z toho nešťastná. Nechce ani říct své jméno. Co po tobě chce?“

„Nevyslovuje náhodou špatně hlásku r?“ zeptal se vzrušeně.

„Ano.“

„A je přehnaně zdvořilý?“

„Ano,“ povzdechla si matka. „Pověz mi, odkud znáš takové lidi a kdo to vlastně je.“

Kubík si významně odkašlal:

„Bílý klobouk, ale to ty stejně nepochopíš.“

Matka se sklonila ke Kubíkovi a vzala ho za ramena.

„Kubíku, já mám opravdu strach. Ty přede mnou něco skrýváš. Kdo je to ten Bílý klobouk?“

„Bílý klobouk…“ odmlčel se, aby si promyslil odpověď.

„Sám nevím, kdo to je,“ řekl upřímně.

„A co po tobě chce?“

„To kdybych věděl!“

„Tak proč zvoní každou půlhodinu?“

Kubík pokrčil rameny.

„Asi se chce něco dovědět.“

„Zakazuji ti s ním mluvit. Už jsem mu řekla, aby dal pokoj…“

„Maminko,“ povzdechl si, „to dopadne tak jako s tím deštníkem… Nanejvýš se dostanu do šlamastyky.“

„Tak proč mi neřekneš pravdu?“

Chlapec se na ni prosebně zadíval.

„Maminko, to všecko je takové divné, že mi z toho jde hlava kolem. Řeknu ti to u moře, pak, až to bude všecko rozřešeno.“

„A tak to zase ne, chlapečku,“ matčin hlas zněl rozhodně, „zakazuji ti se stýkat s neznámými lidmi. Mám toho zrovna dost! Podívej se, jak vypadáš. Zhubl jsi za ten týden, mluvíš ze spaní a celý den nejsi doma. Je toho zrovna dost!“ opakovala rozzlobeně. „Od zítřka už nejdu do redakce a ve středu jedeme k moři. Zítra zůstaneš se mnou doma. A prosím tě, o Bílém klobouku a černém parapleti už nechci slyšet. A teď poklus do koupelny, vypadáš jako kominík!“

To znamená konec! pomyslil si chlapec zoufale. Snažil se ještě něco říci, ale matka ho přerušila v půli slova:

„Nechci nic slyšet! Věřím, že se ti u moře vykouří z hlavy všecky ty ‚případy‘ a sám se tomu vysměješ.“

Kubík jenom zaúpěl. V té chvíli měl pláč na krajíčku. Ale s vypětím celé své vůle jej potlačil, slavný detektiv přece nesmí brečet.

To je přece průšvih

Ráno poslala maminka Kubíka do samoobsluhy pro housky.

„Ne abys zapomněl," varovala ho, „že se máš hned vrátit. Nikde se nezdržuj. Po snídani pojedeme do města nakupovat."

Kubík neodpověděl ani slovem. Byl zamračený a nabručený. Zdálo se mu, že se proti němu spikl celý svět. Velká naděje, že rozluští případ černého paraplete, se v jediném okamžiku rozplynula. Myšlenka, že se celý případ bude dál řešit bez něho, ho ochromovala. A přece měl tak blizoučko k rozřešení největšího detektivního tajemství! Jestli totiž Bílý klobouk tolikrát telefonoval právě jemu, jistě tím sledoval nějaký cíl. Buďto mu chtěl sám prozradit tajemství, nebo čekal od něho pomoc.

Ano, to byl jeho největší triumf. Největší gangster z Chicaga prosí o pomoc slavného detektiva Jakuba Pavlíka…

Seběhl se schodů. Byl tak zamyšlen, že si ani nevšiml Elišky, která už čekala u pískoviště.

„Ahoj!" zvolala holčička.

Když ji uviděl, sklopil mladý detektiv hlavu ještě hlouběji.

„Elis, povídám ti, úplná katastrofa!"

„U vás taky?" vykřikla.

„A u vás?" podivil se chlapec.

„U nás katastrofa na druhou. Maminka mi zakázala telefonovat. Řekla mi, že toho má dost, že jsem zhubla a mluvím ze spaní… A vůbec, že teď nesmím chodit ven…"

„Stejně jako moje," řekl Kubík ulehčeně.

„Jako by se smluvily," pokračovala roztrpčeně. „Řekla, že mi někdo několikrát telefonoval, nějaký starší pán."

„Bílý klobouk?" přerušil ji Kubík.

„Jak to víš?"

„Dedukce. Mně totiž taky zvonil. Mohl prý strhat telefon."

„To je úžasné, co po nás chce?"

„Úžasné," opakoval Kubík. „Jsou v rejži a chtějí, abychom je z ní vytáhli."

„To je teda senzace," zatleskala Eliška. Vtom její uličnická tvář

zvážněla. „Ale co bude dál?“

„Nic. Jsme v troubě!“ mávl rezignovaně sítěnkou. „Jdu pro housky.“

„Já taky. Půjdeme spolu.“

Vykročili podél nových bloků k samoobsluze. Cestou si trpce stěžovali na svůj osud. Přirozeně. Rodiče nikdy nedovedou opravdické detektivy pochopit. A detektivové, místo aby dovedli případ černého paraplete do konce, jdou se sítěnkami pro housky. Není spravedlnost na světě!

Vtom se Kubík zastavil, jako by ho na místě zasáhl blesk.

„Bacha!“ zašeptal tlumeným hlasem.

Na lavičce před blokem B seděl Bílý klobouk a Tonda Básník. Bílý klobouk kouřil cigaretu a pozorně se rozhlížel kolem sebe. Tonda zvedl hlavu a okouzleně pozoroval hejno holubů kroužících nad střechami. Sotva zahlédli naše detektivy, vyskočili, jako by je něco píchlo.

„Konečně!“ zvolal radostně Bílý klobouk. „Co je s vámi? Od včerejška telefonuji a nemohu vás zastihnout doma!“

Tonda Básník napřímil svou bidlovitou postavu. Usmál se skoro přátelsky.

„Nazdáreček, špunti! Chceme od vás jistou maličkost.“

Detektivové stáli mlčky. Nedůvěřivě pozorovali oba muže. Zdálo se jim naprosto nepravděpodobné, že by nebezpeční dobrodruzi na ně mohli tak obyčejně čekat.

„Maličkost,“ řekl mírně Bílý klobouk. „Jde jenom o malé vysvětlení.“

Tonda přistoupil ke Kubíkovi.

„Poslyš, prohlédli jste si dobře ten plánek, který byl schovaný v rukojeti deštníku?“

Kubík svraštil obočí.

„Oč vlastně jde?“

„Maličkost,“ zasáhl lichotivě Bílý klobouk. Vytáhl náprsní tašku, z náprsní tašky vylovil složený aršík pergamenu. Rozložil jej, uhladil a ukázal Kubíkovi. „Moc tě prrosím, zkus si vzpomenout, jestli to byl pšesně tento plánek.“

Detektivové se sklonili nad aršíkem šelestivého pergamenu.

Všechno souhlasilo. Stejný papír, stejné černé přímky, stejná znaménka a číslice.

„Ano…“ řekl Kubík po chvíli přemýšlení.

„Ne!“ zvolala hlasitě Eliška.

„Tak ano, nebo ne?“ zeptal se Tonda Básník ostře.

„Ne,“ opakovalo děvčátko rozhodně. „Já si to dobře pamatuju. Ten červený křížek byl tady, v koupelně, a ne v kuchyni.“

„Máš pravdu,“ potvrdil Kubík.

„Tak vidíte,“ Tonda Básník se obrátil na Bílý klobouk. „Neříkal jsem vám, že nás ten chuligán doběhl. Kvůli němu jsme se dostali do maléru! Místo v koupelně jsem vysekal díru v kuchyni. To mu nedaruju.“ Zaťal pěsti a mával jimi hněvivě přímo před nosem Bílého klobouku. Ten raději uhnul.

„Prrosím vás, pozorr!“

„Kvůli tomu mizerovi byla celá práce nadarmo!“

„Já vás moc prrosím, uklidněte se. S rrozčilením daleko nedojdeme.“

Ale Tonda se nedal uchlácholit.

„Vlečky zuby mu vymlátím! Já mu tak předělám tu jeho páskovskou fasádu, že ho vlastní babička nepozná! Udělal si z nás kosmickou srandu a vy se s ním chcete mazlit!“ vybuchl a znovu začal mávat velkými, chlupatými pěstmi.

Na rozzlobeného Tondu Básníka byl hrozný pohled. Kubík se tak vyděsil, až ztratil řeč. Chtěl z nich při příležitosti vytáhnout nějaké rozumy, ale v tu chvíli si netroufal ani pípnout.

„Děkuji,“ Bílý klobouk se obrátil na chlapce. „Zachrránili jste nás z hezký brryndy.“

Tonda si rozzlobeně škubal zrzavou bradku.

„Pojďme, na co čekáme. Já z něho udělám sulc!“ popadl Powalského pod paží, a než se stačil ohradit, odtáhl ho s sebou. Za okamžik zmizeli za rohem velkého bloku.

Detektivové vyměnili užaslé pohledy. První se vzpamatovala Eliška.

„To je nadělení! Z koho že to chce nadělat sulc?“

„Ty nic nechápeš?“

„Ne.“

„Ze Sportovce. On je doběhl.“

„Tak proč ho brali do spolku?“

„Něco tím sledovali. Ale teď bych nechtěl být v jeho kůži.“

Eliška se tichounce zasmála:

„Udělá z něho sulc! To je strašná legrace. Ale co jim provedl?“

„Asi jim podstrčil falešný plánek.“

Děvčátko komicky zamrkalo.

„Už do toho vidím! Zrzka vyzvedla deštník ve ztrátách a nálezech. Vytáhli pravý plán, potom dali udělat druhý, falešný, a ten vložili do stříbrné rukojeti. Udělali to chytře. To se musí uznat.“

Kubík se plácl do stehna.

„Jedna věc je tutová, že to, co hledali, je ještě ve vilce, a to v koupelně. Ještě máme naději, že tajemství černého paraplete rozřešíme my.“

Eliška se zlomyslně usmála:

„Ano, ale co bude s houskami? Co řekneme doma? S naší mámou nejsou žerty! Už včera jsem to zchytala, ale jenom tak, ukázkově.“

Kubík nedocenil toto smutné sdělení. Nechtěl vůbec připustit, že by řádný detektiv mohl dostat od rodičů výprask. A tak řekl vyhýbavě:

„No… cítím v kostech, že jsme v koncích.“

„Chtěl jsi říci v domácím vězení.“

„Tak něco…“ vtom luskl prsty, „ale ještě zbývá Lenochod. Ten teď musí převzít celý případ.“

„To je nápad!“ zvolala Eliška vesele. „Na Lenochoda jsme zapomněli. Jenom jestli na to bude stačit?“

„Když nebude stačit, nedá se nic dělat, ale je to naše poslední naděje.“

Tonoucí se Honzy chytá

Poslední naděje v podobě Lenochoda zatím klidně zívala na lavičce před samoobsluhou. Ráno bylo vlahé, ruce i nohy laskalo mírné sluneční teplo. Z otevřených oken se nesla uspávající rádiová melodie. Lenochod snil. O čem? Snad ani nevěděl, o čem sní, ale i snění o ničem v něm probouzelo blaženou náladu.

Zavřel oči, obrátil boubelatou pusu k slunci, nenuceně se natáhl na lavičku a měl pocit, že žije ve snu.

Vtom ho z blaženého lenošení vyrušil Kubíkův radostný pozdrav:

„Ahoj!“

„Ahoj!“ zamručel, ale oči neotevřel. „Co je nového?“ a posadil se.

„Máme domácí vězení,“ řekla Eliška.

„A ty jediný jsi zůstal na stráži,“ dodal Kubík s nevšední vážností.

„Já jsem na lavičce, a ne na stráži,“ zívl Honza.

„Jsi naše poslední naděje,“ zaštěbetala Eliška.

Lenochod rozklížil víčka.

„Ne,“ vypravil ze sebe. „Nemám chuť být poslední nadějí. Já budu radši dávat bacha.“

Honza Buchtička se chtěl znovu položit.

Kubík ho popadl za ramena a přinutil ho, aby zůstal sedět.

„O to vlastně jde! My nesmíme jít ven. Máme domácí vězení.“ Po těch slovech způsobem neobyčejně stručným vylíčil Honzovi situaci, jaká vznikla v důsledku zfalšování plánu. Nakonec řekl důrazně: „Teď musíš sledovat Tondu Básníka a Bílý klobouk, jinak jsme v rejži a všecko je v trapu.“

Lenochod si protřel oči hřbetem ruky.

„Okamžik! Moment. Kdo z koho že má udělat ten sulc?“

„Tonda Básník ze Sportovce. Ale to je vedlejší. Nejdůležitější je, aby tu věc neodnesli z vily. Rozumíš?“

„Rozumím,“ usmál se Lenochod. „Ale nejzajímavější je to s tím

sulcem. Rád bych byl při tom.“

Kubík se napřímil, postavil se do pozoru.

„Spoléháme na tebe, Lenochode. Doufáme, že splníš svou povinnost.“

Honza Buchtička si zívl z plných plic a poškrábal se za uchem.

„Spoléhat se můžete, ale nevím, co z toho bude, dneska nemají ryngle.“

Eliška vyprskla.

„Slibuji ti, že ti koupíme celé kilo, jen když přineseš zajímavé zprávy.“

„Kilo za deset zlotých?“

„Těch nejdražších.“

„V pořádku, já lacinější nerad.“

Utrpení mladého detektiva

V životě Kubíka Detektiva to byl snad nejhorší den.

Po snídani ho maminka vzala s sebou do obchodního domu. Kubík nikdy nechodil rád nakupovat, ale toho dne se mu to tak zprotivilo, že toho měl dost až do nejdelší smrti. S tváří odsouzence chodil z oddělení do oddělení a odevzdaně souhlasil se vším, ale ve skutečnosti z ničeho neměl radost a nic se mu nelíbilo.

Jeho myšlenky ulétaly z obchodního domu na území jeho posledních dobrodružství. Hned hlídkoval před branou družstva *Javor*, hned zase stopoval Bílý klobouk, aby se za okamžik přenesl do hlohového houští za záhadnou vilou. Byl tak roztržitý, že si při zkoušení chtěl natáhnout kalhoty přes hlavu, jako by to byla bunda.

„Co je s tebou, Kubíku?“ ptala se znepokojeně maminka. „Co se to s tebou děje?“

Co se s tebou děje? opakoval rozhořčeně v duchu. Hezká otázka. Tonda Básník zrovna dělá ze Sportovce sulc a on si tady zkouší nové texasky. Děda Pivčo si hraje na hodného strýčka z Ameriky, a on si musí vybírat ponožky. Bílý klobouk třeba vytahuje z koupelny něco, o čem se nikomu ani nesnilo, a maminka ho nutí nafukovat

gumovou žábu a říká se sladkým úsměvem: „To je hezká žába, budeš na ní moci plavat.“ Ať tu žábu husa kopne. U fotografa (museli samozřejmě před odjezdem dát udělat novou fotografii do legitimace) se ho zmocnily obavy, že Lenochod všechno poplete. Nacpe se malinami nebo nějakým jiným svinstvem a ti dobrodruzi zatím rozbijí vilu a rozplynou se jako kouř z cigarety.

A kde je pak budou hledat?

U holiče (před odjezdem se samozřejmě musí k holiči) div neomdlel při myšlence, že Bílý klobouk má nejnovější model chryslera a že takový chrysler to může kalit stopadesátkou. Za několik hodin budou dobrodruzi za hranicemi. A on si do konce života neodpustí, že sedí u holiče, protože si to mamička usmyslila, místo aby řešil tajemství černého paraplete.

Konečně se vrátili domů.

Sotva vrazil do pokoje, zatelefonoval Elišce.

„Máš nějaké zprávy?“ zeptal se rozčileně.

„Ne,“ odpověděla posmutnělým hláskem. „Umírám nudou. Vyšívám tetě k svátku dečku.“

To je nadělení. Kandidátka na detektiva se piplá s takovou hloupostí!

„Lenochod se u tebe nehlásil?“

„Ne.“

„Ani netelefonoval?“

„Ani ň. Jistě usnul někde ve křoví.“

Drzost! Místo aby ho povzbudila na duchu, ještě ho potopí do jeho zoufalství. Upřímně řečeno, co se dá očekávat od Lenochoda? Buďto se přejídá malinami, nebo spí v křoví.

„Poslyš,“ zvolal nervózně do sluchátka. „Jestli se něco dovíš, zatelefonuj. Sedím doma.“

Eliška se zasmála.

„Nevím, jestli se mi to povede. Maminka mi zakázala, abych ti telefonovala. Víš, co řekla? Řekla, že jsi takový tichý chuligán.“

Toho už bylo trochu moc. Kubík odložil sluchátko. On, pronásledovatel zlodějů, zločinců a dobrodruhů – chuligán. To je prostě urážka. Ještě jim dokáže, co dovede. Jen až mu gangsteři padnou do rukou, až rozřeší tajemství černého paraplete!

Lehko se řekne „až!“, ale na Kubíka Detektiva přišla ještě větší bída.

Po obědě si maminka dokonce vyvzpomněla, že si před odjezdem musí dát prohlédnout zuby od zubařky. Vrchol zlomyslnosti. A vezme si to do hlavy zrovna v okamžiku, kdy se pravděpodobně už celá banda dělí o kořist!

Když Kubík uslyšel slovo „zubař“, dostal třesavku. Míval pocit, že mu někdo vrtá v mozku drátkem tenkým jako vlásek. Protestoval, bouřil se, ale odpoledne šel do zubní ordinace. Naštěstí se ukázalo, že má všechny zuby v pořádku, ale byla to nepatrná útěcha tváří v tvář skutečnosti, že promarnil celý den.

Byl tak zoufalý a tak zdrcený, že se rozhodl jednou provždy skoncovat s povoláním detektiva a spálit červený notýsek, notýsek, v němž byl klíč k rozluštění záhady černého paraplete!

Mamince na zlost, uvažoval pln lítosti. Jen ať si myslí, že já jsem docela obyčejný usmrkanec. Ať jednou lituje, že zmařila kariéru nástupce Sherlocka Holmese.

Když se vracel od zubařky, uviděl na lavičce pod vrbou Honzu Buchtičku. Srdce se mu rychleji rozbušilo, pohaslé naděje ožily. Nejmladší detektiv měl tak rozveselenou tvář, jako by zrovna slupl dvě kila nejchutnějších ryngl.

„Ahoj!“ zabručel spokojeně.

Několika dlouhými skoky se Kubík octl vedle něho.

„Povídej, cos viděl!“ křičel a celý se třásl vzrušením.

Na Lenochodově tváři se objevil úšklebek.

„Kolikrát jsem ti říkal, abys na mě nekřičel, jinak všecko zapomenu.“

„Co se stalo?“

Chlapec si flegmaticky odplivl.

„Žádný sulc se nekonal.“

„Jak to?“

„Tonda se přepočítal.“

„Jak to, že se přepočítal?“

„Mně se všecko zdá, že sulc udělají z Tondy a z toho druhého…“

„Kdo?“

„No oni.“

„Jací oni?“

Honza si ještě jednou odplivl a zašklebil se, jako by ho bolely zuby.

„Prosím tě, Kubíku, nemluv tak rychle, nebo se mi všecko poplete!“

Kubík si vzdychl. Chtěl křičet ještě hlasitěji, ale přemohl se.

„Tak dobrá…“ řekl se zaťatými zuby. „Pěkně po pořádku, nebo nic nepochopím.“

Lenochod hlasitě zafuněl.

„Kamaráde, to je větší věc! Kině se zdá, že jsou dva mrtví…“

„Kdo?!“ vykřikl Kubík. Popadl Lenochoda za ruce a zatřásl jím jako rancem.

Lenochod ho odstrčil pohybem plným rozhořčení.

„Počkej, až ti všechno řeknu.“ Vytáhl z kapsy malé červeňoučké jablíčko, otřel je o kalhoty a malý kousek ukousl: „Prima, dva kusy za zlatku. Ve stánku na Čerňakovské.“

Kubík zasténal a beznadějně se posadil na schůdky.

„Netýrej mě, já už to nevydržím.“

„To bylo tak,“ řekl najednou Lenochod. „Dával jsem bacha před *Javorem*.

Tonda Básník přišel s tím druhým chlapíkem s knírem. Vešli spolu do toho červeného baráku, víš, ale kamaráde, ven už nevyšli…“

„Nevyšli?“ žasl Kubík.

„Nevyšli, vynesli je.“

„Vynesli je? Jak to, vynesli?“

„Normálně, v bedně.“

„Jak to víš?“

„Mám svý zkušenosti. Ostatně jsem to viděl, protože Tondovi kapku vyčuhovaly nohy. Poznal jsem jeho černé boty.“

„V bedně?“ Kubík nemohl přemoci chvění hlasu. „A co dál?“

„Naložili je na náklaďák a odvezli.“

„Kam?“

Lenochod si přičísl prsty krátce přistřiženého ježka.

„Tak se mi zdá, že tam, kam tenkrát mne. Jak jsem ti vyprávěl.“

„Úžasné, a kde je to?“

„Co?“

„Ta garáž, o které jsi mi vyprávěl. Tam, co schovávají ty rolky.“

„Aha,“ usmál se Lenochod, „nezlob se na mě, já vážně zapomněl.“

„Počkej, možná že to mám zapsáno v notesu.“ Mladý detektiv začal nervózně listovat v červeném zápisníku. „Mám to!“ zvolal radostně. „Bylo to v sobotu… Usnul jsi v bedně… Pak ses probudil v bedně se zatlučeným víkem. Potom jsi dostal pět zlotých na autobus. Potom ses vrátil…“ Kubík najednou zmlkl a po chvíli dodal s povzdechem: „Ale potom jsi zapomněl, kterým autobusem ses vracel. Nevzpomínáš si na to teď?“

„Kubíku,“ řekl jemně Lenochod, „nezlob se, ale já si vážně nemůžu vzpomenout.“

Lenochod si nemůže vzpomenout

Na schodech zacvakaly rychlé, drobné krůčky. Někdo běžel vzhůru. Kubík se naklonil přes zábradlí. Na odpočívadle prvého patra uviděl Eliščinu černou kštici a její kostkované kalhoty. V mžiku bylo děvčátko vedle nich.

„Co se stalo?“ zeptali se zároveň.

Eliška zvedla ruku k tváři.

„Hrůza!“ řekla vzrušeně. „Byla u nás Bezpečnost. Vyptávali se na toho Sportovce.“

„Ale jak tě našli?“

„Byli u paní Baumanové kvůli tomu parapleti. Paní Baumanová jim dala mou adresu. Maminka naštěstí nebyla doma, jinak bych si to zase zchytala.“

„Tak moment,“ vysoukal ze sebe Lenochod. „Byl to takový menší hubený člověk v brejlích, s odstávajícíma ušima?“

„Ano. Jak to víš?“

Lenochod se záhadně usmál.

„Souhlasí. Ten dává bacha na Sportovce už od soboty. To je opravdový detektiv.“

„Představil se jako vyšetřovatel z kriminálky.“

„Cos mu řekla?“

„Já… nevěděla, co mu mám říct, a tak jsem mu řekla, že nic nevím…“

„Jak jsi mohla říct, že nic nevíš, když víš!“

Eliška se podle svého zvyku usmála, trochu výsměšně, trochu čtverácky.

„Ale my přece ještě pořád nic nevíme.“

V tom okamžiku se Lenochod chytil za hlavu.

„Nehádejte se. Musíme zachránit Tondu Básníka a toho druhého.“

„A co se stalo?“ ptala se Eliška.

Kubík jí vyprávěl o posledních novinkách, které přinesl Honza Buchtička. „Potíž je v tom,“ dokončil ustaraně, „že si Lenochod nemůže a nemůže vzpomenout, kterým autobusem se vrátil.“

Lenochod si roztržitě mnul čelo.

„Okamžik, okamžik… ale kdybych tak snědl velkou porci zmrzliny, to bych si možná vzpomněl. Co říkáte?“

V situaci tak zoufalé jim nezbývalo jiné východisko.

„Hop nebo trop!“ vykřikl Kubík. „Frčíme do Augustinky.“

„Hop nebo trop!“ opakovala Eliška.

Dovedli Lenochoda do Augustinky, objednali největší porci zmrzliny, postavili ledový pohár před chlapce, a chvějíce se vzrušením a napětím, čekali, až jej zhltne.

Lenochod jej zhltl. Olízl se mlsně, rukávem od košile si otřel pusu a zářivě se usmál.

„Prima, ale nezlobte se. Přemýšlel jsem, přemýšlel, ale ne a ne si vzpomenout.“

Kubík se chytil za hlavu.

„Co teď uděláme?“

Honza zamlaskal.

„Ale možná, kdybych tak snědl kousek ořechového dortu, přišlo by mi něco do hlavy.“

„Ten kluk nás zničí!“ povzdechla si Eliška.

„V takové chvíli nemůžeme koukat na groš,“ prohlásil Kubík a objednal u servírky ořechový dort.

Napjatě pozorovali Lenochoda, jak pomalu, soustavně, sousto za soustem, lžičku po lžičce požírá velký řez dortu. Vzývali všechny síly přirozené i nadpřirozené, aby Lenochodovi pomohly při vzpomínání. Zatím už dort načisto zmizel z talířku. Honza si olízl rty, zamlaskal.

„Úžasný, v životě jsem nejedl lepší, ale nezlobte se…“

„Ještě sis nevzpomněl?“ zvolal Kubík rozčileně.

„Ne.“

„A co aby sis tak dal nějakou tatranku, na dort už nemáme prachy.“

„Ne. Zvedá se mi žaludek,“ zabručel. „Nezlobte se, ale dnes mi hlava nepracuje,“ po těchto slovech vstal, protáhl se a rukou zavadil o prázdný talířek, který se skutálel se stolu a s řachnutím spadl na podlahu. Prásk! Po zemi se rozsypaly malé kousky porcelánu. Lenochod sebou trhl, narovnal se a najednou zadeklamoval:

„Sto osmička! Jede se na konečnou, pak se jde kousek přes pole a tam stojí ta garáž.“

Tetička má rýmu

Autobus zastavil na konečné. Stál tam přístřešek chránící cestující před deštěm a dvě lavičky. Kolem byly zahrádky. Dál už se táhla samá pole a krčilo se tam několik ubohých stavení.

Blížil se večer. Vítr ohýbal vyhublé topoly a šuměl v elektrických drátech. Několik cestujících se rozběhlo různými směry. Naši detektivové vykročili rázným krokem za Lenochodem. Vedl je napřed úzkou cestičkou mezi bramboříšti a záhony zelí. Po chvíli odbočili na polní cestu. Šli podél hustého hloží a trní. Najednou se Lenochod zastavil nedaleko staré, ztrouchnivělé vrby.

„Tam je to,“ ukázal nataženou paží.

Ve skupince stromů stála nízká budova z neomítnutých cihel. Byla nedostavěná. Zdi beze střechy se žalostně tyčily v bujné zeleni. Jedině vysoká podezdívka z betonu statečně odolávala počasí. Z dálky vypadala jako šedý pruh. Uprostřed bylo vidět dveře pobité

plechem.

„Víš to jistě, že je to tady?“ zeptal se šeptem Kubík.

„Nabeton,“ odpověděl Lenochod. „Sem mě přivezli jako zboží a tady jsem viděl ty rolky.“

Detektivové s úctou pohlíželi na tu podivnou budovu.

„Kde je ta garáž?“

„Za těmi plechovými vraty.“

„Velká?“

„Vešel se tam celý náklaďák.“

Kubík si mnul tvář. Eliška nervózně ukusovala stéblo trávy. Dokonce i Lenochod měl v té chvíli na tváři bystrý výraz, jako by o něčem přemýšlel. Mlčeli. Bylo slyšet jejich zrychlený dech.

„A co když tam nejsou…“ zašeptala Eliška.

Kubík se před ně postavil. Chvíli pozoroval zčernalé cihlové zdivo, pak řekl:

„Musíme se přesvědčit. Půjdu tam sám. Počkejte tady na mne, a kdyby bylo zle, zapískám na prsty.“ Zamával jim. Opatrně se plížil podél keřů. Když už byl nedaleko podivného domu, zastavil se.

Bystrým pohledem zkoumal terén. Přímo naproti byla železná vrata do garáže. Po pravé straně pod rozpadlou zdí byl přístřešek, který chránil pečlivě srovnané desky a trámy nedokončené stavby. Po levé, až k boční zdi, se táhly keře a vysoké býlí.

Mladý detektiv se rozhodl pro tuto cestu. Ukryt za křovím připlížil se k budově. A znovu se zastavil.

Bylo ticho, takové ticho, že slyšel šumění listí, pohybujícího se v slabých závanech větru, i zrychlený tlukot vlastního srdce. Pomalu se plížil ke slepé zdi. Když už stál u stěny, narazil na malé zamřížované okénko, zakryté kusem popraskané překližky.

Možná že je to tady, řekl si. Pomalu odstrčil překližku. Opatrně nahlédl dovnitř a zkoprněl. To, co spatřil, naplnilo ho takovým úžasem, že nechtěl věřit vlastním očím.

V nízké místnosti, jakoby v suterénu, uviděl dvě tváře, plné neovládnutelného, ale zároveň radostného úžasu: Tondy Básníka a Bílého klobouku. Dívali se na něj jako na bytost z Marsu. Seděli pohodlně na dvou vycpaných pytlech. Mezi nimi stála nízká stolička, v rukou drželi karty…

Vtom Tonda Básník varovným pohybem zvedl prst k ústům. Přikázal mu tak naprosté mlčení a potom nanejvýš výmluvným posunkem hlavy ukázal na dveře v pozadí suterénu.

Kubíkovi nemuseli dvakrát vysvětlovat. Okamžitě pochopil, že je za těmi dveřmi někdo hlídá.

Ani nemukl, jenom se neobratnými gesty začal Tondy vyptávat, co má dělat. Ten přejel rukou po kartách, jako kdyby něco psal.

Kubík pochopil, že potřebuje psací potřeby. Vytáhl z kapsy červený notýsek, vložil do něho propisovačku a mříží jej prostrčil Tondovi. Básník ho odměnil spikleneckým mrknutím oka a vděčným úsměvem. Bleskově vytrhl notes z chlapcovy ruky. Chvíli naslouchal, pozoroval záhadné dveře. Potom začal rychle psát. Když skončil, podal notes Kubíkovi zpátky.

V tom okamžiku Kubík zaslechl, či spíše vycítil, že se někdo blíží od rohu stavení. Jediným obratným pohybem zakryl okénko překližkou. Uskočil stranou a vzápětí nad sebou uslyšel ostrý hlas:

„Co tady hledáš, usmrkanče?“

Za rohem se objevil ramenatý, urostlý muž. Měl na sobě flanelovou košili. Široký, surový obličej byl zarostlý několikadenním prošedivělým strništěm. Očima zakalenýma alkoholem podezíravě pozoroval chlapce.

Pod Kubíkem klesaly nohy. Náhlý strach ho úplně ochromil. Mlčel.

„Neumíš mluvit!“ zařval hromotluk.

„Já?“ vyrazil s námahou. Nevěděl, co říci. Chvíli mlčel, pak najednou si vymyslil výmluvu. „Já,“ řekl už skoro klidně, „hraju si s klukama na Indiány.“

Hromotluk zablýskl podezíravě tmavýma očima. Rozpřáhl pomalu žilnatou ruku, jako by ho chtěl udeřit.

„Tady si nesmíte hrát! Ztraťte se, nebo ti nařežu, až budeš modrej!“

Nemusel to Kubíkovi dvakrát opakovat. Skočil do křoví jako zajíc. Nedbal na pichlavé trní a prodíral se k cestě.

Podařilo se to, řekl si ulehčeně, když zahlédl pod vrbou Elišku a Lenochoda. Ten opočlověk si ani nevšiml, že jsem zasunul překližku na místo. Nepochopil, že jsem se domlouval s Tondou.

Když doběhl k vrbě, byl tak vyplašený, že jenom zavolal:

„Mažeme pryč!“

Po tomto výkřiku se celá trojice dala do šíleného běhu. Co jim síly stačily, bez oddechu pelášili k zastávce autobusu. Zastavili se až na konečné.

„Jsou živí?“ zeptal se první Honza Buchtička.

„Jsou živí, mastí karty,“ odpověděl Kubík.

„V bedně?“

„Ne, na stoličce.“

„Nedělej si legraci!“

„Na mou duši. Vede se jim dobře…“

„Tak proč jsi tak utíkal?“

„Protože mě honil takový širokonosý primát, který je hlídá. Jsou tam uvěznění.“

„To je divný. Říkáš uvěznění, a mastí karty?“ divila se Eliška.

„Mně je to taky divný, hlavní věc, že se jim nic nestalo. Hned se podíváme, co Tonda Básník napsal.“ Vytáhl z kapsy červený notýsek. Chvíli hledal stránku, na kterou napsal Tonda Básník svůj moták. „Už to mám!“ ukázal stránku počmáranou velkými písmeny. Písmo bylo veliké a kostrbaté, ale dobře čitelné. Kubík slabikoval slovo za slovem:

Najdi Pivča dědka
a vyřiď mu hnedka,
že jsme pod stráží
v starý garáži.

Máme starost převelkou,
co se děje s koupelkou?
Hlídejte ji právě
jako oko v hlavě!

A bacha na Freddu!
Chce nás pustit k ledu
a sám zmizet v dýmu.
TETIČKA MÁ RÝMU!

Kubík zprávu ještě jednou podrobně pročetl:

„Všecko je jasné," řekl rozvážně. „Máme najít dědu Pivča, říct mu, kde jeho kumpáni sedí a odkud vítr fouká. Varovat ho před Freddym…"

„Co je to zač, ten Freddy?" zeptala se Eliška.

„Sportovec, to je jasný jako paraple. Jenom jedné věci nerozumím. Co to znamená: tetička má rýmu."

„Třeba tetě teče z nosu," vyprskla Eliška. Lenochodův smích jí sekundoval.

„Nebo jí loupe v kříži?"

„To vůbec není k smíchu," okřikl je Kubík. „Cítím, že je to velice důležité heslo."

„Ale komu je máme říct?"

„Jistě dědovi."

„A kde ho máme hledati"

Kubík útrpně pokyvoval hlavou:

„Kde jinde můžete hledat dědu Pivča, když ne u Pilarských? Nemá tušení, kde jsou jeho parťáci. Zkrátka a dobře, dál hraje roli bohatého strejčka z Ameriky a vypravuje o lovu na lvy… jako by se nechumelilo."

Koupelna na cimprcampr

Když se vrátili do města, padal už soumrak. Ulice tonuly v modravém oparu večera. V oknech domů se rozsvěcovala prvá světla. Čerňakovskou ulicí projížděly s hukotem červené trolejbusy. Kolem stánků s pivem se shromažďovali muži. Vedro polevilo. Od řeky se nesl chladný vánek a vůně střemchy. Nad domy se vznášel hubený rohlíček nového měsíce, jako by ho někdo vystřihl ze zlatého papíru a přilepil na vychládající oblohu.

Naši čiperní detektivové neměli čas obdivovat kouzlo varšavského podvečera. Pokud jim stačil dech v prsou a síly v nohou, pádili ke staré vile. Zdaleka už slyšeli zvučné tóny klavíru. Důkaz, že stará dáma opět cvičí.

Zapadli do houští na okraji cesty. Před nimi ve stínu zahrady stála vila. Mlčky, s rostoucím napětím, pozorovali její osvětlená okna. Z pravého křídla přes pootevřené, ale záclonou zakryté okno stále ještě proudil proměnlivý rytmus klavírní skladby. Z levé se nesly poněkud jiné zvuky. Osm uřvaných děcek koncertovalo na počest končícího dne. V pronikavém světle za široce otevřeným oknem se to hemžilo dětmi všech velikostí. Paní Pilarská jako znavený anděl přecházela po pokoji a rozestýlala postýlky. Nad ní přeletovaly podušky, polštářky a to všechno se odehrávalo za doprovodu ďábelského ryku a ječení.

„Dědu Pivča není nějak vidět," zašeptal Kubík.

„Jistě si odskočil na pivo," podotkla Eliška.

Lenochod si dlouze zívl.

„Jsem strašně utahaný, měl bych si hodit šlofíka."

Kubík šťouchl Elišku loktem.

„Musíš skočit k Barborce, podívat se, odkud vítr fouká!"

„Já sama mám vítr."

„Neboj se. Půjdeš jen tak, já nic, já muzikant, ale oči měj na stopkách."

Eliška se s nimi rozloučila mávnutím ruky. Její drobná postava proklouzla jako stín přes jízdní dráhu a za okamžik zmizela v brance. Chlapci osaměli.

„Ty," zašeptal Lenochod, „tak se mi zdá, že ten tajnej v brejlích tady taky bachuje." Ukázal na chodník před vilou. V stínu živého plotu se někdo choulil. Pozorně sledoval vilu.

„Poznáváš ho?"

„Bezpečně, po brejlích, na mou duši, je to on. Oni už něco vyčmuchali. Mají na mušce toho Sportovce."

„To je blbý," sykl Kubík.

„Proč?"

„Můžou nám zkřížit plány."

Lenochod si dlouze zívl.

„Já už usínám, čestně."

Kubík mu dál pořádnou herdu do zad.

„Vzpamatuj se, nebo tě kopnu do kotníku…" náhle se odmlčel, protože si všiml, že tajný v brýlích přešel na druhou stranu ulice a

přistoupil k nějakému muži, který si hověl na lavičce jako po večerní procházce. Vyměnili několik slov.

„Obstoupili celou vilu," řekl vzrušeně Kubík.

Vyšetřovatel se vrátil na své stanoviště u živého plotu. Ukryl se ve stínu a změnil se v nehybnou tmavou skvrnu. Za okamžik se v zahrádce objevila Eliščina drobná postavička. Děvčátko běželo, co mu síly stačily, ale než doběhlo k brance, tajný je rázně zastavil:

„Stát!"

Děvčátko se na místě zastavilo. Muž stál už před ní. Zeptal se jí energickým hlasem:

„Kdes byla?"

„U spolužačky," odpověděla bez rozmýšlení, potom dodala překvapeně. „Aha, to jste vy. Já vás znám. Byl jste u mne…"

„Tiše," přerušil je. „Vidělas tam dělníky?"

„Ano. Byli tam nějací dělníci."

„Co tam dělají?"

„Opravují koupelnu," odpověděla pohotově.

„Děkuji," řekl důstojník. „A teď se mi tady nepleť."

Eliška pokrčila rameny. Obrátila se na patě a vykročila k zahrádkám. Když přišla do tmy, náhle odbočila, vrátila se a zmizela v hustém křoví.

Chlapci za chvíli uviděli, jak se k nim opatrně plíží.

Kubík jí vyšel naproti. Přivítala ho šibalským úsměvem.

„Děda tam není. Byl tam celý den, ale už odešel," řekla tak tiše, že ji stěží slyšel.

„A Sportovec?"

„Pracuje… s dvěma zedníky. Dělají generální opravu."

„Jakou opravu?"

„Díru už zazdili. Teď se pustili do koupelny. Kecají, že, tam něco nehraje v přívodu."

„To jsou lumpi," zasykl Kubík přes zuby.

„Povídám vám, koupelna na cimprcampr."

„Vidělas to?"

„Ne. Nikoho tam nepouštějí. Jenom vynesli do předsíně vanu a rozebrali kamna."

„Jak vidět, zatím ještě nic nenašli."

„Povídám ti, jsou vzteklí jako psi. Barborka říkala, že přijdou pracovat ještě zítra. Mají z té koupelny udělat hotový zázrak.“

Kubík si přejel dlaní po tváři.

„Hezká šlamastyka! Že by je taky někdo doběhl?“

„Možná. Představ si, vyzkoušela jsem…“

„Cos vyzkoušela?“

„To heslo. Sportovec mě načapal v předsíni a řekl, že mi vytrhá všechny vlasy, jestli se tam budu motat. Nevěděla jsem, co mu mám honem říct, a tak jsem mu pošeptala: Tetička má strašnou rýmu.“

A co?

„Měls vidět, jaký pitomý obličej udělal! Zbledl, strnul a potom honem začal balit svých pět švestek. Říkám ti, strašně se vylekal. To musí být nějaké moc důležité heslo.“

Kubík si dál mnul tvář.

„Tys nám to zavařila! Tady je Bezpečnost, tam je koupelna na cimprcampr a děda Pivčo je v talóně.“ Vtom se vzpřímil a řekl: „Musíš zdrhat k Bílé růži a odevzdat dědovi moták od Tondy Básníka. A my zůstaneme tady a podíváme se, co se? toho vyklube.“

Čí je to mrně v tom kočárku?

Lenochod prolezl dírou v plotě, zastavil se na pěšince, rozhlédl se. Zahrádka tonula v naprosté tmě. Jen od ulice sem prosakovaly nepatrné pruhy světla. Bylo hluboké ticho, tak hluboké, až písek skřípal pod nohama. Z pozadí zahrady, od starých zdí zrušené cihelny, zahoukal sýček. Nad korunami stromů kroužil netopýr.

Lenochod sebou trhl, ale byl tak unavený, že ani nepocítil strach. S hlasitým zíváním šlapal po pěšince okolo zadní části vily.

Cestou v duchu proklínal Kubíka.

Mně se chce spát, a on si vezme do hlavy, že musím dávat bacha. Mám toho dost! Natáhnu se tady u plotu a trochu si zdřímnu. Když dostanu rýmu, on mě opatrovat nebude. Hlasitě si zívl a užuž chtěl zmizet v malinách, když najednou zaslechl podezřelý šramot. Ohlédl se.

V dálce na pěšince zahlédl nějaký stín. Někdo se opatrně blížil a tlačil před sebou dětský kočárek. Lenochod se začal zajímat o tento zjev v tuto hodinu neobvyklý. Probudila se v něm ostražitá nedůvěřivost. Skryl se v křoví a čekal.

Za okamžik se před ním zastavila mladá žena. Počínala si podivně. Kočárek zanechala na pěšince a sama přistoupila k dřevěné brance vedoucí k zadnímu traktu vily. S očima upřenýma na úzké okénko koupelny zůstala na okamžik stát jako socha.

Za mléčným sklem, jako v laterně magice, míhaly se stíny dvou mužů. Najednou světlo zmizelo, někdo otevřel okno a třikrát se rozsvítila a zhasla baterka.

Na toto znamení přistoupila žena ke kočárku, dotlačila jej k brance a v mžiku stála před oknem. Nějaký muž se hluboce vyklonil a beze slova jí podal těžký předmět. Žena s největším vypětím sil vložila věc do kočárku a v mžiku byla zpátky na pěšince. Ta scéna se odehrála tak bleskurychle jako na zrychleném filmovém záběru.

Vtom se někde v zahrádkách, od ulice, ozval pronikavý hvizd píšťalky. Žena se zastavila, strnula, ochromena neovládnutelným leknutím.

Bylo slyšet praskot lámaných větví a dusot běžících lidí. Někdo zvolal přiškrceným hlasem:

„Stát!“

Žena odstrčila prudkým pohybem kočárek do nejhustšího křoví. Sama se dala na útěk. Její šaty se mihly jako světlý pruh v zšeřelé aleji a už zmizela ve tmě.

„Stát!“ vykřikl někdo od staré cihelny. Ještě další pronikavý signál píšťalkou a najednou všechno utichlo. Lenochod si protřel ospalé oči.

Co se tady děje? pomyslil si, přestože mu myšlení působilo velkou námahu. Přihodilo se něco strašně zajímavého. Ale co?

Neměl v úmyslu déle o tom hloubat. Jeho zájem vzbudil široký, pro dvojčata určený kočárek, který uvázl u plotu v keřích angreštu.

Chudák děťátko, žertoval v duchu, jistě se vzbudilo a teď začne vrnět. Prodral se křovím. Nahlédl do kočárku. Bylo tak tma, že nemohl rozeznat žádný tvar. Sáhl tam tedy rukou. Napřed nahmatal měkkou pokrývku, a když ji nadzvedl, narazil na něco tvrdého.

Hezký děťátko! – zasmál se tichounce. Dřímá si pod dekou jakoby nic, a máma zatím vzala roha do křoví.

Tvrdý, hranatý předmět byl zamotán do pytloviny. Lenochod se ho snažil vytáhnout, ale ta těžká věc ležela na dně kočárku jako hrouda olova. Popadl tedy kočárek za držadlo a vytáhl ho z křoví. Uvažoval, co s ním dělat. Musím ho ukázat Kubíkovi, pomyslil si. Pomalu ho tlačil k díře v plotě. Kočárek lehce klouzal po cestičce vysypané pískem.

Před dírou v plotě narazil Lenochod na Kubíka. Šéf detektivů se tiše prodíral křovím. Když uviděl Honzu, který před sebou tlačil dětský kočárek, div se rozčilením nezalkl.

„Kdes to vzal?“ zeptal se rozechvělým šepotem.

„Tiše, nebo mi vzbudíš dítě,“ žertoval Lenochod.

Na Kubíkově tváři se objevil zvlášť přihlouplý výraz.

„Skutečný dítě?“

„Skutečný, a ještě k tomu v pytli.“

Kubík nahlédl do kočárku. Pomalým pohybem nadzvedl pokrývku a znovu překvapením zasykl.

„Co to vlečeš?“

Lenochod se tajuplně usmál.

„Co je na tom zvláštního? Chlapi to podali té slečince oknem. Ona to strčila do kočárku. Potom ji kdosi vyplašil, tak nechala kočárek v křoví a já…“ líným pohybem ukázal na kočárek a tak zakončil své vyprávění.

Kubík se dlouho nemohl vzpamatovat z překvapení.

„Lenochode,“ zašeptal. „To je úžasné, to je proste senzační! Udělals ohromnou věc!“

„Ale, ale!“ zabručel Honza Buchtička. „Pojďme domů, já už spím.“

Jako na potvrzení svých slov zívl třikrát po sobě, a to tak hlasitě, až se to kolem rozléhalo.

Teprve teď se Kubík vzpamatoval. Uchopil kočárek za držadlo a zvolal: „Musíme zmizet, nebo nás čapnou!“, a když se octli na chodníku, dodal vzrušeně: „Nemám ponětí, co se tady děje. Sportovce a ty dva dělníky už sbalili. V bytě je domovní prohlídka. Utíkejme, nebo nás budou považovat za spolupachatele a…“

„Jenom klid,“ přerušil ho Lenochod nevzrušeně.

Kubík nic neodpověděl. Silněji se opřel do kočárku a ostrým krokem vyrazili k novým blokům. A nad ulicí stále ještě visel srpek měsíce, zdálo se, že mrká na chlapce, jako by chtěl říci:

„Jen tak nepospíchejte. Záhada černého deštníku ještě není vysvětlena.“

Tráva pro králíky

Blížili se k domu paní Baumanové. V ulici bylo šero. Kandelábry ukryté v krajkových stínidlech větví vrhaly slabé světlo na jízdní dráhu a chodníky. Bylo ticho a pusto. Kubík se podíval na dům. Na verandě svítila slabá žárovka. V bledém světle bylo vidět rozčechrané listy palem a kapradí. Dům vypadal pochmurně a záhadně.

Tady to začalo, pomyslil si detektiv. Kdyby paní Baumanová věděla, co způsobil ten vysloužilý černý deštník! Cítil, jak ho zaplavuje vlna hrdosti. Kubík se svými kamarády dokázali to, co nikdo jiný nedokázal. V jeho červeném notýsku bude od zítřka napsáno na nové stránce:

„Případ černého paraplete rozřešen…“

Vtom se mu zazdálo, že se někdo pohnul ve stínu stromů. Zachvěl se. Ale to už poznal uniformu milicionáře.

„Jdeme jakoby nic,“ zašeptal koutkem úst Honzovi. Lenochod byl tak ospalý, že jeho výstrahu ani nezaslechl. Jenom zívl a šlapal si to dál. Kubík cítil, že v něm srdce přestává bít a že mu náhlý strach ochromuje údy. Když přecházeli okolo milicionáře, poznal ho. Byl to jejich okrskář. Strážce veřejného pořádku vystoupil ze stínu. Sledoval kočárek a chlapce podezíravým pohledem.

Když ho míjeli, měli řádně nahnáno.

Už si myslili, že to prošlo hladce, když vtom za sebou zaslechli jeho ostrý hlas:

„Haló, chlapci!“

Zastavili se jako na povel.

Milicionář se k nim pomalu blížil. Ruka těžká jako z olova spočinula na Kubíkově rameni.

„Jak se jmenuješ?“

„Jakub Pavlík,“ vydechl Kubík. Měl pocit, že se mu pod nohama propadá zem.

„To je hezká věc,“ slyšel klidný hlas milicionáře. „Ty se tady touláš po nocích a maminka telefonuje na velitelství, že ses ztratil.“

„Já jsem se neztratil, zrovna se vracím domů,“ protestoval hlasitě.

„A kde jste vzali ten kočárek?“

Otázka zůstala delší dobu bez odpovědi. Kubíkovi vířily v hlavě stovky lží, ale žádná neodpovídala situaci. Lepší bylo mlčet.

Seržant nahlédl pod stříšku. Jediným pohybem strhl pokrývku a úžasem vyvalil oči.

„Co to, kluci, vezete?“

Tentokrát projevil víc duchapřítomnosti Lenochod. Vycenil zuby na představitele pořádku a hlasitě polkl. Pak vypálil:

„Celkem nic … trávu pro králíky.“

Seržant ohmatával pytel uložený na dně kočárku. Jeho dobrosrdečný obličej se zakabonil.

„Jo, trávu pro králíky…“ opakoval po chvíli. Najednou se obrátil na chlapce. „Tady něco nehraje. Vy jste něco provedli, kluci!“ položil pokrývku na pytel, výsměšně se usmál a dodal:

„Nevadí, to si řekneme na velitelství.“

Čert není tak strašný

Tak se naši čiperní detektivové dostali na obvodní velitelství.

Úřadovna nebyla velká. Bílé stěny, u zdi lavice, v pozadí psací stůl, za nímž seděl dozorčí. Ve vzduchu se v hustých vrstvách vznášel kouř z cigaret.

„Soudruhu poručíku, našli jsme toho chlapce,“ řekl seržant, když je zavedl do místnosti. „Musíme zazvonit jeho matce, aby se nebála.“

Důstojník pomalu vytáčel číslo telefonu, ale zároveň se zájmem pohlížel na kočárek, který seržant dotlačil do místnosti. Kubík jen s krajním vypětím vůle přemáhal pláč. Není dost na tom, že případ černého paraplete skončil tak nešťastně, navíc ho ještě čeká rozhovor s matkou. Smůla je smůla! Slzy mu vhrkly do očí, cítil v ústech jejich trpkou chuť, ale neplakal. Před orgány Bezpečnosti nesměl dát najevo změkčilost. Lenochod byl úplně lhostejný. Jenom zíval a vypadal, že každou chvíli usne. Telefonický rozhovor netrval dlouho. Důstojník jenom oznámil, že ztracený syn byl nečekaně rychle nalezen, a utěšoval paní Pavlíkovou, že je v docela dobrém stavu.

A když odložil sluchátko, zeptal se seržanta:

„A ten kočárek?“

„To je právě ono, soudruhu poručíku,“ ozval se úředně seržant. „Přistihl jsem ty dva výrostky s kočárkem. A ve vozíku je něco podezřelého.“

Důstojník se vyklonil přes zábradlí.

„Ukažte!“

Okrskář s námahou vytáhl břemeno z kočárku. Pytel i s obsahem položil na stůl, až to zadunělo.

Důstojník zatím spěšně rozvazoval provaz, kterým byl balík sešněrován.

Nastalo ticho. Kubík nevidoucíma očima sledoval pohyby důstojníkových rukou. Načisto zapomněl, kde je.

Co to asi je? opakoval si v duchu.

Důstojník rozvazoval provázek, chvilku se mořil s uzlem, potom, rozčilen, vytáhl kapesní nožík, a rozřízl jej jediným řezem. Pak rozhrnul pytel a najednou zvolal:

„Ale sakra, pokladna!“

Z pytle vyčuhovala masivní železná skříňka, zeleně natřená. Důstojník se ji pokusil nadzvednout. Byla velice těžká. Pak jeho pohled utkvěl na chlapcích:

„Kde jste to vzali?“ zeptal se hlasem, který předem vylučoval jakékoli vytáčky.

Otázka zněla velice prostě, ale jak na ni odpovědět? Chlapci mezi sebou vyměnili významné pohledy. Mlčeli. Nastal okamžik napjatého ticha. První se ozval Lenochod.

„V kočárku," vypravil ze sebe nesměle.

„A kočárek?"

„Kočárek jsem našel v zahrádce."

„V jaké zahrádce?"

„V zahrádkářské kolonii."

Důstojník se nedůvěřivě díval na Lenochoda. Byl tak překvapen, že nějakou dobu mimoděk v prstech cupoval kousek provázku, který visel z pytle. Pak se usmál, luskl prsty:

„Už to mám," řekl spokojeně. Bleskovým pohybem vzal do ruky sluchátko. Vytočil číslo. „To jste vy, Dagoviči?" zeptal se veselým hlasem. „Přijďte na chvilku sem dolů. Jen přijďte! Mám pro vás příjemné překvapení."

Odložil sluchátko, podíval se na chlapce s potměšilým úsměvem a najednou široce rozpřáhl ruce:

„No, toho jsem se nenadal! Sami nevíte, co jste v tom kočárku přivezli."

Toto prohlášení Kubíka trochu ranilo.

„Víme," řekl nakvašeně, „rozřešení tajemství černého paraplete."

Důstojník bouchl dlaní do pokladny.

„Bravo! Jak to víš, mladý muži?"

Kubík pokrčil rameny.

„Jen tak," řekl a v tom okamžiku po umouněných a poškrabaných tvářičkách detektiva splynuly dvě velké slzy. Ale nerozplakal se. Pouze bolestivě zaťal zuby do rtů. Celý se chvěl, když si v duchu opakoval: Jak to víš? Jak to víš?

Tu se hlučně otevřely dveře a do místnosti jako puma vrazil nevysoký, hubený muž v šedém obnošeném obleku, s velkými brýlemi na orlím nose.

Tajný, který hlídal vilu, zaregistroval v duchu Kubík.

Muž v brýlích se zastavil uprostřed místnosti. Užaslým pohledem přelétl po chlapcích, kočárku, milicionářích, a když uviděl na stole zelenou pokladnu, vrhl se k ní s radostným výkřikem.

„Kde se to tu vzalo!"

Důstojník klidným pohybem hlavy ukázal na chlapce.

„Přivezli to v kočárku ze zahrádkářské kolonie.“

Tajný si nervózním pohybem čistil brýle. Chvíli chlapce pozoroval pronikavým pohledem. Pak se na jeho přísné tváři objevil nenápadný úsměv.

„My se už známe,“ kývl na Lenochoda. „Tys byl tehdy na stráži u družstva *Javor*.“

Honza hlasitě zafuněl.

„Souhlasí, měl jsem tu čest.“

„A jsi detektiv, nemýlím-li se,“ zeptal se žertem.

„Čas od času.“

„A on?“ ukázal pohybem hlavy na Kubíka.

„To je můj šéf.“

„A třetí detektiv, v sukních, vlastně taky v kalhotách?“ mrkl spiklenecky a vyčkávavě se díval.

‚Chlapci znovu vyměnili užaslé pohledy.

„Jak to všecko víte?“ uklouzlo Kubíkovi mimoděk.

„Od toho jsem vyšetřovatel, abych všecko věděl,“ a pak jim žertem pohrozil. „Ale zavařili jste nám to, zavařili! I když musíme uznat, že k práci přistupujete odborně. Ale nejdůležitější je, že jste přivezli kočárek s tím…“ V tom se odmlčel a změněným tónem se ostře zeptal: „To ta rezatá slečinka nechala kočárek v zahrádce?“

Lenochod zamrkal ospalýma očima.

„Souhlasí, soudruhu.“

Kubík nespouštěl oči ze zelené pokladny. Zdálo se mu, že je to začarovaná pokladna, že mizí a opět se objevuje na stole, že se za okamžik přihodí něco, co v mžiku změní celou situaci. Třeba sem vtrhnou gangsteři s automaty, omráčí milicionáře a utečou se zelenou pokladnou, nebo všichni ti lidé v uniformách nejsou milicionáři, ale převlečení zločinci. Rozhodně však měl pocit, že příběh černého paraplete by neměl skončit tak všedně.

Ze zamyšlení ho vytrhl hlas vyšetřovatele.

„Ještě jednu otázku. Řekněte mi, viděli jste někdy prázdné pianino?“

Kubík se záhadně usmál. Už tě mám, řekl si spokojeně. Tak přece jenom víme víc než detektivové z povolání. Pak pronesl

hlasem plným důstojnosti:

„Samozřejmě, soudruhu poručíku. Viděl jsem, jak to pianino přivezli do družstva *Javor*.“

Důstojník si posunul brýle.

„Co v něm bylo?“

„Nějaké rolky zabalené do papíru.“

„A stejné rolky byly ve skrýši,“ řekl unaveným hlasem Lenochod.

Vyšetřující důstojník ho popadl za ramena. Pevně je sevřel, jako by z něho chtěl na místě vymáčknout odpověď.

„V jaké skrýši?“

„Tam, kam mě zavezli v té bedně. Tam je plno takových rolek.“

„Co bylo v těch rolích?“

Lenochod pokrčil rameny.

„To kdybych věděl!“

„Kde je ta skrýš?“

„Nedaleko konečné autobusu sto osm.“

Důstojník objal chlapce paží, jako by ho chtěl otcovsky k sobě přitisknout.

„Hochu,“ zvolal, „tu skrýš zrovna hledáme.“

V tomto okamžiku zasáhl Kubík.

„Pánové,“ zvolal, „ale honem, jako blesk. Uvěznili tam Tondu Básníka a Bílý klobouk! Musíme pospíchat, aby je neoddělali!“

„Bác! Nová senzace.“

Vyšetřovatel byl tak překvapen, že dlouhou dobu ze sebe nemohl vypravit ani slůvko. A tak si jenom sundal brýle a nervózními pohyby si čistil skla.

„To nechápu,“ zašeptal.

Co je v té kase?

V tom okamžiku někdo rázně otevřel dveře. Ve dveřích se objevila paní Pavlíková. Při pohledu na syna zvedla ruce zoufalým pohybem:

„Kubíku, já myslila, že strachem umřu!“

Kubík prozíravě ustoupil. Vrhl na důstojníka úpěnlivý pohled. Muž v brýlích ho k sobě přivinul:

„Buďte klidná, maminko, všechno je v pořádku,“ ujišťoval matku. „Máte šikovného syna.“

Paní Pavlíková s povzdechem klesla na lavici.

„Myslila jsem, že se mu něco stalo. Jistě si zase hráli na detektivy.“

Důstojník pohlédl na chlapce, spiklenecky přimhouřil oko, jako by mu chtěl říci: Neboj se, já to zahraju do autu. Pak se obrátil na paní Pavlíkovou:

„Že porušili řád domácího vězení, musí být zaslouženě potrestáni, za pomoc při vypátrání dvou velkých kriminálních případů – musí jim být vina odpuštěna. Ale podle mého názoru by jim dvě herdy neuškodily.“

Paní Pavlíková zbledla ještě víc. V třesoucích se rukou mačkala kapesník. Neklidným pohledem přebíhala po tvářích, které ji obklopovaly.

„To je snad žert,“ zašeptala, „o jakých kriminálních případech to mluvíte?“

„Předně o případu černého paraplete…“

„Ach!“ povzdechla si. „Rozumím!“ na její pobledlé tváři se najednou objevil úsměv. Chvíli nedůvěřivě hleděla do ukoptěné tvářičky svého syna a pak řekla téměř pobaveně: „Rozumím! On s tím parapletem dokonce jednou spal.“

Ta jediná větička způsobila, že napětí povolilo. Nevlídnou kancelář naplnil veselý smích. Ale jak známo, detektivové nemají rádi, když jsou pro smích. Kubík se zakabonil, zamračil a řekl uraženě:

„Spal jsem s parapletem, aby mi ho někdo neukrad. To totiž nebylo obyčejné paraple. To je začarované paraple.“

„Umělo samo padat z okna,“ přitakal Lenochod.

„Ano, to nebylo obyčejné paraple,“ dodal důstojník.

Ohromen přívalem událostí, dojat svou úlohou v ní, čiperný detektiv úkosem pokukoval na zelenou pokladnu. Měl pocit, jako kdyby vykonal velký čin, ale zároveň nevěděl, proč je ten čin velký.

Stále si kladl otázku: Co u všech čertů vězí v té zelené kase? Podíval se tedy na muže v brýlích a hlasitě se zeptal:

„Odpusťte, nemohl byste mi říct, co je v té pokladně?“

Důstojník se záhadně usmál.

„Promiň, ale vyšetřování teprve začalo, a zatím nesmíme nic říkat.“

V den odjezdu

Ve středu, v den odjezdu, skýtal pokoj v Kubíkově bytě žalostný pohled. Všechno bylo – jak se říká – vzhůru nohama. Skříň byla vykramařená, na opěradlech židlí, na stole a na gauči ležely rozházené věci, paní Pavlíková balila kufry a potichu si prozpěvovala svou oblíbenou Karolínku.

Kubík prohlížel sportovní potřeby. Stranou odložil udičku, připravoval háčky, nafukoval zelenou žábu, vzal do ruky luk, s nímž prožil mnoho indiánských dobrodružství. Zjistil ke své spokojenosti, že je všechno v nejlepším stavu. Pak přistoupil k zrcadlu a pečlivě si učesal vlasy.

„Kampak jdeš, Kubíku?“ zeptala se matka.

„Ale nikam … chci se rozloučit s Eliškou a s Lenochodem.“

„Dobře, ale abys zase nezapomněl, že se máš hned vrátit. Ve čtyři odpoledne odjíždíme.“

Kubík mrkl na hodinky. Bylo deset.

„Máme ještě spoustu času.“

„Před odjezdem nikdy není dost času. Kubíku, pamatuj, ať zase nenaděláš nějaké zmatky!“

„Klid, mami,“ volal vesele a kočičími kroky se přiblížil ke dveřím.

„Počkej,“ zadržela ho maminka. „Zapomněla jsem se tě zeptat, co je nového v případu černého paraplete?“

Kubík pokrčil rameny.

„Nic nevím, pátrání prý pokračuje.“ Honem otevřel dveře a vyklouzl na schodiště.

U pískoviště pod smuteční vrbou uviděl Lenochoda. Nejmladší detektiv ležel na lavičce a s blaženým úsměvem se opékal v paprscích dopoledního sluníčka.

„Ahoj! Co děláš?“ pozdravil ho přátelsky Kubík.

Honza zvedl ospalá víčka.

„Přemýšlím.“

„O čem přemýšlíš?“

„Že by bylo dobré odjet do Chicaga.“

„Proč?“

„Protože tam jsou opravdičtí gangsteři a mně se moc zalíbilo dávat bacha.“

„Pojď se mnou k Bílé růži. Mám se tam sejít s dědou Pivčem.“

„Šel bych, ale…“

„Ale co?“

„Nechce se mi,“ zívl a rozkošnicky znovu zavřel oči.

U bloku D zvedl Kubík hlavu. Podíval se na balkón ve druhém patře. Klepáč byl na místě. Zahvízdal na prsty. Za chvíli se za truhlíky s květinami vyklonila Eliščina hlava.

„Jdeme?“ zvolala.

„Ano. Vezmi nějaký prachy, na pivo.“

„Dobře, už běžím.“

Když se blížili k výčepu U bílé růže, zaslechli zdaleka chrčivý hlas rádia. Někdo temperamentně zpíval: Ej, mambo, mambo italiano! Ulice byla pustá, ale již se na ni kladly pruhy stínů.

Také ve výčepu bylo pusto. Jenom za pultem stála unuděná vedoucí. Křiklavou rtěnkou si malovala plné, odulé rty. Na pozdrav detektivů neodpověděla ani kývnutím hlavy.

Vstoupili do zahrádky. Až docela v rohu, u samého živého plotu nad půllitrem vyčpělého piva seděl děda. Byl smutný a schlíplý. Při pohledu na slavné detektivy trochu ožil, ale smutek a zklamání už nezmizely z jeho úplňkovité tváře. Už na sobě neměl nádherný panamák, ani oblek ze stoprocentního vlněného gabardénu, ani ponožky s fialovými proužky. Byl ve svém obvyklém oděvu. Starý sosák taktak že držel na jeho širokých ramenou, z děravých kalhot vykukovalo bílé koleno. Jedině motýlek s oranžovými puntíky hrdě vězel pod krkem jako babočka chystající se k letu do oblak.

Detektivové se nesměle přiblížili. První ho pozdravil Kubík:

„Dobrý den, dědo, jak jste se vyspal?“

Děda otráveně mávl rukou. Mlčel.

Eliška pozdravila s vrozeným půvabem:

„To je dnes hezky. Doufám, že vám dnes neloupá v kostech…“

Stařeček se bolestně ušklíbl.

„A zrovna loupá! Loupá, jako by mě píchal rozžhaveným drátem.“

V tomto místě měly následovat tradiční otázky na zdraví celé rodiny, ale děda Pivčo ještě jednou mávl rukou a řekl:

„Ano, ano, děti moje, starost – žádná radost. Dřív to bylo všecko jinačí.“

Děti oněměly. Až za chvíli se Kubík lichotivě zeptal:

„Jistě jste, dědo, ještě dnes nepil pivo…“

„I pil,“ odpověděl hrobovým hlasem. „Ale nějak mi nešmakuje.“

Když dědovi Pivčovi nechutná pivo, to už je všemu konec! Kubík byl zoufalý. Snažil se dědu ještě jednou povzbudit na duchu.

„Možná že opravdu nebylo dobré. Nechtěl byste ochutnat černou osmnáctku?“

Dědovy oči, modré jako chrpy, zahořely živějšími plamínky. Stařeček zamrkal, bouchl pěstí do stolu.

„A víš, že na to jsem nevzpomněl. Tak mi přines jednu černou osmnáctku. Jenom ať je studená, ale ne přechlazená, nebo budu chrapět.“

Jak to bylo doopravdy

Při porteru děda Pivčo dokonale ožil. Jeho očka, modrá jako pomněnky, zasvítila zase živějším jasem, tvářičky mu zčervenaly a šedivý knír se naježil. Děda sfoukl z půllitru pěnu, s rozkoší ponořil rty do chladivého moku, a když postavil sklenici na stůl, spokojeně zamlaskal a otřel si rty hřbetem ruky:

„Ujde, ale kam se hrabe na předválečné živecké!“

„Kam se hrabe,“ basoval Kubík.

„Živecký porter byl jako malvaz.“

„Jako malvaz,“ opakovala Eliška.

Ta náhlá změna nálady dědy Pivča dodala Kubíkovi trochu odvahy. Posadil se na kraj rozvrzané židle a zeptal se jen tak jako mimochodem:

„Co nového, dědo?“

Stařík obrátil na hocha tázavý pohled.

„Jako kde?“

„Jen tak … vůbec.“

Děda dopil zbytek piva.

„Tak vůbec,“ řekl táhle, „to stojí za starou belu. A všecko kvůli těm vrtákům. Tak to vždycky dopadne, když se do práce dají fušeři. Tonda Básník je

dobrý na čistokrevný psy, ale ne na veliký »skok«. A ostatně, pes ho chyť! Navařili si kaši, ať si ji vylížou.“

Eliška se krátce zasmála, jako kdyby škytla.

„Vy něco víte, dědo?“

Děda plácl rukou na stůl:

„Děda Pivčo vždycky všecko ví,“ pak dodal tišším hlasem. „Předvolali mě. K výslechu. Dva dni mě tam vochlovali: kde, s kým, proč. A potom řekli: Jste, dědo, starej, tak vás nezavřeme. A ten důstojník v brejličkách dokonce dodal: To je náhodou velice dobře, dědo, že jste hrál dobrýho strejčka z Ameriky. Usnadnil jste nám práci. A když jsem mu vykládal, jak jsem lovil lvy ve státě Nebraska, tak mě pozval na pivo. Kdepak… děda Pivčo … ten má pod čepicí.“

„A co Tonda Básník?“ zeptal se Kubík.

„Tonda je dobrej na čistokrevný psy. A to ještě jenom na některý. Ještě sedí ve vyšetřovací vazbě.“

„Jú …“ povzdechla si Eliška. „A Bílý klobouk?“

Děda Pivčo zlostně odfrkl.

„Ten napomádovaný paňáca? Ať ho hrom bací!‘ Ten to všecko pohřbil. Prrrosím vás, to je pšekrrrásné, prrravda?“ napodoboval ho žertem. „Ten je na varšavský poměry slabý. Má malý vzdělání. Taky ještě sedí.“

„Jú!“ povzdechl si vzrušeně Kubík. „A víte něco o tajemství

černého paraplete?“

Děda Pivčo zdrtil chlapce pohledem.

„Ty jsi dobrej, jestli já něco vím? Pamatuj si: Děda Pivčo ví všecko. Neposeděl si nadarmo dva dny v kriminále.“

„To je úžasný!“ zajásala Eliška. „Povídejte, dědo!“

Stařeček si rázně nakroutil kníry. Kývl na Kubíka.

„Chlapče, skoč ještě pro jednu lahvičku tý mizerný černý vosumnáctky.“

Detektiv ochotně vyplnil jeho přání. Když stálo před dědou druhé pivo, byl už zase v nejlepší náladě.

„To je moc zajímavý příběh,“ začal klidně. „Začalo to ještě před válkou. To bejvaly časy. Vila, kde dnes bydlí Pilarských, patřila velice zámožnýmu živnostníkovi, nějakýmu Emanuelovi Mucharjanovi, velkoobchodníku s vínem. Původem to byl Armén, ale Polák duší a tělem. Mucharjan byl starý mládenec a byl trošku seknutý. Sbíral totiž starý paraplata.“

„Paraplata!“ zašeptaly děti.

„Ano,“ pokračoval děda Pivčo. „Sbíral starý paraplata. Měl jeden pokoj a tam nebylo nic jinýho než samý deštníky. Když v čtyřiačtyřicátým vypuklo ve Varšavě povstání,’ vyhnali skopčáci Emana Mucharjana z vily. Odešel z domu v saku, v jedný špinavý košili jako sirotek. Ale nezapomněl na svý oblíbený paraple, který si zvlášť dovezl z Anglie…“

„Přesněji řečeno,“ opravila ho Eliška, „z Glasgowa od firmy Wellman and Son.“

„Neskákej mi do řeči, holka,“ utrhl se děda Pivčo na děvčátko. „Stačí, že z Anglie. Jak jsem řek, Mucharjan odešel jenom v kalhotách a ubytoval se v domě, kde dneska bydlí ta paní Baumanová, co vyučuje angličtinu. Ale ve své vile zanechal celý svůj majetek a pět set třiadevadesát paraplat.“

„Takových paraplat!“ povzdechla si úžasem Eliška.

„Takových paraplat,“ dědek pokývl hlavou a upil porteru. „Ale než odešel, v koupelně něco zazdil.“

„Co? Co? Řekněte, dědo!“ volali mladí detektivové jeden přes druhého.

„To ten hodnej chlapík v brejlích, kterej se vrtá v tom případu,

neřekl ani mně. Vyšetřování ještě neskončilo a je to tajemství. Dost na tom, že starý Mucharjan tušil, že mu koudel hoří za patama, a něco v koupelně zazdil. Když se octl v dnešním bytě paní Baumanové, řekl si: Možná že se konce války nedočkám. Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech. Musím dát zprávu sestře.

A tady vám musím říct, že se jeho starší sestra ještě před první válkou provdala za nějakýho Powalskýho a vystěhovala se s ním do Ameriky. Usadili se v San Francisku.“

Naši detektivové s ušima rudýma jako pivoňky, s červenými skvrnami na tvářích, upírali oči na dědu a naslouchali jeho vyprávění.

Děda si znovu svlažil rty černým pivem.

„Až v San Francisku,“ pokračoval s elánem. „A tak Mucharjan píše dopis sestře: Moje milá, tak a tak to vypadá, takovou a takovou věc jsem zazdil v koupelně. Přesnou adresu domu a plánek místa úkrytu jsem zanechal v rukojeti svýho deštníku od firmy Wellman and Son a pro všecky případy ještě v malý knížce básní perskýho básníka Omara Chajáma…“

Eliška se nemohla ovládnout. Hlasitě vykřikla:

„To jistě bude ta kouzelná knížka s nejkrásnějšími verši světa, o které se zmiňoval Tonda Básník!“

„Buď ticho,“ okřikl ji Kubík. „Nesmíš dědu rušit.“

„No dobrá, dobrá,“ zabručel děda. „Je to ta knížka, ale k tý knížce se ještě dostaneme. Zatím jsme ve vile paní Baumanové. Tam totiž starý podivín Mucharjan napsal dopis svý rodný sestře a dal ho jednomu důstojníkovi, protože pošta za povstání, jak známo, ve Varšavě nefungovala. Důstojník strčil dopis do kapsy, a bůhsuď co se s ním stalo. To neví nikdo. Jistá věc je, že dopis došel do San Franciska až vloni.“

„To je senzační,“ zvolaly děti.

Děda využil přestávky, hltí si piva, olízl rty a bouchl dlaní do stolu.

„Je to neuvěřitelný, ale je to tak.“

„A co se stalo se starým Mucharjanem?“ zeptal se Kubík.

„Málem bych byl zapomněl. Padl v povstání. To je lidský osud. Mucharjan zmizel beze stopy, zanechal vilu, pět set třiadevadesát

paraplat a něco zazděnýho v koupelně. A dopis vandroval po světě sedmnáct let. Když s ním listonoš v San Francisku zazvonil, Mucharjanova rodná sestra, paní Powalská, už byla po smrti. Ale zato žil její milovaný synáček, nějaký pan Powalski s napomádovaným knírkem.“

„Bílý klobouk,“ povzdechla si Eliška.

„Jo, ten napomádovanej šáša!“ dědek se rozhořčením otřásl. „Ten vrták a fušer nad fušery! Dostane dopis a řekne si: Tho je moc hezký, že na nás drrrahý strrrýček nezaphomněl. Měl bych se vyprrravit do Pholska a sbalit to, co nám strrrýčínek odkházal. A proto jsem musel na vlastní voči uvidět toho vrtáka! Proto jsem mu naletěl, proto jsem nevinným dětem musel vypravovat o lovu na lvy ve státě Nebraska!“

„Tak vy jste nikdy nebyl v Americe?“ zeptal se znenadání Kubík.

„Já?“ rozhořčil se dědula. „Jaký štěstí bych tam hledal? Já v životě nevytáhl paty z Varšavy.“ Zamyslil se. Chvíli si hladil čelo. „O čem jsem to mluvil? Aha, už vím. A tak se pan Powalski objevil ve Varšavě a začal se horečně shánět po starým černým parapleti.“

„Já už vím,“ zasáhla Eliška, „odkud znal Bílý klobouk adresu paní Baumanové a věděl, že tam chodím na hodiny. Jistě ten dům hlídal.“

„Tak je to,“ přisvědčil děda Pivčo. „A nejenom pozoroval ten dům, ale po příjezdu se spřáhl s jedním podezřelým chlápkem.“

„Sportovcem,“ povzdechl Kubík a hned vysvětlil, „tak jsme říkali tomu chuligánovi v kožené bundě.“

„Hezkej sportovec!“ rozčilil se děda. „Zločinec to je! A nepřerušujte mě pořád, nebo s tím vyprávěním nikdáž neskončím. Tak tedy se spřáhl s tím Freddym Fornalským a s celou jeho bandou. Vypsal vysokou odměnu za nalezení deštníku. A mezitím si zase náš milovaný Tonda Básník, přítel psích ocasů a krásných básní, koupil v antikvariátě malou knížku.“

„Jistě tu sbírku básní Omara Chajáma,“ zvolala Eliška.

„To je ono!“ rozesmál se děda. „Jakým zázrakem se dostala do antikvariátu, není mi známo. Stačí, že ta psí oháňka našla v knížce vlepený lístek s poznámkou o černým parapleti a s adresou domu. Ale měl smůlu, protože druhý lístek s plánkem a s označením místa,

kam tu věc zakopal, se ztratil…“

Tonda začal pátrat na vlastní vrub.

„A proto nás do toho vtáhl,“ dodal vážně Kubík.

„To je fakt strašně napínavý,“ povzdechla si Eliška.

Kubík se zachmuřil, nervózně si hladil tvář.

„Jednu věc nechápu. Proč se Tonda Básník zmiňoval o nějakém známém a proč říkal, že se nálezce deštníku bude muset obrátit na něho?“

„To, chlapečku,“ povzdechl si děda, „neznáš Tondu. On chce být vždycky chytřejší, než je. Ten známý, to byl on sám, protože do případu s parapletem nechtěl nikoho zasvětit. Myslil si, že nikdo kromě něho nemá adresu toho domu. V té věci měl dokonce pravdu, protože v parapleti adresa nebyla, ale ten Powalski přece znal adresu strýčkovy vily. Ale to je teď vedlejší, jde o černý paraple. Banda začala slídit, čmuchat, osnovat plány. A je jí jasný, že v tom parapleti musí být něco strašně důležitýho. A co čert nechtěl! Vyšťourali je. Jeden z Freddyho lidí objevil v bazaru starý paraple se stříbrnou rukojetí…“

„To je to staré paraple, co mi Bílý klobouk poručil zanést paní Baumanové,“ skočil mu do řeči vzrušený Kubík.

„Ano, tak je to. Bílý klobouk nebyl padlý na hlavu, věděl, co dělá, poznal, že to není to paraple, který on hledá.“

„Jak to mohl vědět?“ zeptala se Eliška.

„Jednoduchá věc. Ve stříbrný rukojeti nebyl plán. Plán byl jenom v tom parapleti, co měla paní Baumanová.“

„Já tedy vážně nevím,“ řekl Kubík, „proč Bílý klobouk vrátil paní Baumanové to nepravé paraple.“

Děda se významně usmál.

„Proto, chlapečku, aby se kryl. Bál se, že to paní Baumanová bude hlásit Bezpečnosti a Bezpečnost mu sáhne na zoubek. »Co tady pohledáváš a kde tě, příteličku, tlačí bota?« Protože zmoudřel, teprve až ukradl pravý deštník a tak hloupě o něj přišel!“ zasmál se suše, a aby si svlažil hrdlo, vyprázdnil půl sklenice s porterem. „Ale potom,“ pokračoval po chvíli, „přišel za ním do hotelu Tonda Básník.“

„To byl můj plán,“ připomněl Kubík hrdě.

Děda s lítostí pokýval hlavou.

„Tvůj plán, chlapečku, který se obrátil proti vám. Nevím, jak k tomu došlo, ale Tonda se s Powalským dohodl.“ Na tomto místě se děda výsměšně zachechtal. „Psí oháňka se dala dohromady s prasečím uchem! Haha, a víte sami, co z toho vzniklo. Oba teď vynášejí smetí v kriminále.“

„Škoda Tondy,“ vmísila se Eliška nesměle do řeči. „Měl tak rád básně.“

Děda si významně odkašlal:

„Jen se neboj, nic se mu nestane, ale než k tomu neštěstí došlo, než skončilo poslední jednání toho tyátru, převzal hlavní roli někdo jiný.“

„Freddy Sportovec,“ zasténal Kubík.

„Ano. Všecko souhlasí. A stalo se to zásluhou jednoho nezdary, jehož maminka zanesla paraple na oddělení ztrát a nálezů.“

„Za to já nemůžu,“ protestoval Kubík. „To byla nešťastná shoda okolností, které se nevyhnou ani největší detektivové.“

„To známe, známe,“ posmíval se děda Pivčo. „Zavařil jsi to a teď se k tomu nechceš přiznat. Nepřerušuj mě! Vím, že jsi nejlepší detektiv ve Varšavě, ale nech mě domluvit. Jak víte, ta zrzavá fiflena vyzvedla paraple v Bratské ulici. Přinesla ho Freddymu. Ten pěkně krásně odšrouboval rukojeť, našel plánek a řekl si: Proč má sebrat smetánku z toho mlíka Powalski, když to můžu udělat za něho!“

„No dobře,“ přerušil ho Kubík, „ale proč tedy Freddy Sportovec oznámil Powalskému, že paraple našel, k tomu se nemusel přiznat.“

„Ehm, ehm,“ zasmál se děda, „vidím, že tu hlavu na krku zbytečně nenosíš. Ale Freddy, to je liška všema mastma mazaná. On přece neznal adresu, a tak si vymyslil: Strčím do paraplete falešný plán. Ať se hrabou v kuchyni. A až tam vykopou pořádnou jámu, tak se pustím do práce v koupelné. Je to chytrák, počítal, že to bude výbuch a že to všecko přičtou na účet Powalskýho.“

„Ale přepočítal se,“ zachichtala se tiše Eliška. „Nevěděl, že my ten plán taky známe.“

„To je ono, to samozřejmě nevěděl. A taky nevěděl, že už si ho vzal na mušku jeden sympatický vyšetřovatel od kriminálky.“

„A jak se jim dostala na stopu Bezpečnost?“ zeptal se Kubík.

„Od začátku je pronásledovala smůla," zabručel děda. „Za prvé paní Baumanová hlásila na Bezpečnosti, že se jí ztratil deštník. Za druhé úředník v oddělení ztrát a nálezů zvětřil, že s tím parapletem není něco v pořádku, a taky to hlásil na Bezpečnost. Začali hledat zrzavou slečinku, která vyzvedla deštník, a tak došli po nitce ke klubku. Až je dopadli při činu."

„Ano," povzdechl si Kubík, „ale chytili je vlastně díky nám."

„Samozřejmě, samozřejmě," přitakal vážně děda. „Tu polívku jste navařili vy. Podařilo se vám udělat galimatyáš, až se srdce směje."

Eliška se hlasitě chechtala.

„Největší legrace byla s tím heslem: Tetička má rýmu. To bych ráda věděla, co to znamenalo."

Děda jí notoval basovým smíchem.

„To byl nápad toho napomádovaného panáka. Domluvili jsme se, až nám poteče do bot, to znamená, až nám začne šlapat na paty Bezpečnost, budeme před lidma užívat toho hesla."

„Už je mi jasné, proč se Sportovec tehdy tak vylekal," řekla Eliška.

„Samozřejmě," přisvědčil děda Pivčo. „Pochopil, odkud vítr fouká."

„Ale odkud Tonda věděl, že Freddyho hledá Bezpečnost?" zeptal se Kubík.

„Tonda se to dověděl až ve skrýši. Když ho i s Powalským zavezli do té garáže, aby Freddymu nekřižoval plány, nějak se doslechli, že se kriminálka vyptávala v *Javoru* na Freddyho. Tonda není padlý na hlavu, chtěl mě varovat, abych se odpoutal od nepřítele. No, ale Eliška mě tehdá U bílý růže nezastihla. Já totiž usnul. Přiznám se vám, že mě strašně unavilo hrát bohatýho strejčka z Ameriky." Žalostně si povzdechl a po chvíli dodal: „Ano, děti, celý život jsem měl čistou firmu a přiznám se vám, že radši chci zůstat dědou Pivčem v záplatovaných kaťatech než bohatým strejčkem v gabardýnovým kvádru."

Kubík se zamyslil. Jako obyčejně si hladil tvář.

„Ale jedna věc mi pořád není jasná. Ta věc s prázdným pianinem a s těmi záhadnými rolkami a s tou skrýší. Jak to souvisí s případem

černého paraplete?“

Děda Pivčo si přejel dlaní po pleši, pak udělal rukou gesto, jako by odháněl dotěrnou mouchu. Váhal zřejmě s odpovědí. Bylo na něm vidět, že se mu nechce mluvit o věci, o které nic neví.

Řekl tedy dopáleně:

„Nech si ty svoje řečičky. Vyšetřování ještě neskončilo.“ Žalostným pohledem se podíval na prázdnou sklenici a dodal již mírněji. „Ten porter není nejhorší a mně už z toho povídání vyschlo v hrdle. Přines mi ještě láhev sodovky, teď to platím já.“

Tho je opravdu maličkhost

Když vedoucí podávala Kubíkovi láhev sodovky, ozval se za okny tichý zvuk motoru. Kubík vyhlédl oknem. Strnul.

Před výčepem U bílé růže zastavil nádherný šedý chrysler. Jeho široká okna se třpytila v slunci. Z auta se napřed vyhrabal Tonda Básník a za ním vyklouzl Bílý klobouk. Oba byli unavení a zamlklí, jako kdyby se vraceli z namáhavé cesty. Po chvíli se objevili v zšeřelé místnosti výčepu. Byli změněni k nepoznání. Tonda Básník vypadal jako stín dřívějšího Antona Hrácha. Zdál se ještě hubenější, ještě bidlovatější, a když šel, nohy pod ním poklesávaly. Bílý klobouk se tvářil, jako kdyby ho před chvílí vytáhli z elektrického mandlu. Jedním slovem, obraz bídy a utrpení: oblek pomačkaný, tvář neholená, knírek nepřistřižený, pohled kalný a ospalý.

„Je tady děda Pivčo?“ zeptal se Tonda, když procházel okolo pultu.

„Na zahrádce,“ odpověděla vedoucí bez nadšení.

Kubík si odkašlal, chtěl tak na sebe upozornit, ale oni si ho ani neráčili povšimnout, prošli kolem něho jako kolem židle nebo košíku na odpadky.

Detektiv se hořce usmál.

Co dělat, řekl si. Dostali asi řádně do těla. S lahví v ruce si vykračoval za nimi do zahrádky. Přivítání nebylo nijak bouřlivé. Noví hosté mlčky usedli, nedívali se na sebe a bubnovali prsty po

okraji stolu, jako by to byl klavír. První se ozval Powalski:

„Celkem vzato, není prroč si zoufat," řekl s výrazem filosofa. „Každý den není neděle. Nesmí se z toho dělat trragédie. Hlavní věc, že nás prropustili…"

Tonda Básník se jízlivě zasmál.

„Ale nebožák strejček vás doběhl."

Powalski udělal gesto, že škoda o tom mluvit.

„To je pšece maličkhost, nestojí to za žeč."

„Co?" zeptal se děda Pivčo.

Powalski se žalostně usmál.

„Jen si pšedstavte, že můj nebožtík strrýc nesbírral jenom starrá parraplata, ale taky starré mince," posměšně zafuněl. „Dobrré, co? Strrejček numizmatik!"

„Neříkejte," zavrtěl děda hlavou, „no to se mu povedlo."

„Úplně mu pšeskočilo v hlavě. Místo aby investoval peníze do zlata, vydával všecko za starré mince."

„To znamená," přerušil ho děda Pivčo, „že v té kase…"

„No prrávě," zvolal rozhořčeně Powalski. „Ukázalo se, že v té pokladně byly mince žímské, žecké, fénické a bůhsuď jaké. Experrt byl nadšený, prrohlašoval, že je to jedna z nejkrrásnějších sbírek, jaké kdy viděl."

Také Tonda přikývl hlavou.

„Já byl taky nadšenej. Zasloužili jsme se o obohacení numizmatických sbírek našeho Národního muzea."

„To je prima!" zvolal z ničeho nic Kubík.

„Senzační!" zatleskala Eliška.

Mužové sedící okolo stolu na ně obrátili užaslé oči, jako kdyby je byli teprve teď zpozorovali. Tonda Básník jim poslal jeden ze svých nejkouzelnějších úsměvů.

„Tak co, bašibozuci jedni! Vy jste se taky zasloužili o to obohacení pokladů polský kultury. Muzeum by vám mělo udělit zvláštní děkovné uznání nebo dokonce vyplatit odměnu."

Kubík jenom lehce našpulil rty. Tvářil se tak vážně, jako by mu v té chvíli oficiálně gratulovali.

„Odměnu nepřijmeme," řekl vážně. „My jsme detektivové džentlmeni."

„Bravo!“ rozesmál se děda Pivčo.

„Brravo! Brravo!“ tleskal i Powalski, „A vy ani nevíte, že jste objevili ještě jednu aférru.“

„S rolkami a s prázdným pianinem!“ zvolal vzrušeně Kubík.

„Ano,“ potvrdil Tonda Básník. „V těch rolkách byly kůže…“

„Kůže!“ zašeptali mladí detektivové. Na jejich tvářích se zračilo zklamání. Tonda Básník se hlasitě rozesmál. ,

„Vám se nelíbí, že to byly rolky obyčejný kůže? Radši byste vypátrali nějaký poklady? Chápu. Já jsem taky kdysi snil o pokladech. Ale musím vám prozradit, že to byla jedna z největších afér s kůžemi. Miliónová aféra. Díky vám odhalila Bezpečnost celou bandu.“

„A Freddy Sportovec byl náčelníkem,“ ozvala se Eliška.

„Ne. Freddy, Tlusťoch a jejich kumpáni byli na špinavou práci. Přiváželi kůže z koželužny do *Javoru* a pak do skrýše. V čele byli větší páni.“

„Miliónová aféra,“ opakoval nedůvěřivě Kubík. „Elis!“ obrátil se na děvče. „Dovedeš si vůbec představit, co jsme my dva odhalili?“

„Zapomínáš na Lenochoda,“ podotklo děvče a najednou se roztřásla smíchem. „To je strašná legrace. Lenochod jel v bedně jako rolka kůže.“

Teď se všichni rozchechtali nakažlivým, zdravým smíchem. Děda Pivčo se popadal za břicho. Powalski komicky pohyboval knírkem a Tonda Básník se chechtal tak srdečně, až mu kanuly slzy po vpadlých tvářích. První se vzpamatoval Powalski. Vstal, uhladil si pomačkané klopy saka, přejel prstem po černém knírku a uklonil se s vybranou zdvořilostí.

„Prromiňte, je thady strrašně krrásně, ale já už se musím rrozloučit. Dnes odjíždím…“

Děda Pivčo na něho nedůvěřivě pohlédl.

„Dnes? To máte tak pilno?“

„Čekají na mne … neodkladné záležitosti v San Frrancisku.“

„V San Francisku?“ zabrebtal děda. „Vlastně ano, hodně zdaru. Tady jste to prvotřídně zvoral…“

Powalski se zamračil, ale ihned se přinutil k úsměvu. Řekl téměř vesele:

„Tho je oprravdu maličkhost,“ obrátil se a odešel.

Mlčky ho sledovali očima.

„Já už taky běžím domů,“ řekl Tonda Básník. „Musím si něco přečíst,“ vtom zvedl ruku, udělal jí kruh, jako kdyby jím chtěl sepnout bílé mráčky a míhající se vlaštovky s šumícími korunami bříz a kalin. Jeho hubená tvář se rozzářila, v očích zaplál oheň a na rtech se objevil úsměv. „Ano,“ povzdechl si. „Ve srovnání s nejkrásnějšími verši na světě stojí všecko ostatní za starou bačkoru.“

„A co ty, Tondo, chceš dělat?“ zeptal se střízlivě děda Pivčo.

„Já?“ vzpamatoval se Tonda. „No co, musím si najít nějakou řádnou práci.“ Zamával jim na rozloučenou. „Hodně štěstí, detektivové. A když budete mít chuť, navštivte mě, přečtu vám něco tak krásnýho, že zapomenete na celý svět.“

Po těchto slovech vykročil na svých dlouhých, tyčkovitých nohou.

A znovu okenička…

Kubík a Eliška se vraceli domů. Šli mlčky, jako hrdinové unavení vzrušujícími příhodami a ohromujícími úspěchy.

Když odbočili do Okružní třídy a uviděli z dálky dům paní Baumanové, zeptala se Eliška zamyšleně:

„Ráda bych věděla, co se stalo s černým parapletem.“

„Snad si ho Bílý klobouk vzal s sebou do San Franciska,“ odpověděl Kubík.

„Na památku?“

„Snad. I když to pro něj není moc veselá památka.“

„A co když ho vyhodil…“ uvažovalo děvčátko.

„Ne,“ živě zaprotestoval mladý detektiv. „Takové úžasné začarované paraple?“

Vtom Eliška tiše, ale radostně vypískla.

„Podívej, co to visí na plotě?“ ukázala na černý, dlouhý předmět, pověšený na drátěném plotě.

„Paraple! Ať mě husa kopne! Paraple!“ zvolal Kubík.

Rozběhli se k plotu. A rukou třesoucí se rozčilením sňal Kubík z drátěného pletiva dobře známý předmět.

„Je to on, se stříbrnou rukojetí, s monogramem a s firmou!“

„A s dvěma dírami od myší,“ dodala Eliška.

Kubík pomalu otvíral paraple. Zašelestilo zteřelé hedvábí, zapraštěly zrezivělé dráty a lehký prach zavířil ve vzduchu prosyceném sluncem. Černý hříbek deštníku se na okamžik nad nimi rozklenul a jich se zmocnilo neovládnutelné vzrušení.

Hle, záhadný deštník, který jim přinesl tolik starostí i radostí, tolik napětí i zklamání, byl zase v jejich rukou!

„Co s ním uděláme?“ zeptal se Kubík šeptem.

„Schováme si ho do roury a budeme tam chodit?“

„Ne. Odjíždíme pryč. Vezmu si ho třeba s sebou domů a ukážu ho mamince,“ navrhl Kubík.

„Ne, nebo se zase stane nějaký zázrak.“ Vtom Eliška zatleskala. „Už to mám! Zaneseme ho paní Baumanové. Ona ho měla moc ráda.“

„To je nápad!“ zaradoval se Kubík. „Slíbil jsem jí přece, že ho najdu a přinesu.“

Starý dům ještě ležel ve stínu. Na zahrádce zpíval kos. Pod věžičkou poletovaly vlaštovky. Děti rychle kráčely po písčité pěšince a písek jim suše chřestil pod nohama. Když prošli kolem hustých keřů, uviděli na verandě paní Baumanovou. Malou konvičkou zalévala květiny. Byla jako vždycky ve svém černém kostýmu, ve stejné bílé halence a stejně jako vždycky si upravovala brýle. Když uviděla děti, překvapeně se zarazila.

„Eliško, jak to, žes ještě neodjela?“ zeptala se.

Děvčátko se uklonilo.

„Dobrý den, paní profesorko. Přinesli jsme vám ten starý černý deštník. Ale pravý.“

Paní Baumanová zvedla ruce.

„Můj bože! Už jsem si myslila, že ho nedostanu zpátky. Věřili byste mi, že se mi po něm stýskalo? Někdy mi bylo tak smutno, jako bych ztratila někoho blízkého.“ Chvějícíma se rukama vzala deštník a pozorně si ho prohlédla.

„Ano, je to on. Je to on, můj starý dobrý přítel. Děkuji vám. To je

od vás hezké, že jste na mne pamatovali. Pojďte na chvilku dál. Hned vám udělám čaj…“

V pokoji bylo šero, vonělo to kávou, cigaretami a zlatými měsíčky. Na kulatém stolečku ležela učebnice jazyka anglického a vedle talířek se sušenkami.

„Milé děti,“ řekla paní Baumanová, „nemáte chuť na sušenky?“

„Děkujeme,“ odpověděli, „máme.“

Ale ani jeden ani druhý přirozeně neměli chuť na staré, rozdrobené sušenky.

V tom okamžiku narazil na okno silnější závan větru a s bouchnutím přirazil okeničku. Paní Baumanová káravě vzhlédla, jako by se zlobila na vítr, že jí působí nepříjemnosti. Ale vzápětí se usmála, vytáhla starý deštník jako meč, stoupla si na špičky a koncem deštníku okeničku otevřela.

OBSAH

ČÁST PRVNÍ

Červený notýsek 6
Pozor, ztratil se jezevčík 9
Výprava za Sylvou 12
Děda Pivčo 14
Návštěvou u Tondy Básníka 19
Začarovaný deštník 26
Setkaní s Bílým kloboukem 28
Když se otevřela okenička 32
Rozhovor v Augustince 36
Mladík v kožené bundě 40
Trapná rozmluva 43
Poslední model chrysleru 44
Porada 46
Kdo šlohnul to paraple? 48
Sportovec opět na obzoru 52
Nečekané shledání 54
Výlet do neznáma, a co z toho bylo 58
Dovedete zhluboka dýchat? 63
Nová záhada 67
Ať mě husa kopne 70
Pes, který umí násobilku 73
No nazdar, Bezpečnost 78
Kdekdo hledá, a Lenochod najde 84
Tajemný plán 88
Kubík spí s parapletem 93
Tonda Básník na číhané 98
Odkud fouká vítr 100
Osudové nedorozumění 103
Smůla je smůla 107

ČÁST DRUHÁ

Moucha ve smetané ... 112
Cizím vstup zakázán ... 116
Kdyby byly ryby… ... 118
Podivné pianino ... 119
Nové plány ... 123
Cesta v bedně ... 125
Eliška přináší senzační zprávy ... 129
Děda Pivčo vypráví o lovu na lvy ... 133
A co vy jste zač? ... 138
Záhadná operace ... 140
Koncert s překážkami ... 144
Maliny jako med ... 146
Komu asi telefonoval? ... 148
Strýček se vrací ... 153
Těžký je život detektiva ... 154
To je přece průšvih ... 157
Tonoucí se Honzy chytá ... 161
Utrpení mladého detektiva ... 162
Lenochod si nemůže vzpomenout ... 166
Tetička má rýmu ... 168
Koupelna na cimprcampr ... 173
Čí je to mrně v tom kočárku? ... 176
Tráva pro králíky ... 180
Čert není tak strašný ... 181
Co je v té kase? ... 186
V den odjezdu ... 188
Jak to bylo doopravdy ... 190
Tho je opravdu maličkhost ... 199
A znovu okenička… ... 202

KNIHY ODVAHY A DOBRODRUŽSTVÍ

Řídí Eva Dolejšová

Svazek 93

Adam Bahdaj

BACHA, ČERNÝ PARAPLE!

Z polského originálu Uwaga! Czarny parasol!, vydaného nakladatelstvím Nasza Ksiegarnia ve Varšavě roku 1963, přeložil Jaroslav Simonides. Ilustroval Osvald Klapper. Vydalo jako svou 2964. publikaci Státní nakladatelství dětské knihy, n. p., v Praze roku 1966. Odpovědná redaktorka Tamara Sýkorová. Výtvarný redaktor Jan Žbánek

Z nového písma Bembo vysadila a s 20 ilustracemi v textu vytiskla Stráž, tiskařské závody n. p., Vimperk. 13,98 AA, (text 11,41, ilustrace 2,57), 14,03 VA. 0-04*60370. Náklad 45 000 výtisků. Brožovaný výtisk 15,70 Kč

13-097-66 14/64 Vázaný výtisk 20 Kčs – E